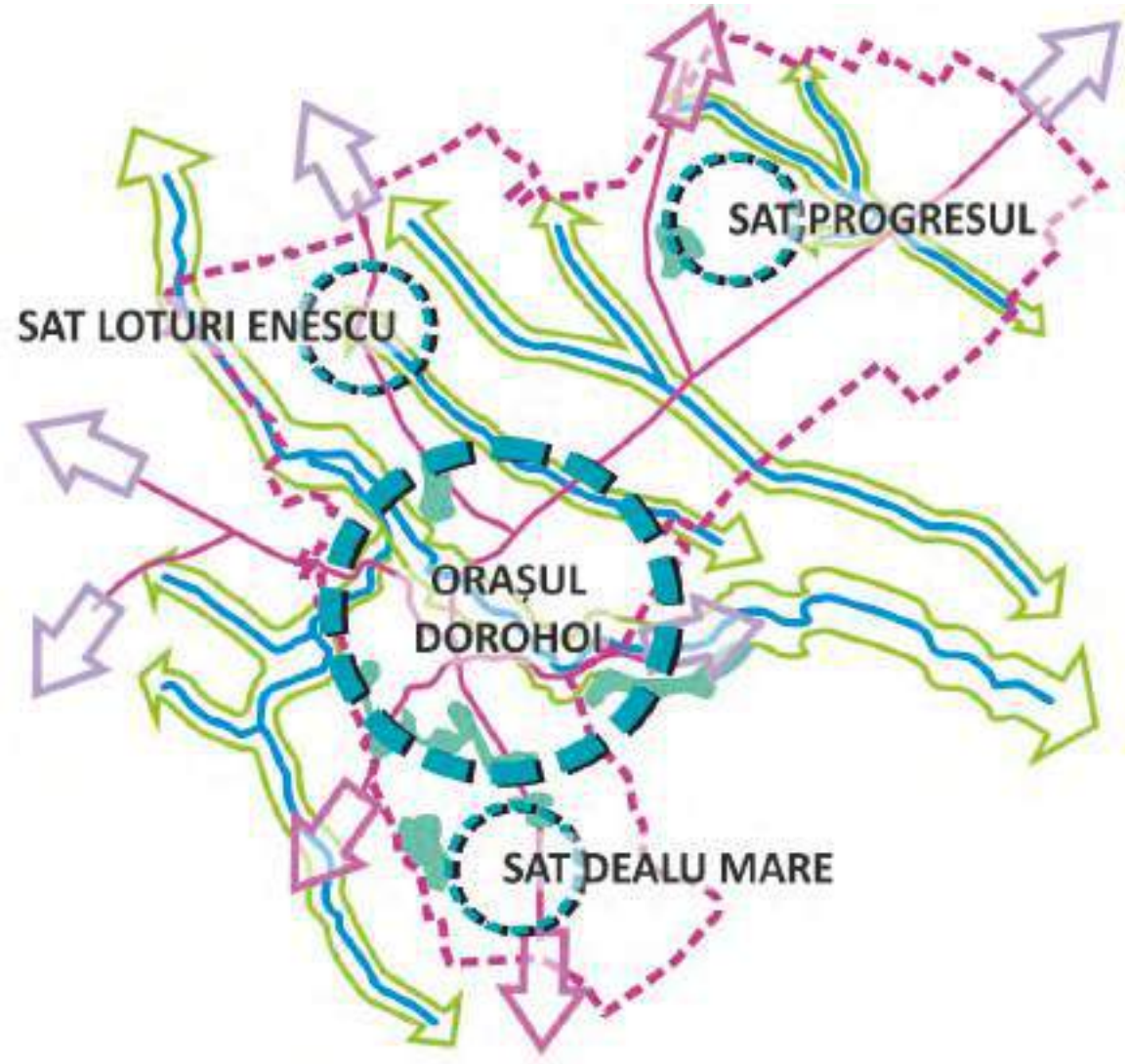
ACTUALIZAREA PLANULUI URBANISTIC GENERAL
AL MUNICIPIULUI DOROHOI, JUDEȚUL BOTOȘANI

STUDIU DE FUNDAMENTARE DE PEISAJ

Data: 11 iunie 2025

STUDIU DE FUNDAMENTARE DE PEISAJ

FOAIE DE CAPĂT / Date de recunoaștere a documentației

Denumire proiect:	Actualizarea Planului Urbanistic General al Municipiului Dorohoi, județul Botoșani
Proiect :	Nr. 22/2024 (nr.38 / 21 februarie 2025)
Amplasament	UAT Municipiul Dorohoi, județul Botoșani
Fază:	PUG – STUDII DE FUNDAMENTARE
Beneficiar:	Primăria Municipiului Dorohoi
Proiectant general:	S.C. ARIA42 STUDIO S.R.L. ȘI S.C.KXL STUDIO S.R.L.
Șef proiect /coordonator PUG:	Arh. Timur Mihăilescu
Proiectant de specialitate STUDIU DE FUNDAMENTARE DE PEISAJ	S.C. GRAPHIS SPOT IMPEX S.R.L.
Șef Proiect Specialitate:	arh. Cerasella CRĂCIUN RUR: A, B, C, C1, D, D3, DZ0, E, F6, G5, G6
Proiectat / Desenat:	urb. peisag. Lavinia Elena LUPARU stud. urb. peisag. Damian GHINEA
Data:	11 iunie 2025

CUPRINS:

1. INTRODUCERE 6

1.1. DELIMITAREA OBIECTULUI DE STUDIU ȘI SCOPUL LUCRĂRII. OBIECTIVELE GENERALE ALE STUDIULUI DE FUNDAMENTARE DE PEISAJ 6

1.2. Rezumat studiu 8

1.3. Metodologia de analiză a peisajului la nivelul Municipiului Dorohoi 12

2. ANALIZA CRITICĂ MULTICRITERIALĂ A SITUAȚIEI EXISTENTE. STADIUL ACTUAL AL DEZVOLTĂRII ÎN PROBLEMATICA SPAȚIULUI VERDE ȘI AL PEISAJULUI LA NIVELUL MUNICIPIULUI DOROHOI 14

2.1.ELEMENTE DE PEISAJ NATURAL ÎN MUNICIPIUL DOROHOI. ÎNCADRARE LA NIVEL MACRO ȘI MEZZO-TERITORIAL 14

2.1.1. Date Generale – Încadrarea Administrativă și Contextul General al Macro-Peisajului 14

2.1.2. Factorii și elementele majore de peisaj la nivel macro și mezzo teritorial. Elemente particulare de context 17

2.1.3. Macro-unitățile morfologice de peisaj, unitățile de relief și relația cu peisajul Municipiului Dorohoi 18

2.1.4. Geomorfologia la nivel macro-teritorial. Peisajul natural și caracteristicile litologice și geologice 23

2.1.5. Geologia la nivel teritorial și relația cu peisajul Municipiului Dorohoi 25

2.1.6. Solurile la nivel teritorial și relația cu peisajul Municipiului Dorohoi 26

2.1.7. Relația între Clima și Peisaj. 30

2.1.8. Hidrografia la nivel macro și mezzo-teritorial și relația cu peisajul Municipiului Dorohoi. Coridorul Jijiu și relația cu peisajul. 33

2.1.9. Resursele naturale în contextul peisajului la nivel macro și mezzo teritorial 37

2.1.10. Peisajul ariilor naturale protejate 41

2.2. ELEMENTE DE PEISAJ ANTROPIC/CONSTRUIT IN MUNICIPIUL DOROHOI 45

2.2.1. Peisajul antropic în contextul peisajului vulnerabil la nivel macro și mezzo-teritorial 45

2.2.2. Peisajul socio-economic și utilizarea terenului. Peisajul antropic neconstruit – arealele agricole și zonele de exploatare în extravilan și intravilan 51

2.2.3. Tipologii de spații verzi amenajate în intravilanul Municipiului Dorohoi. Sistemul de spații verzi publice plantate. 53

2.2.4. Tipologii de spații verzi amenajate în intravilanul municipiului Dorohoi. Sistemul de spații verzi publice plantate. Bilanț teritorial existent. 55

2.2.5. Specii si esențe de vegetație prezente pe teritoriul administrativ și intravilan 57

2.2.6. Tipologii morfo-funcționale majore de peisaj antropic/construit 60

2.2.7. Peisajul arhitectural al zonelor construite protejate 63

2.2.8. Peisajul antropic specific căilor de comunicație și al intrărilor / „porților de acces” în municipiu (rutier și feroviar) 66

2.2.9. Peisajul specific infrastructurii tehnico-edilitare 69

2.3. PEISAJUL CULTURAL ÎN MUNICIPIUL DOROHOI 70

2.3.1. Peisajul cultural la nivel macro-teritorial. Trasee culturale în județul BOTOȘANI 70

2.3.1.1. Peisajul pasiv de tip „relicvă” 74
2.3.1.2. Peisaj activ 76
2.3.2. Peisajul cultural al Municipiului Dorohoi la nivel mezzo-teritorial. Zona etnografică Dorohoi... 80
2.3.3. Patrimoniul cultural oral și imaterial. Activități tradiționale. 85
2.3.4. Patrimoniu cultural mobil. Costumul popular și ornamentica. 90
2.3.5. Ornamentica stemelor și corelarea cu elementele de peisaj cultural 94
2.3.6. Resurse de peisaj cultural 95

3. DIAGNOSTICAREA ȘI EVIDENȚIEREA DISFUNCȚIONALITĂȚILOR 98
3.1. DISFUNCȚIONALITĂȚI CU REFERIRE LA ELEMENTELE NATURALE, BIOTOP ȘI FAUNĂ 98
3.2. DISFUNCȚIONALITĂȚI URBANISTICE ȘI PEISAGISTICE 98
3.2.1. Disfuncționalități generale și ale reglementărilor vechiului P.U.G. al muncipiului Dorohoi cu privire la spațiile verzi 98
3.2.2. Disfuncționalități situate pe limita de contact între peisajul natural și peisajul antropic 101
3.2.3. Disfuncționalități ale rețelei de circulație pietonală și a spațiilor publice 102
3.2.4. Disfuncționalități de accesibilitate/intrare în oraș 102
3.2.5. Disfuncționalități - zone funcționale/dotări/activități 103
3.2.6. Disfuncționalități - direcții vizuale/efecte spațiale 104
3.3. DISFUNCȚIONALITĂȚI ALE SISTEMULUI MUNICIPAL DE SPAȚII VERZI 104
3.4. DISFUNCTIONALITĂȚI DETERMINATE DE SPAȚIILE VERZI ȘI MODALITATI DE DEGRADARE A SPAȚIILOR VERZI 105

4. SINTEZĂ SWOT – DIAGNOSTIC ȘI PRIORITĂȚI DE INTERVENȚIE. PROPUNERE PROGNOZE, SCENARII SAU ALTERNATIVE DE DEZVOLTARE. CONDIȚII DE VIABILITATE A SOLUȚIILOR 107
4.1. ANALIZA SWOT - PUNCTE TARI, PUNCTE SLABE, OPORTUNITĂȚI ȘI PERICOLE/AMENINȚĂRI. 107
4.2. DIAGNOSTICUL DE STARE, UTILIZARE ȘI GESTIUNE. MANIFESTARI LA NIVELUL PEISAJULUI. CAUZE. RESURSE. 111
4.3. DIAGNOSTICUL ȘI MISIUNEA STRATEGIEI DE PEISAJ 114
4.4. PRIORITĂTI DE INTERVENȚIE PENTRU ELIMINAREA DISFUNCȚIONALITĂȚILOR (pe termen mediu - un interval de 10 ani) 115
4.5. PROGNOZE, SCENARII SAU ALTERNATIVE DE DEZVOLTARE. CONDIȚII DE VIABILITATE A SOLUȚIILOR 131

5. PROPUNERI DE PROTECȚIE ȘI CONSERVARE PEISAGISTICĂ. SCHEMA STRATEGICĂ DE DEZVOLTARE A SPAȚIILOR VERZI ȘI A PEISAJULUI MUNICIPIULUI DOROHOI 140
5.1. PROPUNERI PRIVIRE LA SPAȚII VERZI ȘI PEISAJ PENTRU REMEDIEREA DISFUNCȚIONALITĂȚILOR, PE CATEGORII DE OPERAȚIUNI ȘI PE PROBLEME DISTINCTE DE DIAGNOSTIC 140

5.2. PROPUNERE CONCEPT DE AMENAJARE A PEISAJULUI – SCHEMA STATEGICĂ DE DEZVOLTARE A PEISAJULUI ȘI A SISTEMULUI DE SPAȚII VERZI 140

5.3. NORME SPAȚII VERZI - SUPRAFEȚE, EXIGENȚE, DISTANȚE ȘI RAZE DE DESERVIRE LA NUMĂR ȘI PROCENT DE LOCUITORI..... Error! Bookmark not defined.

5.4. PROPUNERE TIPOLOGII DE SPAȚII VERZI ȘI DE PEISAJ..... 149

5.5. BILANȚ TERITORIAL PROPUS DE SPAȚII VERZI..... 142

5.6. PLANTAȚII ȘI ZONE VERZI DE PROTECȚIE ȘI ÎMPĂDURIRE. PROPUNERE SPECII ȘI ESENȚE DE VEGETAȚIE PENTRU PLANTARE ÎN EXTRAVILAN ȘI INTRAVILAN..... 155

5.7. ZONIFICAREA FUNCȚIONALĂ MAJORĂ A SPAȚIILOR VERZI DIN CADRUL P.U.G. 163

5.7.1. Zone ce își vor păstra funcțiunea 163

5.7.2. Zone cu interdicție de construire..... 163

5.7.3. Zone cu restricții de dezvoltare 164

5.7.4. Zone de urbanizare..... 164

5.7.5. Zone de conversie funcțională..... 165

5.8. PROPUNERE SETURI PRELIMINARE DE REGLEMENTARE CU PRIVIRE LA GESTIONAREA STRATEGICĂ ȘI DEZVOLTAREA SPAȚIILOR VERZI, A PEISAJULUI ȘI A PATRIMONIULUI NATURAL, ANTROPIC ȘI CULTURAL..... 165

5.8.1. Propunere set preliminar de reglementări urbane: 165

5.8.2. Propunere seturi preliminare de reglementare cu privire la gestionarea strategică și dezvoltarea spațiilor verzi, a peisajului și a patrimoniului natural, antropic și cultural 166

5.8.3. Propunere set preliminar de reglementare cu privire la gestionare: 171

6. CONCLUZII 173

7. ANEXA 1: Surse documentare și bibliografice 174

8. ANEXA 2 - Piese Desenate (Planșe)..... 180

8.1. BORDEROU PIESE DESENATE (PLANȘE): 180

8.2. INSERT PIESE DESENATE / PLANȘE AFERENTE STUDIULUI DE FUNDAMENTARE DE PEISAJ 181

1. ANALIZA SITUAȚIEI EXISTENTE – ÎNCADRAREA LA NIVELUL TERITORIULUI ADMINISTRATIV ȘI INTRAVILAN AL MUNICIPIULUI DOROHOI ÎN CONTEXT SUPRATERITORIAL . UTILIZAREA TERENULUI, ZONE NATURALE ȘI DIRECȚIILE SPECIFICE DE DEZVOLTARE A MACRO-PEISAJULUI CVASI-/SEMI NATURAL.

2. SINTEZA ANALIZEI SITUAȚIEI EXISTENTE, DISFUNCȚIONALITĂȚI ȘI ELEMENTE DE POTENȚIAL. TIPOLOGII DE SPAȚII VERZI. STUDIU DE IMAGINE AMBIENTAL.BILANȚ TERITORIAL EXISTENT

3. PROPUNERE STRATEGICĂ PRIVIND DEZVOLTAREA, PROTECȚIA ȘI CONSERVAREA SPAȚIILOR VERZI ȘI A PEISAJULUI ÎN MUNICIPIUL DOROHOI - PROPUNERE SISTEM VERDE INTEGRAT. IMAGINE AMBIENTALĂ ȘI SECȚIUNI CARACTERISTICE PRIN PEISAJUL MAJOR. NECESAR DE SPAȚIU VERDE ȘI BILANȚ TERITORIAL PROPUS

4. PROPUNERE STRATEGICĂ - IMAGINE AMBIENTALĂ, SECȚIUNI CARACTERISTICE PRIN PEISAJUL MAJOR ȘI ELEMENTE PARTICULARE DE PEISAJ CULTURAL

8.3 LISTA FIGURI

1. INTRODUCERE

1.1. DELIMITAREA OBIECTULUI DE STUDIU ȘI SCOPUL LUCRĂRII. OBIECTIVELE GENERALE ALE STUDIULUI DE FUNDAMENTARE DE PEISAJ

Problematica care constituie obiectul prezentului studiu de fundamentare se refera la studiul protecției, conservării și amenajării peisajului din Municipiul Dorohoi, în toate componentele sale: peisajul natural, peisajul antropic/construit și peisajul cultural.

Municipiul Dorohoi face parte dintr-o zonă cu mari valori de patrimoniu natural, antropic și construit, cu un rol deosebit în menținerea microclimatului și al sănătății mediului dar și al ridicării calității vieții și al sănătății populației.

Prezentând o importanță deosebită, nu numai în contextul orașului, ci și la nivel teritorial, obiectivele necesare a fi rezolvate în prezenta documentatie, decurg din caracterul de unicitate al peisajului la nivelul Municipiului Dorohoi, constituind un cadru ambiental reprezentativ, ce trebuie să devină un pol important din punct de vedere turistic și funcțional, intens frecventat atât de locuitorii orașului, cât și de vizitatori sau turiști.

Lucrarea este cuprinsă în lista studiilor de fundamentare finanţate din bugetul Primăriei Municipiului Dorohoi și se focalizează pe problematica integrată a spațiilor verzi și a peisajului, concluziile studiului urmând a fi integrate în cadrul proiectului: "*Actualizare Plan Urbanistic General Municipiului Dorohoi, Județul Botoșani*".

Introducerea lucrării STUDIU DE FUNDAMENTARE privind PEISAJUL DIN MUNICIPIUL DOROHOI, în lista obiectivelor de investiţii a Primăriei Municipiului Dorohoi, reprezintă unul din eforturile administraţiei publice locale orientate spre creşterea calităţii vieţii cetăţenilor municipiului, ce vizează reabilitarea şi valorificarea elementelor de peisaj valoroase, precum și integrarea într-un sistem verde urban coerent și unitar, a spaţiilor plantate publice, a diferitelor zone funcționale și ambientale, precum și a zonelor verzi cu rol de protecție, în concordanţă cu principiile dezvoltării durabile eco-sustenabile și reziliente.

PROIECTUL DE FUNDAMENTARE DE PEISAJ, este un proiect extrem de necesar astăzi la nivelul Uniunii Europene, în concordanță cu Convenția Europeană a Peisajului de la Florența1, urmând să se încadreze în strategia de dezvoltare a Municipiului Dorohoi, prin accentuarea identităţii acestuia și a particularității, dobândite inclusiv prin peisajul caracteristic.

În acest sens, se creează necesitatea formulării şi aplicării unor măsuri menite să conducă spre dezvoltarea unui sistem verde coerent la nivel municipal, prin dezvoltarea de noi tipologii de spații verzi diversificate din punct de vedere funcțional și ambiental, precum și prin ameliorarea calităţii spaţiilor urbane existente şi

1 România este prima țară europeană care a adoptat Convenția Europeană a Peisajului, Florența, 2000, fiind ratificată prin Legea 451 / 8 iulie 2002.

sporirea «*prestigiului urban*» ca importantă sursă de atragere a investiţiilor şi, implicit, de creştere economică a oraşului.

Lucrarea se elaborează în scopul definirii unui mod coerent de organizare peisagistică a Municipiului Dorohoi, precum şi a unui set de categorii de intervenţii destinate creării unui cadru spaţial-volumetric, ambiental şi de imagine, corespunzător importanţei valorilor sale de patrimoniu natural, vocaţiei zonei şi importanţei sale în ansamblul județean și teritorial.

Scopul studiului este stabilirea obiectivelor și a zonelor prioritare de interes și de dezvoltare, de conservare și ameliorare a peisajului, necesare a fi aplicate în utilizarea terenurilor, în organizarea peisagistică a unui sistem verde coerent şi integrat, inclsuiv în conformarea activităților turistice, de loisir (petrecere a timpului liber), sport-agrement și distracție din oras, dar și activități economice de producție agricolă și de permacultură, în corelare cu strategia de dezvoltare urbană ce va fi stabilită prin P.U.G.-ul și RLU a- Municipiu Dorohoi, în acord cu opţiunile populaţiei.

Obiectivul principal al lucrării, îl constituie elaborarea unui studiu de peisaj cf legii, pentru îmbunătățirea calității vieții, eliminarea poluării și sustinerea unui mediu eco-sustenabil, mai curat și rezilient, care să facă față presiunilor climatice actuale, precum și să facă propuneri legate de dezvoltarea a noi funcțiuni, activități și dotari de loisir/petrecere a timpului liber necesare locuitorilor, vizitatorilor și turistilor, prin propunerea unei strategii verzi, care să orienteze dezvoltarea urbanistică a orașului şi pregătirea procesului de investiţii pentru dezvoltare.

Studiul de Peisaj, urmăreşte realizarea următoarelor obiective, la diferite scări de abordare și pe tipologii diferite de peisaj :

- stabilirea unui mod de integrare coerentă în mediu și peisaj a municipiului, la nivel macro-teritorial (teritoriu administrativ) și mezzo-teritorial (teritoriu din intavilan);
- organizarea unui sistem verde coerent (din punct de vedere peisagistic, urbanistic și arhitectural) precizând, de asemenea, categoriile de intervenţie necesare concretizării sale;
- configurarea unei strategii de peisaj în toate componentele sale, atât la nivel cvasi/semi-natural, cât și la nivel antropic/construit (urban, arhitectural), precum și cultural;
- propunerea unui sistem verde la nivel municipal și integrarea acestuia în cadrul spaţial-volumetric, ambiental şi de imagine corespunzător importanţei valorilor sale de patrimoniu natural şi rolului său în conturarea unei imagini de marcă a municipiului;
- protejarea, conservarea, reabilitarea, dar şi amenajarea și valorificarea patrimoniului natural, reprezentat de spaţiile verzi din zonă, în conexiune cu ecosistemele din teritoriul administrativ și județean;
- distribuirea echilibrată şi eficientă a activităţilor în zonă, în concordanţă cu funcţiunea urbanistică determinantă, vocaţia zonei şi inserarea sa în contextul spaţial-funcţional al oraşului;

- diversificarea functiunilor de sport-agrement, loisir și petrecere a timpului liber, pentru locuitorii de diferite categorii de vârstă și pentru turiști;
- ridicarea nivelului de comportament civic al cetăţenilor şi a atitudinii urbane responsabile faţă de spaţiile verzi ale oraşului.

Lucrarea complexă STUDIU DE FUNDAMENTARE DE PEISAJ - MUNICIPIUL DOROHOI, va stabili priorităţile de intervenţie, abordând următoarele secţiuni/problematici:

- cadrul natural și cvasi/semi-natural caracteristic zonei;
- stabilirea funcţiunilor compatibile cu statutul zonei şi distribuirea lor echilibrată în raport cu funcţiunea determinantă/dominantă;
- probleme de mediu ce decurg în urma analizelor cu privire la raportul cadru natural/cadru construit;
- valori de patrimoniu ce necesită protecţie;
- elemente de risc natural şi antropic, relaţiile zonei cu ecosistemele învecinate;
- aspecte generale cu privire la implicaţiile neglijării unei funcţii urbane cu efect esenţial asupra stării de sănătate a populaţiei;
- calitatea spațiilor verzi existente, cuprinzând tipologiile, precum şi relaţia în teritoriu a acestora;
- efectele induse de funcţiunile urbanistice din vecinătate şi propuneri de ameliorare a situaţiei constatate;
- propuneri de soluții care să integreze toate tipologiile de peisaj natural, antropic și cultural în extravilan și întravilan, necesare pentru viitorul P.U.G.

În acest sens, se remarcă importanţa lucrării din punct de vedere al interesului public şi al efectelor pe termen mediu şi lung al Studiului de Fundamentare de Peisaj, cu implicații profunde în sănătatea publică, ridicarea calității vieții și dezvoltarea viitoare a muncipiului, ca reprezentant al interesului comunitar.

Concluziile studiului vor fi integrate în etapa urmatoare în strategia de dezvoltare urbană a reglementărilor prevăzute prin Planul Urbanistic General (P.U.G.) şi prin Regulamentul Local de Urbanism (R.L.U.) al Municipiului Dorohoi.

1.2. Rezumat studiu

Prezentul ***Studiu de fundamentare de Peisaj al Muncipiului Dorohoi,*** tratează în cele 8 capitole în mod integrat problematica spațiilor verzi și a peisajului natural, antropc și cultural, la toate scările sale de abordare: macro-, mezzo-teritorială și urbană de detaliu.

Primul capitol introductiv delimitează obiectului de studiu și scopul lucrării, stabilind obiectivele generale, prin metodologia de analiză a peisajului la nivelul Municipiului Dorohoi.

Al doilea capitol s-a focalizat pe analiza critică multicriterială a situației existente, respectiv stadiul actual al dezvoltării în problematica spațiului verde și al

peisajului, pe cele trei componente ale peisajului – cvasi-/semi-natural, antropic/construit și cultural.

Au fost realizate analize de la elementele particulare de context la scara macro- și mezzo-teritorială, la macro-unitățile morfologice de peisaj, unitățile de relief, geomorfologia, caracteristicile litologice și geologice, soluri si pedologie, hidrografie, climă, etc., precum și resursele naturale și peisajul specific ariilor naturale protejate.

În cadrul peisajului antropic/construit s-au realizat analize cu privire la vulnerabilități, peisajul socio-economic și utilizarea terenului, peisajul antropic neconstruit – arealele agricole și zonele de exploatare în extravilan și intravilan. Au fost analizate tipologiile de spații verzi amenajate din intravilanul Municipiului Dorohoi și sistemul de spații verzi publice plantate (la nivlul teritoriul administrativ și intravilan). De asemenea, peisajul a fost încadrat în tipologii morfo-funcționale majore de peisaj antropic/construit, fiind analizate și alte tipologii de peisaje antropice precum: peisajul arhitectural al zonelor construite protejate, cel specific căilor de comunicație și al intrărilor/ „porților de acces" în municipiu (rutiere și feroviare), precum și peisajul specific infrastructurii tehnico-edilitare. Sucapitolul a fost finalizat cu evidentierea tipologiilor de spații verzi existente în intravilan și bilanțul teritorial existent, pe categorii.

Peisajul Cultural a fost analizat la nivel macro-teritorial, prin integrare în traseele culturale ale Județului Dorohoi, inclusiv peisajul cultural activ sau pasiv (trasee de tip „relicvă"), zonele etnografice și patrimoniul cultura oral, imateriale sau cultural mobil. S-au analizat activitățile tradiționale, costumul popular și ornamentica utilizată. În final au fost analizate resursele de peisaj cultural (istorice, gastronomice, creativ-artistice) și arealele specifice de peisaj cultural.

Capitolul 3, prezintă sinteza de diagnosticare și de evidențiere a disfuncționalităților oe categorii, cu referire la problemele legate de elementele naturale, biotop și faună, precum și cele urbanistice și peisagistice. Acestea au fost prezentate pe categorii – cele generale și legate de reglementările vechiului P.U.G. al muncipiului Dorohoi cu privire la spațiile verzi și peisaj, urmate de disfuncționalitățile situate pe limita de contact între peisajul natural și peisajul antropic, ale rețelei de circulație pietonală și a spațiilor publice, cele legate de accesibilitate/intrare în municipiu, precum și cele în legătura cu zonele funcționale/dotări/activități, direcții vizuale/efecte spațiale. De asemenea, au fost evidențiate disfuncționalitățile sistemului municipal de spații verzi și cele determinate de spațiile verzi sau modalitati de degradare a acestora.

Capitolul 4, s-a focalizat pe Analiza S.W.O.T., diagnostic (de stare, utilizare și gestiune), manifestarile la nivelul peisajului corelate cu cauze și resurse, misiunea strategiei de peisaj, prioritățile de intervenție pentru eliminarea disfuncționalităților, propunere de prognoze, scenarii sau alternative de dezvoltare, precum și prioritățile de intervenție necesare pentru eliminarea disfuncționalităților, precum și condițiile de viabilitate a soluțiilor propuse.

Capitolul 5, este capitolul de propuneri de protecție și conservare peisagistică, care înaintează o schemă strategică de dezvoltare a spațiilor verzi și a peisajului, sub conceptul: „*Dorohoi Municipiu Verde*". Se fac propuneri cu privire la spațiile verzi și peisajul aferent, pentru remedierea disfuncționalităților, pe categorii de operațiuni și pe probleme distincte de diagnostic, în baza unor norme de spații verzi (suprafețe, exigențe, distanțe și raze de deservire calculate în corelație cu numărul total și pe procente de locuitori). În acest capitol se fac propuneri de tipologii de spații verzi și peisaj la nivel municipal. Se propune de asemenea, zonificarea funcțională majoră a spațiilor verzi din cadrul P.U.G., pe zone care își vor păstra funcțiunea, cu interdicție de construire, cu restricții de dezvoltare, pe zone de urbanizare și zone de conversie funcțională. În final, capitoul înaintează propuneri preliminare de reglementare cu privire la gestionarea strategică și dezvoltarea spațiilor verzi, a peisajului și a patrimoniului natural, antropic și cultural, pe reglementări urbane și de gestionare.

Capitolul 6, este cel al concluziilor finale ale Studiului de fundamentare de Peisaj al Muncipiului Dorohoi, urmat de Capitolul 7 care listează sursele documentare și bibliografice, pe categorii: cărți si capitole în cărți , articole și lucrări de cercetare și de specialitate, studii, documente și documentații de urbanism și amenajarea teritoriului, proiecte de specialitate, rapoarte, tratate și programe europene, legislație și cadrul legal de elaborare, siteuri web / webografie.

Obiectivul principal al lucrării, îl constituie elaborarea unui studiu de peisaj integrat, pentru îmbunătățirea calității vieții, eliminarea poluării și sustinerea unui mediu eco-sustenabil, mai curat și rezilient, care să facă față presiunilor climatice actuale, precum și să facă propuneri legate de dezvoltarea a noi funcțiuni, activități și dotari de loisir/petrecere a timpului liber necesare locuitorilor, vizitatorilor și turiștilor, prin propunerea unei strategii verzi, care să orienteze dezvoltarea urbanistică a orașului şi pregătirea procesului de investiţii pentru dezvoltare.

Astfel, s-au stabilit obiectivele și zonele prioritare de interes și de dezvoltare, de conservare și ameliorare a peisajului, necesare a fi aplicate în utilizarea terenurilor, în organizarea peisagistică a unui sistem verde coerent şi integrat, inclusiv în conformarea activităților turistice, de loisir (petrecere a timpului liber), sport-agrement și distracție din oras, dar și activități economice de producție agricolă, în corelare cu strategia de dezvoltare urbană ce va fi stabilită prin P.U.G.-ul și RLU a- Municipiu Dorohoi, în acord cu opţiunile populaţiei.

Viziunea studiului se referă la integrarea trasnsdisciplinară a tuturor celor trei tipologii de peisaj (cvasi-/semi-natural, antropic/construt și cultural) în cadrul unei strategii unice de peisaj și spații verzi, care să abordeze toate scările peisajului (macro-, mezzo-teritorială sau spațial-urbană).

Fiecare Diagnosticul s-a realizat pe trei componente (de stare, de utilizare și de gestiune) și a evidențiat urgența elaborării și punerii în aplicare a unei strategii unice de intervenție la nivelul peisajului și al sistemului de spații verzi la nivel municipal și necesitatea unei forme instituționale unice de gestiune a acestuia.

Misiunea studiului, a fost aceea de a propune o strategie unică și integrată a peisajului, bazată pe susținerea rolului de reprezentativitate, atractivitate și vector de dezvoltare al Peisajului, pentru municipiul Dorohoi, pe trei direcții majore importante:

- dezvoltarea macro- și mezzo-peisajului la nivel municipal, în concordanță cu protejarea peisajului valoros (natural, antropic / construit – urban, arhitectural și cultural)
- amenajarea / reamenajarea unui sistem verde coerent și unitar, cu tipologii și funcțiuni dominante diversificate, atractive atât pentru locuitori, cât și pentru vizitatori și turiști: zone verzi de loisir, odihnă-relaxare și promenadă, cultural-expozițională, de sport-agrement și distracție, valorificarea zonelor de apă prin amenajări peisagistice; nuclee verzi și scuaruri aferente construcțiilor reprezentative și obiectivelor culturale, de sănătate (grădini terapeutice), învățământ (grădini pedagogice și educaționale), zone și benzi verzi aferente căilor de comunicație și perdele de protecție aferente infrastructurii și intrărilor în municipiu; conversii funcționale posibile , cu spații verzi amenajate peisagistic sau în parcuri tehnologice si de cercetare, IT, etc., cu procent ridicat de spații verzi (min. 30%);
- transformarea zonei adiacente malului aferent râului Jijia într-un puternic ***„pol magnetic verde”*** - centru de interes de peisaj la nivel municipal prin promovarea peisajului și sistemului verde ca ***„model”*** de dezvoltare

Ca strategie integrată, studiul propune adoptarea peisajului și a sistemului verde, văzut nu ca pe o barieră in dezvoltarea urbană, ci ca pe un *„promotor”* și *„model”* al unei strategii de intervenție și al unei forme instituționale unice de gestiune, care poate contribui nu numai la creșterea calității vieții, a sănătății fizice mentale, emoționale și psihologice a populației în general, dar și ca „vector” de dezvoltare în teritoriu, al economiei urbane (turism, agricultură, silvicultură, eco-tehnologii, etc). [2]

Schema strategică de dezvoltare propusă a fost realizată sub denumirea conceptului „DOROHOI MUNICIPIU VERDE” și s-a bazat pe elementele strategice majore ale sistemului de spații verzi, prin intremediul a două scenarii sau alternative de dezvoltare. Studiul a tratat și condiții de viabilitate a soluțiilor, precum și prioritățile de intervenție pe următorii 3,5 si 10 ani. De asemenea, studiul a propus un plan de acțiune plan de acțiune al sistemului verde, însoțit de propuneri de protecție și conservare peisagistică.

Aplicabilitatea Studiului de Peisaj, pentru Planul Urbanistic General al Municipiului Dorohoi, se reflectă prin relevanța ideii de „dezvoltare unitară prin peisaj/verde”, fiind propuse un set de propuneri preliminare de reglementare cu privire la gestionarea strategică și dezvoltarea spațiilor verzi, a peisajului și a

[2] Vezi si CRĂCIUN, Cerasella, Articol „PEISAJUL – ca `PROMOTOR` si `MODEL` AL UNEI STRATEGII DE INTERVENTIE SI AL UNEI FORME INSTITUTIONALE UNICE DE GESTIUNE. Studiu de Fundamentare de Peisaj al Judetului Braila – Istorie, transformare si evolutie a peisajului natural, antropic si cultural” (pag.77-88), in revista *Amenajarea Teritoriului si Urbanismul*, editata de Asociatia Arhitectilor Sefi din Judetele Romaniei, Anul X, Nr.3-4, 2010.

patrimoniului natural, antropic și cultural pe componentele urbanistice și de gestionare. De asemenea, studiul face propuneri cu privire la spații verzi și peisaj pentru remedierea disfuncționalităților, pe categorii de operațiuni și pe probleme distincte de diagnostic, ajutând la stabilirea și spațializarea anumitor areale/zone/subzone de dezvoltare.

Prin schema stategică de dezvoltare a peisajului și a sistemului de spații verzi, studiul inainteaza conceptul de „*Dorohoi Municipiu Verde*", care ar putea fi preluat de P.U.G. ca direcție de dezvoltare principală. Prin calculul bilanțurilor teritoriale, corelate cu normelor existente cf. legii cu privire la spațiile verzi (suprafețe, exigențe, distanțe și raze de deservire raportate la număr și procent de locuitori) rezultatele studiului se aplică în dezvoltarea sistemului verde la nivel municipal, a susținerii reprezentativității și a atractivității prin peisaj. În final, propunerile au vizat dezvoltarea de noi tipologii de spații verzi și de peisaj necesare în extravilan și intravilan, inclusiv cu privire la posibilitatea realizării de conversii funcționale de parcuri cu insert de funcțiuni complementare.

Limitările studiului se refera la:

- datele existente, inclusiv cele topografice și cele din Registrul Spațiilor Verzi (incomplet la data elaborării prezentului studiu)
- clarificarea aspectelor legate de situația juridică a terenurilor cu funcțiunea de spații verzi (private sau publice)
- legislația contradictorie în domeniul spațiilor verzi și a peisajului (supra sau lipsă de reglementare)
- modul de administrare și gestionare a spațiilor verzi
- lipsa unei strategii și a unei viziuni integrate și coerente cu privire la protecția, conservarea și dezvoltarea sistemului de spații verzi zonelor verzi
- posibila schimbare în viitor, datorată unor factori externi, legați de dezvoltarea zonelor de urbanizare, a celor cu interdicție de construire, cu restricții de dezvoltare sau zone care permit conversie funcțională
- înțelegerea peisajului în toate aspectele sale și la toate scările ca *„poli de interes și dezvoltare"* pentru municipiu

Studiul de Peisaj se va corela și integra cu toate studiile de fundamentare ale Planului Urbanistic General al Muncipiului Dorohoi, analitice, consultative și prospective.

1.3. Metodologia de analiză a peisajului la nivelul Municipiului Dorohoi

Analiza peisajului la nivelul Municipiului Dorohoi, se realizează prin integrare la nivel multicriterial, morfo-tipologic, la diferite scări de abordare (macro-, mezzo-teritorial și la nivel urban), cu aplicare pe toate tipologiile de peisaj (cvasi/semi-natural, antropic și cultural), prin parcurgerea următoarelor criterii de abordare:

- Analiza pe straturi / layere, privind identificarea componentelor peisajului, dar și relațiile dintre aceste componente;

- Analiza relațiilor caracteristice ale peisajului Municipiului Dorohoi din punct de vedere al tranziției nucleu urban – dezvoltare urbană – peisajul infrastructurilor – peisajul antropic neconstruit – peisajul natural;
- Analiza peisajului cultural în relație cu componentele identificate anterior.

Metodologia a aplicat „analiza sensibilă a peisajului", ca metodă de abordare specifică domeniului, în vederea identificării zonelor și subzonelor care vor constitui baza de plecare nu numai pentru extinderea spațiilor verzi, ci și pentru dezvoltarea municipiului în viitor.

Studiul a utilizat metode de cercetare clasice dar și creativ-euristice, precum metoda multi-criterială (pe diferite straturi/layere de abordare) și metoda diagrafică.

Ipotezele de cercetare și de lucru, care au stat la baza studiului, s-au focalizat pe propunerea de adoptare a peisajului și a sistemului verde, văzut nu ca pe o barieră în dezvoltarea urbană, ci ca pe un „*promotor*" și „*model*" al unei strategii de intervenție și al unei forme instituționale unice de gestiune, care poate contribui nu numai la creșterea calității vieții, a sănătății fizice mentale, emoționale și psihologice a populației în general, dar și ca „vector" de dezvoltare în teritoriu, al economiei urbane (turism, agricultură, silvicultură, eco-tehnologii, etc.). [3]

Schema strategică de dezvoltare propusă, afost realizată sub denumirea generică „DOROHOI MUNICIPIU VERDE", iar modelele de analiză folosite in cadrul studiului metodologic al peisajului la nivelul Municipiului Dorohoi s-au realizat prin detalierea caracteristicilor pe tipologiile majore, începând cu peisajul natural, urmat de peisajul antropic neconstruit (ca prim sistem de tranziție între teritoriu-peisaj natural și peisajul antropic construit), peisajul sistemului verde global (ca sistem de legătură între peisajul natural, antropic neconstruit și peisajul urban), peisajul antropic neconstruit (peisajul urban cu tipologiile specifice, rezultate în urma activităților socio-economice, factorilor culturali și a evoluției istorice) și peisajul cultural (componenta cu caracter de „liant" între aspectele anterioare).

[3] Vezi si CRĂCIUN, Cerasella, Articol „PEISAJUL – ca `PROMOTOR` si `MODEL` AL UNEI STRATEGII DE INTERVENTIE SI AL UNEI FORME INSTITUTIONALE UNICE DE GESTIUNE. Studiu de Fundamentare de Peisaj al Judetului Brăila – Istorie, transformare și evoluție a peisajului natural, antropic și cultural" (pag.77-88), în revista *Amenajarea Teritoriului și Urbanismul*, editată de Asociatia Arhitecților Șefi din Județele României, Anul X, Nr.3-4, 2010.

2. ANALIZA CRITICĂ MULTICRITERIALĂ A SITUAȚIEI EXISTENTE. STADIUL ACTUAL AL DEZVOLTĂRII ÎN PROBLEMATICA SPAȚIULUI VERDE ȘI AL PEISAJULUI LA NIVELUL MUNICIPIULUI DOROHOI

2.1. ELEMENTE DE PEISAJ NATURAL ÎN MUNICIPIUL DOROHOI. ÎNCADRARE LA NIVEL MACRO ȘI MEZZO-TERITORIAL

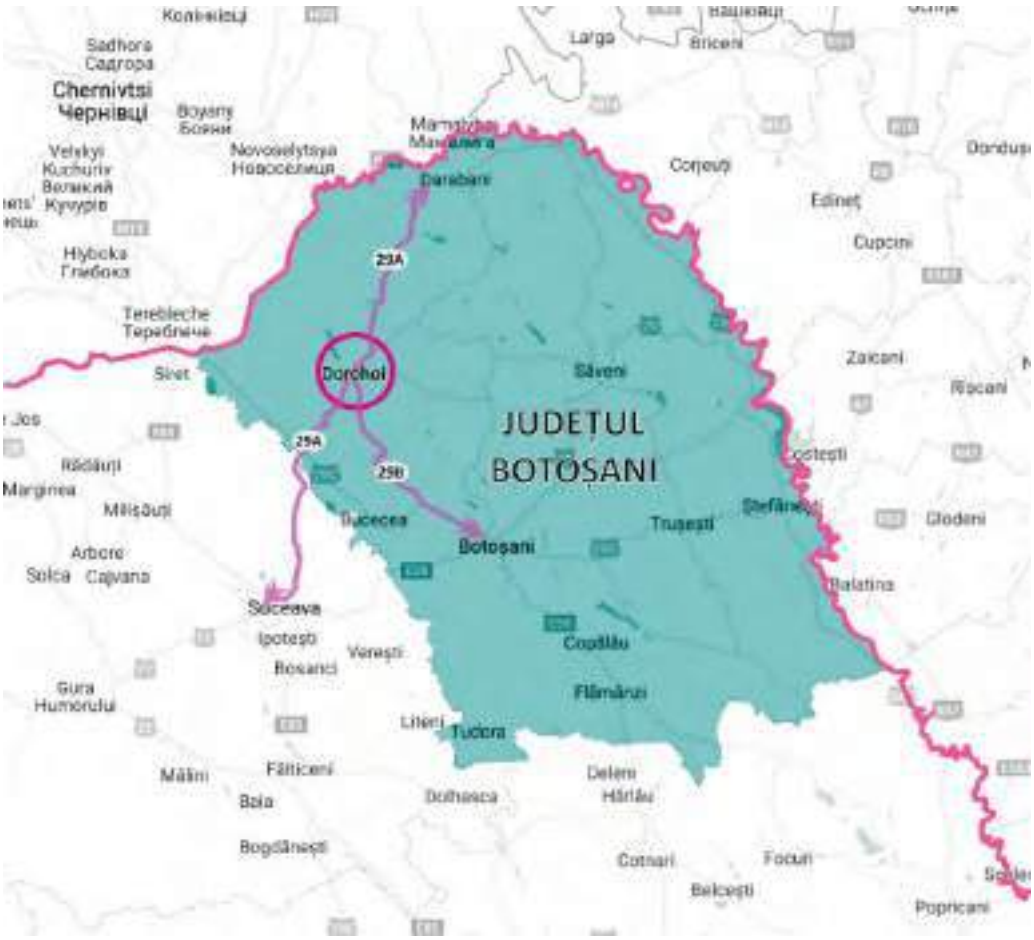
Analiza Municipiului Dorohoi în contextul macro și mezzo-teritorial, din punct de vedere al peisajului, este necesară, pentru a înțelege setul de factori și condiții conform cărora peisajul (natural, construit/antropic și cultural) s-a dezvoltat de-a lungul timpului, având o formă particulară, specifică și unică, precum și cum se poate păstra, conserva, ameliora, precum și diversifica, modifica sau dezvolta în viitor, fără a afecta potențialul unic al acestuia.

Totodată, o bună înțelegere a condițiilor mediului extern particular dezvoltării peisajului municipiului, rezultă printr-o valorificare eficientă a specificului, potențialului și a oportunităților, prin propunerea unor măsuri optime de combatere și prevenire a presiunilor și amenințărilor din ce în ce mai complexe în prezent.

Având acestea în vedere, analiza încadrării la nivel macro- și mezzo-teritorial urmărește raportarea Municipiului Dorohoi cu elementele majore geografice și ale cadrului natural, dar și relația cu elementele majore de macro- și mezzo-peisaj antropic (construit), privind utilizarea terenului (componenta economică a peisajului), marile infrastructuri (peisajul infrastructurii) și relațiile peisajului cultural al Municipiului Dorohoi cu alte așezări din județ, precum și cu zonele protejate naturale.

2.1.1. Date Generale – Încadrarea Administrativă și Contextul General al Macro-Peisajului

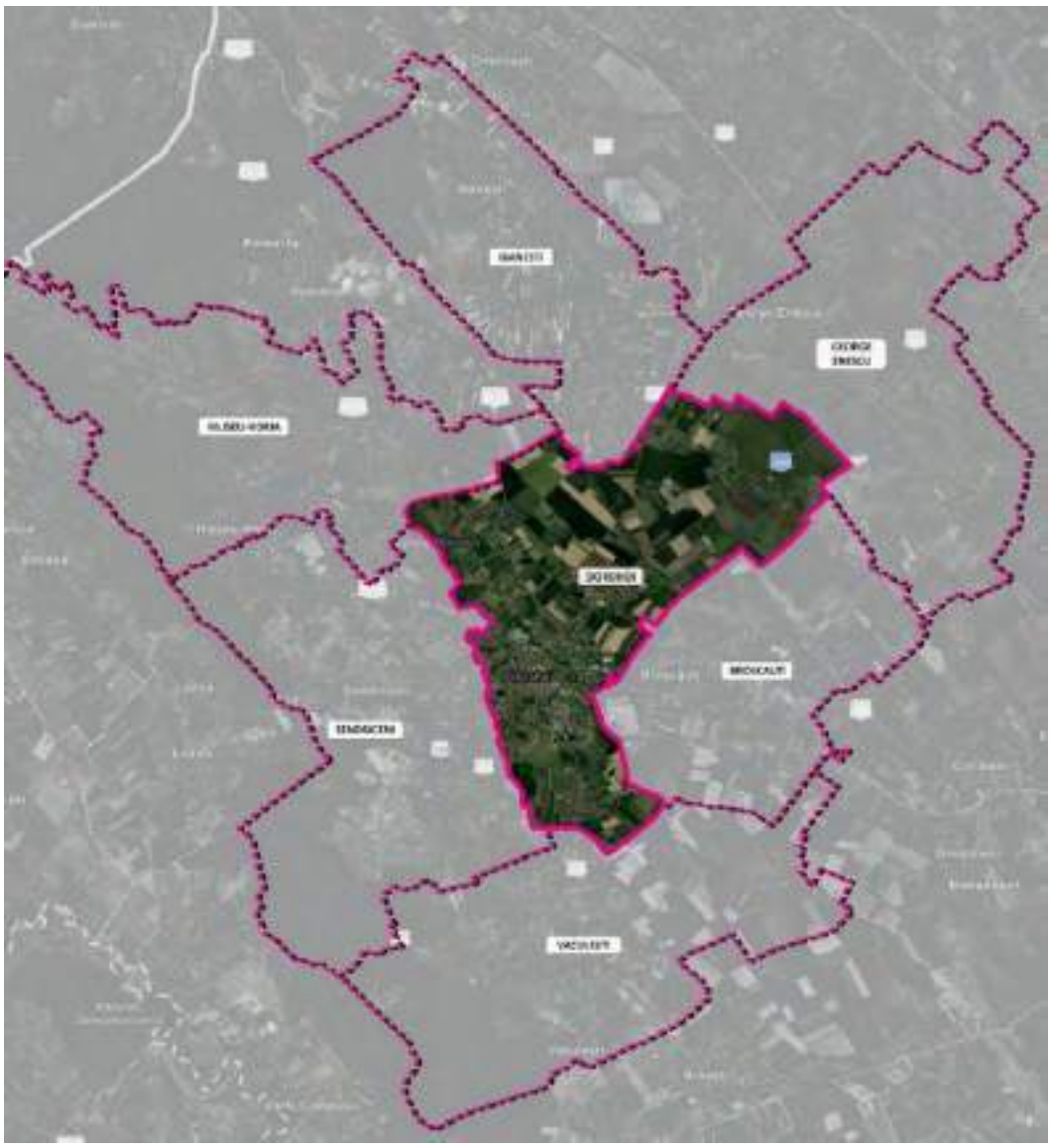
Municipiul Dorohoi se află situat în partea de Nord-Est a României, regiunea Bucovina care cuprinde județele: Suceava și Botoșani. Din punct de vedere administrativ, Municipiul Dorohoi se încadrează în județul Botoșani, localizat în partea de nord-est a țării. Județul Botoșani se învecinează șa vest și sud-vest cu județul Suceava, la sud-est cu județul Iași, la nord cu Ucraina și în Est cu Moldova.

Figură 1 - Poziția municipiului Dorohoi în județ și principalele căi de comunicație

Sursa: https://snazzymaps.com/style/8097/wy

Din punct de vedere al vecinatăților administrativ teritoriale (U.A.T.-uri), U.A.T. Dorohoi se învecinează cu: U.A.T. Ibănești, U.A.T. George Enescu, U.A.T. Broscăuți, U.A.T. Văculești, U.A.T. Sendriceni și U.A.T. Helișeu-Horia.

Figură 2 - Vecinătăți U.A.T. Dorohoi

Sursa: autorii studiului

Astfel, Municipiul Dorohoi este integrat într-un peisaj natural, antropic și cultural cu caracter de unicitate, care este dat atat de elementele aprticulare de mediu natural (așezare, relief, climat, soluri, zona hidrografică, patrimoniu cvasi-/semi-natural, etc.), cât și de peisajul antropic / construt (așezările umane din vecinătate, patrimoniu arhitectural, peisajul productiv agricol și silvic, peisajul mobilității și al infrastructurii, etc.) sau peisajul cultural specific (tradiții, obiceiuri, meșteșuguri, port popular, cutume locale, particularități gastronomice etc).

2.1.2. Factorii și elementele majore de peisaj la nivel macro și mezzo teritorial. Elemente particulare de context

Municipiul Dorohoi are o poziție nordică în cadrul României și se află în Regiunea Nord-Est, în județul Botoșani. Se află aproape de granița de nord a României cu Ucraina.

La nivel macro-teritorial, Municipiul Dorohoi este legat de reședința județului Botoșani prin șoseaua DN 29B-35km, de orașul Darabani prin șoseaua DN 29A- 45km, de orașul Suceava prin șoseaua DN 29A-45km și de orașul Săveni prin șoseaua DJ292- 40km.

Dorohoi este un centru secundar al județului Botoșani, după municipiul de reședință de județ. Poziția sa aproape de graniță oferă un potențial de cooperare transfrontalieră, dar și unele dezavantaje legate de periferia față de marile axe de transport naționale și Europene.

Figură 3 - Municipiul Dorohoi – Izocrone 10min

Sursa: www.iso4app.net

Accesibilitatea Orașului este bună, deoarece după cum se poate observa că Izocrona de 10min cu mașina acoperă tot U.A.T.-ul Dorohoi.

Caracteristicile reliefului deoarece se află în Podișul Sucevei, o subunitate a Podișului Moldovei , împreună cu accesibilitatea orașului duc la realizarea unui punct important de conexiune, integrând componenta naturală, cu cea urban-arhitecturală și culturală.

Conform Planului de Analiză și Acoperire a Riscurilor (PAAR), poziționarea Municipiului Dorohoi este caracterizată de o trecere graduală de la macro-unitățile de relief din vest spre est, ceea ce determină o serie de particularități geografice și de risc. Astfel, această tranziție influențează:

- Relief în trepte: De la vest la est, Dorohoi este influențat de Podișul Sucevei, parte a Podișului Moldovei, cu o altitudine descrescătoare.

- Versanți și văi adânci: Trecerea reliefului generează fragmentări accentuate, cu văi și coline care pot contribui la instabilitate geomorfologică în anumite zone.

- Așezare pe cursuri de apă: Municipiul este situat pe cursul râului Jijia, cu afluenți ce pot produce inundații locale în zonele de luncă, mai ales în contextul reliefului descendent.

- Expunere la riscuri naturale: Forma de relief favorizează apariția unor fenomene de eroziune, alunecări de teren și scurgeri torențiale, mai ales în urma ploilor abundente.

- Accesibilitate variabilă: Datorită diferențelor de nivel, accesul către anumite cartiere sau zone rurale adiacente poate fi afectat în situații de urgență (ex. blocaje rutiere în caz de ninsori, inundații sau alunecări).

2.1.3. Macro-unitățile morfologice de peisaj, unitățile de relief și relația cu peisajul Municipiului Dorohoi

Din punct de vedere fizico-geografic, municipiul Dorohoi se află situat în zona de contact a Câmpiei Moldovei cu Podișul Sucevei, microzonă cunoscută sub denumirea de Dealurile Ibănești lor. Prin această poziționare, teritoriul Municipiului Dorohoi aparține zonei depresionare Botoșani-Dorohoi. Dealurile de la nord, nord-vest sunt Măgură Ibănești (385 m), Pietriș-Dersca (472 m), Hăpăi (472 m). Spre vest, la aproximativ 15 km se află Valea Siretului iar spre nord-est, la aproximativ 35-40 km se află Valea Prutului.

Figură 4 - Macro unitățile de peisaj la nivelul județului Botoșani
Sursa: Harta geografică preluată de pe www.pe-hartă.ro

Zona se caracterizează printr-un relief colinar, deluros, brăzdat de o reţea de văi înguste cu profil în formă de V cu pante domoale, văi largi cu aspect de platou (zona industrială). Dealurile cu înălţimi mijlocii au spinările mult aplatizate, cu versanţi limitrofi, cu pante neuniforme şi frecvente fenomene de alunecări de teren de forme şi dimensiuni diferite, fenomene ce conferă acestora din urmă aspectul de microrelief accidental.

Pe cuprinsul oraşului se întâlnesc 4 coline, despărţite de văile largi ale unor cursuri de apă permanente sau cu debit intermitent:

- colina de V delimitată de pârâul Buhai, acumularea Iezer;
- colina de SV (ans. zona centrală, ans. Spiru Haret);
- colina de S (ans. Victoria);
- colina de E (cartier Trestiana).

Între coline se găsec platouri largi, formate ca stratificație din depuneri cuaternare insuficient consolidate și nivel hidrostatic ridicat.

Colinele care se întâlnesc în intravilanul localității sunt:

● colina de Vest delimitată de pârâul Buhai şi acumularea lezer - ieşirea spre Şendriceni - prezintă cota maximă de 181.3 m. Această colină prezintă la racordul cu valea Jijiei o zonă îngustă cu alunecări potenţiale şi uneori active, de mică anvergură;

● colina de Sud-Vest (zona centrală, Spiru Haret) este delimitată de pârâul Buhai la Nord-Est şi valea pârâului Dorohoi la Sud-Vest. Colina prezintă un platou înclinat delimitat de jur împrejur de versanţi afectaţi de alunecări active (în partea de Nord şi Nord-Est, o mică zonă în partea de Est și partea de Vest la ieşirea spre Botoșani), versanţi potenţiali activi (în partea de Est, şi versantul de Sud-Vest). Cotele întâlnite în zonă sunt sub 191 m;

● colina de Sud care se prezintă sub forma unei culmi aplatizate (cartier Plevna), delimitată la Vest şi Est cu versanţi afectaţi de alunecări active şi potenţiale (strada 1 Mai, racordul cu valea Jijiei). Această colină este delimitată la Nord de valea pârâului Dorohoi, la Est de valea pârâului ce se formează din acumularea Polonic şi în partea de Est de valea Jijiei. Cotele întâlnite în această zonă sunt sub 201.5 m;

● colina de Est - cartierul Trestiana, este delimitată la Vest de valea Jijiei şi la Est de cursuri de apă ce se formează din acumulările din valea dintre Satul Nou şi Trestiana. Versantul de Vest prezintă alunecări active (zona cărămidăriei - caracter antropic, limita de Sud-Est a cartierului) şi potenţiale alunecări (versantul de Sud-Vest). Aici se întâlnesc cote până la 209 m. Valea Jijiei şi a Buhaiului au aspect de platou larg, uşor înclinat. Aceste văi, litologic prezintă depozite cuaternare, cu exces de umiditate, menţinut de cursuri permanente sau scurgeri intermitente de ape.

Din acest punct de vedere, localizarea municipiului Dorohoi prezintă o poziție favorabilă, cu un cadru natural divers, lucru potențat și de faptul că rețeaua hidrografică prezintă o structură ramificată, diversă și densă.

În ceea ce privește structura macro-teritorială din punct de vedere a unităților majore de relief, în județul Botoșani se pot identifica 2 macro unități de peisaj succesive (1 – zonă sub-muntoasă, reprezentată prin Podișul Sucevei și 2 – zonă de câmpie, reprezentată de Câmpia Moldovei).

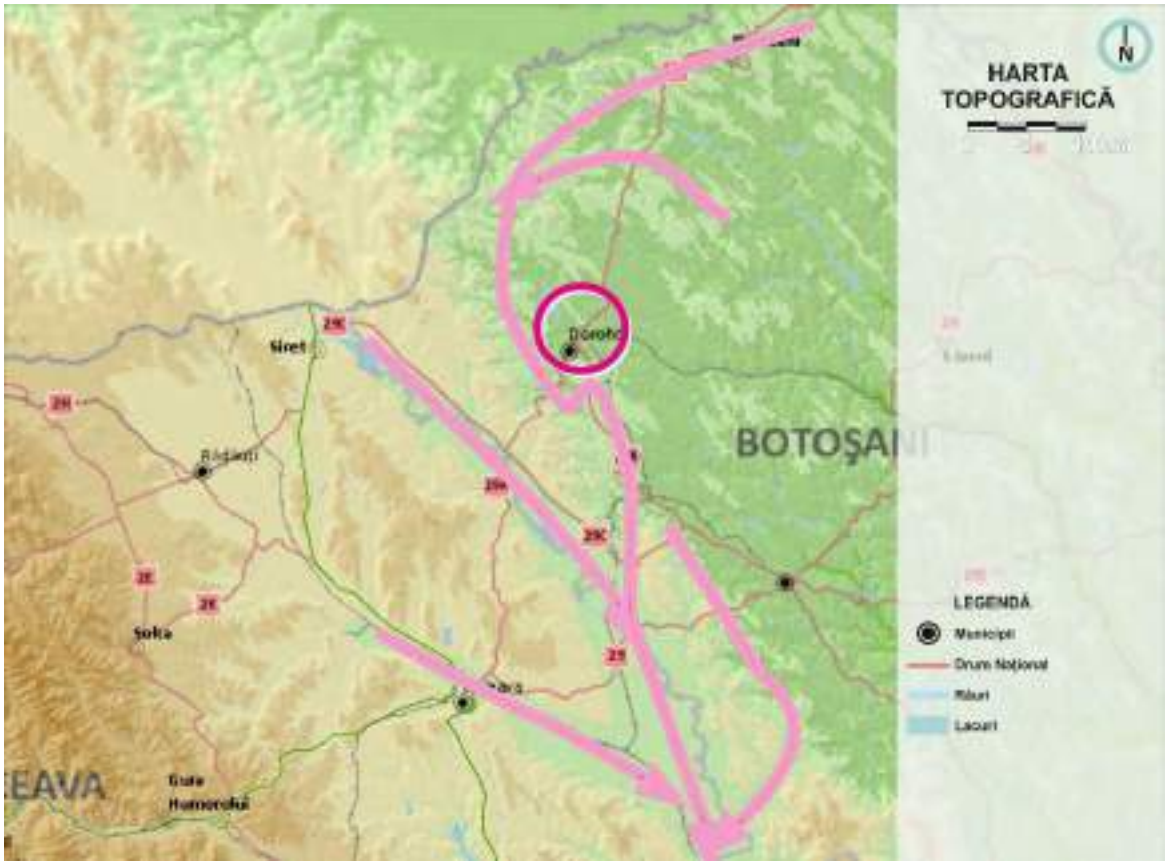
Municipiul Dorohoi este situat în unitatea de peisaj 1, în cadrul Podișului Sucevei, dezvoltat pe axa Râului Jijiu, acesta fiind unul din elementele majore de cadru natural și de peisaj care conectează traversează orașul de la Nord-Vest la Sud-Est.

Caracteristicile ale unității de peisaj Podișul Sucevei (în zona Dorohoi) are altitudini care variază între 300 și 400m, cu un relief colinar, fragmentat de văi adânci. Relieful este modelat de râuri precum Jijia, Buhai și alți afluenți, ceeea ce conferă o morfologie valonată. Această suprafață este predispusă la eroziuni, alunecări de teren și scurgeri torențiale din cauza structurii solurilor argiloase și pantelor

Importanța Râului Jijiu ca ax care a structurat natural și istoric evolutiv peisajul Municipiului Dorohoi este majoră, de aceea este nevoie ca acesta să fie

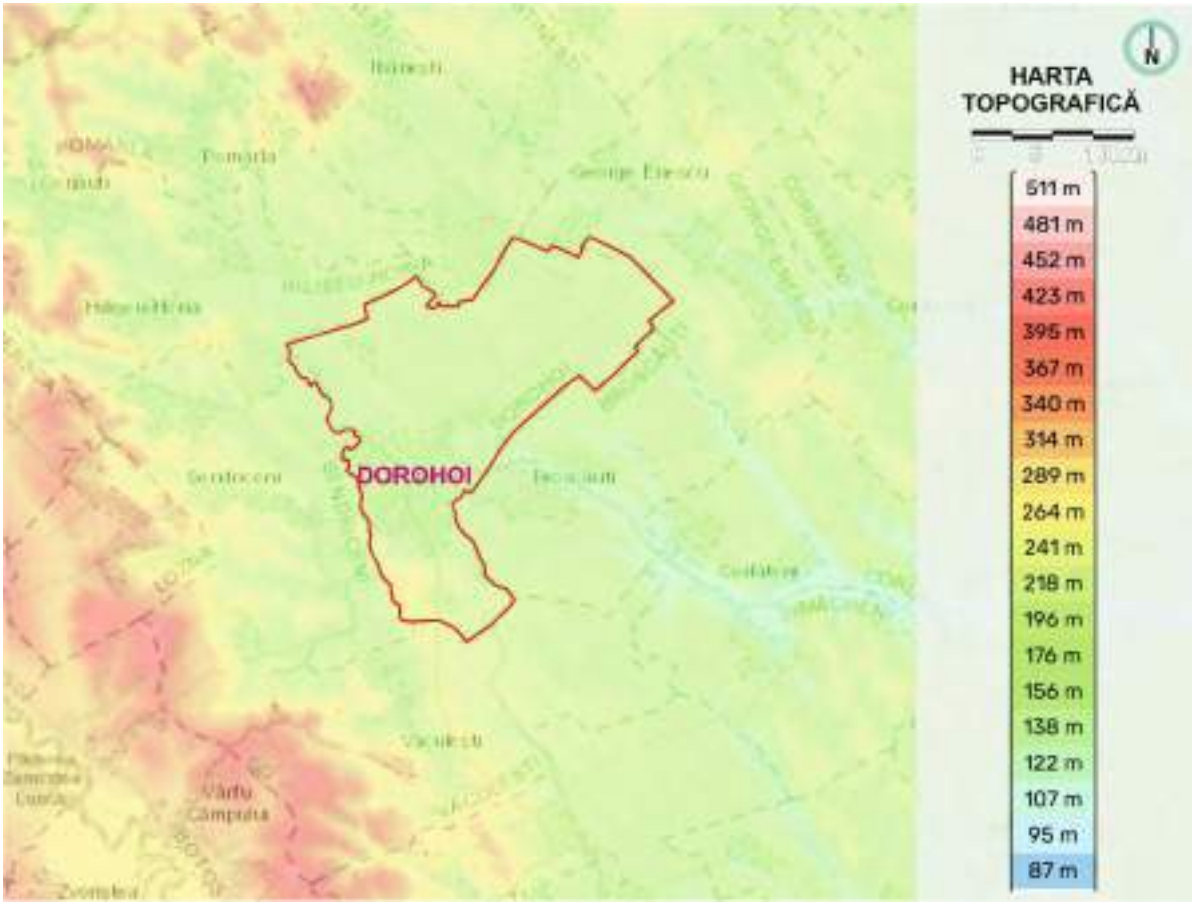
integrat și amenajat corespunzator importanței și potențialului său, în tronsonul din vecinatatea intravilanului, unde se pot dezvolta diferuet funcțiuni de sport-agrement, odihnă-relaxare și promenadă, loisir și activități diversificate de petrecere a timpului liber, etc. , dar și extravilan.

Analizând harta topografică (*Figura 5* - Harta topografică la nivel de mezzo și macro-peisaj) la nivel mezzo-teritorial a județului Botoșani se observă o diferență relativ mică de nivel pe direcția nord-vest sud-est.

Figură 5 - Harta topografică la nivel de macro-peisaj (la nivel județean)
Sursa: http://atlas.anpm.ro/atlas#

Municipiul Dorohoi are o altitudine medie de aproximativ 170m deasupra nivelulului mării. Relieful orașului este fragmentat de râul Jijia și afluenții săi, cu cele mai joase altitudini în albia majoră a Jijiei de aproximativ 140-150 m, și cele mai ridicate în zonele înalte de la marginea orașului, în partea de sud, care atinge 290m.

Figură 6 - Harta topografică la nivel de macro / mezzo-peisaj

Sursa: https://en-in.topographic-map.com/map-wlddnx/Dorohoi/?center=47.96751%2C26.41731&base=4

Analiza elementelor de peisaj natural în Municipiul Dorohoi urmărește identificarea caracteristicilor și factorilor naturali principali care contribuie la peisajul specific al așezării. Peisajul natural în cadrul limitei administrative a Municipiului Dorohoi reprezintă sistemul principal care conectează peisajul specific local de marile elemente/sisteme naturale la nivel teritorial (detaliate în capitolul anterior de Încadrare la Nivel Macro și Mezzo-Teritorial).

Anterior s-a observat faptul că Municipiul Dorohoi se află la granița dintre 2 areale majore de relief, zona muntoasă și zona de câmpie. Municipiul Dorohoi este localizat de-a lungul râului Jijia și lunca aferentă.

La Nivel de U.A.T. Dorohoi este drenat de două cursuri principale: Buhai și pârâul Morii, tributari Jijiei. Zona este caracterizată de prezența iazurilor, râmnicelor, bălți erc. Din punct de vedere al suprafeței totale a Luncii Jijia, incluse în limita administrativă a Municipiului Dorohoi, reprezintă o zonă naturală complexă, cu un peisaj caracteristic, un relief adaptat condițiilor locale care susține o biodiversitate remarcabilă și necesită măsuri adecvate de protecție ecologică.

Un alt element important de peisaj natural în cadrul zonei administrative sunt zonele cu masive de vegetație, prezente ca enclave de mici dimensiuni în areale extravilane, a căror prezență și dezvoltare este amenințată de activitățile agricole și de dezvoltarea urbană.

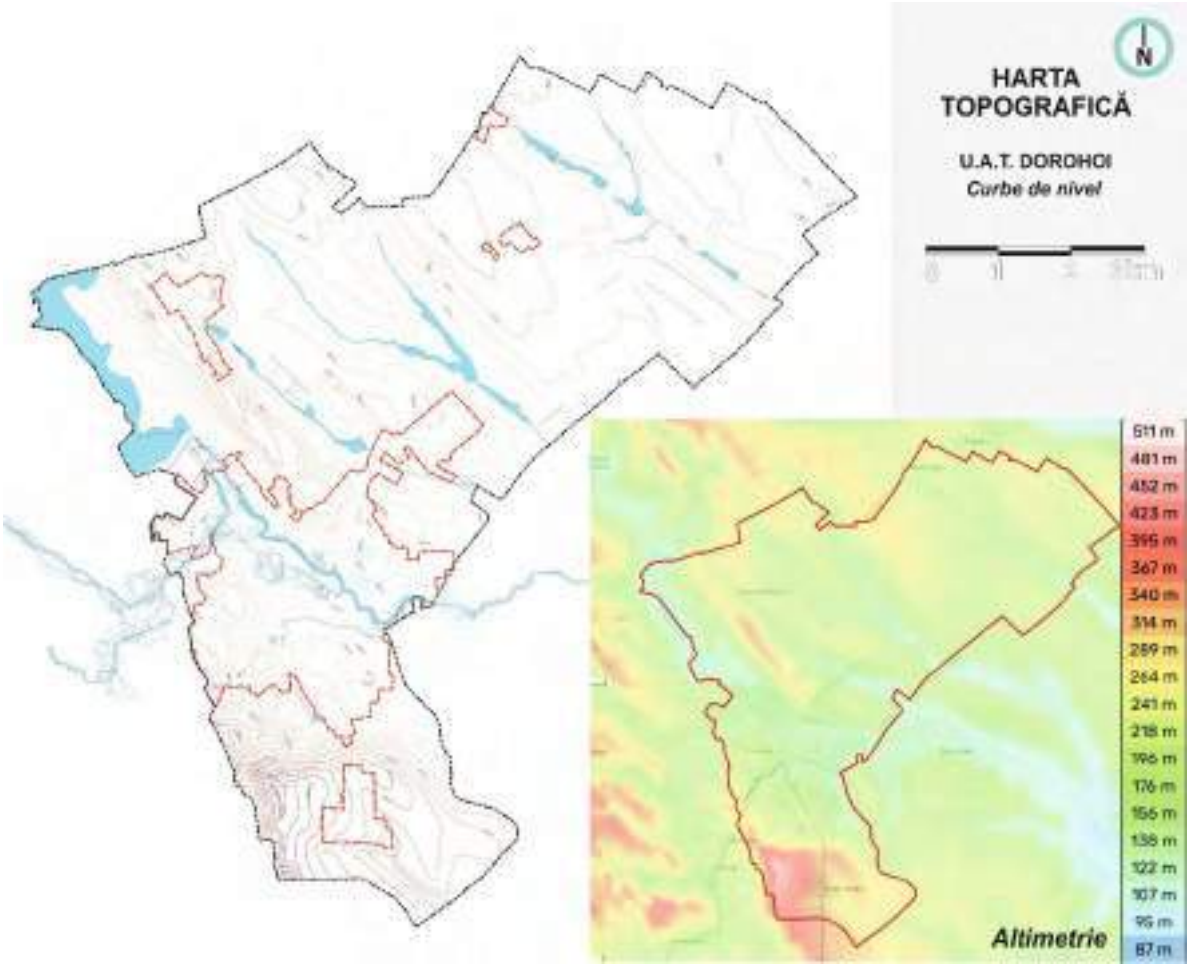

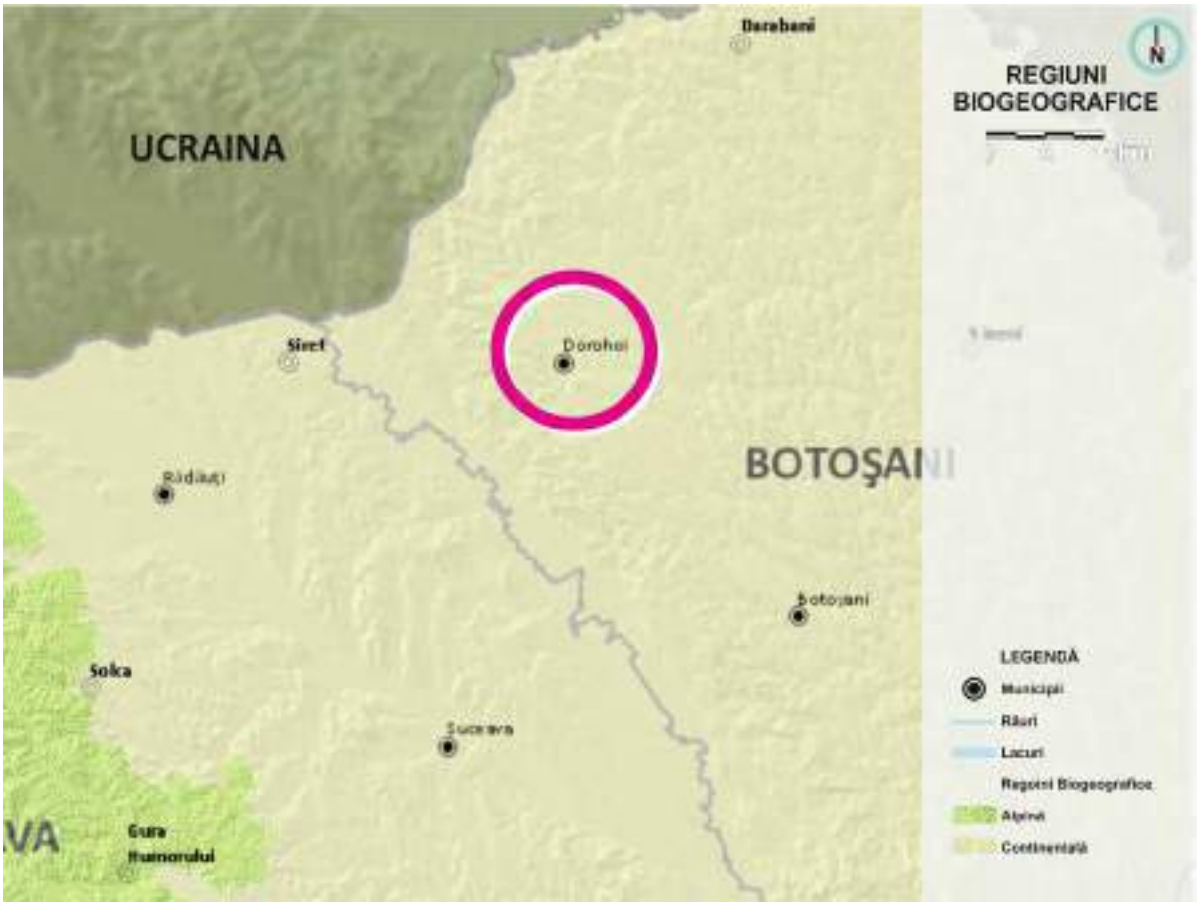
Figura 7 - Harta topografică la nivel de mezo teritorial (U.A.T. Dorohoi)

Sursa: https://en-in.topographic-map.com/map-wlddnx/Dorohoi/?center=47.99739%2C26.42701&base=4&zoom=13

Din punct de vedere al reliefului, așezarea nu prezintă diferențe majore de relief, având altitudinea maximă de 290 m (în zona de sud-vest) și altitudinea minimă de 150m (în zona râurilor).

2.1.4.Geomorfologia la nivel macro-teritorial. Peisajul natural și caracteristicile litologice și geologice

Din punctul de vedere al studiului peisajului, încadrarea în contextul macro- și mezzo-teritorial al condițiilor de mediu, prezintă importanță majoră, deoarece aceste caracteristici sunt factorii care contribuie la peisajul specific și particular al Municipiului Dorohoi (al intravilanului, al teritoriului admistrativ și al împrejurimilor acestora), oferind informații despre potențialul specific, oportunitățile de dezvoltare și respectivele constrângeri posibile de dezvoltare.

Figură 8 - Regiuni biogeografice la nivel de mezzo și macro-peisaj
Sursa: http://atlas.anpm.ro/atlas#

Privind relația cu regiunile biogeografice, Municipiul Dorohoi se încadrează în totalitate în zona continentală.

Regiunile biogeografice continentale se caracterizează prin contraste puternice între iernile reci și verile foarte călduroase. Climatul continental devine mai pronunțat în zona de est (raportat la centrul Europei), unde condițiile extreme de căldură și frig, umezeală și secetă sunt mai frecvente și au un impact puternic asupra vegetației [4].

În general regiunile biogeografice continentale se caracterizează printr-un relief relativ plat (rezultat în urma retragerii ghețarilor). În trecut aceste zone au fost acoperite de păduri joase caducifoliate de fag, presărate cu lunci, terenuri mlăștinoase și zone umede.

În acest sens și în contextul schimbărilor climatice din ce în ce mai acute la care asistam în prezent, este importantă eliminarea disfuncțiilor cu privire la dezechilibrul mediului și încălzirea globală, prin ameliorarea condițiilor extreme de

[4] Cf. Natura 2000 în regiunea continentală, Comisia Europeană Direcția Generală de Mediu, 2010

căldură și frig, umezeală și secetă, precum și realizarea renaturării teritoriului, prin amplasarea unor perdele verzi cu rol de protecție.

Municipiul Dorohoi se încadrează în subunitatea denumită *Culoarul Jijiei Superioare, parte a Podișuilui Sucevei,* ceea ce îi conferă un relief colinar, cu văi și terase lungi, influențând riscurile naturale și utilizarea terenului.

Culoarul Jijiei este un culoar depresionar alungit, cu altitudini între 150-300, prezintă o ușoară înclinare de la nord-vest spre sud-est, urmând direcția de curgere a Jijiei.

Din punct de vedere litologic, această zonă prezintă un substrat sedimentar, tipic pentru zonele de podiș colinar din Nord-Estul României. Structura generală este formată alternativ din straturi de argile și loss, cu intercalări locale de pietriș, stratificație orizontală sau ușor ondulată , specifice formațiunilor de platformă (Platforma Moldovenească).

2.1.5.Geologia la nivel teritorial și relația cu peisajul Municipiului Dorohoi

Conform hărții geologice (*Figură 9* - Harta geologică), Municipiul Dorohoi prezintă în totalitate pietrișuri și nisipuri. Aceste caracteristici geologice, sunt caracteristice depozitului deluvial sau fluviatil, care este constituit printr-o acumulare de materiale, rezultate din dezagregarea și alterarea rocilor, transportate sub acțiunea apei de șiroire și depuse pe versanții culmilor sau la baza pantelor, sau depuse prin acțiunea apelor curgătoare.

În contextul Municipiului Dorohoi, proximitatea față de zona muntoasă și distribuția ramificată și densă a rețelei hidrografice, reprezintă motivul pentru care se regăsesc aceste formațiuni.

Figură 9 - Harta geologică
Sursa: http://atlas.anpm.ro/atlas#

2.1.6. Solurile la nivel teritorial și relația cu peisajul Municipiului Dorohoi

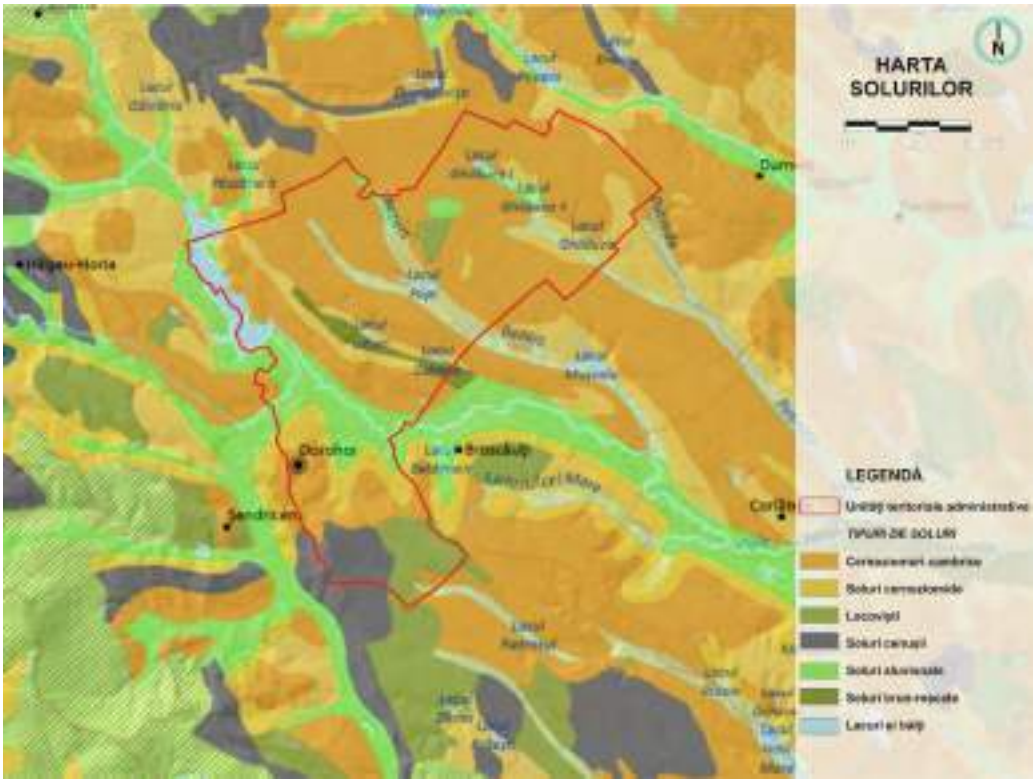
Solurile existente aici sunt cele caracteristica silvo-stepei şi stepei (solurile de cernoziom levigat, solurile salifere, solurile aluviale), iar spre rama de dealuri din vestul şi nordul oraşului sunt cele caracteristice silvo-stepei şi pădurii (soluri brune şi brune podzolite în diferite stadii de solificare).

Cernoziomul este aici tipul dominant de sol. El este bogat în substanţe fertilizante, necesare plantelor şi are o activitate biologică destul de intensă. Acoperă majoritatea terenurilor arabile, fiind considerat cel mai fertil sol. Cernoziomul de pe Platoul Trestiana este un sol foarte fertil, apropiindu-se de calităţile cernoziomului propriu-zis. Cernoziomuri puternic levigate sunt pe versanţii cu înclinare cuprinse între 5° şi 14°. Ele sunt abundent spălate, în special cele de pe versanţii cu expoziţie sudică, unde grosimea orizontului cu humus este mai mică, de exemplu, versantul sudic al dealului Cobâla. Cernoziomul levigat progradat, cu o fertilitate ridicată, se întâlneşte pe dealul Dumbrăviţa şi Progresul. El s-a format pe seama fostei păduri de stejar, care a existat cândva acolo şi ale cărei rămăşiţe (Ciriteiul Trestianei) au fost defrişate la începutul secolului XX.

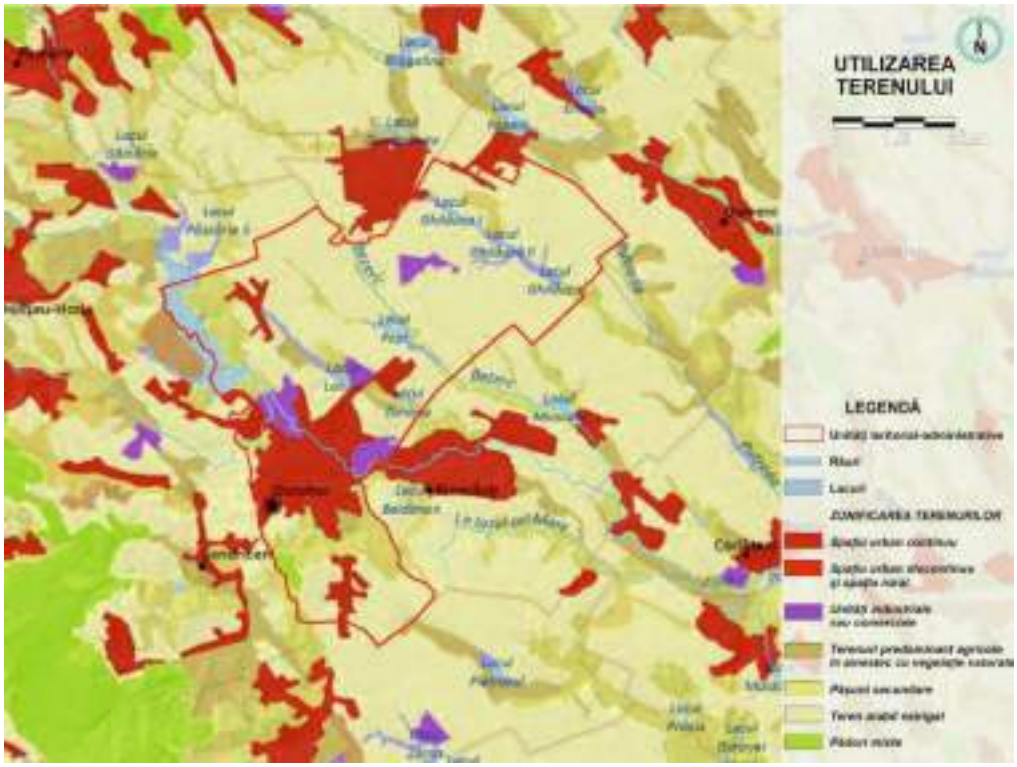
De asemenea, pe versanţii şi pe seşul Jijiei, ca şi a afluenţilor săi se găsesc câteva porţiuni de soluri sărături oase. Aceste soluri s-au format pe versanţii sculptaţi în marne salifere bogate în săruri solubile. În perimetrul oraşului astfel de soluri sunt pe valea Jijiei, pe versanţii dealului Polonic, pe versantul vestic al dealului Trestiana,

pe cel estic al dealului Trestiana, între cartierul Trestiana şi valea Lădăriţa, ca şi pe versantul sudic al aceluiaşi deal, spre islazul din apropierea căii ferate Dorohoi-Iaşi.

Pe şesul Jijiei şi afluenţilor săi există aluviuni şi soluri aluviale. Ele sunt favorabile pentru păşuni, fâneţe, ca şi pentru cultivarea legumelor, zarzavaturilor, sfeclei de zahăr, porumbului, plantelor furajere etc.

Figură 10 - Harta solurilor
Sursa: http://atlas.anpm.ro/atlas#

Figură 11 – Utilizarea terenului teritoriului administrativ al Municipiului Dorohoi
Sursa: http://atlas.anpm.ro/atlas#

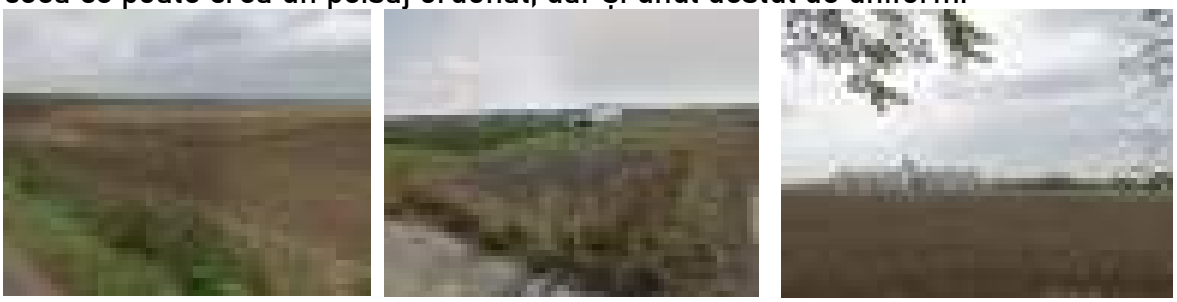
Relația dintre tipologia solurilor, utilizarea terenurilor și peisajele create în Dorohoi este complexă și interdependentă, având un impact semnificativ asupra dezvoltării regiunii atât din punct de vedere economic, cât și ecologic. Fiecare dintre aceste elemente influențează utilizarea resurselor naturale, structura spațială a localității și peisajele vizibile în zonă.

Din punct de vedere agricol, regiunile cu soluri fertile sunt destinate majoritatea pentru cultivarea cerealelor, legumelor și plantelor tehnice, iar solurile cu potențial mai redus sunt folosite pentru pășunat sau pentru păduri. Așadar se paote clasifica în trei mari categorii de utilizare:

- AGRICULTURĂ : Solurile fertile din zonele colinare și de câmpie sunt folosite pentru agricultură intensivă, iar terenurile de pe marginea râurilor (soluri aluvionare) pot fi utilizate pentru culturi care necesită un aport mai mare de apă, cum ar fi leguminoasele și plantele perene.
- URBANIZARE: În Dorohoi, pe măsură ce orașul s-a extins, solurile au fost folosite și pentru construirea de locuințe și infrastructură. Zonele de câmpie și solurile mai puțin fertile sunt preferate pentru dezvoltarea urbană și industrială.
- PĂDURI ȘI ZONE VERZI : Unele părți ale județului sunt acoperite cu păduri, iar solurile care nu sunt favorabile pentru agricultură pot fi folosite pentru pădurile de stejar, fag sau molid. Aceste zone constituie nu doar un loc de recreere pentru locuitori, ci și un factor esențial în protejarea biodiversității și în prevenirea eroziunii solurilor.

Pe baza acestei clasificări generale, influențat direct de modul în care solurile sunt utilizate, peisajele identificate la nivel de U.A.T. Dorohoi sunt :

Peisaje agricole: În zonele unde predomină solurile fertile, peisajul este dominat de câmpuri de cereale, grădini și culturi intensive. Aceste peisaje sunt caracterizate de o structură regulată a terenurilor și de utilizarea unor tehnici agricole moderne, ceea ce poate crea un peisaj ordonat, dar și unul destul de uniform.

Figură 12 - Exemplificare peisaje agricole
Sursa: https://maps.google.com

Peisaje naturale: Zonele cu soluri mai sărace, dar care au fost lăsate neutilizate, au păstrat peisaje mai naturale, cu ierburi sălbatice și păduri. Aceste zone sunt adesea mai greu accesibile, dar contribuie la diversitatea peisajului local și la menținerea unui echilibru ecologic.

Figură 13 - Exemplificare peisaje naturale
Sursa: https://maps.google.com

Peisaje "albastre": Solurile aluvionare de pe malurile râurilor (precum Prutul) formează peisaje umede și bogate în vegetație, fiind esențiale pentru biodiversitate. Acestea sunt zone adesea folosite pentru agricultură intensivă, dar și pentru recreere, atrăgând turiști sau localnici care se bucură de peisajele naturale.

Figură 14 - Exemplificare peisaje "albastre"
Sursa: https://maps.google.com

Peisaje antropice: Solurile au fost construite în cea mai mare parte.

Figură 15 . Exemplificare peisaje antropice
Sursa: https://maps.google.com

Modificările în utilizarea terenurilor, cum ar fi urbanizarea, extinderea agriculturii intensive sau defrișările, pot afecta peisajele din Dorohoi. De exemplu:

- Eroziunea solului: În zonele unde se cultivă intens, în special în apropierea râurilor, eroziunea solului poate deveni o problemă majoră, afectând peisajul și reducând fertilitatea terenurilor pe termen lung.
- Fragmentarea peisajului: Extinderea urbană poate duce la fragmentarea peisajului natural, creând un contrast între zonele de teren agricol și cele urbane. Această fragmentare poate afecta biodiversitatea și poate duce la pierderea anumitor tipuri de vegetație și faună.
- Conservarea peisajului rural: Peisajele rurale din Dorohoi sunt caracterizate printr-o diversitate de utilizări ale terenurilor. Menținerea unui echilibru între agricultură, pădurile de pe dealuri și zonele de pășunat este crucială pentru conservarea diversității peisajului și pentru protejarea solurilor de eroziune.

2.1.7. Relația între Clima și Peisaj.

Climatul municipiului Dorohoi este unul tipic continental de tranzație, cu nuanțe excesive, caracterizate de veri și ierni uscate.

Acest caracter al climei se datorează următorilor factori climatogeni[5]:

- poziţiei latitudinale a oraşului
- aşezării sale geografice
- dinamicii regionale şi generale a atmosferei
- naturii suprafeţii subiacente (active).

Ca poziţie pe glob, oraşul Dorohoi este aşezat la intersecţia paralelei de 47°58'N cu meridianul de 26°23'E. Aşezarea pe latitudinea amintită face ca oraşul să primească o cantitate de căldură solară mai mică decât localităţile din sudul ţării, zilele să fie mai lungi cu jumătate de oră la solstiţiul de vară, primăverile să întârzie cu două săptămâni, toamna să vină mai timpuriu, iernile să fie mai lungi.

[5] Orașul Dorohoi – lucrare de seminar la geografie istorică ," Universitatea Alexandru Ioan Cuza", Facultatea de Istorie

Temperatura medie multianuală a aerului în municipiul Dorohoi este de 8,3˚C (media minimă se înregistrează în ianuarie -4,8 ˚C în timp ce media maximă multilunară se înregistrează în iulie (19,7 ˚C).

Recordurile termice din municipiul Dorohoi datează din 5.II.1940 când s-a înregistrat minima absolută de -32,5˚C, respectiv 38˚C pentru maximă absolută înregistrată în 6.VII.1905.

Vânturile din zonă pot fi adesea schimbătoare, mai ales în tranzițiile sezoniere. În Dorohoi, vântruile provin din următoarele direcții:

- Vânturile din nord și nord-est (vant sezonier iarna): Acestea sunt vânturi reci care provin dinspre nord, aducând aer din regiunile mai reci din Ucraina sau din nordul Moldovei. Ele sunt predominante în timpul iernii și pot aduce temperaturi scăzute și ninsori. Aceste vânturi sunt asociate cu un aer uscat și cu o scădere a umidității, ceea ce poate duce la o senzație de frig intens.
- Vânturile din sud și sud-vest (vânt sezonier vara): Aceste vânturi, care aduc aer mai cald și mai umed dinspre sud, pot fi mai frecvente în timpul verii și pot aduce temperaturi mai ridicate. În general, aceste vânturi sunt responsabile pentru creșterea temperaturilor de vară și pot, de asemenea, să aducă precipitații, în special în perioada sezonului cald.
- Vânturile din vest: Vânturile dinspre vest sunt adesea asociate cu schimbările de vreme, fiind influențate de sistemele de presiune atmosferică din regiunile din vestul Europei. Aceste vânturi pot aduce instabilitate atmosferică și condiții de vreme schimbătoare, inclusiv ploi și furtuni.
- Vânturile din est: Vânturile dinspre est sunt mai puțin frecvente, dar pot apărea ocazional. Acestea aduc un aer mai rece dinspre estul Ucrainei sau dinspre câmpiile din sudul Rusiei. De obicei, aceste vânturi sunt mai puternice în perioada toamnei și pot aduce un aer mai uscat și mai răcoros.

Peisajul natural și fenomene meteorologice. Precipitațiile atmosferice

În această zonă precipitaţiile sunt moderate (548,5l/mp media anuală, maxima în luna iunie 88,7 l/mp şi minima în luna februarie, cu 22,6 l/mp), ceva mai abundente în zona pădurilor şi apelor.

Cantitatea maximă de precipitaţii căzută în 24 de ore de 148,4 l/mp a fost înregistrată în luna august 1983.

Zona Municipiului Dorohoi este predispusă riscului cauzat de secetă și uscăciune în conformitate cu datele din SIDU.

Sectoarele microclimatice la nivelul Municipiului Dorohoi

Conform Strategiei dezvoltare U Dorohoi , fenomenele de secetă de secetă și uscăciune sunt considerate a fi unele dintre cele mai complexe riscuri climatice deoarece apar din interacțiunea mai multor factori (precipitațiile atmosferice, rezerva de apă din sol , viteza vântului etc.). La nivelul unui an, perioadele cele mai secetoase se înregistrează în intervalul august-octombrie, cu un maxim în luna

septembrie. Zona municipiului Dorohoi este predispusă riscului cauzat de secetă și uscăciune.

Pentru a obține informații precise despre sectoarele microclimatice din Dorohoi, ar fin necesare studii de specialitate care să includă:

- Măsurători detaliate ale temperaturii, umidității, vântului și radiației solare în diferite puncte ale orașului pe o perioadă semnificativă de timp.
- Analize ale topografiei, acoperirii vegetale, tipurilor de suprafețe și structurii urbane.
- Modelări climatice la scară locală.

Pe baza acestor aspecte, orientativ se poate face o calsificare generală a microclimatului din Municipiul Dorohoi :

1. Sectorul climatic industrial și feroviar. Această tipologie de peisaj antropic construit la nivelul Municipiului Dorohoi, prezintă o calitate scăzută a condițiilor de mediu, fiind zone cu o accentuată impurificare a aerului cu fum, praf, gaze, noxe, cu o temperatură mai ridicată (datorită suprafețelor mari de zone impermeabile și un procent scăzut de vegetație). Condițiile microclimatice sunt influențate direct de activitățile industriale. "Insula de căldură" apare în aceste zone din cauza suprafețelor mari de beton și asfalt.

2. Sectorul climatic rezidențial. În acest caz sectorul rezidențial este caracterizat de unitățile de peisaj de locuire individuală, locuire colectivă și zonele de locuire din zonele periferice. Acestea sunt direct influențate de raportul procentual pe care îl au spațiile verzi.

3. Sectorul climatic zonei de luncă a râurilor. Această zonă are un microclimat mai umed, ceeea ce face ca umiditatea aerului să fie mai ridicată, iar temperaturile pot fi ușor mai scăzute în timpul verii.

4. Sectorul climatic al zonei urban central. Deoarece există o densitate mai mare a clădirilor și a activităților economice, acest microclimat este inflențat de aglomerație, activitățile industriale/comerciale și lipsa vegetației. Toate aceste aspecte contribuie și generează efecte de insulă de căldură urbană, caracterizat prin temperaturi mai ridicate față de zonele rurale din jur. Diconfortul termic poate fi accentuat în zilele caniculare, cu temperaturi mai mari, un microclimat mai uscat și cald.

5. Sectorul climatic în zonele periferice. Acest sector microclimatic se află în zonele de la periferia orașului și în imediata apropriere a terenurilor agricole. Condițiile din această zonă sunt influențate de solurile agricole (implicit de culturile de cereale, legume și pășuni), iar umiditatea din sol afectează regimul de precipitații și temperatura aerului. Totodată această zonă prezintă avantaje pentru zone de loisir și relaxare, datorită calității mediului prin prezenta elementelor de peisaj natural.

Gestionarea corectă a acestor sectoare microclimatice poate îmbunătăți confortul termic, calitatea aerului și sănotatea locuitorilor, în timp cce protejează mediul înconjurător.

2.1.8.Hidrografia la nivel macro și mezzo-teritorial și relația cu peisajul Municipiului Dorohoi . Coridorul Jijia și relația cu peisajul.

Figură 16 - Spațiul hidrografic Prut - Bârlad

Sursa: Planul de Management Actualizat al Spațiului Hidrografic Prut-Bârlad; http://prut-barlad.rowater.ro/despre-noi/descrierea-activitatii/managementul-european-integrat-resurse-de-apa/planurile-de-management-ale-bazinelor-hidrografice/planul-de-management-actualizat-2021-al-spatiului-hidrografic-prut-barlad/

Cursurile de apă din regiunea studiată fac parte din spațiul hidrografic Prut – Bârlad.

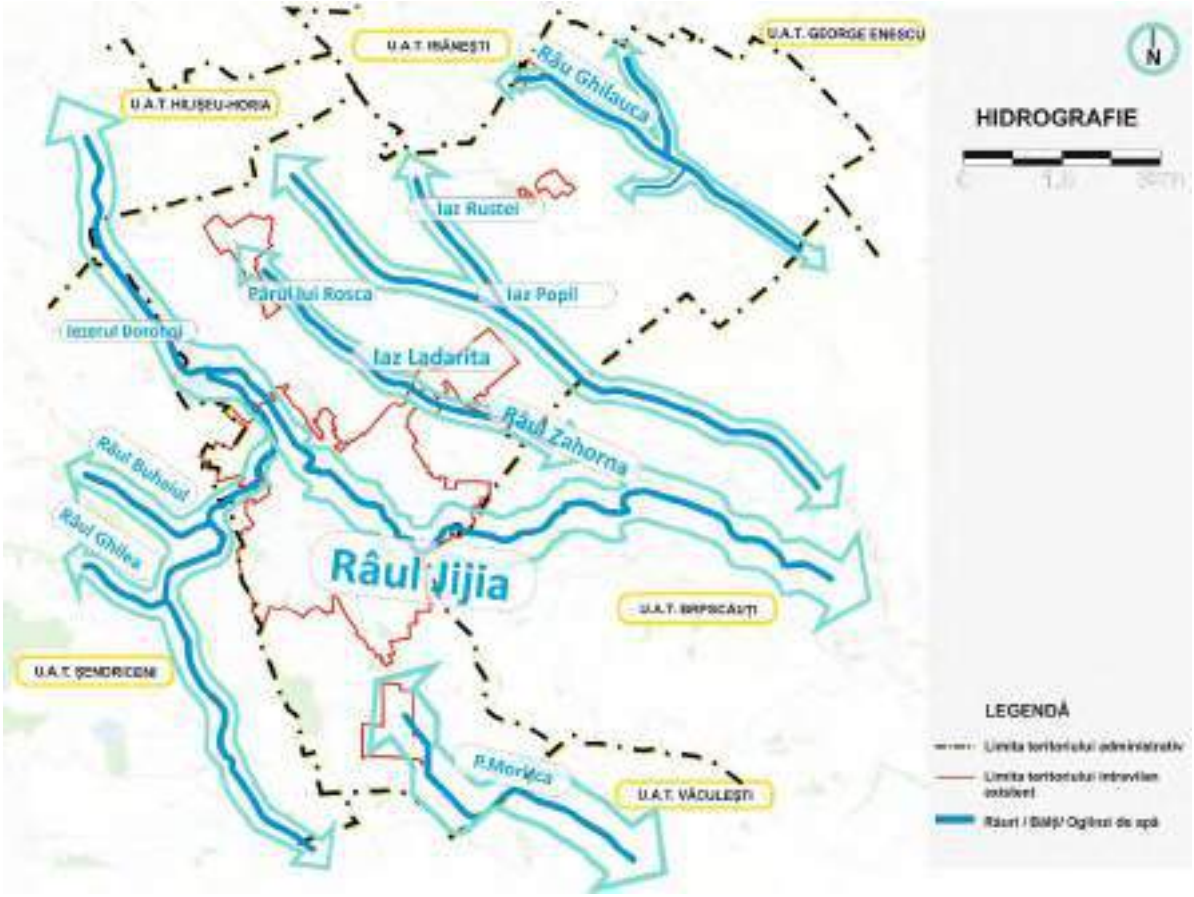
La nivel de U.A.T. Dorohoi rețeaua hidrografică este formată din apa râului Jijia și afluenții săi: pârâul Buhai, pârâul Morii, Lădărița-Zahorna, Țipișca-Bezercu și Ghilauca-Putreda.

Municipiul Dorohoi este traversat de râul Jijia, pe o lungime de 3,65 km având un debit mediu de 1,5 m3/s, pârul Buhai pe o lungime de 1,5 km și un debit de 1,1m/s

Principalul afluent al Jijiei este râul Buhai. La pătrunderea în şesul Jijiei, părâul Buhai a format, pe vremuri (când se vărsa în lezerul Dorohoiului), un mare con de dejecţie, pe al marginea sudică a căruia exista unvechi curs al acestui pârâu, traseu desfiinţat spre sfârşitul secolului XIX odată cu construirea căii ferate şi a gării Dorohoi.

Pârâul Morii curge prin sectorul sudic al oraşului, pârâul Zahorna izvorăşte de lângă Vârful Crucea Roşie de pe dealul Pripor, pârâul Ţipişca îşi are izvoarele în dealul Dumbrăviţa, pârâul Ghilauca izvorăşte din dealul Dumbrăviţa.

Lacul lezer este menţionat în documentele Moldovei din sec. XVI, iar în sec. XVII-XVIII era considerat cel mai întins lac din fostul judeţ Dorohoi şi al doilea din Moldova după lacul Braţes de lângă Galaţi.

Figură 17 - Spațiul hidrografic aferent U.A.T.-ului Dorohoi

Sursa: autorii studiului, suport: https://land.copernicus.eu/en/map-viewer?dataset=0407d497d3c44bcd93ce8fd5bf78596a

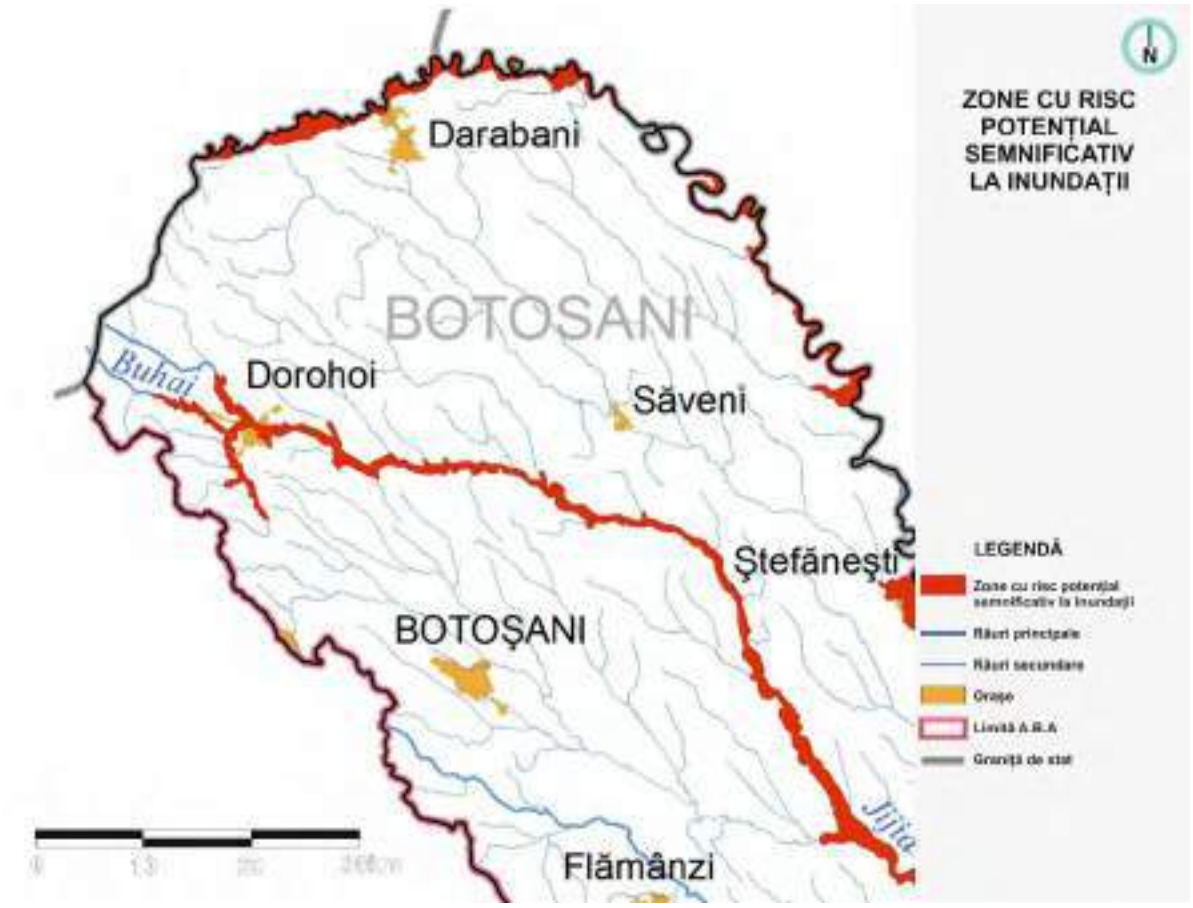
Conform studiului realizat de Universitatea Alexandru Ioan Cuza despre Orașul Dorohoi, din punct de vedere al apelor subterane, hidrologia este complexă și cuprinde cantități importante de apă. Astfel, există straturi acvifere libere, care pot fi împărţite în trei raioane hidrologice: raionul platourilor interfluviale, raionul versanţilor şi raionul albiei majore înalte.

Raionul platourilor interfluviale reprezintă circa 40% din suprafaţa intravilanului , cuprinzând mai multe setoare: interfluviul Ţirinca, interfluviul Răileni, interfluviul Lădăriţa.

Raionul versanţilor reprezintă cca 15 % din suprafaţa intravilanului. Adâncimea apei în fântâni este cuprinsă între 3-6 m. Acolo unde materialul acumulativ este mai subţire, stratul acvifer se găseşte la adâncimi de 1-3 m. Ca de exemplu pe străzile V. Alecsandri, GH. Dima, Lt. Andrei, Gh. Doja, Maramureş etc.

Raionul de parte joasă a oraşului reprezintă cca 45% din suprafaţa intravilanului. În acest raion apa este din abundenţă, nivelul hidrostatic fiind la adâncime mică. Apa provine din precipitaţii, din scurgeri de pantă, ca şi din infiltraţii din Jijia ori din timpul revărsărilor. Forajele ce erau efectuate la fosta Fabrică de cărămidă, la Staţia de înnobilare a nisipului cuarţos şi la Staţia de epurare dovedesc

că există un singur strat acvifer freatic, cu nivel ascendent până la 1-2 m. Spre versanţii văilor adâncimea apei subterane este mai mică, lăsând impresia că ar fi un nou strat acvifer la altitudinea de 145-150 m, cu un nou nivel hidrostatic. Adâncimea apei din fântânile săpate în această zonă este mică. (2-3 m). În timpukl ploilor nivelul lor creşte, creând uneori regiuni mlăştinoase, cum ar fi de-a lungul străzilor Matei Basarab, Războieni, Izvoarele etc. Deci, raionul din partea joasă a oraşului este cel mai umed stratul acvifer găsindu-se la adâncimi mici (1-3 m).

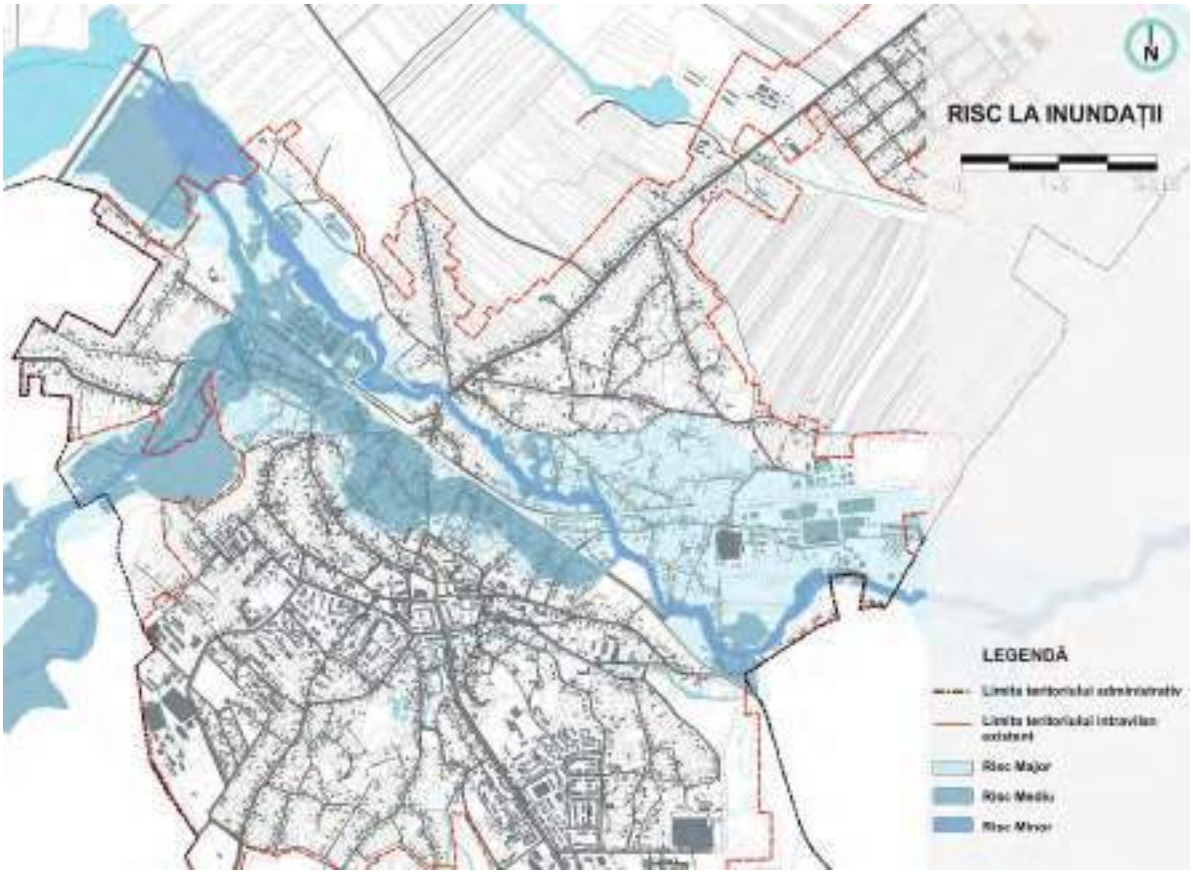
Figură 18 – Zone cu risc potențial semnificativ la inundații
Sursa: https://www.mmediu.ro/app/webroot/uploads/files/PMBH_Actualizat_Text_ABAPB.pdf

La nivelul bazinului hidrografic Prut-Bârlat s-a studiat problematica inundabilității și se poate observa din planul de mai sus ca U.A.T. Dorohoi prezintă un risc major în funcție de fondul posibil al precipitațiilor abundente.

Conform studiului realizat pentru Strategia integrată de dezvoltare urbană, cele mai mari inundații produse în municipiul Dorohoi s-au produs în luna iunie a anului 2010 pe cursul râurilor Buhai și Jijia.

Pe fondul unor precipitații excepționale, căzute în bazinele hidrografice a râurilor Buhai și Jijia (164 mm/24 ore), au fost depășite cotele de pericol și au fost inundate aproximativ 800ha terenuri.

Ulterior în 2011 au fost reconfigurată albia pârâului Buhai pe o lingime de aproximativ 1,3km (între podul rutier de peste pârâul Buhai până la punctul de vărsare în Jijia) și în 2014 a fost reabilitată albia râului Jijia (pe două secțiuni)

Figură 19 – Zone cu risc potențial semnificativ la inundații în intravilan
Sursa: autorii studiului, interpretare pe baza informațiilor primite de la beneficiar

Cursul de apă Jijia, acesta reprezintă o axă structurantă teritorială de peisaj naturală, fiind un curs de apă cu un impact semnificativ asupra dezvoltării și organizării teritoriului:

-joacă un rol esențial în alimentarea cu apă a terenurilor agricole și menținerea echilibrului ecologic în zonă;

-pe parcursul său Jijia formează habitate importante pentru flora și fauna locală;

-împreună cu zonele sale de luncă și pajiștile adiacente, creează un peisaj natural diversificat, caracterizat prin terenurile umede, vegetație de câmpie și păduri de luncă;

-este o axă teritorială importantă, având un impact asupra dezvoltării economice și urbane a zonei (el poate influența planificarea urbană, dezvoltarea de drumuri, rețele de alimentare cu apă și canalizare, fiind un element natural care guvernează localizarea și organizarea infrastructurii în jurul său;

-este un element de legătură între diverse comunități rurale și urbane din regiune;

- poate fi un loc de atracție turistică datorită peisajului său natural, diversității ecosistemelor și posibilităților de activități recreative (dezvoltarea turismului ecologic);

Figură 20 – Peisaje pe coridorul Jijia

Sursa: https://maps.google.com

Coridorul Jijiei, așadar reprezintă o importantă axă teritorială ce leagă o serie de unități de peisaj majore. Municipiului Dorohoi este străbătut de această axă naturală majoră și prezintă o serie de avantaje privind biodiversitatea locală, peisajul natural ca resursă turistică și zonă de sport, agrement, odihnă, promenadă și loisir.

Cu toate acestea Municipiul Dorohoi prezintă o structurare scăzută a peisajului urban, a formei urbane și a zonificării funcționale, în relație cu acest element complex și valoros al cadrului natural, care ar trebui sa se dezvolte și să devină prioritară în viitorul P.U.G. prin realizarea unui ax de peisaj major de dezvoltare.

2.1.9. Resursele naturale în contextul peisajului la nivel macro și mezzo teritorial

Caracteristicile variate ale: formelor de relief, structurilor morfologice, elementelor de cadru natural și regiunilor biogeografice specifice, fac ca Municipiul Dorohoi să se încadreze într-un teritoriu cu resurse naturale bogate.

Așezarea geografică a municipiului Dorohoi se evidențiază un cadru ecologic diversificat, cu potențial semnificativ pentru dezvoltarea durabilă și protecția biodiversității.

a. Peisajul resurselor naturale subterane

La nivel de județ, resursele subsolului sunt reprezentate de o serie de roci utile și substanțe minerale, legate de constituția gologică a teritoriului, astfel în aproprierea zonei studiate situația se prezintă astfel:

- Nisipuri – care se întâlnesc la Paltiniș –cariera Esanca, la Manoleasa pe Prut, în apropriere de Dorohoi, în comuna Stinbieni
- Argile comune – au o largă răspândire, exploatări mai importante fiind la Bajura-Cuzlau Mitorc, zona Drabani, Iezar-Dorohoi, Albești etc. [6]

[6] Raport de Mediu pentru Planul de amenajare a teritoriului județean Botoșani, 2018

Așadar zona nu este bogată în resurse minerale exploatabile, dar există argile și nisipuri folosite local în construcții.

Solurile fertile (cernoziomurile , solurile brun-roșcate) – favorizează agricultura (culturi cerealiere, cartofi, sfecla de zahăr).

b. Peisajul specific forestier

La nivel de național, conform ultimilelor date statistice, județul Botoșani beneficiază de păduri cuprinse între 50-100 mii hectare.

Figură 21 – Suprafața fondului forestier pe județe, la sfârșitul anului 2023

Sursa:https://insse.ro/cms/sites/default/files/field/publicatii/statistica_activitatilor_din_silvicultura_in_anul_2023.pdf

Microregiune/ Județ	Total (ha)	Păduri (ha)	Din care		Alte terenuri din fondul forestier (ha)
			Rășinoase(ha)	Foioase (ha)	
Botoșani	57107	34428	119	21957	603
Suprafața fondului forestier pe macroregiuni, regiuni de dezvoltare, județe,categorii de folosință și specii, la sfârșitul anului 2023 [7]					

Privind lucrările de regenerare a pădurilor, datele statistice indică valori nici privind județul Botoșani[8] :

[7]https://insse.ro/cms/sites/default/files/field/publicatii/statistica_activitatilor_din_silvicultura_in_anul_2023.pdf

[8]https://insse.ro/cms/sites/default/files/field/publicatii/statistica_activitatilor_din_silvicultura_in_anul_2023.pdf

Județ	Regenerări total	Regenerări artificiale	Regenerări naturale
Botoșani	223ha	51ha	172ha

Conform *Raportului de mediu pentru planul de amenajare a teritoriului județean Botoșani*, vegetația naturală a județului Botoșani, caracteristică zonei de silvostepă, este alcătuită predominant din plante ierboase în pășuni naturale care ocupa cca. 13% din suprafata agricolă a județului, reprezentate prin asociații de graminee adaptate la secetă, ca și prin unele specii de plante suculente și bulbifere, care formează asociații vegetale ce ocupă zonele afectate de alunecari de teren din parte de nord, est-vest și sud-vest a județului. Monotonia covorului erbaceu este modificată de aparitia unor tufarisuri alcatuite din (paducelul), etc. De-a lungul râurilor ca și pe solurile de lacoviste umede, se întâlnește o vegetație hidrofilă reprezentată prin specii de: Typha latifolia (păpură), Phragmites australis (stuf), Quisetum palustre (barba ursului), Corex riparia (rogoz), Polygonum amphibium (troscot de balta), etc.

În pajiștile stepice xeromezofile se întâlnesc speciile: Festuca valesiaca (paius), Stipa joannis, Stipa lessingiana, stipa ulcherima (colilie) în special în jurul localităților Todireni, Unteni, Calarasi, Hlipiceni. În partea nordică, vestică și sudică a județului, în pajiști și terenurile agricole se întâlnesc: Festuca valesiaca (paiusul), Festuca rupicola care ocupă locul fostelor păduri de Quercus robur (stejar).

Pădurile au o suprafață de aproximativ 54.000 ha, reprezentand 12% din suprafata județului și sunt alcătuite din stejar și gorun (37%), carpen (22%), frasin, artar, jugastru, ulm (20%), salcie, plop, tei (14%) și fag (7%).

În nord-vestul județului se întind pădurile de gorun, stejar, carpen, tei, arțar, etc. În partea de sud-vest a județului se întâlnesc păduri de amestec alcătuite din: fag, gorun, carpen, etc., iar pe albiile râurilor Prut și Siret sunt însemnate lunci alcătuite din specii lemnoase de esențe moi: salcie, plop.

Răspunzând cerințelor strategiei europene de protejare a biodiversității care prevede conservarea naturii și gestionarea ei în perspective unei dezvoltări durabile, au fost luate în evidență și alte zone de interes pentru biodiversitatea județului (în afara celor 8 situri protejate de interes național) și anume 23 arii naturale protejate situate în fond forestier încadrate în grupa I functională. În același scop au fost declarați monumente ale naturii 65 arbori seculari și 7 specii de plante rare ocrotite pe întreg teritoriul județului (Hotararea nr. 170/2010, privind unele măsuri pentru protecția ariilor naturale protejate de interes județean, a parcurilor dendrologice, a arborilor monumente ale naturii, a florei și faunei salbatice).

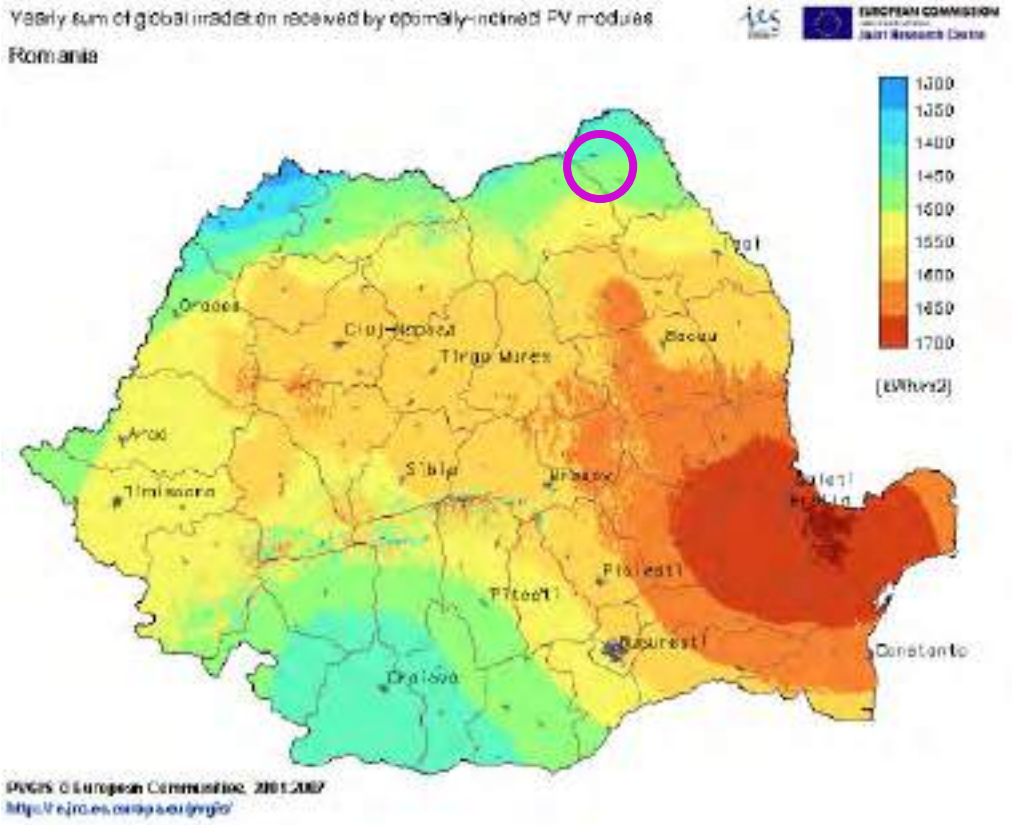
În prezent pădurile sunt amenințate de o degradare scapată de sub control și de asemenea, de transformarea lor spre alte folosinte. La nivelul județului Botoșani se înregistrează o extindere a agriculturii, un pășunat excesiv, tăieri necontrolate, combaterea necorespunzatoare a incendiilor și daune datorate poluarii aerului. Daunele provocate pădurilor și pierderea lor conduc la eroziunea solului, reduc diversitatea biologică și habitatele viețuitoarelor sălbatice, degradează bazinele hidrografice și reduc cantitatea de lemne de foc, cherestea și de alte bunuri necesare

dezvoltării umane. Ele reduc numarul de arbori care pot reține dioxidul de carbon, gaz cu efect de sera. Pădurile dețin 54635 ha (10,1 %) din totalul suprafeței județului. În tabelele de mai jos sunt prezentate suprafețele împădurite pe forme de proprietate și grupe functionale.

c. Potențialul resurselor energetice ecologice și relația cu peisajul

Din punctul de vedere al energie solare, Municipiul Dorohoi își propune prin *Strategia de dezvoltare durabilă 2021-2027* măsuri privind creșterea eficienței energetice prin dezvoltarea surselor alternative de producere a energiei, dotarea cladirilor publice cu panouri fotovoltaice și iluminat modern alimentat cu panouri fotovoltaice etc. (*Obiectiv Strategic: 1.3., Măsura M1.3 – Valorificarea surselor alternative de energie prin dezvoltarea unor capacități de producere a energiei verzi: construirea parcului de celule fotovoltaice: construirea parcului de celule fotovoltaice, eolian, biomasă*).

Conform Insitutului de Energie și transport al comisiei Europene, aproximativ 1400 – 1450 kWh/m2, într-o zonă cu potențial energetic scăzut.

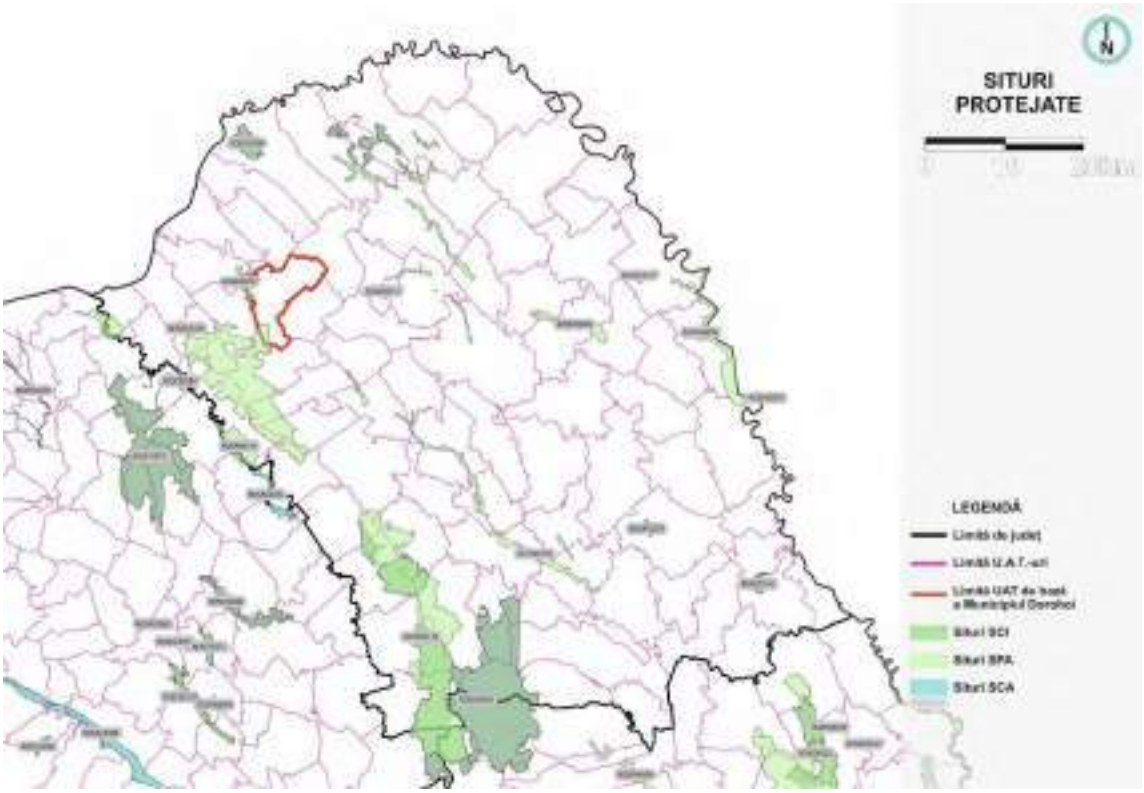
Figură 22 - Potențialul Energetic Solar al României
Sursa: https://ec.europa.eu/jrc/en/pvgis

2.1.10. Peisajul ariilor naturale protejate

a) Patrimoniul natural protejat

În judetul Botoșani exista un numar de 31 arii naturale protejate ce însumează o suprafață totală de 5372,7 ha, ceea ce reprezintă cca. 1,09% din suprafața totală a județului. Din acestea, 23 sunt protejate în plan local (și sunt în fond forestier), iar 8 rezervații naturale, cu suprafata de 275 ha, sunt nominalizate in Legea nr. 5/2000, fiind incluse în Rețeaua Națională de Arii Protejate.

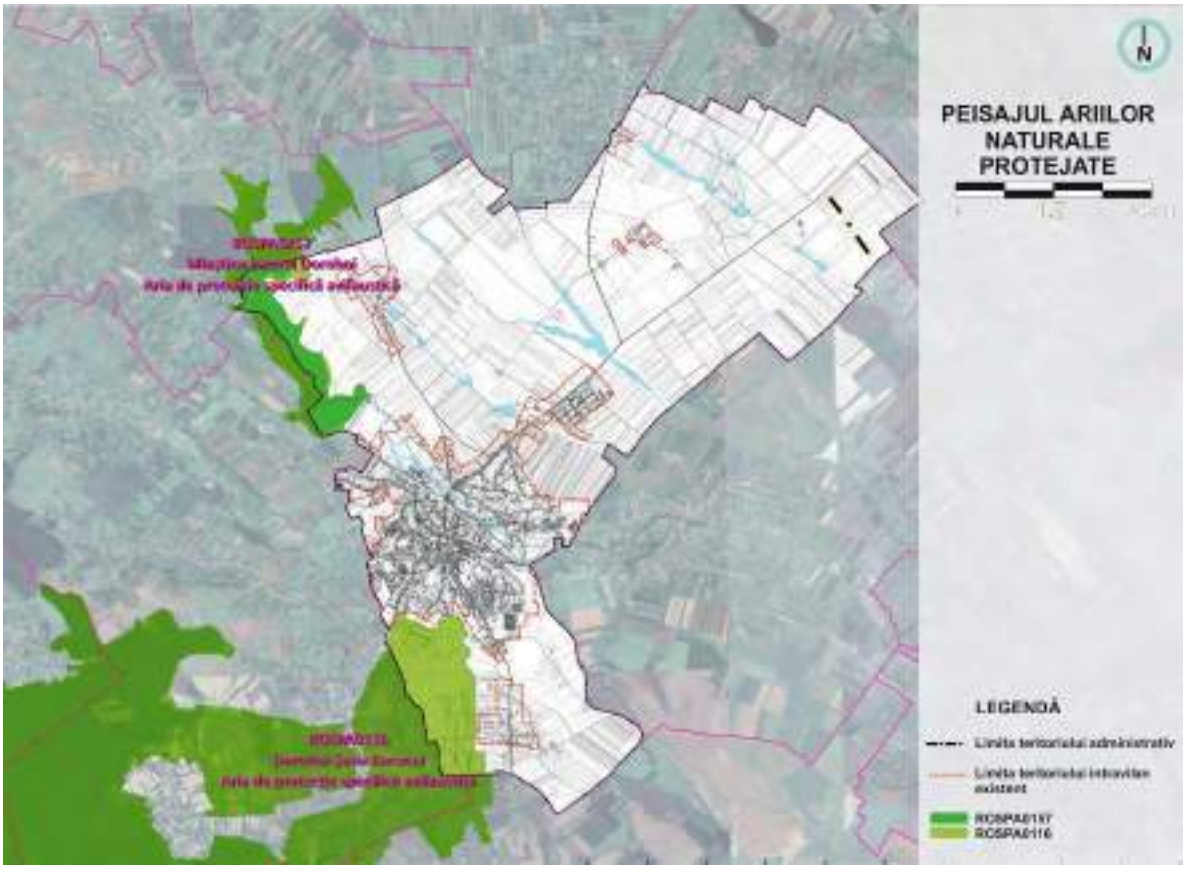
În același scop au fost declarați monumente ale naturii 65 arbori seculari și 7 specii de plante rare ocrotite pe întreg teritoriul județului (Hotararea nr. 170/2010 a Consiliului Județean Botoșani, privind unele măsuri pentru protecția ariilor naturale protejate de interes județean, a parcurilor dendrologice, a arborilor monumente ale naturii, a forei și faunei salbatice).

Figură 23 - Distribuția siturilor Natura 2000 la nivel de județ
Sursa: autorii studiului, prelucrare date www.geoportal.gov.ro

La nivelul anului 2020, pe teritoriul administrativ al municipiului Dorohoi erau declarate două Arii de Protecție Specială Avifaustică (SPA), declarate prin HG nr.971/2011 pentru modificrea și completarea HG nr.1284/2007 și prin HG 663/2016.

Conform SIDU 2021-2027 cele două arii de interes comunitar Dorohoi-Șaua Bucecei (ROSPA0116) care ocupă 4,32% din teritoriu respectiv Mlaștina Iezerul-Dorohoi (ROSPA0157) cu 2,44% din teritoriu. Așadar, 6,8% din teritoriul administrativ al municipiului Dorohoi este ocupat de zone protejate.

Figură 24 – Siturile Natura 2000 la nivel de U.A.T. Dorohoi
Sursa: autorii studiului, prelucrare date www.geoportal.gov.ro

Dorohoi-Șaua Bucecei este localizată în partea de SV a municipiului Dorohoi fiind încadrată în subunitatea Podișului Sucevei-Culmea Bour-Dealul Mare. Zonă caracteristică de deal cu păduri de foioase în care se pot întâlni pășuni și fânețe păstrate în stare semi-naturală. Adăpostește populații importante de specii amenințate la nivelul Uniunii Europene: acvila țipătoare mică (Aquila pomarina), ciocănitoare de stejar (Dendrocopos medius), fâsa de câmp (Anthus campestris), presura de grădină (Emberiza hortulana).

Conform Avizului de Mediu 6/12.02.2025[9], lucrările propuse care se vor executa în zona de suprapunere cu situl ROSPA0116 Dorohoi-Șaua Bucecei sunt:

- Lucrări de îngrijirea și conducere a arboretelor (degajări, curățiri, rituri și tăieri de igienă) prezintă proporția cea mai mare -61% din care răriturilesunt propuse pe 18%, iar tăierile de igienă pe 0,4% din suprafața totală de suprapunere cu situl; degajările și curățirile se vor executa pe suprafețe de aproximativ 13%
- Tratamentul tăierilor progresive (tăieri progresive de însămânțare) s-a adoptat pe 4% din suprafață și se va aplica pentru făgete și stejărete, cu

[9] Aviz de Mediu dat de Ministerul Mediuui, Apelor și Pădurilor / Direcția Generlă evaluare impact, controlul poluării și schimbării climatice

particularități la nivel de unități amenajistice, în funcție de caracteristicile stațiunilor și arboretelor: compoziție, temperamentul speciilor, consistență etc.

- Tăierile de conservare se vor ezecuta pentru arboretele afectate de uscare și vor avea caracterul de refacere și subtituire, fiind urmate de împăduriri cu specii corespunzătoare tipului natural de pădure, pe 7% raportat la suprafața de suprapunere cu situl ROSPA0116 –Dorohoi-Lșaua Bucecei
- Lucrările de împăduriri, completarea regenerărilor naturale și a culturilor și lucrărilor de îngrijire a tinereturilor, se vor executa cu 26% din suprafața totală de suprapunere a amenajamentului cu situl ROSPA0116 Dorohoi-Șaua Bucecei.

Mlaștina Iezerul Dorohoi este localizată în partea de NE a municipiului Dorohoi, ocupând albia majoră a râului Jijia fiind caracterizat de prezența unor specii de plante higrofile și hidrofile, care oferă condiții prielnice de adăpost și hrănire pentru specii de păsări, mamifere și insecte caracteristice zonelor umede. Este arie protejată pentru cuibăritul stârcului de noapte (Nyctycorax nycticorax), stârcului roșu (Ardea purpurea), cârstelului de câmp (Crex crex) și al raței roșii (Aythya nyroca).

INVENTARUL MONUMENTELOR ALE NATURII IDENTIFICATE ÎN JUDEȚUL BOTOȘANI (EXTRAS PENTRU MUNICIPIUL DOROHOI)			
Nr. crt.	***Denumire***	***Zona în care a fost identificat***	***Administrator***
22	Stejar secular	S.C.Contend S.A. Dorohoi	S.C.Contend S.A. Dorohoi
26	Salcâm japonez (3 exemplare)	Grădina de vară Dorohoi	Consiliul Local Dorohoi
31	Molid argintiu (2exemplare)	Parcul Dorohoi	Consiliul Local Dorohoi
33	Ienupăr (2exemplare)	Parcul Dorohoi	Consiliul Local Dorohoi
Sursa: Extras din Raport de mediu pentru Planul de Amenajare a Teritoriului Județean Botoșani			

b) Habitate naturale - vegetația și fauna

Conform Strategiei de dezvoltare durabilă a Municipiului Dorohoi[10], zona Municipiului Dorohoi este bogată, rezultat al condițiilor peisajului natural: între pădure și stepă.

[10] Strategia de dezvoltare durabilă a Municipiului Dorohoi - https://www.primariadorohoi.ro/files/2021/Strategie%20de%20Dezvoltare%20Durabil%C4%83%20Dorohoi_actualizat%2012_05_2021_rev%20ANC2.pdf

- Vegetația

Aşezarea geografică, variaţia formelor de relief, clima şi particularităţile solului şi-au pus amprenta asupra răspândirii şi diversificării vegetaţiei din zona Municipiului Dorohoi. Vegetaţia este tipic de silvostepă, caracterizată prin tufărişuri de arbuşti crescuţi pe locul pădurilor defrişate la 6 - 7 km nord de municipiu.

Pădurile de foioase se găsesc spre Vest şi Nord la 4 - 7 km, iar stepa spre est şi sud-est. În vecinătatea municipiului se dezvoltă subzona pădurilor amestecate de fag, gorun şi stejar pedunculat, alături de care întâlnim carpenul, jugăstrul, teiul alb, arţarul, paltinul, frasinul, plopul alb, sorbul, mărul pădureţ, cireşul păsăresc etc.

Din categoria arbuştilor se pot aminti: alunul, cornul, sângerul, păducelul, măceşul, porumbarul, călinul, socul etc. Plantele agățătoare specifice acestei zone sunt: curpenul de pădure şi hameiul. Pe ramurile stejarului parazitează vâscul.

Plantele carecteristice stepei cresc pe terenurile păstrate ca păşuni. În jurul Municipiului Dorohoi se întâlnesc pajişti cu specii de plante xerofite şi mezofite, iar pe şesuri şi lunci, o vegetaţie hidrofită. Dintre graminee se pot aminti: firuţa, păiuşul, zizanie, iarba-bărboasă, pirul, coada vulpii etc. Pe păşunile şi fâneţele umede, de lângă ape sunt întâlnite: piciorul cocoşului, rogozul, pipirigul, lintiţa, coada calului, papura, stuful, plopul, salcia, afinul negru, răchita.

Din familia leguminoaselor sunt întâlnite: lucerna, trifoiul mărunt, sulfina etc., iar din familia compositae cresc: coada şoricelului, peliniţa de stepă, iarba-mare, păpădia, romaniţa de câmp. Alte plante: loboda sălbatică, volbura, odoleanul, merişorul sălbatic, laptele câinelui, sânziana, murul, urzica, cucuta, brusturul, lumânărica, mătrăguna, laurul etc.

În perimetrul Municipiului Dorohoi, pe lângă pomi fructiferi, mai cresc arbori şi arbuşti ornamentali: teiul argintiu, tuia, pinul, molidul, castanul sălbatic, paltinul, mesteacănul, plopul piramidal, iasomia, liliacul etc. În sudul municipiului se află o pădure tânără cu salcâmi, goruni, arțari și paltini, plantați între anii 1962 – 1964, în scopul combaterii eroziunii solului.

- Fauna

Fiind aşezată între pădure şi stepă, lumea animală din zona Municipiului Dorohoi este bogată şi variată.

Dintre mamiferele pădurilor se pot aminti: mistreţul, pisica sălbatică, căprioara, vulpea, iepurele, veveriţa întâlnită în pădurea Gorovei, Hilişeu şi în parcul „La Brazi".

Avifauna specifică zonei este reprezentată de: şorecar, ciuf, ciocănitoarea verde şi ciocănitoarea pestriţă, gaiţa, piţigoiul, coţofana, cioara grivă etc.

Dintre reptile se regăsesc şarpele de casă, vipera (în pădurea Gorovei), iar dintre bactracieni, brotăcelul.

Animalele caracteristice stepei Jijiei sunt prezente şi în zona Municipiului Dorohoi. Dintre mamifere se pot menționa: popândăul, orbetele, hârciogul, iepurele,

hermina, şoarecele de casă, cârtiţa, şoarecele de câmp, şobolanul, vulpea, liliacul urecheat etc.

Fauna acvatică este alcătuită, mai ales, din peşti ca: şalăul, crapul, crapul chinezesc, porcuşorul, zvârluga, în apele Jijiei, mai ales în zona mlăştinoasă a fostului lezer şi în iazuri.

Influenţa omului și-a pus amprenta asupra mediului înconjurător şi asupra faunei, unele animale au dispărut (lupul), iar altele sunt pe cale de dispariţie.

2.2. ELEMENTE DE PEISAJ ANTROPIC/CONSTRUIT ÎN MUNICIPIUL DOROHOI

2.2.1.Peisajul antropic în contextul peisajului vulnerabil la nivel macro și mezzo-teritorial

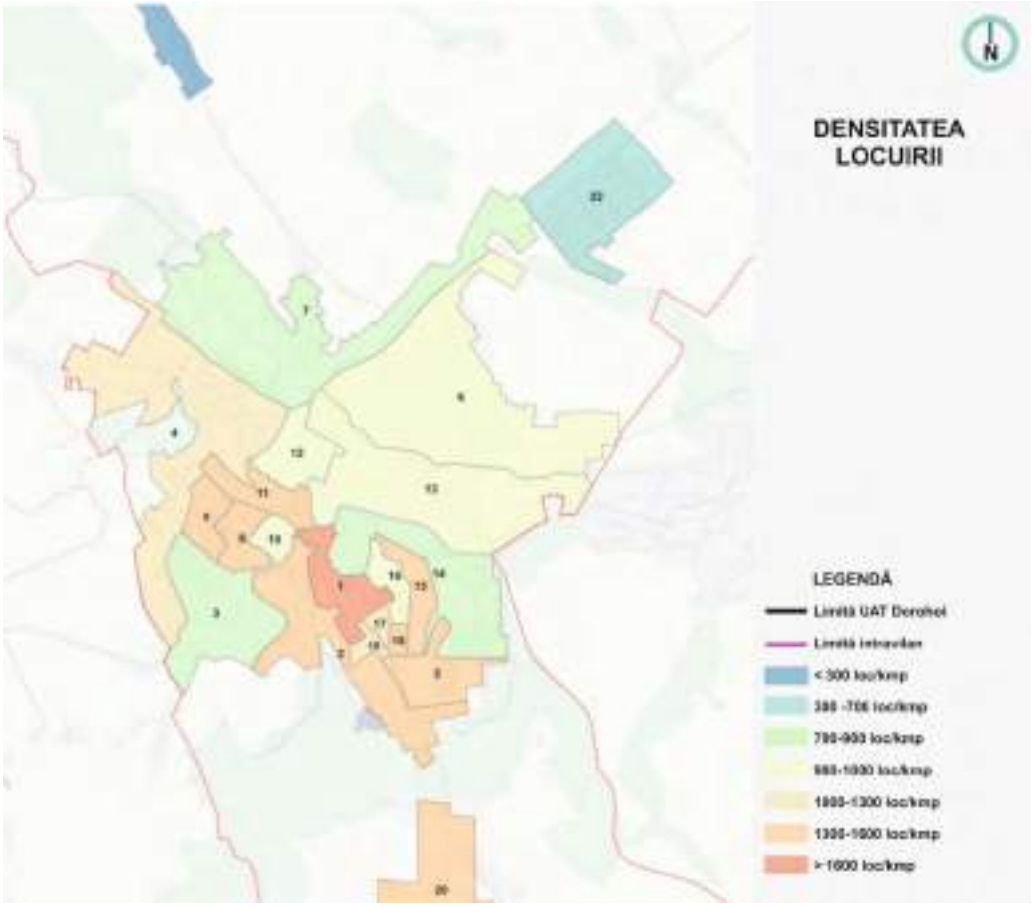
Conform *Planul de Analiză și de Acoperire a Riscurilor al Județului Botoșani 2025*, factorii care generează sursele de risc natural sunt: formele de relief, rețeaua hidrografică, clima, gradul de apropriere (vegetație), compoziția solului și dispunerea straturilor geologice și nu în ultimul rând, gradul de seismicitate, determinat de poziția geografică a țării în raport cu traseul principalelor falii tectonice.

Peisajul antropic construit la nivel macro-teritorial este reprezentat de așezările umane, zona Dorohoi având o densitate medie, el devenind al doilea pol de dezvoltare la nivel de județ.

Conform statisticilor la începutul anului 2020, în Municipiul Dorohoi locuiau 30.325 persoane, reprezetând 6,65% din populația județului Botoșani (456.130) și 15,6% din totalul populației urbane (194.720)[11] a județului Botoșani. Aceștia sunt repartizați la nivel de U.A.T. astfel[12]:

[11] Institutul Național de Statistică 2020

[12] Planul de Mobiitate Urbană Durabilă al Municipiului Dorohoi 2021-2027

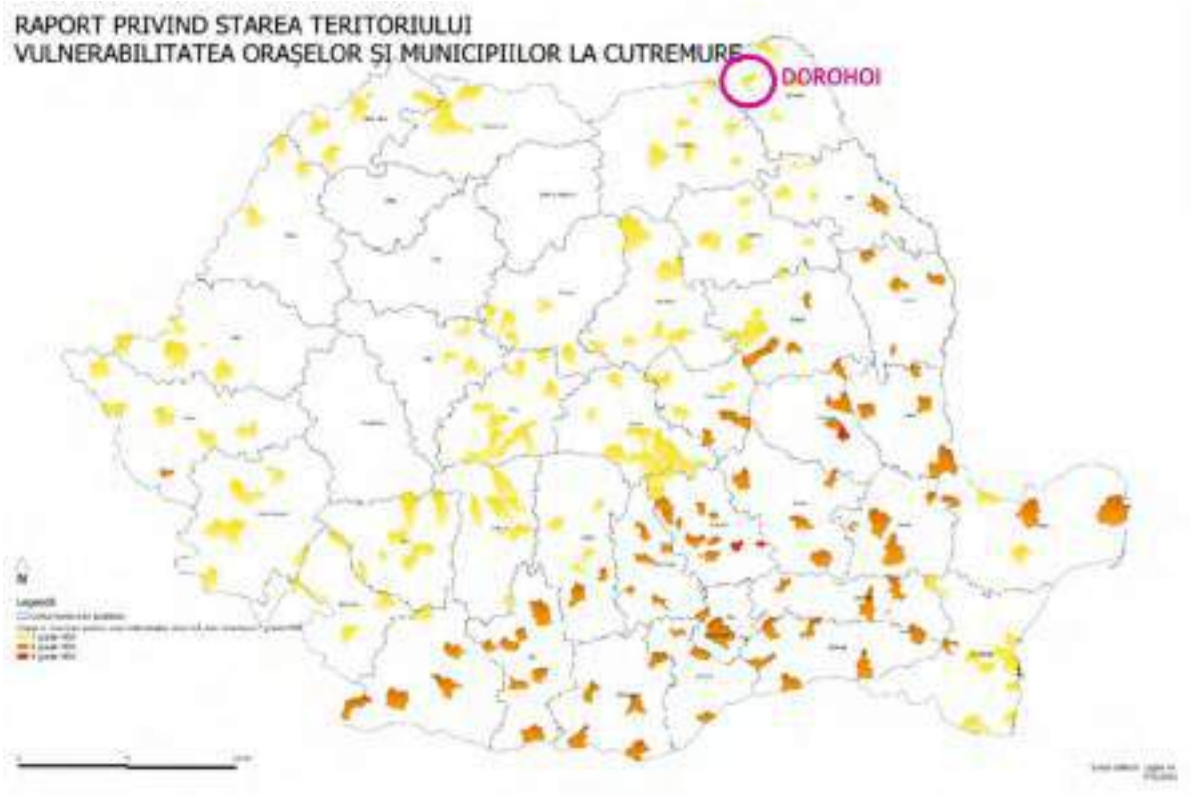

Figură 25 – Densitatea locuirii la nivelul intravilanului Municipiului Dorohoi
Sursa: PMUD Dorohoi 2021-2027

Comparativ cu celelalte municipii ale regiuni Nord-Est, în 2020 (cu excepția municipiilor reședință de județ), municipiul Dorohoi este al nouălea municipiu al regiunii, după numărul de locuitori.

Conform SIDU 2021-2027, municipiul Dorohoi avea în anul 2020 o densitate medie de 2510 locuitori/km^2 valoare apropriată mediei urbane județene de 2835locuitori/km^2. Cum se poate observa în planul de mai sus cele mai ridicate valori se regăsesc în zonele de locuire colectivă, zone situate în partea centrală, în sud și vest. Astfel, cea mai ridicată valoare a densității, conform datelor de la RPL 2011, se regăsește în zona cartierului Plevna (peste 8000 loc/km^2), în timp cele mai reduse în localitățile componente (Dealul mare, Loturi Enescu unde locuirea este exclusiv de tip individuală).

La nivel macro-teritorial al peisajului construit/ antropic, vulnerabilitatea așezărilor umane la inundații a fost discutată mai sus și vulnerabilitatea seismică este conform *SR 11100/1-93 Zonarea seismică a României*. de gradul III la Dorohoi și gradul IV la Botoșani.

Figură 26 - Vulnerabilitatea orașelor și municipiilor la cutremure
Sursa: Raport Privind Starea Teritoriului, 2017

a. Cutremure

Conform zonării seismice a teritoriului țării, județul Botoșani este inclus în zona cu grad seismic 6 (STAS 11.100-1-77). După normativul P100/1-1992, municipiul Dorohoi este încadrat în zona seismică E, caracteriză prin zonă de hazard seismic cu accelerația terenului Ks=0,16g și o perioadă de colț de Tc=0,7 sec.

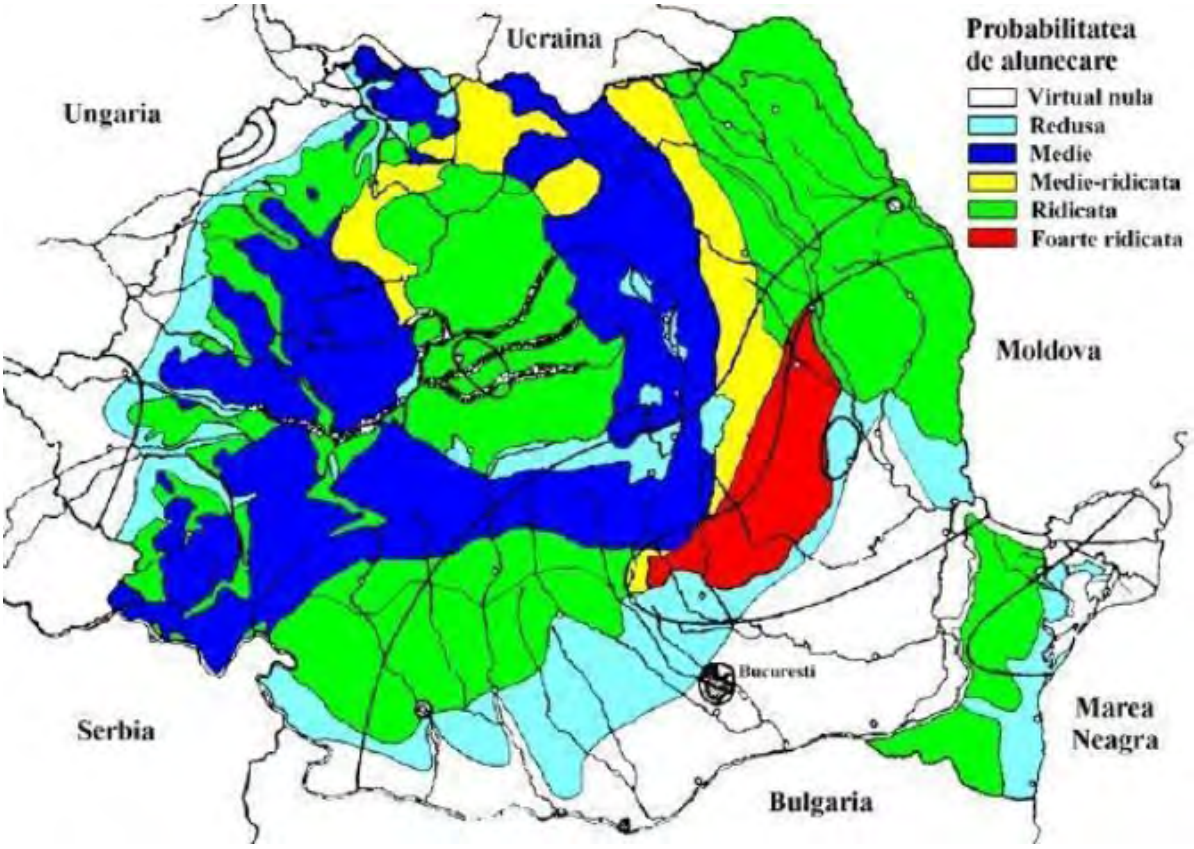
Seismicitatea zonei se datorează cutremurelor tectonice ce sunt generate de acumulări de energii potențiale în sistemul de falii existente. Un specific al zonei este dat de așa zisele „cutremure moldavice" caracterizate de intensități seismice ce nu depășesc gradul IV la Botoșani și gradul III la Dorohoi. Cutremurele produse în zona Vrancea afectează într-o măsură mai mică zona municipiului Dorohoi.

b. Alunecări de teren

Caracteristicile litologiei și structurii formațiunilor geologice care aflorează pe teritoriul județului, la care se adaugă cele de ordin morfologic și particularitățile climatice, în principal regimul precipitațiilor, induc, în cazul unor areale cu dimensiuni variate, valori ridicate ale probabilității de declanșare a alunecărilor de teren astfel încat se pot încadra în categoria zonelor expuse hazardului.

Teritoriul județului Botoșani aparține mai multor subunități geomorfologice ale Podișului Moldovei, diferite din punct de vedere geologic și fizico-geografic și care

determină și caracteristicile deplasărilor de teren. În acest mod, în zona de podiș, pe versanții văilor cât și pe cuestele cu orizonturi de gresii și calcare oolitice, regăsim alunecări de vârste diferite: unele mai vechi, in general stabilizate, sub forma de trepte sau pachete masive și cu dislocari profunde și altele mai noi, suprapuse, sub forma de cuiburi, monticuli, valuri și având grosimi și întinderi mai reduse.

Figură 27 - Probabilitatea de alunecare

Sursa: P.A.T.N.

La nivelul municipiului Dorohoi[13], cele mai sensibile zone din punct de vedere al alunecărilor de teren se regăsesc în zona versantului străzii 1 Mai și Dealul Polonic care este afectat prin curgerea straturilor atât la suprafață cât și în profunzime. Fenomenul se accentuează de la an la an.

O altă zonă puternic afectată este zona fostei cariere de argilă, din partea de nord a municipiului. Din cauza structurii argiloase, a infiltrațiilor prezintă zone întinse de alunecări de teren care pun în pericol o serie de obiective, precum, str. Mihai

[13] SIDU 2021-2027

Eminescu (deja afectată), rețeaua electrică de 20 kV, 10 locuințe proprietate personală, stația electrică de transformare precum și DJ 291D (Dorohoi-Ibănești).

Figură 28 – Riscuri geomorfologice

Sursa: autorii studiului, prelucrare din SIDU 2021-2027

O alunecare relativ recentă a apărut în zona Spitalului Municipal, respectiv în dreptul secției de psihiatrie pe latura de NV, alunecare care se manifestă pe o lățime de 200m prezentând două trepte de reful pe o înălțime de 25 m. Zonele afectate de alunecări de teren, din municipiul Dorohoi, se întind pe o suprafață de aproximativ 55 ha[14]. Mai sunt prezentate imagini din zona Dealului Polonic, pentru a evidenția importanța eroziunilor la nivel de peisaj și nu numai.

Pe teritoriul municipiului Dorohoi este amplasat un obiectiv care intră sub incidența HG 95/2003 privind controlul activităților care prezintă pericole de accidente majore în care sunt implicate substanțe periculoase, respectiv Directiva SEVESO II și anume NOVA APA SERV SA Botoșani, Sucursala Dorohoi.

[14] APM Botoșani

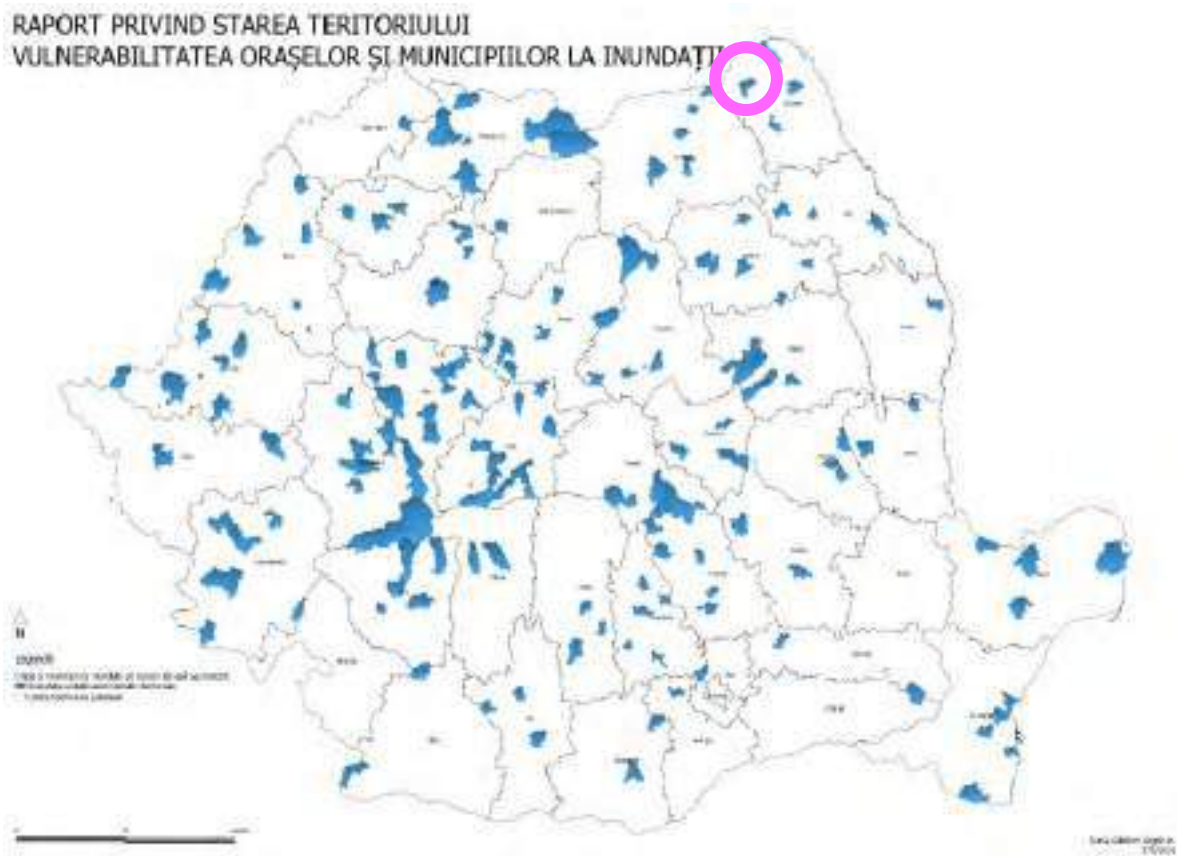
c. Inundații [15]

Judeţul Botoşani din punct de vedere hidrologic prezintă una din cele mai bogate reţele din ţară. Cele trei cursuri de apă importante (Prut, Siret și Jijia) au o reţea densă de afluenţi care-i alimentează permanent cu apă.

Formele de relief ce predomină în judeţ sunt dealurile (mai înalte în partea de N-V şi S-V şi mai domoale în restul judeţului). Acestea sunt orientate în general pe direcţia N-V şi S-V şi formează între ele văi largi care favorizează, în cazul căderii masive de precipitaţii, apariţia unor fenomene de inundaţii pe suprafeţe mari.

Din cauza reliefului preponderent accidentat, la căderea precipitaţiilor însemnate cantitativ în timp scurt se produc scurgeri importante de pe versanţi, viituri şi creşteri rapide de debite care duc la producerea de inundaţii locale.

Municipiul Dorohoi se numără printre localitățile ce pot fi afectate de inundații cu efecte asupra infrastructurii (DN, DJ, DC, poduri, podețe, punți pietonale), dar și asupra gospodăriilor și terenurilor agricole, ca urmare a revărsării apelor curgătoare, prin formarea unor torente, în urma topirii rapide a zăpezilor.

Figură 29 - Vulnerabilitatea orașelor și municipiilor la inundații
Sursa: Raport Privind Starea Teritoriului, 2017

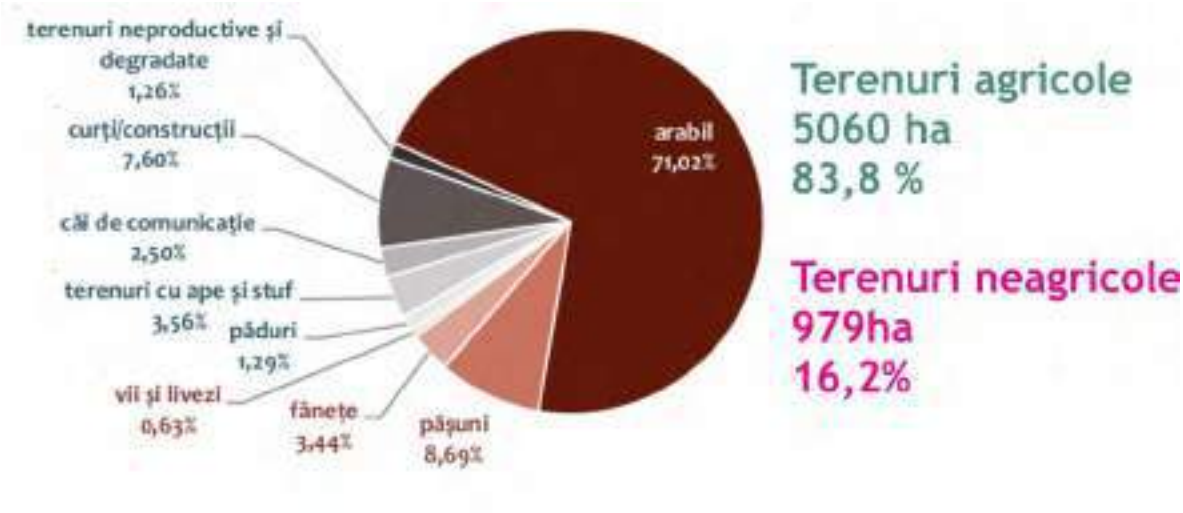
[15] https://docs.google.com/viewerng/viewer?url=https://comunavlasinesti.ro/wp-content/uploads/2025/05/extras-paar-2025.pdf&hl=en

Cea mai importantă construcție hidrotehnică aflat în imediata apropriere a este acumularea Ezer. Barajul acumulării este amplasat în bazinul hidrografic Jijia pe cursul de apă Jijia, la 16,2 km de la izvoare și la 1,1 km de podul ce face legătură cu fabrica de cărămidă. Din punct de vedere administrativ, acumularea este situată pe teritoriul comunei Hilișeu Horia, în amonte de localitatea Dorohoi, județul Botoșani. Accesul la baraj se realizează pe un drum de exploatare pietruit de 0,6 km, ce se ramifică din rețeaua stradală a municipiului Dorohoi.

2.2.2. Peisajul socio-economic și utilizarea terenului. Peisajul antropic neconstruit – arealele agricole și zonele de exploatare în extravilan și intravilan

Din punct de vedere al suprafeței, Municipiul Dorohoi este o unitate administrativă de dimensiuni medii, cu o suprafață administrativă de 6039 ha și o suprafață intravilană de 1208 ha (aproximativ 20%), conform SIDU 2021-2027.

Fondul funciar (extravilan) ocupă aproximativ 5060ha, și 979ha terenuri neagricole, potrivit datelor existente la nivel local.

Figură 30 – Distribuția fondului funciar în municipiul Dorohoi pe categorii de folosință a terenurilor

Sursa: Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană 2021-2027

Din totalul suprafeței arabile de 4289 ha, municipiul Dorohoi deține 526 ha, restul aflându-se în proprietate privată.

Figură 31 – Peisaje identificate în funcție de categoriile de folosință a terenurilor la nivel U.A.T. Dorohoi
Sursa: https://maps.google.com

În intravilan, funcțiunea predominantă este locuire (zona funcțională : zona de locuințe și funcțiuni complementare). În partea de N și E a municipiului, precum și în localitățile componente, predomină locuirea de tip individuală. Ansamblurile de locuințe colective sunt localizate în partea centrală, sud precum și vestul municipiului.

Peisajul Municipiului Dorohoi prezintă caracteristici aparte, rezultat al unei evoluții în timp, evoluție condiționată de caracteristicile terenului, relația cu teritoriul (privind resursele disponibile în sensul exploatării, dar și relații cu alte sisteme urbane din regiune) și prezența elementelor naturale (care au rămas integrate în țesut – precum Râul Jijia, sau care s-au constituit la limită de dezvoltare – dealul Polonic).

Peisajul specific Municipiului Dorohoi este rezultatul elementelor particulare de mediu dar și al activității socio-economice.

Zona industrială și de depozitare sunt bine delimitate și concentrate în trei platforme situate în zonele periferice, spre nord, sud și est, excepție făcând câteva interprinderi mici și mijlocii amplasate în zonele de locuit.

Unitățile de producție agro-zootehnice sunt localizate în general, în zonele periferice, majoritatea fiind situate în aproprierea localităților componente, în special în jurul localității Progresul.

2.2.3. Tipologii de spații verzi amenajate în intravilanul Municipiului Dorohoi. Sistemul de spații verzi publice plantate.

Sistemul verde global este reprezentat de spațiile plantate (antropice sau naturale – scuaruri, grădini și parcuri urbane cu diferite funcțiuni și activități) și legăturile care există între ele și care le conectează (artere verzi, aliniamente, spații verzi liniare, benzi plantate, zone verzi de protecție, spații de tranziție, culoare de protecție, etc).

Aceste legaturi de conexiune între diferite tipologii de spații verzi, sunt extrem de importante pentru că ele permit formarea unor „ochiuri verzi" care realizează de fapt adevăratul sistem de spații verzi, care tripleaza efectul ecologic al unor spații disipate în teritoriu (în prezent ne-conectate), ajutând orașul în lupta cu eliminarea poluării, ridicării calității vieții și a sănătății locuitorilor.

Sistemul de spatii verzi trebuie să existe la diferite scări ale peisajului, atât la nivel de macro-teritoriu județean, mezzo- teritoriu administrativ (prin conexiunile cu spatiile verzi, zonele naturale protejate si padurile existente) dar, mai ales să fie reprezentat la nivelul intravilanului, în toate zonele și subzonele municipiului, în corelare directa cu spațiile publice (piețe și piațete), funcționalitatea urbană din arealul respectiv și cu numarul locuitorilor din zonă.

Cf. legii, normele actuale ale Uniunii Europene sunt de 24-26 mp/cap de locuitor, care urmează să ajungă pe viitor la 30 mp/cap locuitor, iar norma ONU este de 60 mp/cap locuitor.

Sistemul verde este necesar a fi format din spații verzi de diferite tipologii, cu spații verzi variate și diversificate din punct de vedere funcțional, care să se adreseze tuturor categoriilor de populatie (locuitori, vizitatori, turiști, specialiști), de vârstă (copii, adolescenți, tineri, adulți, persoane vârstnice)

De asemenea, aceste spații verzi trebuie să aibă integrate activități diversificate specifice de loisir / petrecere a timpului liber (odihnă, relaxare,

contemplare, promenadă, sport, agrement activ și pasiv, distracție, etc.), dar și rol terapeutic-vindecător, educațional-pedagogic, ecologic și productiv (sere, pepiniere sau cercetare horticolă, seminologică, permacultură, dendrologică, acquaponica, etc.)

Deși există spații verzi, nu există în prezent un sistemul verde natural și urban constituit ca un sistem complet integrat sau funcțional pe teritoriul intravilan și/sau administrativ al Municipiului Dorohoi.

Legăturile/relațiile dintre elementele majore (spațiile plantate urbane și elementele naturale) sunt în prezent reprezentate de spații tip buzunare verzi neamenajate și aliniamente plantate discontinue, care conectează doar parțial cele două sisteme.

Sistemul verde antropic la nivelul Municipiului este format din următoarele tipologii de peisaj:

- Spațiile plantate publice amenajate de dimensiuni medii – grădinile urbane (3ha – 10 ha)
- Spațiile plantate aferente locuirii colective / buzunare verzi
- Scuaruri verzi de dimensiuni mici – spații publice amenajate sau zone plantate (între 300 m - 3 ha)
- Spații verzi de protecție și plantații de aliniament
- Vegetația prezentă în cadrul proprietăților private (în special grădinile locuințelor individuale)

Peisajul sistemului de spații publice plantate este reprezentat de zonele funcționale – spațiile amenajate: grădinile publice, scuarurile plantate amenajate, zonele plantate tip buzunar din cadrul zonelor de locuire colectivă, zonele de agrement cu procent ridicat de spațiu plantat și relațiile dintre aceste elemente, reprezentate de axe verzi – spații plantate liniare și vegetațiile de aliniament.

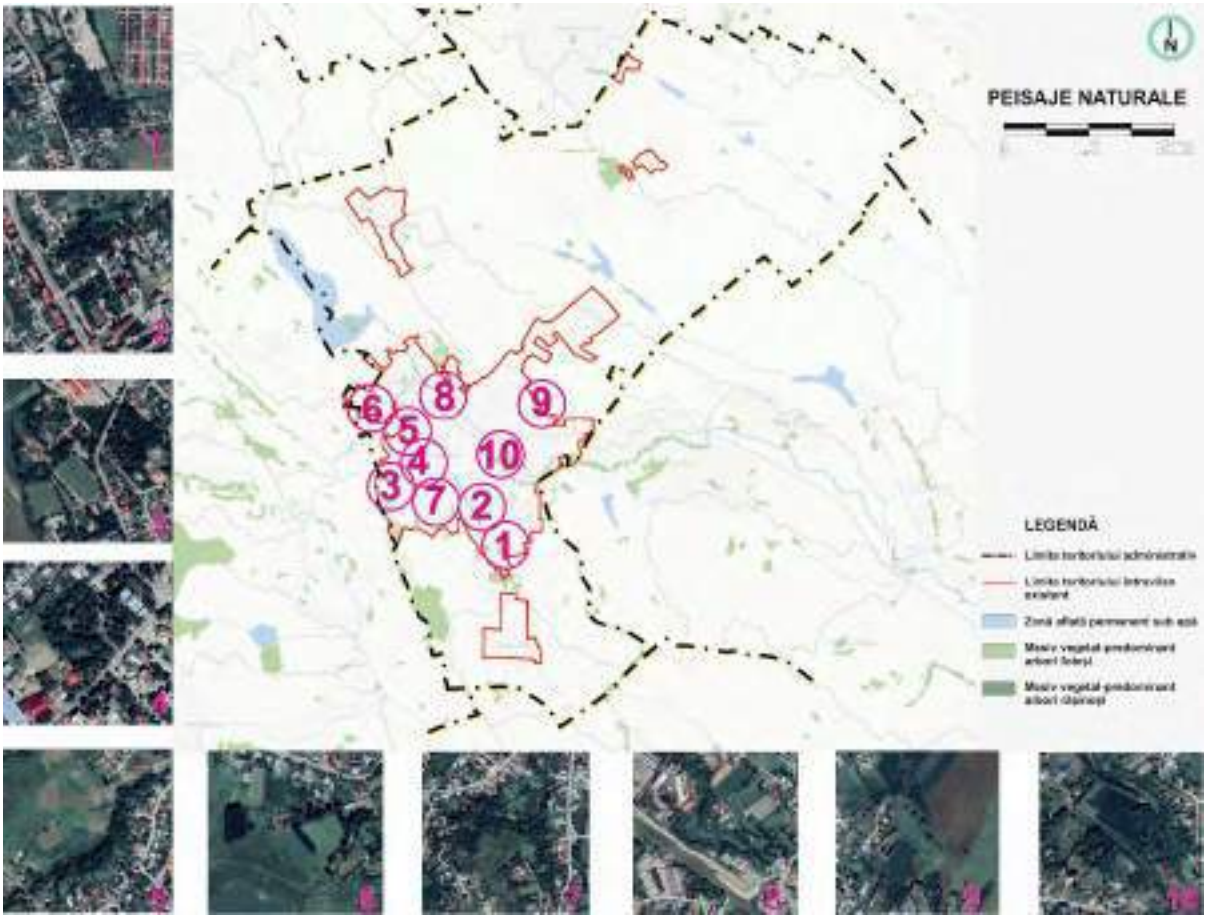
În cadrul studiului s-a analizat gradul de deservire al sistemului existent de spații publice plantate raportat la populație.

În cadrul studiului s-au analizat și perspectivele de dezvoltare ale sistemului de spații publice plantate, caracterizând potențialul de evoluție al sistemului prin prisma planurilor de dezvoltare existente. La nivelul unității administrative s-au realizat o serie de analize cu caracter de reglementare, care presupun realizarea, reamenajarea și/sau renaturarea, unor noi spații publice plantate.

2.2.4. Tipologii de spații verzi amenajate în intravilanul municipiului Dorohoi. Sistemul de spații verzi publice plantate. Bilanț teritorial existent.

Astfel, în urma analizei situației existente conform *Registrului de Spații verzi* , tipologiile și suprafețele spațiilor verzi din intravilanul municipiului este prezentată pe planșele aferente prezentei documentații, precum și în tabelul de mai jos:

Nr. Crt.	CATEGORIA DE SPAȚIU VERDE EXISTENT*:	SITUAȚIA EXISTENTĂ - SUPRAFAȚĂ:	
		mp	ha
A.	SPAȚIU VERDE PUBLIC (cu acces nelimitat):		
1	SCUARURI ȘI SPAȚII PUBLICE URBANE (sistem de pietonale, alimente verzi, piețe și piețe publice)	179 339.61	17.93
2	PARCURI URBANE / GRĂDINI URBANE	141 837	14.18
3	SPAŢII ŞI BUZUNARE VERZI AFERENTE LOCUI-RII COLECTIVE ŞI ANSAMBLURILE URBANE DIN CARTIERELE REZIDENŢIALE	113 289	11.32
B.	SPAȚIU VERDE PUBLIC (cu folosință sepecializată)		
4	BAZE DE SPORT ȘI AGREMENT	17 281.3	1.72
5	CIMITIRE	68 897	6.88
6	SPAȚII VERZI PENTRU PROTECȚIA CURSURILOR DE APĂ	79 146	7.91
C.	SPAȚII VERZI AFERENTE ALTOR FUNCȚIUNI		
7	TERENURI AFERENTE ZONELOR DE ÎNVĂŢĂ-MÂNT (Şcoli, Grădiniţe, Licee)	42 383.5	4.23
8	TERENURI AFERENTE ZONELOR DE SANĂTATE PUBLICĂ ŞI SOCIALĂ	17 448.73	1.74
9	TERENURI AFERENTE ZONELOR DE CULT (Biserici)	15 704.88	1.57
10	TERENURI AFERENTE ZONELOR CULTURALE	4 128.33	0.41
11	TERENURI AFERENTE REŢELELOR TEHNICO-EDILITARE	28 333.11	2.83
12	**TERENURI AFERENTE ZONELOR SPECIALE** (Poliţia Municipală Dorohoi)	2121.33	0.21
Total A+B+C	TOTAL SUPRAFAȚE SPAȚII VERZI EXISTENTE:	**709 909.89**	**70.99**
NOTA * : TOTALUL DE SPAȚII VERZI AU FOST CALCULATE CONFORM REGISTRULUI SPAȚII VERZI, PUS LA DISPOZIȚIE (aprilie 2025),			

Figură 32 – Peisaje cvasi - naturale la nivelul Municipiului Dorohoi

Sursa: autorii studiului, suport: https://land.copernicus.eu/en/map-viewer?dataset=0407d497d3c44bcd93ce8fd5bf78596a

1.B-dul Victoriei (zona de lângă liceul tehnologic "Alexandru Vlahuță")

2. Parc Cholet

3. Parc Brazi

4. Grădina de Vară

5. Masivul de vegetație din spatele loturilor de pe str. Luminii-Str.Muncii-Str.Locotenent Andrei

7. Masivul de vegetație din spatele loturilor de pe str. Florilor - str. Spiru Haret – Str.Nicolae Titulescu

8. Masivul de vegetație de pe Str. Mărăști, pe partea cu Râul Jijia

9. Masivul de vegetație din spatele loturilor de pe str. Maramureș

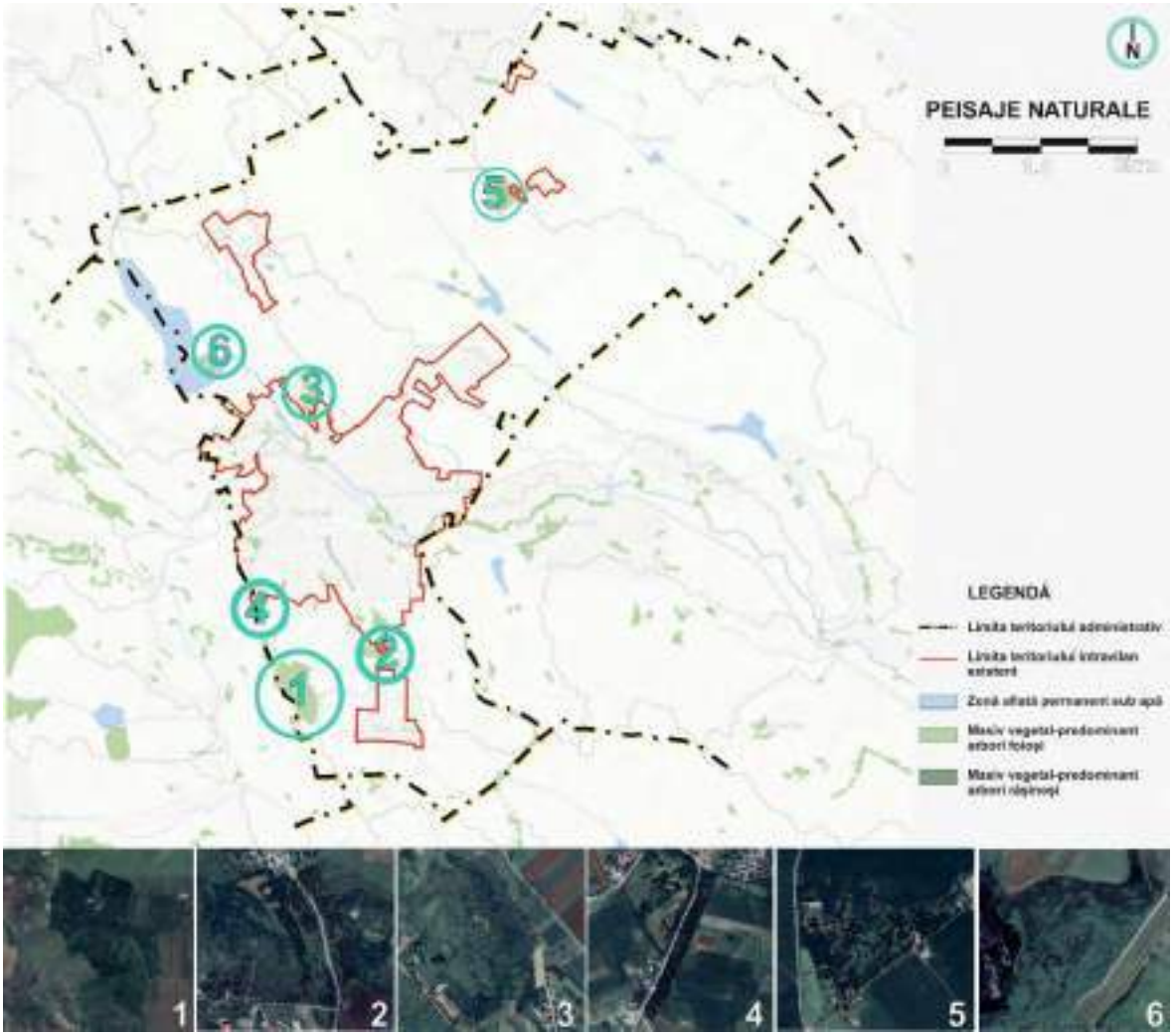
10.Masivul de vegetație din spatele Bis.Sf.Nicolae din Dorohoi

Figură 33. Exemplificare tipologii peisaje cvasi - naturale la nivelul Municipiului Dorohoi
Sursa: https://maps.google.com

2.2.5. Specii și esențe de vegetație prezente pe teritoriul administrativ și intravilan

Dacă analizam la nivel de U.A.T. Dorohoi, peisajele vegetale naturale se pot localiza pe baza datelor primite din Registul Spațiilor Verzi, precum și pe baza identificării din resurse digitale actualizate pâna la data elaborării studiului (goole maps) astfel :

1. Masiv – amplasat în zona Dealul Polonic (cf.Registrul Spațiilor Verzi)
2. Masiv – amplasat în zona de Sud, între intravilanul Orasului Dorohoi și Dealu Mare (identificare)
3. Masiv –amplasat în zona de Nord, în imediata apropriere a str.Ardeal (cf.Registrul Spațiilor Verzi)
4. Aliniament pin – amplasat pe str. Spiru Haret (cf. Registrul Spațiilor Verzi)
5. Masiv – amplasat în zona Vest a satului Progresul (identificare)
6. Masiv – amplasat în aproprierea lezerului Dorohoi (identificare)

Figură 34 – Peisaje naturale vegetale la nivel de U.A.T. Dorohoi

Sursa: autorii studiului, suport: https://land.copernicus.eu/en/map-viewer?dataset=0407d497d3c44bcd93ce8fd5bf78596a

1. Dealul Polonic

2. Masiv de vegetație DN29B , la intrare in oraș din partea de Sud

3. Vegetație in spatele fabricii de ceramică, str. Ardeal (în Nord)

4. Masiv de vegetație DN29A , la intrarea în oraș din partea de Sud

5. Masiv de vegetație DN29A în zona Sat Progresul

6.Masiv de vegetație în zona de sud a lazului Dorohoi

Figură 35 - Exemplificare tipologii de peisaje naturale la nivel de U.A.T. Dorohoi

Sursa: https://maps.google.com

Conform Registrului Spațiilor Verzi pus la dispoziție de beficiar, spațiile verzi au fost preluate și clasificate.

Figură 36 – Vegetație la nivel de intravilan Municipiul Dorohoi

Sursa: Registrul Spațiilor Verzi, https://addvances.ro/aplicatie/

Specii de plante dominante identificate conform Registrului de Spații Verzi:

Tilia tomentosa (Tei argint), Tilia cordata (Tei pucios), Pinus spp. (Pin), Quercus spp. (Stejar), Thuja spp (Tuia), Salix matsudana Tortuosa (Salcie creață), Acer pseudoplatanus (Platin de munte), Betula pendula (Mesteacăn argintiu), Prunus avium (Cireș), Picea abies (Molid), Paulownia (Paulovnia), Robinia pseudoacacia (Salcâm), Aesculus hippocastanum (Castan sălbatic), Platanus spp. (Platan), Juglas regia (Nuc), Acer platanoides (Arțar), Syringa vulgaris (Liliac) , Sophora japonica (Salcâm japonez), Ulmus (Ulm), Prunus cerasifera (Corcoduș), Prunus avium (Cireș), Prunus cerasus (Vișin), Gleditsia triacanthos (Glădiță), Populus spp. (Plop), Fraxinus excelsior (Frasin comun), Juniperus communis (Ienupăr), Abies spp. (Brad), Larix (Larice), malus domestica (Măr), Cedrus (Cedru), Quercus (Stejar), Rhus typhina (Oțetar roșu), Magnolia spp (Magnolie), Acer negundo (Arțar american), Morus alba (Dud alb), Salix matsudana tortuosa (Salcie creață), Catalpa spp. (Catalpă).

2.2.6. Tipologii morfo-funcționale majore de peisaj antropic/construit

Peisajul antropic construit, în cadrul prezentului studiu, este analizat pe componente, privind pe rând caracteristicile definitorii ale peisajului urban. Peisajul urban este caracterizat de densitățile construite, caracteristicile morfologice și tipologiile funcționale, împreună cu elementele sociale și culturale specifice la nivel local.

În primul rând peisajul urban este definit de suprafețele construite și de lucrările de infrastructură realizate de om pentru a susține activitățile socio-economice și locuirea.

Indicatorul de acoperire a solului, reprezintă procentajul de suprafețe impermeabile din teren, respectiv toate zonele artificiale construite (construcții, anexe, platforme, alei, circulatii, amenajări minerale, etc.).

În acest indicator nu se integrează spațiile verzi aparente, respectiv coroanele vizibile ale copacilor și suprafața permeabilă aferentă, în cazul unor aliniamente, pentru că suprafața reală a solului sub copaci este în mare parte minerală (acoperită cu asfalt sau beton), prin urmare procentul de vegetație trebuie estimat luând în considerare structura formei și contextul spațial respectiv.

Astfel, peisajul antropic construit, din punct de vedere al densităților construite și al lucrărilor specifice prezintă următoarele tipologii [16]:

- Țesut urban continuu densitate ridicată - acoperire sol P.O.T. = peste 80%

  Tipologia de țesut urban continuu este reprezentată de structurile urbane care acoperă suprafața de teren în procente de peste 80% cu suprafețe impermeabile. La nivelul structurii urbane a orașului, această tipologie este întâlnită în zonele dens populate, predominant în zona centrală și imediat aferentă.

[16] Sursa de date este pusă la dispoziție de Serviciul Copernicus de Monitorizare a Teritoriului (Uniunea Europeană), date Atlas Urban 2018.

Este reprezentată de funcțiuni și unități morfologice diverse, de la locuire colectivă, zone comerciale, la zone de locuire individuală (cartiere cu o parcelare densă și cu ocuparea a terenului ridicată).

- Țesut urban discontinuu dens – acoperire sol P.O.T. = 50-80%
  Tipologia de țesut urban discontinuu dens este reprezentată de structurile urbane care acoperă suprafața de teren prin unități individuale, separate (cu un grad de fragmentare mai ridicat față de țesutul urban continuu) care prezintă spații potențial plantate (spații permeabile).
  La nivelul structurii urbane a orașului, această tipologie este întâlnită în zonele de locuire individuală în principal, dar și în cadrul zonelor de locuire colectivă compuse în mod izolat sau cu un procent relativ scăzut de ocupare al terenului.
- Țesut urban discontinuu densitate medie – acoperire sol P.O.T. = 30-50%
  Asemănător tipologiei anterioare, tipologia de țesut urban discontinuu cu densitate medie este reprezentată de structurile urbane care acoperă suprafața de teren prin unități individuale, separate, dar cu un procent mai ridicat de spații potențial plantate (spații permeabile).
  Această tipologie este întâlnită în cadrul structurii urbane a orașului în zonele periferice, limitrofe, fiind în mare parte terenuri cu un grad ridicat de fragmentare sau terenuri cu specific rural.
- Țesut urban discontinuu densitate scăzută – acoperire sol P.O.T. = 10-30%
  Tipologia de țesut urban discontinuu cu densitate scăzută este caracteristic dezvoltărilor izolate, cu un grad ridicat de fragmentare al terenului, realizate în special prin conversia loturilor agricole.
  În cadrul structurii urbane a orașului, tipologia este prezentă exclusiv în zonele periferice.
- Țesut urban discontinuu densitate foarte scăzută – acoperire sol P.O.T. = sub 10%
  Tipologia de țesut urban discontinuu cu densitate foarte scăzută este caracteristic inserțiilor urbane în cadrul zonelor agricole și/sau naturale. În general sunt reprezentate de construcții izolate, fie de locuire, fie construcții aferente infrastructurilor edilitare.
- Țesut urban discontinuu – zone industriale, depozite, zone comerciale, publice, militare sau private - acoperire sol P.O.T. = variat
  Această tipologie de țesut urban se prezintă ca unități izolate, compacte, în cadrul structurii urbane, de cele mai multe ori situate într-o puternică relație cu elemente de infrastructură precum căi de circulație rutiere sau feroviare.
  Aceste unități tipologice nu relaționează cu tipologiile de peisaj vecine, deseori fiind inserții care afectează peisajul local într-un mod negativ. Aceste tipologii de peisaj pot fi integrate în cadrul zonei prin crearea unor perdele verzi de protecție.

La nivelul tipologiilor morfo-funcționale majore de peisaj, la nivelul Municipiului Dorohoi se observă o serie de unități de peisaj specifice care compun structura urbană a orașului.

În cadrul subcapitolului prezent se analizează distribuția generală a tipologiilor morfo-funcționale la nivelul zonei intravilane a Municipiului Dorohoi, modul de compunere al acestor zone în cadrul structurii urbane și tipologiile de relații între

aceste unități de peisaj. O analiză detaliată privind caracteristicile specifice identificate la nivel de cartier este realizată în unul din următoarele subcapitole, unde se prezintă elementele precum ambianță, caracter, elemente de peisaj valoroase.

În afara tipologiilor de spații verzi, sunt identificate următoarele tipologiile morfo-funcționale majore, care se concretizează în peisaje distincte construite / antropice, pe zone funcționale particulare:

- Locuirea individuală cu specific urban
- Locuire individuală cu specific rural
- Locuirea colectivă
- Nucleul urban central
- Zone industriale și depozitări
- Zone aferente căilor de comunicație (rutieră, feroviară) și al intrărilor /porților de acces în oraș
- Zone aferente infrastructurii tehnico-edilitare

Locuirea individuală cu specific urban

Locuire individuală cu specific rural

Locuirea colectivă

Nucleul urban central

Zone industriale și depozitari

Zone de platforme comerciale

Zone aferente căilor de comunicație (rutieră)

Zone aferente căilor de comunicație (feroviară)

Zone aferente infrastructurii tehnico-edilitare

Figură 37 - Exemplificare peisajul zonelor funcționale
Sursa imagini : https://maps.google.com

2.2.7. Peisajul arhitectural al zonelor construite protejate

Tipologia de peisaj arhitectural se referă la importanța monumentelor, a zonelor urbane istorice, precum și a siturilor arheologice sau a spațiilor cu valoare evolutiv-istorică și ambientală în peisaj.

Datele următoare sunt orientative, necesar fiind preluarea informațiilor din studiul istoric și în același timp și reglementările date pentru zonele ce se vor contitui protejate sau de protecție.

	Nr.crt. LMI	COD LMI	DENUMIRE	LOCALITATE	ADRESĂ	DATARE
1.	64	BT-I-s-A-01779	Sit arheologic de la Dorohoi, punct Vatra Târgului	Municipiul Dorohoi	Str.Ștefan cel Mare 61, "Vatra târgului pe tot terenul din jurul bisericii Sf.Nicolae" Lat.47°57'34" –long.26°24'29"	Sec.XV-XVII, Epoca medievală
	401	BT-II-m-B-01969	Casă	Municipiul Dorohoi	Str.Cuza Alexandru Ioan 27	1890
	402	BT-II-m-B-01970	Fosta prefectură, azi Muzeul de Științele Naturii	Municipiul Dorohoi	Str.Cuza Alexandru Ioan 43	1899
	403	BT-II-m-B-01971	Școala de băieți Gheorghe Asachi , azi Biblioteca orășânească	Municipiul Dorohoi	Str.Cuza Alexandru Ioan 45	1903
	404	BT-II-m-B-01972	Casa Ciopec	Municipiul Dorohoi	Str.Cuza Alexandru Ioan 48	1910
	405	BT-II-m-B-01973	Casa creșzăkă Morut	Municipiul Dorohoi	Str.Cuza Alexandru Ioan 55	1850
	406	BT-II-m-B-01974	Casa Gastache Eneacu	Municipiul Dorohoi	Str.Eminescu George 81	1860
	407	BT-II-m-B-01975	Primaria veche	Municipiul Dorohoi	Str.Ghica Grigore 34	1905
	408	BT-II-m-B-01976	Biserica "Vârgolici", azi Biserica de lemn "Adormirea Maicii Domnului"	Municipiul Dorohoi	Str.Ghica Grigore 35	1779
	409	BT-II-m-B-01977	Liceul Grigore Ghica	Municipiul Dorohoi	Str.Ghica Grigore 41	1880
	410	BT-II-m-B-01978	Casa	Municipiul Dorohoi	Str.Ghica Grigore 56	1828
	411	BT-II-m-B-01979	Ocolul Silvic	Municipiul Dorohoi	Str.Ghica Grigore 58	1902
	412	BT-II-m-B-01980	Casa Barghel,azi spitalul orășânesc	Municipiul Dorohoi	Str.Ghica Grigore 60	1880
	413	BT-II-m-B-01981	Casa Răutu	Municipiul Dorohoi	Str.Ghica Grigore 62	1925
	414	BT-II-m-B-01982	Casa Andreescu	Municipiul Dorohoi	Str.Ghica Grigore 64	1915
16	415	BT-II-m-B-01983	Casa Marcu	Municipiul Dorohoi	Str.Sahia Alexandru 2	1880
	416	BT-II-m-A-01984	Ansamblul Bisericii Domnești	Municipiul Dorohoi	Str.Ștefan cel Mare 61	Sec.XV-XVIII
	417	BT-II-m-A-01984.01	Biserica Sf.Nicolae	Municipiul Dorohoi	Str.Ștefan cel Mare 61	1495
	418	BT-II-m-A-01984.02	Turn clopotniță	Municipiul Dorohoi	Str.Ștefan cel Mare 61	Sec.XVIII-XX
	496	BT-III-m-B-02039	Bustul omului politic Mihail Kogălniceanu	Municipiul Dorohoi	Str.Cuza Alexandru Ioan 41	1913
	457	BT-III-m-B-02040	Monumentul Eroilor din Primul Război Mondial	Municipiul Dorohoi	Str.Ghica Grigore, în Piața Primăriei	1926
22	498	BT-III-m-B-02041	Bustul lui Valter Mărăcineanu	Municipiul Dorohoi	Bd.Victoria 110	Sf.sec.XX

Figură 38 – Lista monunmentelor istorice 2015 LMI (punctele marcate mai sus au putut fi identificate, urmând să se actualizeze conform
studiului de fundamentare istoric aferent prezentului PUG)
Sursa: https://www.cultura.ro/lista-monumentelor-istorice

În Municipiul Dorohoi există 18 monumente de arhitectură, 3 monumente cu valoare memorială, o bibliotecă publică, 2 statui și 15 busturi, unele dintre ele necesitând lucrări de restaurare.

Muzeul de Științe ale Naturii, înființat în anul 1953, funcţionează în clădirea construită în anul 1887 (fosta clădire a prefecturii). Muzeul dispune de 17 săli de expoziție, dintre care 9 săli cu piese de istorie naturală și 8 săli cu exponate de sticlă și porțelan.

Muzeul memorial "George Enescu" este amenajat în casa achiziționată în anul 1910 de către Costache Enescu, tatăl marelui compozitor. Casa construită în stil moldovenesc în anul 1881 a fost locuită de tatăl artistului între 1910 - 1919 și păstrată de George Enescu ca loc de odihnă și creație. În camera sa de lucru, care se păstrează și astăzi, George Enescu a scris Cvartetul de coarde op. 30, Simfonia a 3-a. Colecția muzeală cuprinde astăzi 1.200 de piese, obiecte originale de mobilier și îmbrăcăminte, fotografii, fotocopii, afișe, programe de concert, lucrări de pictură, grafică, peniță, sculptură, manuscrise muzicale, corespondență, toate acestea oferind informații despre viața și activitatea lui George Enescu.

Casa Municipală de Cultură, a fost construită în anul 1902 și a avut numele inițial de „Ateneu". Edificiul găzduiește astăzi Galeria de Artă „Minerva", cu un număr de 296 de exponate realizate prin linogravură și sculptură, picturi în acuarelă sau obiecte din ceramică. De asemenea, aici au loc diverse acțiuni educative, fiind organizate, de exemplu, cursuri de vioară. Mai sunt găzduite frecvent lansări de carte, concerte de muzică ușoară și populară, precum și festivaluri devenite deja tradiție, cum ar fi Festivalul Național de Muzică Folk „Nord-Est Folk" și festivalul de datini şi obiceiuri de iarnă „Carnavalul Zăpezii".

Clubul Copiilor și Elevilor Dorohoi funcţionează din anul 1957 într-o clădire construită în anul 1918 şi reabilitată în 2006 - 2007. În cadrul instituției funcționează 5 cercuri tehnico-aplicative.

Biblioteca Municipală Dorohoi este una din cele mai vechi instituții culturale din Municipiul Dorohoi, biblioteca publică este atestată documentar în 28 aprilie 1870. Ea a fost înființată în urma apelului făcut de către Ministrul instrucțiunilor publice și cultelor de la acea vreme, Dimitrie Gusti. În 1870, doctorul Costache Vârnav a donat Primăriei Dorohoi 42 de cărți pentru dotarea bibliotecii publice care funcționa în cadrul Școlii de băieți Nr. 1. „Gheorghe Asachi" Dorohoi. În urma H.C.M. nr. 1541/1951 s-a înființat Biblioteca Orășenească Dorohoi cu un număr de 13.124 volume.

În prezent, Biblioteca Municipală este inclusă în programul Biblionet, fiind dotată cu echipamente IT moderne pentru accesul populației din Dorohoi.

Primăria veche a a municipiului Dorohoi este un moment de arhitectură cu o deosebită valoare locală (BT-II-m-B-01975). Prima piatră de temelie este pusă în 25.VII.1903 de către Inginio VIgnali de la Iași. Este finalizată 6 ani mai târziu, în 1907 având incluse un atelier de tâmplărie și unui de fierărie.

Biserica „Sfântul Nicolae Domnesc" și Turnul Clopotniță. Ansamblul Bisericii „Sfântul Nicolae Domnesc" este un monument istoric de interes național cu codul de clasificare BT-II-a-A-01984 fiind format din următoarele obiective:

▪ Biserica „Sfântul Nicolae Domnesc” datând în anul 1495;

▪ Turn clopotniță datând din secolul al XVIII-lea.

Biserica „Sfântul Nicolae Domnesc” este ctitoria lui Ștefan cel Mare în anul 1495, păstrând până în prezent forma originală. În perioada 1896-1921 biserica este restaurată de câteva ori. Construcția bisericii este caracteristică stilului moldovenesc, fiind construită sub formă de cruce cu turla așezată pe naos. Materialul de construcție îl constituie gresia cioplită, iar colțurile zidurilor și contraforturile sunt întărite cu piatră de talie. Turla este sprijinită pe două baze, una octogonală și cealaltă stelată. La baza acoperișului, de jur-împrejur, biserica este decorată cu discuri din ceramică smălțuită și colorată.

Fresca datează fie din vremea lui Ștefan cel Mare fie din vremea lui Petru Rareș. În naos, pe peretele vestic se păstrează încă tabloul votiv, în care sunt reprezentați Ștefan cel mare, Bogdan, Ștefan cel Tânăr și fratele său, Petru. O caracteristică distinctă a bisericii, față de celelalte biserici moldave, tabloul votiv se prelungește pe zidul sudic. În anul 2003, biserica intră într-un proces de restaurare, constând în consolidare turlei și părții superioare a bisericii. A fost finalizată refacerea structurii lemnoase a acoperișului fiind învelit cu tablă de cupru. Au fost refăcute tencuielile exterioare și consolidarea temeliei.

Biserica de lemn. (Biserica Vârgolici) cu hramul „Nașterea Maicii Domnului” este un monument istoric de interes local (BT-II-m-B-01976) ctitorită în anul 1779. Biserica este construită pe structură din bârne de stejar având fundație de piatră de 1 metru. O caracteristică a acestei biserici este dată de legătura bârnelor „încheiate” până spre bolțile de sus din naos, pronaos și altar formând un tot unitar. La momentul ctitoriei, stăpânirea turcă prin fanarioți cu condițiile grele de taxare a determinat construcția în lemn.

Monumente cu valoare memorial:

▪ Statuia ostaşului român în atac (1924);
▪ Statuia lui Al.I.Cuza (2002);
▪ Bustul lui Mihail Kogălniceanu(1913);
▪ Bustul lui Valter Mărăcineanu (1924);
▪ Bustul lui Octavian Cotescu (2003);
▪ Monumentul eroilor din primul război mondial (1926);
▪ Monumentul ,,Piața Phinas Waisserman” (2003);
▪ Monumentul Eroilor din cimitirul municipal;
▪ Bustul lui Mihai Eminescu (1982);
▪ Bustul lui Ion Creangă;
▪ Bustul lui Ion Pillat;
▪ Bustul voievodului Ştefan cel Mare;
▪ Bustul slt. Sorin Dumitraş;
▪ Bustul lui Dimitrie Pompeiu;
▪ Bustul lui Dimitrie Furtună.

2.2.8. Peisajul antropic specific căilor de comunicație și al intrărilor / „porților de acces" în municipiu

a) Peisajul căilor majore de comunicație rutieră și al intrărilor / „porților de acces" rutier

Tipologia de peisaj specific căilor majore de circulație rutiere este de tip radial prezentă la nivelul global la nivelul Municipiului Dorohoi, fiind reprezentată de 6 direcții principale:

- drumurile naționale: DN29A-spre Suceava, respectiv Darabani, DN29B-spre Botoșani;
- drumurile județene DJ291C-spre Iezer, respectiv Șendriceni, DJ291D-spre Ibănești, DJ292-spre Broscăuți, DJ293 – spre George Enescu (la nivel de UAT)

În prezent, nu există o preocupare legata de peisajul aferent infrastructurii căilor de comunicație rutieră sau de amenajarea peisagistică a acceselor în municipiul Dorohoi, care ar putea să marcheze și să crească reprezentativitatea acestuia.

DN29A-intrarea dinspre Suceava (intrare din partea de Sud)

DN29A-intrarea dinspre Suceava (intrare din partea de Sud)

DN29B-intrarea dinspre Botoșani

DJ291C-intrarea dinspre Iezer

DJ291D-intrarea dinspre Ibănești

DJ292 - intrarea dinspre Broscăuți

DJ293 – intrarea dinspre George Enescu (intersecția cu DN29A)

Figură 39 - Exemplificare - Peisajul căilor majore de comunicație rutieră și al intrărilor / "Porților de acces" rutier

Sursa: https://maps.google.com

Rețeaua stradală a municipiului Dorohoi cuprinde următoarele tipuri de străzi:

- străzi de categoria a II-a (de legătură, care asigură circulația majoră între zonele fucționale și de locuit);
- străzi de categoria a III-a (colectoare care, preiau fluxurile de trafic din zonele funcționale);
- străzi de categoria a IV-a (străzi de folosință locală care asigură accesul la zonele de locuit);

În Municipiul Dorohoi, circulația în regim de sens unic este organizată pe următoarele străzi: Str.Dumitru Furtună (între intersecțiile cu DN29A și str.Ștefan cel Mare), Str.George Enescu (între intersecțiile str. Dimitrie Pompeiu și str.Constantin Dobrogeanu Gherea), str.Poștei (între intersecțiile str.Gheorghe Doja și str.Spiru Haret), str.Locotenent Olinescu (între intersecțiile str.Poștei și str.1Decembrie), Alee Criva (între Aleea Duzilor și Aleea Vișinului) și Aleea Dumbrava.

Str.Dumitru Furtună

Str.George Enescu

str.Poștei

str.Locotenent Olinescu

Alee Criva

Aleea Dumbrava

Figură 40 - Exemplificare - peisajul căilor de circulație rutieră în regim de sens unic
Sursa: https://maps.google.com

Vegetația pe aceste străzi cu sens unic este prezentă într-un procent foarte redus după cum se pote observa în imaginle de mai sus. Pe arterele principale de circulație sunt prezente aliniamente dicontinue.

b) Peisajul căilor de comunicație feroviare

Căile ferate la nivelul Municipiului Dorohoi conectează în principal zonele industriale cu alte elemente funcționale la nivel teritorial.

În cadrul structurii urbane a orașului, tipologia de peisaj este prezentă în principal în zona de sud aferentă zonei industriale și periferic.

Singura arteră care pătrunde în țesut, în proximitatea zonelor de locuire este artera din zona de nord-vest, aferentă zonei industriale.

Nodurile de conexiune dintre peisajul antropic construit, peisajul antropic neconstruit și/sau peisajul natural este reprezentat de zonele de peisaj tip „poartă de acces".

Aceste porți de acces, reprezintă zonele de conexiune/interacțiune, funcțională, estetică, de imagine și de reprezentativitate a orașului cu teritoriul (zone funcționale și/sau alte așezări din teritoriu).

Ele sunt determinate de zona de interacțiune a căilor majore de circulație, rutiere sau feroviare, cu peisajul urban local si sunt importante din punct de vedere la peisajului infrastructurii de acces.

Gara din Dorohoi

Str.Oituz (pespectivă către capătul CF)

Str.Mărești (perspectivă către CF)

Fundătura str.Vasile Lupu (perspectivă către CF)

Intersectție DN29A cu CF

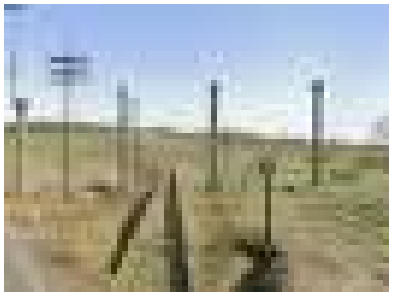
Fundătură Str. Liliacului

Str.Crișan

Str.Sălciilor (intersecția cu CF)

DJ292 (intersecția cu CF)

Figură 41. Exemplificare - peisajul căilor de circulație feroviară
Sursa: https://maps.google.com

2.2.9. Peisajul specific infrastructurii tehnico-edilitare

La nivelul structurii urbane a orașului anumite elemente de infrastructură edilitară devin părți componente specifice ale peisajului urban.

Astfel, pe teritoriul studiat, se identifică:

a) Rețeaua termică supraterană - prezentă în cadrul cartierului de locuințe individuale din zona de sud, zonă de locuire tip enclavă în cadrul zonei industriale.

b) Rețeaua de linii de înaltă tensiune supraterane

c) Zona stației de epurare

Se constata inexistența în prezent a unei preocupări legate de peisajul infrastructurii, amenajarea acestuia și de zonele sau benzile verzi cu rol de protecție necesar a fi prevăzute.

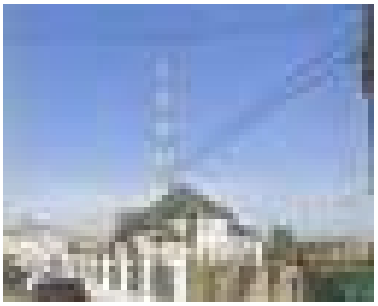
Peisajul din imediata vecinătate a stației de epurare

Str. Oborului (rețea supraterană)

Str.Aleea Dumbrava

Str.Grigore Ghica

Str. Cornel Vasiliu

DJ291D intrare în intravilan Dorohoi

Figură 42 – Exemplificare – peisajul specific infrastructurii tehnico-edilitare

Sursa: https://maps.google.com

2.3. PEISAJUL CULTURAL ÎN MUNICIPIUL DOROHOI

2.3.1. Peisajul cultural la nivel macro-teritorial. Trasee culturale în județul BOTOȘANI[17]

Din punct de vedere istoric, această zonă, actualmente de granița dintre România și Ucraina, a reprezentat un important centru de interferență culturlă și de educație în limba română.

Conform informațiilor primite de la Direcția Județeană pentru Cultură, Culte și Patrimoniul Cultural național Botoșani, din Lista Monumentelor istorice pe anul 2004 privind evidența monumentelor istorice, județul Botoșani este deținătorul următoarelor bunuri:

[17] Raportul de mediu pentru Planul de Amenajare a Teritoriului Județean Botoșani

Situri arheologice (asezari, necropole, fortificatii)		- 251 obiective, din care:
- grupa valorica A:	-8	
- grupa valorica B:	-243	
Monumente de arhitectura		- 242 obiective, din care:
- grupa valorica A:	-36	
- grupa valorica B:	-206	
Case memoriale		- 4 obiective, din care:
- grupa valorica A:	-2	
- grupa valorica B:	-2	
Monumente de for public, grupa valorica B:		- 18 obiective
Monumente disparute.		- 7 obiective, din care:
- arheologice:		- 1 obiective
- de arhitectura:		- 6 obiective
In functie de destinatie patrimoniul cultural prezinta urmatoarea situatie:		
Religioase:		- 61 obiective
din care:		
- ansambluri (manastiresti, bisericesti):		- 17 obiective
- biserici:		- 44 obiective
Civile:		- 129 obiective
din care:		
- ansambluri (Ansamblul Medieval "Centrul Vechi"):		- 5 obiective
- conace:		- 12 obiective
- case memoriale:		- 4 obiective
- cladiri:		- 108 obiective

Figură 43 – Extras LMI 2024 – județul Botoșani

Sursa: https://maps.google.comSursa: Raportul de Mediu PATJ Botoșani

Principalele obiective strategice menționate sunt:

OS10 – Conservarea,protejarea și valorificarea patrimoniului cultural contruit valoros în scopul dezvoltării culturale, economice și sociale și a creșterii atractivității localităților

OS17-Îmbunătățirea dotărilor de cultură în corelare cu nevoile populației și resursele de patrimoniu cultural.

OS55 – Dezvoltarea turismului prin valorificarea durabilă a potențialului turistic natural și cultural.

Oamenii au fost atrași de condițiile favorabile de trai din zona Dorohoiului încă din cele mai vechi timpuri. Acest lucru este confirmat de descoperirile arheologice efectuate în apropierea fostului sat Strahova. Astfel, cercetările istorice atestă faptul că teritoriul actual al Dorohoiului a fost locuit încă din paleoliticul târziu, în perioada culturii gravetiene, acum aproximativ 10.000 de ani î.e.n.

Dovezi despre existența activității omului din epoca neolitică (5500 - 1700 î.e.n.) au fost descoperite pe dealul Criva, pe dealul Trestiana, pe dealul Urlea - Gura Urlei, pe versantul vestic al primului iaz de pe pârâul Ghilauca, pe dealul Beldiman și pe versantul vestic al dealului Polonic. În urma săpăturilor arheologice au fost descoperite dovezi din epocile bronzului și fierului (1700 î.e.n - sec. I e.n.) la Gura Urlei și la bariera Broscăuți.

Din epoca dacică și romană au fost găsite monede dacice de tipul tetradrahmei lui Filip al II-lea (sec. III î.e.n.), cinci monede de argint tot de tipul Filip al IIIea, monede de bronz din vremea împăraților Vespasian, Iustinian și Heraclius, descoperite în vatra târgului și în împrejurimi. Popoarele migratoare și-au lăsat și ele amprenta (secolele III -IV) în zona Dorohoiului, unde au fost descoperite urme pe dealul Vatamanului, deal ce domină șesul din apropierea pârâului Zahorna.

Prin săpăturile efectuate în lungul liniei de cale ferată Dorohoi - Botoșani, în zona vestică a dealului Beldiman, s-au descoperit urme materiale aparținând secolelor VIIIX și perioadei feudalismului târziu (secolele XIII -X IV), precum și celui dezvoltat (sec. XIV), iar la săpăturile efectuate lângă depoul C.F.R. Dorohoi și în vecinătatea confluenței Pârâului Întors cu Pârâul Buhai au fost descoperite urme materiale aparținând feudalismului dezvoltat. În vatra municipiului, în preajma bisericii „Sf. Nicolae", au fost descoperite fragmente ceramice, cahle feudale caracteristice secolelor XV și XVI, mici plăci decorative de formă triunghiulară cu smalț verde și galben, un vârf de săgeată de fier în formă de frunză și prevăzut cu un tub de înmănușare, monede poloneze și germane din secolele XVI și XVII etc. Au mai fost descoperite cu ocazia săpăturilor efectuate pentru construcția unor noi clădiri, beciuri suprapuse, galerii subterane, fundații de case și morminte aparținând perioadei feudalismului târziu.

Primul document care atestă existența Municipiulu Dorohoi este actul din 6 octombrie 1407, prin care boierii moldoveni reînnoiesc la Liov omagiul către regele Vladislav Iagello al Poloniei. Al treilea dintre cei 27 de boieri semnatari este „pan Mihail de la Dorohoi". Un an mai târziu, la 8 octombrie 1408, Dorohoiul este menţionat ca punct vamal pentru negustorii care exportau cai la Cameniţa. Devenind punct de vamă, se organizează aici şi o activitate fiscală.

În secolul al XV-lea, târgul s-a dezvoltat repede, atrăgând meșteșugari ce deserveau populația locală și pe călători. Numărul locuitorilor a crescut deoarece noii veniți primeau pământ, drepturi de folosință pentru loc de casă, teren arabil, imaș pentru vite și fâneață. Târgul Dorohoi este menționat și ca reședință secundară a domnului Moldovei într-un document emis în anul 1434 de către Ștefan II Voievod, fiul lui Alexandru cel Bun. La 29 iunie 1456, Petru Voievod recunoaște negustorilor din Liov privilegiile comerciale, iar documentul din 16 februarie 1459, scris în Botoșani,

face cunoscută existența judecătorilor din Dorohoi. În anul 1460, Ștefan cel Mare reînnoiește privilegiul vamal dat de Alexandru cel Bun liovenilor, întărind târgului Dorohoi dreptul de a percepe taxe vamale. În anul 1495, Ștefan cel Mare zidește biserica „Sf. Nicolae" la marginea estică a Dorohoiului. Atestările documentare din pragul secolului al XVI-lea dovedesc faptul că Dorohoiul era un târg important în viața economică și politică a Moldovei de Nord. Documente din secolele al XVI-lea și al XVII-lea arată că târgul Dorohoi era condus de un soltuz (primar) și 12 pârgari (consilieri) aleși de obște dintre cei mai buni negustori. Sunt prezentate nume de vornici judecători și de ureadnici care judecau și în satele apropiate. Teritoriul municipiului era alcătuit din vatra și hotarul (moșia) târgului.

Între anii 1856 și 1859, populația Municipiului Dorohoi, alături de cea a întregului județ și-a manifestat dorința pentru Unirea Principatelor sub un singur domnitor și o singură capitală, așa rezultă din „Actul de de adeziune a județului Dorohoi la programa Unirii din 10/22 iunie 1856", semnat de 93 persoane, printre care: Dim. Ghica -logofăt, I. Botaș, Șt. Holban, Iancu Averescu, N. Filipescu -Dubău, Th. Burghelea, N. Gherghel și alții.

O altă mărturie este „Adresa Comitetului Unirii din Dorohoi către Comitetul Central al Unirii din Iași", din 18/30 1857, prin care se face cunoscut Comitetul Electoral al Unirii din acest ținut, compus din opt persoane. La alegerile pentru Divanul ad-hoc al Moldovei din 9 noiembrie 1857, la Dorohoi a fost ales Mihail Kogălniceanu cu o majoritate zdrobitoare de voturi: 50 din 51 de alegători. Ca reprezentant al ținutului Dorohoi (deci și al populației din municipiul Dorohoi), Mihail Kogălniceanu a rostit în ședința Divanului ad-hoc din 7/19 octombrie 1857 discursul prin care a dezvoltat dorințele românilor pentru Unire, pentru egalitate în drepturi, pentru desființarea privilegiilor de castă etc. Prin elaborarea noii legi administrative din timpul domniei lui Al. I. Cuza, Dorohoiul a devenit reședința județului cu același nume.

În anul 1907, municipiul a fost martor al tragicelor evenimente ale răscoalei țăranilor pentru pământ. În ajunul revoltei din 1907, în fostul județ Dorohoi, 51.0% din suprafața agricolă a județului era proprietate moșierească, iar 72.5% din proprietatea moșierească (unul dintre cele mai ridicate procente din țară) erau lucrate în arendă.

După reorganizarea administrativă din anul 1950, oraşul a devenit reşedinţa raionului Dorohoi din cadrul regiunii Botoşani, iar din anul 1952 tot reşedinţă de raion, dar în cadrul regiunii Suceava. După noua împărţire administrativ teritorială din 1968, Dorohoiul este oraş în judeţul Botoşani. Rangul de municipiu a fost obținut în data de 24 noiembrie 1994, în baza Legii nr.104/1994.

Datorită locului în care este amplasat în teritoriul geografic, Municipiul Dorohoi este situat în extremitatea de Nord-Est a Țării, la granița cu Ucraina (la Nord) și Republica Moldova (la Est), pe cursul râului Jijia este al II-lea municipiu ca mărime din județul Botoșani.

Astfel se justifică existența în trecut a drumurilor pastorale[18] și comerciale în Județul Botoșani.

Astfel, se diferențiază două tipuri de peisaj al traseelor:

a. Pasiv de tip „relicvă" - care a jucat un rol în trecut și a căror urme încă sunt vizibile sau perceptibile sub diferite forme, materiale sau imateriale;
b. Activ – care încă funcționează și dețin un rol în viața comunității locale.

2.3.1.1. Peisajul pasiv de tip „relicvă"

Deși nefuncționale în prezent, traseele de tip „relicvă" își manifestă valoarea culturală prin urmele lăsate în peisajul așezărilor traversate, fie că este vorba despre urme materiale vizibile sau urme spirituale, prezente în conștiința locală sub forma toponimiei, tradițiilor, obiceiurilor, portului popular, etc.

Transhumanţa este o practica ancestrala realizata de generaţii de-a rândul de pastorii români, fiind legata de *„ucenicie, transmiterea proprietăţii, geografia drumurilor de iernat al turmelor în câmpie sau modul de viaţă cotidian al ciobanilor aflaţi la drum şi ca o administrare riguroasă a interacţiunii om-animal. Acest „aspect" aparţine, de fapt, raporturilor mai generale dintre cultură (aici, ca tipar de specializare pastorală, sau „oviculturǎ", al ortacilor sau tovarăşilor de transhumanţă) şi natură (fie că avem în vedere animalele unei gospodării oiereşti - oi, asini, câini ciobăneşti -, fie că ne referim la animalele sălbatice – lupi, urşi şi chiar şacali – cu care aceiaşi tovarăşi sau ortaci se confruntă pe durata estivală sau hibernală a economiei tradiţională în discuţie). Înscrierea oieritului mărginenilor într-un calendar care – din toamnă până-n primăvară – face ca o asemenea ocupaţie să alterneze periodic muntele cu şesul, adaugă relaţiei om-animal o dimensiune ecologică – şi ea gestionată ca parte a universului productiv pastoral "* [19]

[18] Budiș, Monica, *Gospodăria rurală din România. Muntenia, Oltenia, Dobrogea*, vol. 1, Ed. Etnologică, București, 2004, pag. 108.

[19] Marin Constantin, *„Archive Files of Transylvanian Transhumance: Recording Pastoral Ethos"* în *Romania Since Before the European Market Economy*, Proiect de cercetare cu susţinerea Fundaţiei Firebird pentru Cercetarea Antropologică, 2015-2016

Figură 44 - Harta drumurilor de transhumanță din vecinatatea mezzo-peisajului
Sursa: Tiberiu Morariu. „Păstoritul în Alpii Francezi și în Carpați" in Sociologie românească : Revista Secției Sociologice a Institutului Social Român, 04, nr. 07-12, iulie-decembrie 1942, p. 45.

Figura 45 - Harta drumurilor de transhumanță ale valahilor
Sursa: https://ro.wikipedia.org/wiki/Transhumanță#/media/Fișier:Transhumance_ways_of_the_Vlachs.jpeg
Extrase Harți Transhumanta Limesuri Zone Etnografice și Port popular Ornamentică din Curs prof. dr. arh. Cerasella Craciun, Curs „Peisaj Cultural", U.A.U.I.M.

Zone trasee, "valuri" și drumuri proto-geto-dacice, parțial denumite ulterior ***limesuri*** [20] de către romani *(Transalutanus Limes si Zidul lui Constantin*), fiind elemente speciale de peisaj cultural, aflate în categoria peisajului pasiv, de tip „relicvă", deoarece reprezintă parte a sistemului de apărare vechi si de structurare morfo-tipologică a teritoriului și a peisajului actual (chiar dacă urmele lor, parțial nu mai există astăzi).

2.3.1.2. Peisaj activ

a. ***Încadrarea în vecinătatea regiunii viticole din Moldova (Potgoria Cotnari)***

Figură 46 -Încadrarea în vecinatatea regiunii viticole „Potgoria Cotnari"
Sursa: „Harta viticolă - Podgorii România", https://revino.ro/regiuni-viticole-harti/

[20] Limes-ul / *Limes romanus* (în limba latină) este numele frontierei fortificate a Imperiului Roman, care traversa cu unele întreruperi aproape întreaga Europă, de la Nistru și Marea Neagră și până la limesul lui Hadrian *(Valul lui Hadrian*) amplasat în Scoția de azi, având o lungime totală de mii de kilometri. Pe teritoriu țării noastre, aceste *limesuri* au inglobat traseele de fortificații proto-geto-dacice care erau mult mai vechi, inclusiv *Valul lui Troian* (redenumit *Valul lui Traian* ulterior).

Municipiul Dorohoi, după cum se poate observa din harta de mai sus, se află în vecinătatea regiunii viticole din Moldova, reprezentată de Potgoria Cotnari (Crama Jitar, Crama Cotnari, Crama Vărzari).

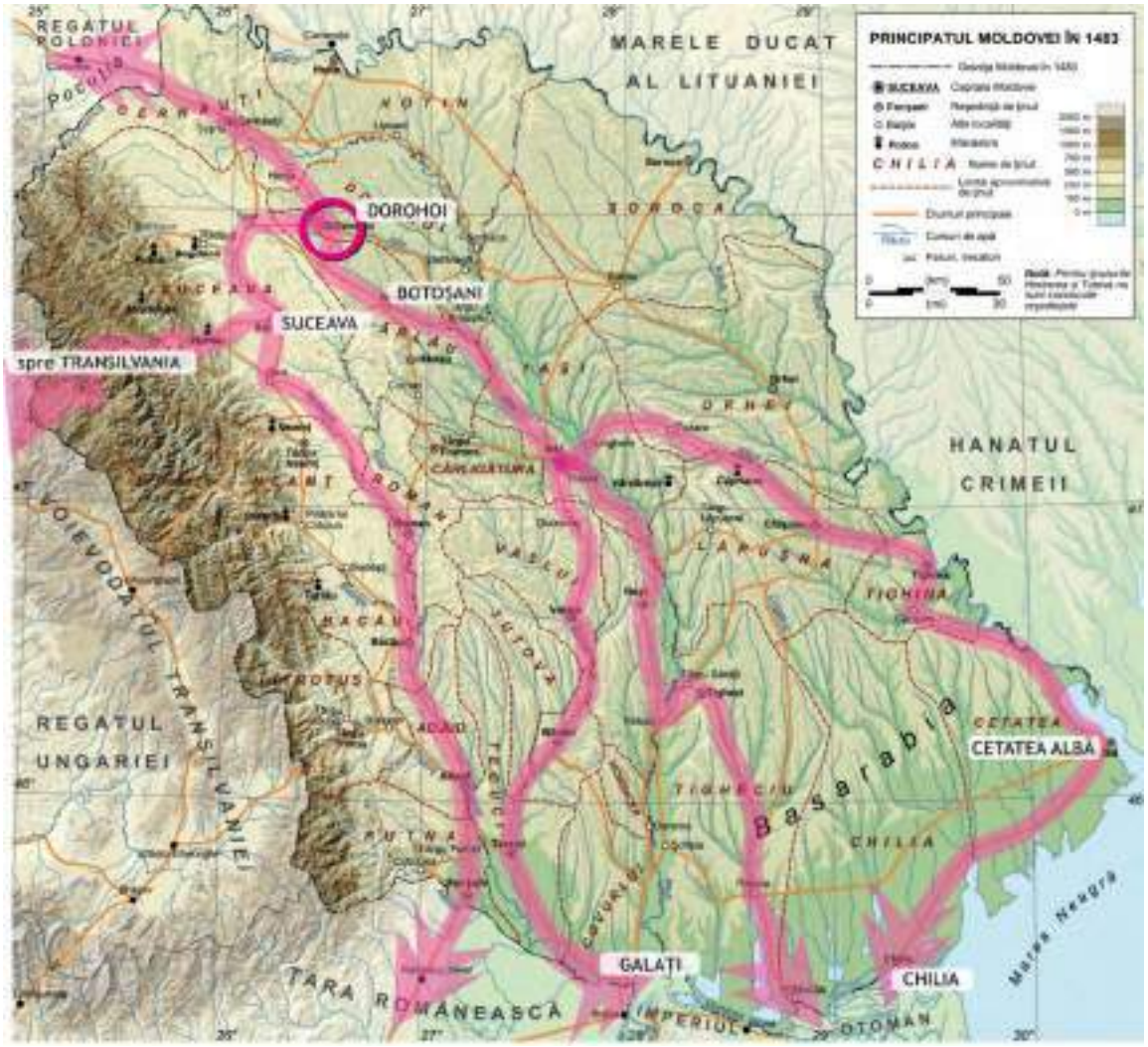
Moldova este considerată una dintre cele mai vechi regiuni viticole ale României, iar tradițiile viticole sunt foarte adânc înrădăcinate aici. În trecut, Moldova a fost un important centru de producție a vinului, iar regiunile de la Cotnari și din jurul acestuia au fost la fel de renumite în trecut, când vinurile moldovenești erau exportate în întreaga Europă. Tradițiile și meșteșugul viticol sunt păstrate cu mândrie de cramele din această zonă, iar vinurile sunt apreciate pentru diversitatea și complexitatea lor.

În plus, vinurile din zona Cotnari beneficiază de o etichetă de calitate și autenticitate datorită denumirii de origine controlată (D.O.C.), care atestă că vinul provine din această regiune cu specificitatea sa geografică.

Dorohoi este aproape de inima regiunii Cotnari, o regiune cu peisaje deosebite și o tradiție remarcabilă. Cramele se pot vizita și acestea include tururi ghidate ale podgoriilor, degustări de vinuri și prezentări ale procesului de producție.

b. “ Drumul Moldovenesc” - drum cultural, comercial, politic și administrativ

Drumul Moldovenesc face referire la mai multe rute istorice și comerciale importante care traversau teritoriul Principatului Moldovei, având un rol semnificativ în perioada medievală și modernă. Această porțiune lega orașul Liov (centru comercial care avea tendința de a-și asigura monopolul legăturii comerciale terestre cu centrele comerțului italian din sudul Rusiei) de litoralul nordic-vestic al Mării Negre (Cetatea Albă, Chilia și indirect Caffa). Acest drum a presupus mai multe ramificații, acestea fiind menite să includă și alte orașe îndepărtate în comerț, astfel că prin “drum moldovenesc” a inclus rute care traversau regiunea est-carpatică de-a lungul râurilor Siret, Prut și Nistru.

Figură 47 - Drumul Moldovenesc pe harta Principatului Moldovei
Sursa: autorii studiului, prelucrare proprie : https://ro.wikipedia.org/wiki/Drumul_Moldovenesc

Declinul acestei rute a început odată cu pierderea de către Principatul Moldovei a Cetății Albe și a Chilieie în 1484 în favoarea Imperiului Otoman și a continuat pe măsură ce teritoriul moldovenesc s-a redus.

Câteva dintre rutele majore identificate în relație cu Municipiul Dorohoi:

- ***„Drumul Boierilor”*** – drum strategic politic și comercial

Drumul Boierilor este o denumire mai puțin cunoscută, dar care face referire la o rețea de drumuri medievale din Moldova, destinate boierilor și nobilimii, care le foloseau pentru a călători între diversele moșii și reședințe. În acea perioadă, orașele și localitățile precum Dorohoi, Botoșani și Suceava aveau o legătură strânsă cu marile centre politice și comerciale ale Moldovei. Acest drum ar fi fost folosit pentru deplasările boierilor și ale curții domnești, iar Dorohoi, fiind un punct de importanță strategică, se afla pe una dintre aceste rute.

Drumul Dorohoi-Suceava, era un traseu important comercial și administrativ. Acesta facea legătura dintre capitala Moldovei–Suceava și orașele din Nordul Moldovei, un punct important de tranzit al mărfurilor și călătorilor.

Drumul Dorohoi-Botoșani era folosit mai mult pentru comerț și pentru deplasările politice. Acest drum lega orașele din Nordul Moldovei și era esențial pentru aprovizionalrea cu produse agricole și mărfuri manufacturate.

Astăzi tradiționalul Drumul Boierilor este înlocuit cu Drumul Național DN29, un drum important ce leagă orașul București de Botoșani și de alte orașe din nordul țării. Acesta a fost folosit de-a lungul decadelor pentru comerț, călătorii și mișcarea administrativă între capitalele țărilor românești și regiunile învecinate. În trecut, acest drum făcea legătura între regiunile Moldova și Muntenia, fiind o rută importantă pentru aprovizionarea cu produse și marfă.

▪ ***"Drumul comercial de pe Valea Prutului"*** (legătura cu Țara Românească și Marea Neagră)

Un alt drum important în apropierea Dorohoiului a fost drumul comercial de pe valea Prutului. Acest drum conecta Moldova cu Țara Românească (prin Brăila și Galați) și cu regiuni din Transilvania, iar Dorohoiul se afla aproape de un nod de intersecție important în acest traseu. Aceste porturi erau importante pentru comer'ul cu produse provenite din Moldova, dar și pentru contractele internaționale cu state din Europa Centrală și Imperiul Otoman.

Prutul, ca și râu de frontieră între Moldova și Țările Române, a avut un rol esențial în comerțul internațional și în transportul de marfă și oameni.

De-a lungul acestei văi, orașele și târgurile din nordul Moldovei (printre care și Dorohoi) aveau un rol activ în schimburile comerciale de produse precum grâu, sare, piei și, mai târziu, produse manufacturate. Acest drum trecea prin diverse așezări istorice importante, iar Dorohoi, fiind situat aproape de Prut, a fost o oprire strategică pentru comercianți și călători.

▪ ***Drumul Dorohoi – Transilvania***

De asemenea, Dorohoi era un punct important pe rutele comerciale care duceau către Transilvania, în special pentru schimburile de produse manufacturate și marfă agricolă.

▪ ***"Drumul de la Dorohoi la Prut" / "Drumul Prutului" (Granița cu Imperiul Rus)***

Un alt drum important care trecea prin Dorohoi era cel care ducea către Prut, râul care făcea frontiera naturală între Moldova și Imperiul Rus. Acest drum era folosit pentru mișcarea mărfurilor și pentru relațiile politice cu Imperiul Rus și cu alte state vecine. Prutul a fost un important punct de tranzit pentru comerțul cu grâu, sare și alte resurse naturale. De asemenea, acest drum avea o importanță strategică, având în vedere că Dorohoiul se află aproape de frontiera estică a Moldovei și putea facilita legătura între Moldova și Imperiul Rus, în special în perioadele de conflicte și alianțe politice.

2.3.2. Peisajul cultural al Municipiului Dorohoi la nivel mezzo-teritorial. Zona etnografică Dorohoi

Varietatea geografică a mezzo-peisajului din zona Municipiului Dorohoi se traduce și în varietatea peisajului cultural, dezvoltarea societății umane fiind strâns legată de cadrul natural în care își desfășoară viața de zi cu zi.

Pentru a putea descrie această varietate, am definit areale de peisaj cultural utilizând două criterii: resursele de peisaj cultural și elementele de etnografie ale Județului Botoșani, identificate în lucrările de specialitate disponibile.

Figura 48 - Harta etnografică a României
Sursa: RomaniaMuseum.com

Zona Moldova este reprezentată prin:

N-E- zona Botoșani, zona Iași (depresiunea Jijiei sau Câmpia Moldovei și subzona Cotnariului)

N-V – zona etnografică carpatică (zona Suceava), zona Câmpulung Moldovenesc (satele din Obcinile bucovinene, Țara Dornelor), zona Gura Humorului, zona Vatra Doreni, zona Fălticeni, zona Rădăuți (Bucovina), zona Șiret, zona Solca

S-E – zona Câmpia Brăilei-Brăila, zona Câmpia Dunării-Galați, Vaslui

S-V – zona etnografică carpatică –Vrancea, pe deal-Colinele Tutovei, Valea Zeletinului, Valea Șiretului, podgoriile–depresiunea interdeluroasă–Valea Susitei,

Valea Rămnicului, depresionară centrală–Putna ,Valea Zabalei, zona etnografică carpatică –Bacău (Munții Tarcăului și Valea Șiretului), Neamț

În cadrul acestor areale sunt înglobate, de asemenea, tipologii de peisaj cultural. În funcție de asocierea pe care o generează, peisajul cultural poate fi clasificat și din punct de vedere al înțelegerii mai bune a mecanismului care l-a determinat și îi determină apariția, în următorul mod:

a. Peisaj istoric urban - proiectat de om;

b. Peisaj istoric rural - vernacular;

c. Peisaj de patrimoniu arhitectural - sit istoric și arheologic;

d. Peisaj etnografic.

Arealul teritorial acoperit de Zona Etnografică Botoșani, corespunde în mare parte cu limita administrativă a Județului Botoșani, așezările cu identitate etnografică pronunțată concentrându-se de-a lungul cursului de apă major – râul Prut (sau râul Jijia – pentru Dorohoi) .

Cursurile de apă sunt un element distinct în peisajul cultural al Județului Botoșani deoarece ele concentrează activitățile culturale, sociale și economice, acestea din urmă luând forma traseelor comerciale precum „Drumul Prutului”.

Figura 49 - Harta extinsă a zonelor etnografice
Sursa: www.maiestria.com

Regiunea Bucovina se remarcă printr-o activitate dinamică datorată în primul rând mânăstirilor. După cum se poate observa Dorohoi se află în vecinătatea acestor valori de patrimoniu. Cele șapte mănăstiri cu pictură exterioară, intrate în patrimoniul turistic mondial UNESCO își păstrează caracteristicile după mai bine de 450ani.

Figura 50 . Încadrarea în vecinatatea regiunii de patrimoniu mondial UNESCO
Sursa: https://www.cazaretransilvania.ro/Harta-map/Romania-Map.html și https://www.cazaretransilvania.ro/Harta-map/harta-turistica/Romania-Harta.webp

Peisajul etnografic al orașului Dorohoi, reflectă o îmbinare între tradițiile rurale moldovenești și influențele urbane specifice unei așezări cu itorie de târg medieval. Orașul păstrează o atmosferă autentică, cu elemente de patrmoniu cultrual imobil și mobil, care contruează identitatea sa etnografică.

Elementele principale ale peisajului etnografic din Municipiul Dorohoi:

1. Arhitectura tradițională și monumentele istorice

Sursă imagine: https://www.crestinortodox.ro/biserici-manastiri/biserica-sfantul-nicolae-dorohoi-142241.html

Biserica „Sfântul Nicolae” (1495), ctitorită de Ștefan cel Mare, reprezintă un simbol al tradiției religioase și al meșteșugului lemnului.

Sursă imagine: https://www.crestinortodox.ro/biserici-manastiri/biserica-adormirea-maicii-domnului-dorohoi-67968.html

Biserica de lemn „Adormirea Maicii Domnului” (1779), cu picturi bizantine, păstrează tradițiile iconografice și meșteșugul lemnului.

Sursă imagine: https://www.crestinortodox.ro/biserici-manastiri/biserica-sfantul-nicolae-dorohoi-142241.html

Ansamblul Bisericii Domnești (sec. XV–XVIII) și Turnul clopotniței (sec. XVIII) reflectă influențele arhitecturale medievale.

Sursă imagine: https://ro.m.wikipedia.org/wiki/Fi%C8%99ier:Casa_Costache_Enescu_-_Muzeul_%E2%80%9EGeorge_Enescu%22_din_Dorohoi.jpg

Casa Costache Enescu (1860)

Sursă imagine: https://vatra-mcp.ro/artisti-si-patrimoniu/case-vechi-de-patrimoniu/botosani/casa-ciopec-din-dorohoi-botosani/

Casa Ciopec (1939)

Sursă imagine: https://ro.m.wikipedia.org/wiki/Fi%C8%99ier:Casa_Burgheli,_fostul_Spital_de_Copii_Dorohoi.JPG

Casa Burgheli (1880)

Figură 51 - Exemple de arhitectură tradițională și monumente în Municipiul Dorohoi
Sursa: specificată pentru fiecare imagine

Clădiri istorice precum Casa Costache Enescu (1860), Casa Ciopec (1939) și Casa Burgheli (1880) aduc în peisajul urban elemente de arhitectură vernaculară și urbană.

Conform *Ghidului de arhitectură pentru încadrarea în specificul local din mediul rural –Zona Botoșani*, s-au identificat din punct de vedere stilistic-arhitectural subzone distincte cu influențe generate de schimbarea repetată a teritoriilor administrative. Astfel UAT Dorohoi se încadrează în subzona Nord Dorohoi-Darabani (sub influentța Bucovinei de Nord a Cernăuțiului).

Figură 52 - Încadrare în subzona Nord-Dorohoi-Darabani (sub infleuența Bucovinei de Nord-a Cernăuțului)

Sursa: autorii studiului, prelucrare proprie din Ghid de arhitectură pentru încadrarea în specificul local din mediul rural – Zona Botoșani

În toată Moldova, la est și la vest de Prut, în trecut, s-au construit din materiale considerate astăzi ecologice — pământ (ceamur) — case și anexe gospodărești, construcții cu destinație socială (școală, cămin cultural, han), din lemn — mai ales lăcașuri de cult, sau din piatră — case și anexe gospodărești, mai rare și, destul de frecvent, biserici. La casele de pământ (ceamur) se folosea construcția cu vălătuci, pe structură de furci și leațuri, prin baterea ceamurului în straturi succesive sau, mai nou, la început de secol XX, construcția cu chirpici. Cele mai vechi tipuri de acoperișuri erau cele vegetale, din paie de cereale, stuf, draniță (șiță, șindrilă) și sunt sate, în Botoșani cu precădere, precum Suharău, unde acestea încă mai rezistă timpului.[21]

[21] https://oar.archi/wp-content/uploads/2021/02/ghid_de_arhitectura_zona_botosani_pdf_1510909535.pdf

2. Muzee și colecții etnografice

Figură 53 - Muzeul de Științele Naturii – Municipiul Dorohoi

Sursa imagine: https://maps.google.com

Muzeul de Științele Naturii, înființat în 1953, găzduiește colecții de faună și floră, inclusiv specii exotice, fiind un punct de interes educativ și cultural

3. Tradiții și evenimente cultuale (acestea fiind detaliate în subcapitolul următor, ele facând parte din patrimoniul oral și imaterial)

2.3.3. Patrimoniul cultural oral și imaterial. Activități tradiționale.

Din punct de vedere al peisajului etnografic, se disting elementele de patrimoniu cultural oral și imaterial, pe de o parte – activitățile umane cu grad ridicat de specificitate sau peisajul muzical –, iar pe de altă parte, elemente de patrimoniu cultural mobil – creații populare precum piese de port tradițional popular sau alte creații textile de uz casnic.

Evenimente culturale reprezentative pentru Municipiul Dorohoi sunt următoarele [22]:

- Festivalul de muzică uşoară ,,Mărţişor Dorohoian" 27 februarie -1 martie;
- Târgul Apicol – februarie;
- Zilele copilului 31 mai – 2 iunie;
- Festivalul concurs internațional de muzică populară „Mugurelul" 22-23 iunie;
- Festivalul pentru preşcolari ,,Do-re-mi" 25 - 27 mai;
- Festivalul „Nord-Est Folk" 27-28 mai;
- Festivalul interjudeţean de muzică populară ,,Mugurelul" 3 - 6 iunie;
- Festivalul tradițiilor meșteșugărești 27-29 august;
- Zilele municipiului Dorohoi 30 septembrie – 2 octombrie;
- Festivalul interjudeţean de interpretare pentru pian şi vioară ,,Jurjac" 1 - 30 octombrie;

[22] SIDU 2021-2027

▪ Festivalul de epigrame „Păstorel Teodoreanu” 3 - 5 octombrie;

▪ Festivalul Național al Șanselor Tale 1 - 7 noiembrie;

▪ Festivalul pentru preşcolari de datini şi obiceiuri „Moştenitorii” 20 -22 decembrie;

▪ Festivalul de datini şi obiceiuri 31 decembrie.

Festivalurile și evenimentele culturale din Dorohoi sunt o parte importantă a vieții culturale a orașului.

Conform Ghidului de Arhitectruă pentru zona Botoșani[23], agricultura reprezintă principala ramură economică a județului Botoșani și concentrează cea mai mare parte a forței de muncă. Deși în ceea ce privește creşterea animalelor s-a remarcat o descreștere în ultimii ani, totuși județul se înscrie printre cei mai mari crescători de oi din țară (peste 289.416 capete). Numărul de operatori înregistrați în agricultura ecologică în anul 2012 s-a ridicat la 475, din care 472 producători agricoli tip A1, 2 procesatori tip B și 1 procesator tip AB. În ceea ce privește prelucrarea/ procesarea produselor de origine vegetală şi animală, la nivelul județului Botoșani funcționează un număr destul de important de unități de procesare.

Ocupațiile secundare ale populației din zona etnografică Botoșani au fost pescuitul și albinăritul, care au constituit surse complementare de hrană și de alte materii prime necesare oamenilor de aici. O altă ocupație este și vânătoarea, practicată în mare parte în păduri unde trăiesc multe vietăți de interes cinegetic. Pescuitul s-a extins mai mult în iazuri, unde se practică o piscicultură sistematică. Având în vedere potențialul agricol de care dispune județul Botoșani, acesta poate deveni factorul principal în dezvoltarea viitoare.

Meșteșugurile țărănești [24]

Ţesutul ocupă un loc important între meșteșuguri – se făcea în gospodărie și răspundea nevoilor membrilor familiei. De la piesele de port cotidian la cele de sărbătoare și până la textilele care împodobeau locuința, totul era lucrat manual. Materia primă de bază folosită a fost lâna. Piesele țesute sunt în special scoarțele și lăicerele. Acest meșteșug se mai practică azi la Ibănești, Tudora, Concești, Avrămeni, Ungureni. Merituos este faptul că în comuna Vorona există Cercul micilor țesătoare.

[23] https://oar.archi/wp-content/uploads/2021/02/ghid_de_arhitectura_zona_botosani_pdf_1510909535.pdf

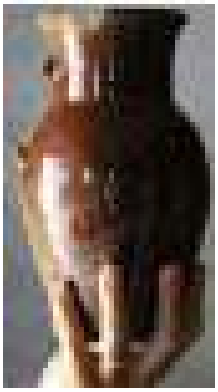
[24] Ghid de arhitectură pentru încadrarea în specificul local din mediul rural – Zona Botoșani

Țesutul

Arta prelucrării lemnului

Olărit

Măști populare

Figură 54 - Meșteșuguri din zona Botoșani

Sursa imagine: Ghid de arhitectură pentru încadrarea în specificul local din mediul rural –Zona Botoșani

Olăritul – străveche îndeletnicire practicată încă din neolitic, a fost păstrat în măsura unei stricte funcționalități a obiectelor casnice, dezvoltarea unor centre manufacturiere la Botoșani și Mihăileni înlesnind rămânerea acestei îndeletniciri în gospodăria proprie.

Lucrările de ceramică folosesc un material grafitat, culorile utilizate fiind galben, verde, brun, cu decorațiuni.

Este necesar să amintim de ceramica tip Cucuteni realizată de familia Maxim din Dorohoi sau de ceramica de tip Kuty aparținând familiei Iacinschi.

Datorită faptului că teritoriul zonei este dominat de câmpie și dealuri, suprafețele ocupate de păduri au fost destul de reduse. Dat fiind că materia primă nu s-a găsit din abundență, nu putem vorbi de existența unei preocupări constante și cu tradiție în ceea ce privește prelucrarea lemnului.

Categoriile mari în care pot fi încadrate obiectele de artă populară lucrate din lemn în zona Botoșani sunt: elemente de arhitectură (stâlpi, grinzi, pazii,

ancadramente de uși etc.); mobilier (polițe, blidare, colțare); unelte de muncă (juguri, războaie de țesut, fuse, furci); obiecte de uz casnic (linguri, căuce, cofițe).

Arta prelucrării lemnului este bine reprezentată în zonă de familia Apalaghiei din comuna Dângeni. Un alt domeniu al artei populare din zona Botoșani, în care se reflectă talentul și măiestria femeilor, este încondeierea ouălor.

Ouăle încondeiate sunt o mărturie a datinilor, credințelor și obiceiurilor pascale, reprezentând un element de cultură spirituală specific românească.

Obiceiul încondeierii ouălor se mai păstrează în localitatea Rogojești. Unul din cele mai răspândite meșteșuguri din zonă este cojocăritul, datorită în mare parte și climei aspre. Meștesugul cojocăritului în zona Botoșani poate fi urmărit până azi aproape în fiecare așezare.

Cele mai bine păstrate obiceiuri sunt cele de iarnă: colindele, uratul, jocurile de căiuți, urși, măștile. Cea mai renumită zonă folclorică este cea a comunelor Tudora și Vorona. În Vorona există cel mai renumit creator de măşti populare — Gheorghe Ţugui.

Obiceiurile specifice Județului Botoșani sunt ilustrate prin tradițiile culturale și creațiile populare atât prin faptele folclorice [25](literare, muzical-coregrafice), cât și prin zestrea etnografică. Județul Botoșani se remarcă prin diversitatea culturală marcată îndeosebi de cele 4 mari genii care s-au ridicat pe aceste meleaguri: Mihai Eminescu (n. Botoșani 1850 – 1889), George Enescu (n. Liveni 1881 – 1955), Nicolae Iorga (n. Botoșani 1871 – 1940) și Stefan Luchian (n. Ștefănești 1868 – 1916). „Orașul domnițelor", așa cum mai este numit Botoșaniul, a dat culturii române cele mai multe personalități devenind astfel un fel de brand al culturii naționale.

Folclorul literar și coregrafic sunt bine reprezentate în Județul Botoșani prin poezia lirică, basme și povești, ghicitori, proverbe și zicători, descântece, observându-se varietatea melodiilor populare: doina, cântecul epic, cântecul propriu zis, strigăturile de la petreceri (hora, nunta, cumetria). Repertoriul unor cunoscuți rapsozi și cântăreți populari (Ansamblul folcloric Stejărelul, Ansamblul folcloric Vlăsinești, Ansamblul folcloric, Ansamblul folcloric Cordăreanca) păstrează viu atât vechiul repertoriu vocal cât și pe cel instrumental (instrumentele specifice zonei fiind fluierul, vioara, cobza).

Orchestra Populară „RAPSOZII BOTOȘANILOR" este totodată un simbol reprezentantiv pentru Botoșani, fiind o instituție profesionistă de spectacole, înființată în anul 1970, în prezent aflată în subordinea Consiliului Județean Botoșani. Acum, este unul dintre colectivele artistice cele mai apreciate în Botoșani și în Moldova, reprezentativă în perimetrul promovării folclorului muzical în județ, în țară, peste hotare. În ceea ce privește cusăturile și țesăturile, zona Botoșanilor cuprinde unele dintre cele mai valoroase scoarțe românești, de o valoare artistică deosebită, atât

[25] https://www.cjbotosani.ro/wp-content/uploads/2021/07/2021.07.05-SDL-Judetul-Botosani-2021.pdf

prin gama coloristică, cât și prin concepția decorativă. Costumul popular botoșănean se caracterizează prin sobrietate cromatică, dar și prin preferința pentru motivele florale și geometrice.

Personalități născute în municipiul Dorohoi:

- Vasile Bejan (1852-1923) – medic;
- Gheorghe G. Burghelele (1856-1929) – publicist;
- Vasile C. Bușureanu (1858-1941) – geolog;
- Ioan Plăcințeanu (1893-1960) – matematician;
- Benjamin Abrams (1893-1967) – om de afaceri;
- Gheorghe Plăcințeanu (1894-1982) – medic;
- Păstorel Teodoreanu (1894-1964) – lingvist, poet, avocat.
- Theodor V. Ionescu (1899-1988) – fizician;
- Marcel Olinescu (1896-1992) – grafician;
- Theodor Criveanu (1900-1988) – ofițer;
- Ion Călugăru (1902-1956) – scriitor;
- Chelărescu Gheorghe Alexandru (1902 1965) -inginer constructor, profesor universitar;
- Haralambie Țugui (1916-1966) – poet;
- Ion Murariu (1922-2012) – pictor;
- Iulia Oniță (1923-1987) – sculptor;
- Octavian Cotescu (1931-1985) – actor;
- Ștefan Tapalagă (1933-1994)- actor;
- Val Gheorghiu (1934-2017) – pictor;
- Ionel Gotescu (1934-2016) – dirijor;
- Dan Pița (n. 1938) – regizor;
- Rodica Tapalagă (1939-2010) – actriță;
- Dan Condurache(n. 1952) – actor;
- Augustin Eden (n. 1954) – scriitor;
- Gheorghe Liliac (n. 1959) – fotbalist;
- Gabriel Pintilei (n. 1978) – regizor;
- Gabriel Dumitraș (n. 1978) – cântăreț;
- Bogdan Burlacianu (n. 1979) – cântăreț;
- Octavian Strunilă (n. 1981) – actor;
- Aicoboae Vlad Dragoș (n. 1993) – canotor;

2.3.4. Patrimoniul cultural mobil. Costumul popular și ornamentica.

Patrimoniul cultural mobil al zonei etnografice Botoșani nu se rezumă doar la obiectele rezultate din meșteșugurile specifice (lucru în lemn etc.), ci și la creațiile de tipul portului popular și al țesăturilor de uz casnic (covoare, ștergare brodate etc.).

Figură 55 - Zone etnografice de arta populară și folclor
Sursa: Molnar, Iosif A., "Artă populară şi folclor" – 1959, din "Romînia - Ghid Turistic", 1960, pag. 870. Peisajul și Patrimoniul cultural mobil

Studierea costumului popular din zona Botoșanilor, în cartea *Arta populară din zona Botoșanilor –Paveliuc Olariu Angela* demonstrează că portul din zonă impune o anumită "periodizare" în evoluție, acesta fiind determinate de condițiile social-economice și istorice specific. Portul popular este rezultatul unei îndelungate practice, a unei îndelungate perfecționări, îmbinate în mod armonios, organic cu elementele artistice unitare în special în a doua jumătate a sec. XVII-lea și prima jumătate al sec. XIX-lea.

Începând cu a doua jumătate a sec XIX-lea se poate observa pătrunderea elementelor de împrumut , rezultat al infleunței orășănești. Se renunță la unele piese : ștergar, catrință. În favoarea unor piese de port de factură orășănească, produse de fabric, importante (barizuri,casînci, fuste din material din lână, confecționate după modelul de la oraș: cațaveci-haine gorase lucrate de croitori specializați etc.). Acest proces continua și după 1900, când costumul popular femeiesc

adoptă piese de împrumut și se accentuează tot mai mult tendința de renunțare, de părăsire aproape complete, a unor elemente tredițională.

Se generalizează aproape total portul fustelor largi de factură orășenească, al bluzelor, al rochiilor de lână, se poartă tot mai mult barize, casînci, basmale.

Drumurile comerciale, târgurile, negursorii ambulanți puneau la dispoziția țăranilor stămburi și alte material care tentau mai ales prin coloritul viu și ornamentica bogată. Materialele erau obținute în schimbul produselor agricole sau a banilor.

Figură 56 - Ilustrație arta digitală a motivelor de pe ii și cămăși tradiționale românești, pentru Ziua Universală a Iei - 2021
Sursa: Amalia Șerban, https://www.instagram.com/p/C0TifCesaeB/?hl=af

Podoabele purtate în zona Botoșanilor erau: mărgele de "piatră", Hurmuz (mărgeluțe albe), zgărdițe, cercei. Pe degete, femeile purtau inele groase lucrate rudimentar.

Figură 57 - Costume populare – Zona Botoșani

Sursa: https://www.facebook.com/100069863823648/posts/1590692654508155/

Costumul popular femeiesc din zona Botoșanilor se încadrează prin structura sa, în tipologia costumului cu fotă, denumită în Moldova catrință

Are următoarea componenţă : îmbrăcămintea capului, cămaşa, briul (şitoare, chingă sau barneaţă), catrinţa, încălţămintea, iar pentru timpul friguros(se adaugă) pieptarul, bondiţo, cojocul, sumăica (suman mai scurt).

Fiind mai puțin receptivi la schimbările intervenite în modă, costumul bărbătesc din zona Botoșanilor este mai bine conservat, prezentându-se unitar, cu unele mai mici variante locale, lipsite de o importanță deosebită, legate în special de ornamentica cămășii

Croiul pieselor de port, element de bază în stabilirea cariantelor costumului popular, este același peste tot în zonă, ca de altfel în întreaga Moldovă.

Prin componenţa sa - cămaşă, iţari - costumul bărbătesc este un costum de tradiţie străveche dacică. Iţarii increţiţi, specifici zonei, figurează după cum se ştie, pe metopele de la Adamclisi, făcând parte din costumul dacic ca şi cămăşile purtate peste iţeri. Costumul bărbătesc se compune din cămaşă, iţeri sau izmene, brîu, chimir, curea şi încălţăminte. Pentru anotimpul friguros se adaugă : sumanul, cojocul, mantaua.

În concluzie costumul popular tradițional din zona Botoșanilor se încadrează prin structura sa, în aria mai largă a costumului din Moldova de Nord, prezetându-se ca un costum unitar pe întreg cuprinsul zoanei. Unitatea costumului este vădită în sistemul de croială, în ornamentică, în colorit. Croieala are la bază foile drepte, iar economia de material este legea de bază pe care o respectă țărăncile din această parte a țării. Ornamentica costumului de Botoșani excelează printr-o tendință de simplitate și sobrietate mai accentuată ca în alte zone ale Moldovei (Bucovina, Vrancea etc.)

Coloritul, un alt element în stabilirea unității costumului de Moldova este redus de cele mai multe ori la culorile primare: negru, roșu și alb. Mai târziu apare asociat verdele, albastru și galbenul- într-o măsură mult mai redusă. Unitatea menționată se manifestă și prin componența ca atare a costumului popular. Aceeași piese alcătuiesc costumul popular femeiesc din întreaga Moldovă (ștergarul de pus pe cap, cămașa,

catrința, bîrneața). Costumul bărbătesc este și mai uniform ițari, cămașă, suman, cojoc etc.

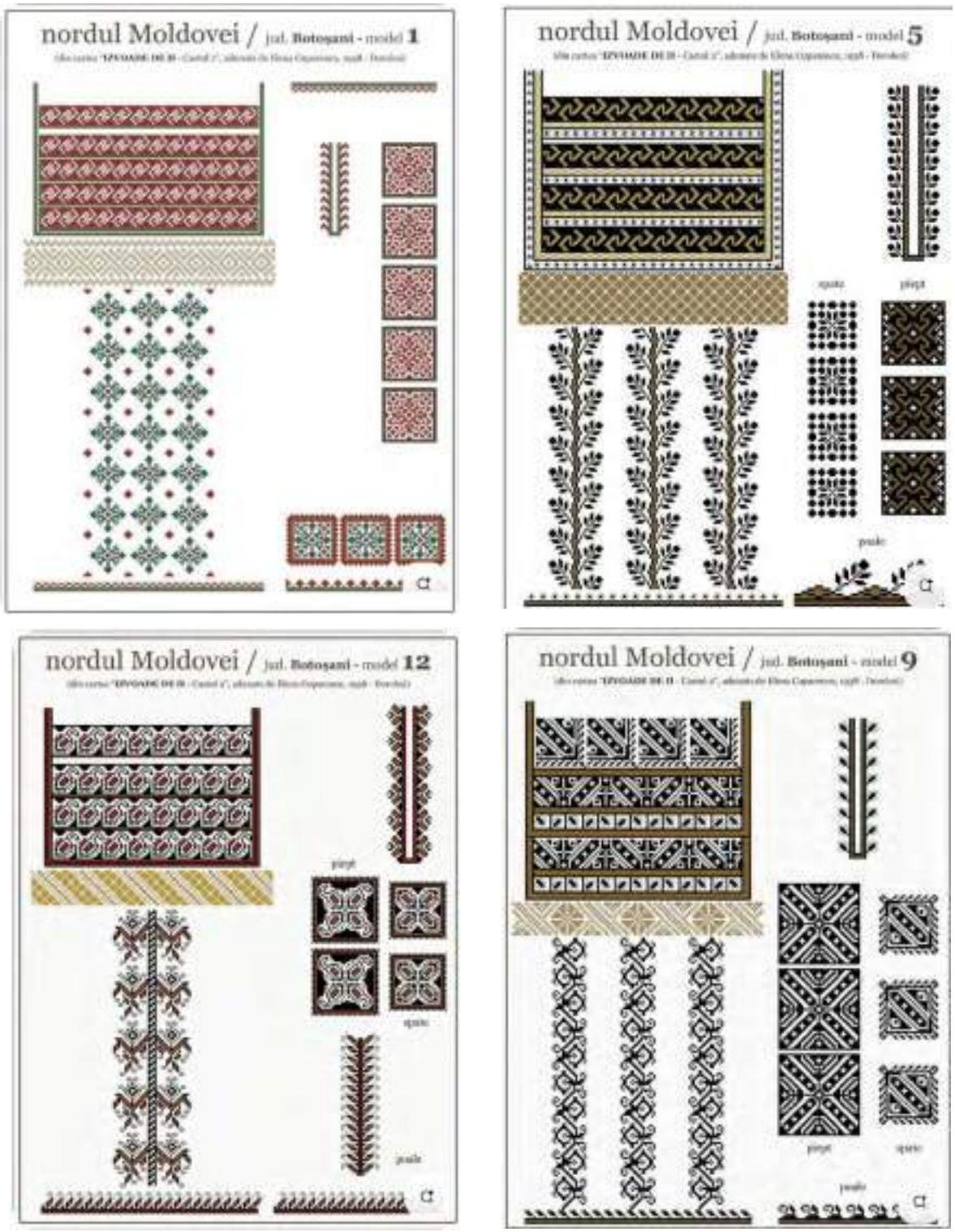

Figura 58 - Exemple de motive tradiționale

Sursa: https://semne-cusute.blogspot.com/2014/

2.3.5. Ornamentica stemelor și corelarea cu elementele de peisaj cultural

O parte din resursele de peisaj cultural ale Județului Botoșani se regăsesc și pe stema sa, ceea ce relevă ierarhizarea acestora în memoria colectivă.

Stema Botoșaniului a fost gândită şi realizată după bogaţiile şi personalităţile reprezentative ale judeţului, aprobată îm forma actuală în anul 2007. Încastrată într-un scut francez antic, stema conţine principalele simboluri ale judeţului.

Este vorba de o coasă, un rac roşu, marginile negre zimţate şi în mijlocul câmpului în partea de jos trei luceferi argintii. Stema judeţului este formată dintr-un scut francez antic despicat cu insiţiune.

„Primul câmp este pe fond roşu şi cuprinde o coasă cu lama în sus şi bară de aur, reprezentând vechea stemă a judeţului Botoşani. Al doilea câmp are un rac roşu, ce reprezintă vechea stemă a fostului judeţ Dorohoi cu smalţurile inversate şi o bandă neagră dinţată. A treia parte a stemei este insiţiunea, care va fi colorată în azur va avea trei luceferi din argint", preciza în 2007, consilierul judeţean Gheorghe Grigoraş, însărcinat în aceea perioadă cu elaborarea stemei. Descrierea stemei judeţului Botoşani a fost realizată de preşedintele comisiei de heraldică Cătălin Hriban.

Figură 59 - Simbolurile de pe Stema Județului Botoșani.
Sursa: Hotărâre privind aprobarea modelului de stemă de pe steagul județului Botoșani, HCJ nr. 1302/2006

Coasa, racul, luceferii şi Herţa

Simbolurile de pe stema Botoşaniului semnifică, în ordine, principalele ocupaţii ale locuitorilor, dar şi bogăţiile regiunii. Astfel coasa înseamnă ocupaţia de bază a locuitorilor judeţului, încă de acum 6000 de ani, dar şi principala bogăţie a judeţului: agricultura.

Stema judeţului Botoșani

Racul roşu, fosta stemă a judeţului Dorohoi, contopit cu Botoşaniul semnifică importanta suprafaţă de luciu de apă cu care se mândreşte judeţul, aproximativ 6.000 de hectare. Marginea neagră zimţată reprezintă durerea pierderii ţinutului Herţa, iar cei trei luceferi, marile personalităţi care s-au născut la Botoşani, Eminescu, Enescu şi Iorga.

Stema a fost întocmită după metodologia aprobată şi întocmită de Comisia Generală de Heraldică, Genealogie şi Geografie a Academiei Române. Propriu-zis macheta originală a fost realizată manual de către specialistul în heraldică Cătălin Hriban.

Pe stema comunistă a Botoşaniului se afla în locul racului, viora lui Enescu, sintetizată după 1990 într-un luceafăr. Totodată în plus apărea ţăranul de la 1907, comemorând ridicarea pălmaşilor la luptă dar şi simbolurile industriale. În perioada

comunistă judeţul Botoşani a fost un important centru al industriei zahărului, confecţiilor şi sticlei. Odată cu prăbuşirea industriei după 1990, a dispărut de pe stemă şi fabrica.

Figură 60 - Simbolurile de pe Stema Municipiului Dorohoi.

Sursa: Hotărâre privind aprobarea modelului de stemă a municipiului Dorohoi, HCJ nr. 117/2007

În documentele secolului al XVII-lea apare și pecetea (stema, marca) municipiului. Ea fost descoperită de marele istoric Nicolae Iorga într-un act din anul 1635. Stema Municipiului Dorohoi este compusă dintr-un scut triunghiular cu marginile rotunjite, tripartit, per pal.

Crucea episcopală și semiluna sunt însemnele marelui boier Mihail de la Dorohoi, membru marcant al sfatului lui Alexandru cel Bun și contemporan cu prima atestare documentară a localității. Benzile alternante de albastru și auriu reprezintă culorile bastonului vornicului Țării de Sus, care își avea reședința la Dorohoi, culori menționate de Dimitrie Cantemir în lucrarea „Descrierea Moldovei".

Racul de argint simbolizează sigiliul vechiului ținut Dorohoi, reprezentând lezerul de la Dorohoi, principala bogăție a ținutului și a târgului în Evul Mediu și în epoca modernă. Coroana murală cu cinci turnuri crenelate semnifică statutul localității de Municipiu.

2.3.6. Resurse de peisaj cultural

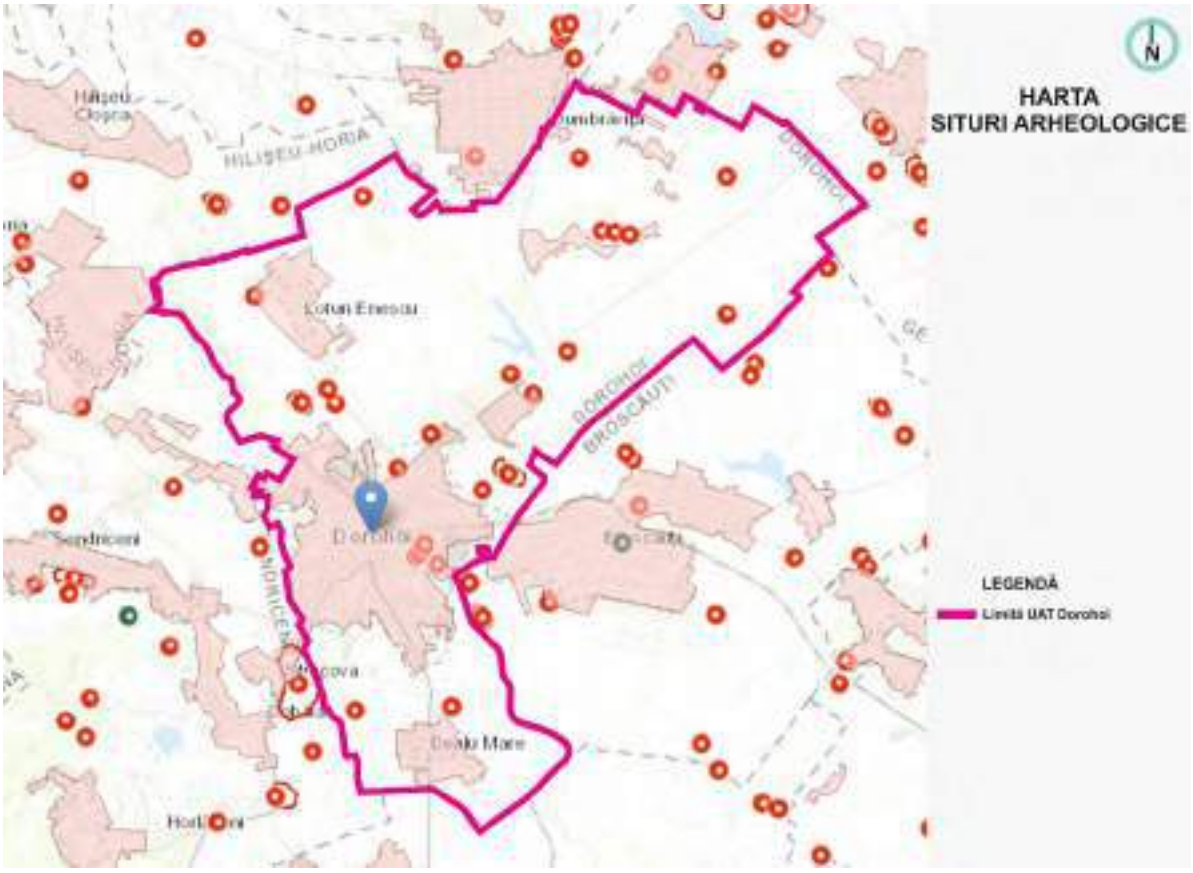
Resurse de peisaj cultural au fost definite în urma observării unor concentrări de resurse de peisaj cultural în teritoriul mezzopeisajului Municipiului Dorohoi. Resursele de peisaj cultural pe care le-am definit sunt:

a. Resurse istorice;
b. Resurse gastronomice;
c. Resurse creativ-artistice – diferențiate în pietrărie și olărit;

a) Resurse istorice

Acestea alimentează trei tipuri de peisaje culturale: istorice vernaculare, proiectate de om, respectiv situri istorice.

Dintre resursele istorice identificate la nivel mezzo-teritorial, se remarcă descoperirile arheologice RAN (de exemplu : Movila de la Dorohoi – Vârful Polonicului, Situl arheologic de la Dorohoi-Vatra Orașului, Așezare din epoca bronzului de la Dorohoi etc.), tezaure[26] (Muzeul de Științele Naturii Dorohoi deține 23 de obiecte clasate în Tezaurul Patrimoniului Cultural Național, majoritatea fiind specii rare de insecte descrise de entomologi români), ansambluri de arhitectură (Grădina de Vară, Biserica "Sfântul Nicolae", Biserica de lemn "Adormirea Maicii Domnului" etc.) sau case memoriale (Casa „Costache Enescu", "Casa Ciopec", "Casa Burgheli").

Figură 61 - Descoperiri arheologice conform RAN

Sursa: https://map.cimec.ro/Mapserver/

[26] https://clasate.cimec.ro/lista.asp?det=8167-muzeul-de-stiintele-naturii-dorohoi&utm_source=chatgpt.com

b) Resurse gastronomice

Conform Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale , Ordinul 1762/2015 în Botoșani este atestat și înscris în Registrul Național Caşcavalul de Săveni[27].

Mâncarea tradițională din județul Botoșani este profund legată de identitatea culturală a Moldovei de nord și include preparate simple, dar foarte gustoase, bazate pe ingrediente locale. Dintre cele mai reprezentative feluri de mâncare: ciorba rădăuțeană (originară din Rădăuți), tocinei moldovenești (plăcinte cu cartofi), plăcinte moldovenești (poale-n brâu), borș de miel cu leuștean, zacusca cu ghebe și răchie (țuică de prune sau mere)

c) Resurse creativ-artistice

Sunt strâns legate de activitățile tradiționale din cadrul patrimoniului cultural oral și imaterial – activități tradiționale, menționate anterior. Astfel, resursele creativ-artistice ale mezzopeisajului Muncipiului Dorohoi sunt olăritul, prelucrarea lemnului sau țesutul.

Olăritul are o tradiție deosebită în Dorohoi, fiind practicat de meșteșugari iscusiți precum Petru Maxîm, care continuă să păstreze și să promoveze această artizanat. Produsele sale, caracterizate prin forme și modele tradiționale, sunt apreciate atât pe plan local, cât și național.

Un exemplu al promovării acestor meșteșuguri este Festivalul Tradițiilor Meșteșugărești[28], organizat anual în Dorohoi. Evenimentul reunește meșteșugari din diverse județe ale țării și din Republica Moldova, care ilustrează prin demonstrații olăritul, prelucrarea lemnului, țesutul și alte meșteșuguri tradiționale.

Figură 62 - Afiș Festivalul tradițiilor meșteșugărești

Sursa: https://www.radiovacanta.ro/evenimente/festivalului-traditiilor-mestesugaresti-la-dorohoi-14043.html?utm_source=chatgpt.com

[27] https://www.madr.ro/docs/ind-alimentara/2017/caiet-sarcini-cascaval-saveni-2017-.pdf
[28] https://www.radiovacanta.ro/evenimente/festivalului-traditiilor-mestesugaresti-la-dorohoi-14043.html?utm_source=chatgpt.com

3. DIAGNOSTICAREA ȘI EVIDENȚIEREA DISFUNCȚIONALITĂȚILOR

3.1. DISFUNCȚIONALITĂȚI CU REFERIRE LA ELEMENTELE NATURALE, BIOTOP ȘI FAUNĂ

- Disfuncții ale zonei Râului Jijia
- Vulnerabilitate la inundații, cu precădere zona joasă din lunca Jijiei
- Poluarea aferentă activităților socio-economice reprezintă o amenințare pentru biodiversitatea zonei naturale protejate Natura 2000- Aria de protecție specifică avifaustică "Mlaștina iezerul Dorohoi" și "Dorohoi-Șaua Bucecei".
- Poluarea ecosistemelor naturale cu deșeuri.
- Lipsa unei centuri verzi în zonele de nord-est și sud-vest care să amelioreze efectele vânturilor dominante (Crivățul, iarna, respectiv Austrul, vara) și ale poluării.
- Creșterea temperaturilor medii anuale și scăderea precipitațiilor medii anuale
- Degradarea și fragmentarea habitatelor
- Valorificarea scăzută a Dealului Polonic ca zonă naturală de interes local municipal.
- Lipsa conexiunilor între zonele cu masive de vegetație din extravilan și restul sistemului major de spații verzi, care transformă zonele împădurite în spații de tip enclavă.
- Zone de contact poluante, insalubre la limita Dealului Polonic cu zonele funcționale din intravilanul municipiul
- Lipsa unei strategii de dezvoltare a Municipiului Dorohoi, ceea ce influențează negativ biodiversitatea zonelor naturale majore și, implicit, calitatea vieții în oraș.

3.2. DISFUNCȚIONALITĂȚI URBANISTICE ȘI PEISAGISTICE

3.2.1. Disfuncționalități generale și ale reglementărilor vechiului P.U.G. al muncipiului Dorohoi cu privire la spațiile verzi

Disfuncționalități generale:

- Lipsa unui sistem al spațiilor verzi integrat, unitar și coerent pe toata suprafața municipiului
- Direcții de dezvoltare în teritoriu care necesită protecție pe direcția vânturilor dominante pentru realizarea unei bariere verzi de protecție
- Valorificarea scăzută a potențialului peisajului (natural, antropic/construit și cultural) ca resursă în promovarea și dezvoltarea turistică a Municipiului Dorohoi.

- Abordarea fragmentară a peisajului cultural, fără integrarea la nivel teritorial cu zonele învecinate (macropeisajul Județului Botoșani și a zonei etnografice Dorohoi).
- Grad de fragmentare ridicat și lipsa de unitate a sistemului verde din Municipiul Dorohoi, din punct de vedere urbanistic și peisagistic.
- Discontinuitatea peisajelor naturale (cursul Râului Jijia) și antropic (țesutul urban al Municipiului Dorohoi), care ar putea fi conectate prin axe verzi racordate la sistemul municipal de spații verzi.
- Inexistența unei strategii referitoare la protecția și conservarea peisajului Municipiului Dorohoi, care să fie corelată cu strategia generală urbană la nivel municipal.
- Inexistența unor studii de detaliu referitoare la elementele structurante ale peisajului Municipiului Dorohoi, care să protejeze, conserve și să pună în valoare aceste componente.
- Insuficiența dotărilor și tipologiilor de spații verzi dedicate sportului, agrementului, odihnei și activităților nautice de petrecere a timpului liber care să crească gradul de atractivitate pentru locuitori și turiști.
- Absența unui sistem verde coerent în raport cu peisajul major structurant, peisajul infrastructurilor tehnico-edilitare și a căilor de comunicație (perdele de protecție, amenajări peisagistice, etc.).
- Atenția redusă pentru păstrarea memoriei locului prin elemente de peisaj cultural (tradiții, obiceiuri, sărbători, repere locale, târguri, drumuri istorice, repere gastronomice etc.).
- Existența a numeroase puncte de tensiune și conflict pe linia de contact natural-antropic, datorate funcțiunilor care agresează zonele naturale prin poluarea generată.

Disfuncționalități ale vechiului P.U.G. al muncipiului Dorohoi:

- necorelarea spațiilor verzi cu zonele funcționale învecinate.

- tratarea neunitară a spațiilor verzi aferente locuințelor colective (uneori acestea sunt incluse în zona funcțională aferentă lor - de regulă L.p.e (zona locuințe în blocuri existente) , alteori le este atribuită zonificarea P.p.p și sunt tratate individual.

- propunere terenuri reglementate ca spații verzi pe proprietăți private (în totalitate sau parțial) sau în extravilan;

- lipsă de corelare între actualele zone funcționale având funcțiunea de spațiu verde cu Registrul Spațiilor Verzi (spațiile verzi propuse prin P.U.G. nu au fost incluse în Registrul Spațiilor Verzi), de exemplu:

U.T.R. 3

P.p.p. – perdele de protecție în zona cimitirului propus pe str.Dumbrava Roșie

-perdea de protecție și amenajare parc între zona industrială și extinderea Oborului

-extindere parc Casa de Copii nr.2

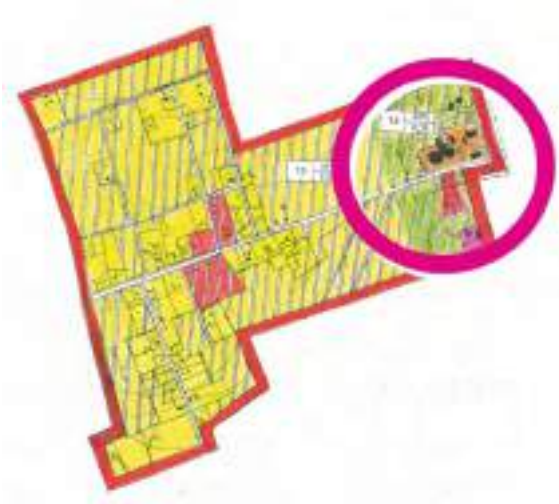
U.T.R. 4

Pp-amenajări spații verzi de agrement pe terenuri particulare aflate pe malul Jijiei

U.T.R. 5

P.p. – amenajare zonă de agrement și perdea de protecție între zona industrială și zona de locuințe

U.T.R. 14 (Sat Dealu Mare)

P.p. – amenajare zonă de agrement și perdea de protecție între zona industrială și zona de locuințe

Figură 63 - Idenitifacrea necolerării spațiilor verzi din PUG-ul aflat în viguare și Registul Spațiilor Verzi

Sursa: autorii studiului, prelucrare prorie pe baza P.U.G. în vigoare

- zona de pentru gospodărie comunală nu prezintă o diferențiere clară între subzona cimitirelor și cea destinată rețelelor tehnico-edilitare

- eliminarea subzonelor funcționale grevate de interdicția temporară de construire până la întocmire P.U.D. sau P.U.Z., prin asigurarea posibilităților de autorizare directă.

3.2.2. Disfuncționalități situate pe limita de contact între peisajul natural și peisajul antropic

OBSERVAȚII	SOLUȚIONARE/STUDIU
Propunere spații verzi pe proprietăți private, în totalitate sau parțial	Studiu de mediu, regimul juridic, studiu privind echipamentele publice, reglementari urbanistice
Teren reglementat ca spațiu verde situat în extravilan	Reglementari urbanistice, actualizarea suportului topografic - stabilirea intravilanului
Spații verzi aferente blocurilor încadrate în zona funcțională Lpp	Corelarea cu RSV, Studiu de mediu, regimul juridic, reglementari urbanistice
Zona reglementată ca IS în P.U.G., inclusa în totalitate sau parțial în RSV	Corelarea cu RSV, studiul de mediu, studiu privind cadrul natural, studiu privind potenţialul turistic, studiu privind echipamentele publice, analiza situației existente, reglementari urbanistice
Zona reglementată ca ID în P.U.G., inclusă în totalitate sau parțial în RSV	
Necorelare între trama stradală zona spatiilor vezi din P.U.G. și cea din RSV	
Zona reglementata ca SV în P.U.G., neinclusă în RSV	
Zona reglementata ca GC în P.U.G., neinclusă în RSV	

Categorie folosință	Situația la nivelul anului 2025*	
	Suprafața (ha)	Procente (%)
Suprafața agricola din care:		
Arabila	4502.54	74.09%
Pășuni / Fânețe	347.25	5.71%
Vii	1.01	0,02%
Terenuri neagricole din care:	2624	32,28%
Pădure	101.38	1.67%
Ape	245.2	176.07%

Curți/Construcții	584.84	9.62%
Drumuri	176.07	2.90%
Terenuri neproductive	111.98	1.84%
Cimitire	6.88	0.11%
Suprafața totală a teritoriului administrativ	6077.15	100,00%

Figură 64 - Folosința terenurilor la nivel de U.A.T. Dorohoi

Sursa: autorii studiului, prelucrare pe baza informațiilor primite de la beneficiar

Disfuncționalități situate pe limita de contact între peisajul natural și peisajul antropic

- Lipsa de valorificare a zonelor de grădini de legume/ livadă ca element identitar în peisajul cultural și agricol al Municipiului Dorohoi.
- Zona de contact dintre Pădurea de pe Delul Polonic și mediul urban este insalubră, degradată, neatrăgătoare și un risc pentru biodiversitatea pădurii.
- Dezvoltarea urbană haotică reprezintă o presiune asupra limitei zonei naturale protejate Natura 2000 „Mlaștina iezerul Dorohoi" și "Dorohoi- Șaua Bucecei ".
- Numărul scăzut de pietonale amenajate corespunzător din punct de vedere peisagistic și al dotărilor.
- Subdimensionarea pietonalului în zonele periferice.

3.2.3. Disfuncționalități ale rețelei de circulație pietonală și a spațiilor publice

- Îngreunarea circulației pietonale în zona centrală din cauza frecvenței ridicate a parcărilor improvizate pe arterele secundare.
- Lipsa de coerență a zonelor pietonale majore (strada Grigore Ghica, Bdul Victoriei și Str.Alexandru Ioan Cuza) din cauza absenței amenajărilor peisagistice.
- Lipsa de accesibilitate pietonală a malurilor Râului Jijia.
- Lipsa spațiilor publice amenajate pentru pietoni în toate cartierele și zonele municipiului Dorohoi.

3.2.4. Disfuncționalități de accesibilitate/intrare în oraș

- Lipsa amenajării a peisajului specific și reprezentativ al „aparatelor de acces"/ „porților de intrare" în Municipiul Dorohoi, din punct de vedere al amenajării și valorificării peisagistice, al reprezentativității și al elementelor de signalectic.
- Marcarea improprie din punct de vedere peisagistic a zonelor de acces în principalele centre ale sistemului municipal de spații verzi (Plantația de Pini

aferentă DN29A, Masivul de pe DN29B la intrare în Municipiu, Masivul de foioase aferent circulației DJ291D)

- Permeabilitatea scăzută a incintelor sau a spațiilor verzi, care blochează sau îngreunează accesul pietonal.
- Valorificarea scăzută a unor nuclei importanți și atractivi din punct de vedere peisagistic, funcțional, spațial și care au potențialul de a deveni repere în peisajul Municipiului Dorohoi.
- Lipsa unor zone amenajate peisagistic de acces, tip "porti de intrare" în oraș
- Lipsa valorificării unor direcții vizuale ale zonelor cheie ale municipiului, în raport cu mezzo- și macro-peisajul
- Lipsa de amenjari specifice, dotări, centre de interes, activități etc. a unor zone peisagistice.
- Lipsa unor repere coerente din punct de vedere peisagistic a zonelor de acces în zonele verzi de importanță Municipală (de exemplu Parc Brazi, Grădina de Vară, Parc Cholet)
- Zone împădurite izolate, fragmentate, de tip enclavă, fără conexiuni cu elemente de cadru major

3.2.5. Disfuncționalități - zone funcționale/dotări/activități

- Subdotarea spațiului public pietonal cu mobilier de odihnă și petrecere a timpului liber.
- Absența amenajărilor peisagistice în zone funcționale de importanță locală (Piața Centrală, spațiu verde din zona Centrală aflat în imediata vecinătate a Străzii George Enescu) și regională (Gara Dorohoi);
- Valorificarea redusă din punct de vedere peisagistic a zonelor pietonale majore (Parc Pietonal, strada Grigore Ghica, strada Alexandru Ioan Cuza).
- Nevalorificarea potențialului peisagistic și funcțional oferit de cursul de apă al Râului Jijia și absența activităților publice de loisir pe malurile sale (agrement, sport, promenadă, odihnă etc.)
- Diversificare redusă a tipologiilor de peisaj (scuaruri, gradini expoziționale, parcuri specializate, cercetare dendro-horticolă și silvică, de permacultură și acquacultură, etc.)
- Relaționarea redusă dintre zonele verzi și cursul Râului Jijia.
- Insuficiența amenajărilor specifice dotării de loisir/petrecere a timpului liber necesare tuturor categoriilor de vârstă ale locuitorilor orașului (scuaruri rezidențiale locale, grădini și parcuri de odihnă și agrement, cu diefrite dotări: pavilioane, amfiteatre, piste ciclabile, skateboarding).

- Lipsa de valorificare a punctelor de belvedere de pe colinele ce înconjoară Municipiul Dorohoi, care oferă perspective valoroase către oraș.
- Lipsa valorificării direcțiilor vizuale asupra elementelor identitare în peisajul cultural al Municipiului Dorohoi, în interiorul orașului și din exteriorul orașului către interiorul său.

3.2.6. Disfuncționalități - direcții vizuale/efecte spațiale

- Percepție peisagistic-ambientală afectată în mod negativ de elemente construite care au efect de „barieră" sau „fundal".
- Unghiuri vizuale negative, poluante din punct de vedere vizual, care necesită ameliorare.
- Negarea perspectivelor către peisajele periferice industriale, agricole, a cursului Râului Jijia, a lezerului Dorohoi etc.

3.3. DISFUNCȚIONALITĂȚI ALE SISTEMULUI MUNICIPAL DE SPAȚII VERZI

- Teritorii și direcții de patrimoniu natural importante, ce necesită conservare, protecție și corelare cu direcțiile de dezvoltare eco-sustenabile ale peisajului și al sistemului verde.
- Lipsa legăturilor verzi majore principale, de articulare a diferitelor spații verzi ale orașului cu zonele verzi din mezzo- și macro-peisajul teritoriului administrativ, necesare pentru realizarea unui sistem verde integrat.
- Lipsa legăturilor verzi secundare principale, de articulare a diferitelor cartiere rezidențiale ale orașului.
- Lipsa legăturilor verzi: între spațiile verzi din intravilan și cele din extravilan.
- Zone urbane cu procent scăzut de spații verzi amenajate și vegetație.
- Spații verzi planificate dar neimplementate încă (proiecte propuse) dar și în cadrul extinderilor urbane noi.
- Starea avansată de degradare a spațiilor verzi: zonele minerale (pavaj, mobilier) și zonele vegetale (materialul dendrologic).
- Inexistența unor perdele de protecție în zonele în care acestea sunt necesare (zone poluante fonic, zone tehnico-edilitare, zone administrative, zone industriale, zone de odihnă-relaxare, școli și spitale).
- Lipsa perdelelor verzi de protecție care să amelioreze efectul poluării fonice și a aerului, generate de zonele industriale și de traficul de pe arterele majore de circulație.
- Lipsa plantațiilor de aliniament și a spațiilor verzi amenajate pietonal urban – mineral și/sau peisagistic.

- Discontinuitatea spațiilor verzi la nivel municipal, din punct de vedere al planificării teritoriale și a deservirii populației aferente.
- Lipsa de valorificare a spațiilor verzi aferente locuințelor colective și starea lor avansată de degradare, datorată neîntreținerii, gradului scăzut de amenajare peisagistică și lipsa valorilor estetice și funcționale.
- Spațiile plantate de mici dimensiuni în zonele de locuire colectivă prezintă grad de amenajare scăzut și lipsa unor valori estetice/funcționale/de utilizare.
- Necesitatea dezvoltării de noi tipologii variate de spații verzi amenajate peisagistic și diversificarea ofertei de loisir / petrecere a timpului liber pentru locuitori / turiști

3.4. DISFUNCTIONALITĂȚI DETERMINATE DE SPAȚIILE VERZI ȘI MODALITAȚI DE DEGRADARE A SPAȚIILOR VERZI

Degradarea spaţiilor verzi, precum şi lipsa lucrărilor de îngrijire, determină apariţia unor probleme care au reflectare în calitatea aerului, în estetica urbană, în calitatea vieții, etc.

Specifice spaţiilor verzi sunt deşeurile vegetale de diferite compoziţii, în funcţie de sezonul de vegetaţie. Astfel, volume ridicate de deşeuri vegetale apar în special toamna, la pierderea învelişului foliar, dar şi în perioadele de înflorire, fructificare, etc. Deşeurile rezultate determină nu numai murdărirea zonelor afectate, ci şi poluarea aerului cu potenţiali agenţi care determină alergii la om.

Alături de această problemă generală pentru întreg spaţiul municipiului, în arealul analizat apare problema nedelimitării aliniamentelor stradale de trotuar şi partea carosabilă, cu consecinţe în creşterea cantităţii de pulberi în aer şi pe carosabil şi pietonal.

În arealul zonelor verzi, se găsesc numeroşi arbori aflaţi în diferite stadii de uscare. Cele mai frecvente uscări se observă la tei, răşinoase şi frasin, unde lipsa lucrărilor de întreţinere, vârsta arborilor, atacurile unor paraziţi, dar şi temperaturile ridicate din timpul verii contribuie la degradarea vegetaţiei forestiere. Aceşti arbori afectează negativ siguranţa traficului pietonal sau rutier, mai ales în perioadele cu vânt puternic când se pot produce desrădăcinări.

Vegetaţia ierboasă, datorită lipsei lucrărilor de întreţinere contribuie la degradarea esteticii. În cazul arborilor cu rădăcină pivotantă, dar şi a arborilor bătrâni apar probleme legate de securitate a traficului pietonal şi rutier în perioadele cu intensificări ale vântului, când pot apărea doborâturi de vânt sau dizlocarea unor ramuri (în special la plop, tei).

Se propune strângerea deșeurilor vegetale și realizarea unei stații de compost proprii municipiului, care poate folosi aceste resturi într-un mod ecologic ca îngrășământ natural, pentru spațiile verzi existente.

Depozitarea deşeurilor, parcarea autovehiculelor ori vandalizarea de către pietoni şi constructori constituie, în arealul analizat, principalele forme de agresare a plantaţiilor existente.

Inexistenţa unei legislaţii adecvate şi coercitive va conduce la distrugerea în continuare a acestor suprafeţe oxigenante atât de necesare pentru îmbunătăţirea stării mediului urban. Lipsa unei legislaţii în domeniu, dublată de un comportament uman contrar normelor ecologice, a făcut din spaţiile verzi ale oraşului câmpul de manifestare a tuturor formelor de agresare a acestora. Este nevoie de informarea populației pentru a elimina agresarea sau vandalizarea suprafeţelelor verzi oxigenante.

Între formele cele mai frecvente, apar următoarele modalități de degradare a spațiilor verzi:

- uscarea vegetației datorită neîngrijirii, actelor de vandalism sau temperaturilor ridicate etc.;
- depozitarea necontrolată a deşeurilor ;
- abandonarea unor spaţii construite;
- reducerea suprafeţei spaţiilor verzi prin amenajarea de construcţii cu diferite funcţionalităţi și cu P.O.T. mare
- lipsa lucrărilor de întreţinere horticola și peisagistică a zonelor care nu sunt parcuri sau gradini urbane

4. SINTEZĂ SWOT – DIAGNOSTIC ȘI PRIORITĂȚI DE INTERVENȚIE. PROPUNERE PROGNOZE, SCENARII SAU ALTERNATIVE DE DEZVOLTARE. CONDIȚII DE VIABILITATE A SOLUȚIILOR

4.1. ANALIZA SWOT - PUNCTE TARI, PUNCTE SLABE, OPORTUNITĂȚI ȘI PERICOLE/AMENINȚĂRI

PUNCTE TARI:	PUNCTE SLABE:
Prezența în Municipiul Dorohoi a unor elemente naturale reprezentative la nivel regional: Râul Jijia, zona naturală protejată Natura 2000 „Mlaștina iezerul Dorohoi” și “Dorohoi -Șaua Bucecei ”, Plantații de pin identificate.	Lipsa unei strategii coerente cu privire la peisajul Municipiului Dorohoi în toate componentele sale (natural, antropic și cultural), la nivel local, județean, regional și național.
Prezența în Municipiul Dorohoi a unei infrastructuri verzi cu valoare identitară ridicată la nivel județean: Parcul Brazi, Grădina de vară, Parcul Primăriei, Parcul Cholet, Parcul Dealul Polonic.	Lipsa unor tipologii și categorii variate de spații verzi pentru toate vârstele.
Existența unor elemente de peisaj antropic importante la nivelul patrimoniului cultural și identității locale - cu valoare dendrologică și istorică (Grădina de Vară, Parcul Primăriei, Parcul Brazi) și economică	Lipsa de valorificare a elementelor naturale valoroase de interes local și regional și neintegrarea lor în sistemul municipal de spații verzi.
Existența unor elemente de peisaj antropic importante la nivelul patrimoniului cultural și identității locale - economică și tradițională (Festivalul Tradițiilor Meșteșugărești, zona vetrei orașului medieval Dorohoi, Biserica Sf.Nicolae, Biserica de lemn “Vârcolici”), culturală imaterială (tradițiile de iarnă, mâncarea moldovenească).	Starea precară din punct de vedere estetic și funcțional a spațiilor verzi urbane, datorată neîntreținerii și absenței unei amenajări peisagistice coerente.
	Dispunerea neechilibrată a spațiilor verzi la nivel municipal și lipsa, amenajarea precară sau dotarea improprie a spațiilor verzi de proximitate, rezultând supraaglomerarea polilor de odihnă și agrement.
Varietatea ridicată de spații verzi în cadrul sistemului verde municipal, din punct de vedere peisagistic, morfo-tipologic și	Absența perdelelor verzi de protecție în zona Râului Jijia și în spațiile aferente rețelelor de infrastructură

funcțional: grădini publice, spații publice plantate, baze sportive și de agrement etc.	tehnico-edilitară, infrastructuii de circulație și aferentă industriilor.
Biodiversitatea ridicată a zonelor naturale protejate care fac parte din rețeaua ecologică Natura 2000 (cadru natural deosebit)	Amenajarea insuficientă a peisajului aparatelor de acces și a peisajului aferent căilor de comunicații în Municipiul Dorohoi.
Existența unui Registru Local al Spațiilor Verzi	Dezvoltarea haotică a zonelor rezidențiale care afectează peisajul de contact natural-antropic.
Rezerve de teren care pot fi valorificate ca dotări de agrement, loisir, sport, odihnă sau activități nautice (zona văii Râului Jijia, zone neamenjajate de tip scuar în apropierea intersecțiilor de circulație etc.).	Subutilizarea unor spații publice urbane cu potențial, care nu prezintă interes din punct de vedere peisagistic, estetic și funcțional.
Regularizarea curs pârâului Dorohoi	Lipsa unui baraj pe pârâul Buhai, în zona Șindriceni
Interes al administrației locale pentru realizarea de investiții în reducerea riscurilor la inundații pe cursurile de apă care traversează Municipiul Dorohoi	Zona vulnerabilă la inundații, cu precădere zona joasă din lunca jijiei
Stabilizarea versanților din Zona Spitalului Municipal / Parcul Cholet	Existența unor zone vulnerabile la riscurile seismice sau a alunecărilor de teren (de exemplu Str 1Mai)
Existența spațiilor verzi, arborilor și a gardurilor vii cu rol de reducere a poluării aerului și de reținere a pulblberilor în suspensie	Lipsa unor zone de protecție pentru zonele industriale
Ineteres ridicat al administrației publice locale pentru dezvoltarea infrastructurii verzi	Lipsa unor centuri perimetrale Municipiului (Centura verde-galbenă – extravilan, Centură verde interioară mediană și Coridoare urbane verzi de legătură cu zonele protejate urbane)

OPORTUNITĂȚI:	PERICOLE / AMENINȚĂRI:
Proximitatea unor zone valoroase de peisaj natural și cultural la nivel național (zona viticolă Podgoria Cotnari, zona mânăstirilor –regiunea de patrimoniu mondial UNESCO)	Gestiunea ineficientă a zonelor naturale de importanță locală (masivele de vegetație) și a zonelor naturale protejate Natura 2000 („Mlaștina iezerului Dorohoi” și “Dorohoi-Șaua Bucecei ”) care determină dispariția unor elemente de floră și faună.
Finanțări prin parcul Verde European sau prin finanțări naționale prin Administrația Fondului de mediu (AFM) pentru îmbunătățirea calității aerului	Lipsa dialogului între actorii urbani implicați în gestionarea și utilizarea elementelor majore de peisaj natural, antropic și cultural.
Posibilități de finanțare prin Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD) pentru diminuarea riscurilor naturale	Vânturile dominante din direcția nord-est care amplifică efectele poluării și eroziunii solurilor.
Zona frontului deschis la apa cu potențial de amenajare peisagistică	Presiune investițională, manifestată prin dezvoltarea unor zone antropice, fără sau cu procente reduse de spații verzi
Prezenta unor zone industriale cu posibilitatea de conversie funcțională în parcuri tematice amenajate peisagistic și cu funcțiuni specifice de loisir	Presiune investițională manifestată prin modul de dezvoltare fragmentat, fărăăo planificare prealabilă care să ia în calcul și dezvoltarea sistemului de spații verzi aferente funcțiunilor respective
Continuarea investițiilor începute privind regularizarea cursului Jijiei, Pârâului Dorohoi	Intesificarea perioadelor de secetă și uscăciune precum și perioadelor cu precipitații abudente împreună cu fenomenele asociate (căderi de grindină, vijelii etc.)
Îmbunătățirea sistemului de management al riscurilor naturale	Creșterea frecvenței și duratei fenomenelor meteo extreme
Îmbunătățirea capacității de răspuns a SVSU Dorohoi	Creșterea impactului antropic / arderea resturilor vegetale
Prezența unor elemente importante de peisaj, atractive pentru locuitori/turiști - în vecinătatea imediată a municipiului	Lipsa unei planificari integrate a municipiului cu prioritizare pe aspectele și problemele legate de

(mezzo-teritoriul administrativ și macro-teritoriul județean)	ridicarea calității vieții, peisaj, spații verzi și dezvoltare eco-sustenabilă
Dezvoltarea eco-turismului	Intensificarea pășunatului
Creșterea zonelor protejate prin intermediul Strategiei pentru Biodiversitate 2030	Degradarea și fragmentarea habitatelor / pierderea biodiversității
Dezvoltarea unui culor verde pe malurile Jijiei prin amenajare peisagistică	Scăderea investițiilor în amenajarea și modernizarea spațiilor verzi
Dezvoltarea unui plan ambițios de înverzire urbană	
Reabilitarea și reamenajarea spațiilor verzi și a unor zone de liniște în interiorul Municipiului	

4.2. DIAGNOSTICUL DE STARE, UTILIZARE ȘI GESTIUNE. MANIFESTARI LA NIVELUL PEISAJULUI. CAUZE. RESURSE.

SCHEMA PROBLEMELOR FORMULATE ÎN DIAGNOSTIC –

cu privire la PEISAJ și SISTEMUL VERDE la nivel municipal

1.a.IDENTIFICAREA RISCURILOR SI OPORTUNITATILOR PEISAJULUI - MEDIULUI EXTERN	1.b.ANALIZA RISCURILOR ȘI OPORTUNITĂȚILOR PEISAJULUI - MEDIULUI EXTERN
2.a.DETECTAREA„CALITĂȚILOR" PEISAJULUI / POTENȚIAL – MEDIUL INTERN	2.b. DETECTAREA „SLĂBICIUNILOR" PEISAJULUI / PROBLEME - MEDIUL INTERN

3. FORMULAREA DIAGNOSTICULUI

4. DEFINIREA VIZIUNII

5. DEFINIREA MISIUNII

6. FORMULAREA OBIECTIVELOR STRATEGICE

7. ELABORAREA STRATEGIEI [29]

[29] Schema este urmata de etapa de elaborare a planurilor operationale, care pot fi realizate în etapa PUG-ului, printr-un Studiu de Peisaj la nivel muncipal.

Diagnosticul porneşte de la valorificarea sau impunerea unui set de valori considerate fundamentale pentru sistemul de spații verzi, amenajările peisagistice și peisajul în diferitele sale tipologii:

- accesibilitate publică;
- diversitate funcţională (de agrement, sport, loisir dar și productivă, de cercetare horticolă, seminologică, silvică și dendrologică);
- varietatea ofertei de funcțiuni și activităţi în spațiile verzi, care să acopere o cât mai largă gamă de vizitatori;
- susținerea rolului de menţinere a microclimatului urban în condițiile actuale ale schimbărilor climatice, vital pentru municipiu, pentru ridicarea calității vieții și eliminarea poluării;
- atractivitate pentru locuitori de diferite vârste, dar și pentru vizitatori și turiști.

Diagnosticul de utilizare - Datorită impunerii normei EU de 24-26 mp/cap de locuitor, precum și pe viitor a normei de 30 mp/cap de locuitor și a normei ONU de 50 mp/cap de locuitor (min 9 mp/cap de locuitor), pentru Municipiul Dorohoi nu există un deficit de utilizare al spațiilor verzi, dar calitatea spațiilor poate fi imbunătățită prin noi inserții de spatii verzi și peisaje cu activități, funcțiuni și amenajări specifice, prin implementarea de noi tipologii spațiale.

Este necesară realizarea unui sistem verde coerent și unitar la nivelul orașului, un sistem verde conectat, care să se constituie într-un adevărat sistem verde ecologic, de protecție a biotopului și a sănătății umane, cu rol important în ridicarea calității vieții și a metabolismului urban, în sensul dezvoltării durabile eco-sustenabile și reziliente.

Diagnosticul de Gestiune - Principalii actori implicați în gestiunea sistemului de spații verzi și a peisajului (natural, antropic/construit și cultural) la nivelul muncipiului sunt:

- actori publici - administrațiile spațiilor verzi, serviciile de avizare și de protecție a mediului, serviciul de paza – Corpul Gardienilor Publici, furnizorii de servicii – apa, electrica, etc.
- actori privați – societăți care au concesionat terenuri și construcții din zone verzi, din zona frontului la apa (râul Jijia), etc., cluburile sportive ce dețin construcții și terenuri, furnizorii de servicii – electricitate, telefon, salubritate (aflați sub autoritatea Consiliului Local).

Problemele de gestiune cu care se confruntă spațiile verzi, sunt generate nu numai de lipsa de eficacitate în privința gestiunii acestora, cât mai ales datorita lipsei unui dialog între actorii implicați în concretizarea unui adevărat sistem verde coerent și eficient din punct de vedere ecologic, funcțional și turistic, precum și a unui peisaj unitar la nivel municipal.

CAUZE: Situația actuală a sistemului verde fragmentat și incoerent se datorează:

- lipsei unei viziuni generale unitare a peisajului în cadrul P.U.G.;
- lipsa unei strategii de punere în valoare a potențialului cadrului natural, antropic/construit şi de peisaj de patrimoniu cultural existent, în cadrul strategiei generale a municipiului;
- probleme ce privesc crearea cadrului juridic şi instituţional pentru dezvoltarea unitară a zonelor verzi;
- absenţa unei politici specifice care să integreze elementele de mediu, peisaj și sistemul de spații verzi;
- absenţa unei politici de mediu coerente și integrate, în relație cu peisajul;
- disfuncţionalitățile generate între peisajul natural, construit/antropic și cultural.

RESURSE importante ale peisajului muncipiului:

A. ELEMENTELE DE CADRU și PEISAJ NATURAL: RÂUL JIJIA, frontul la apă ; SPAȚIILE VERZI existente (parcul Brazi, parcul Cholet, Grădina de Vară, Parcul Pirmăriei celelalte parcuri, grădini, scuaruri, etc.); HABITATELE SPECIFICE, ARIILE PROTEJATE ȘI REZERVAȚIILE NATURALE din teritoriul administrativ (o porţiune a sitului Natura 2000 – Aria de protecție specifică avifaustică “Mlaștina iezerul Dorohoi” și “Dorohoi-Șaua Bucecei”).

B. ELEMENTELE DE CADRU și PEISAJ ANTROPIC/CONSTRUIT: valorile funcțional-arhitecturale, urbanistice și peisagistice deosebite ale municipiului (zona centrală, cartierele periferice)

C. ELEMENTELE DE PEISAJ CULTURAL:

- MOBIL (monumente, ansambluri, situri cu valoare de patrimoniu) – patrimoniul specific al zonei centrale, industriale etc.;

- IMOBIL (arheologic, istoric-documentar, cu semnificație artistică, etnografică, științifică, tehnică);

- ORAL și IMATERIAL - obiceiuri ale vieții cotidiene, credințe, practici, cutume, obiceiuri; expresii, cunoștințe, abilități și accesoriile aferente precum artefactele, obiectele și spațiile culturale asociate (comerț ambulant, târguri, trasee comerciale, ocupații specifice, meșteșuguri și meserii, instrumentar, etc.); balade, povești, legende, proverbe și zicători; muzică (populară, a epocii respective, modernă, contemporană, etc.); dans și alte exprimări artistice; vestimentație, costum tradițional și accesorii, etc.

C. PROXIMITATEA UNOR ZONE CU PEISAJ SPECIFIC (peisajul antropic urban-arhitectural al zonnelor turistice, de cercetare și productive, etc.)

D. LEGĂTURILE CE SE POT REALIZA ÎN MACRO ȘI MEZZO-PEISAJ, LA NIVELUL SISTEMULUI REGIONAL și JUDEȚEAN (cu " Podgoria Cotnari", bisericile din zona Sucevei, zonele turistice adiacente, etc.)

Scopul diagnosticului este de a reliefa informațiile importante ce rezultă din analiza, conturând o imagine cât mai fidelă a realității, rezultat al unei analize de ansamblu și nu foarte fragmentată în paliere de studiu.

Diagnosticul este organizat pe componente: elemente de cadru natural (apa și elemente vegetale), elemente de cadru antropic construit și amenajat (mineral) și elemente de peisaj cultural.

4.3. DIAGNOSTICUL ȘI MISIUNEA STRATEGIEI DE PEISAJ

Fiecare diagnostic dintre cele enumerate (de stare, de utilizare și de gestiune) evidențiaza urgența elaborării și punerii în aplicare a unei strategii de intervenție la nivelul peisajului și al sistemului de spații verzi la nivel municipal și al unei forme instituționale unice de gestiune a acestuia.

MISIUNEA:

- SUSȚINEREA ROLULUI MEZZO-PEISAJULUI LA NIVEL MUNICIPAL, ÎN CONCORDANȚĂ CU PROTEJAREA PEISAJULUI VALOROS (NATURAL, ANTROPIC / CONSTRUIT – urban, arhitectural și cultural)
- AMENAJAREA / REAMENAJAREA UNUI SISTEM VERDE COERENT ȘI UNITAR, CU TIPOLOGII ȘI FUNCȚIUNI DOMINANTE DIVERSIFICATE, ATRACTIVE ATÂT PENTRU LOCUITORI, CÂT ȘI PENTRU VIZITATORI ȘI TURIȘTI: zone verzi de loisir, odihnă-relaxare și promenadă, cultural-expozițională, de sport- agrement și distracție, zonă malului apei amenajată peisagistic, zonă activă cu sporturi extreme, zone de cercetare horticolă, seminologică, dendrologica și sere vizitabile, zone productive; nuclee verzi și scuaruri aferente construcțiilor reprezentative și obiectivelor culturale, de sănătate (grădini terapeutice), învățământ (grădini pedagogice și educaționale), zone și benzi verzi aferente căilor de comunicație și perdele de protectie aferente infrastructurii și intrărilor în municipiu; conversii funcționale în zonele industriale, cu spații verzi amenajate peisagistic sau în parcuri tehnologice si de cercetare, IT, etc., cu procent ridicat de spații verzi (min. 30%);
- TRANSFORMAREA ZONEI ADIACENTE MALULUI AFERENT RÂULUI JIJIA ÎNTR-UN PUTERNIC POL MAGNETIC VERDE - CENTRU DE INTERES DE PEISAJ LA NIVEL MUNICIPAL PRIN PROMOVAREA PEISAJULUI ȘI SISTEMULUI VERDE CA „MODEL" DE DEZVOLTARE

4.4. PRIORITĂTI DE INTERVENȚIE PENTRU ELIMINAREA DISFUNCȚIONALITĂȚILOR (pe termen mediu - un interval de 10 ani)

A. Disfuncționalități referitoare de elementele naturale, biotop și faună		Tip de Prioritate de Intervenție: 1. 1-3 ani 2. 1-5 ani 3. 1-10 ani
a. Disfuncționalități ale zonei Râului Jijia	Nevalorificarea a malurilor Râului Jijia (ax verde-albastru).	1
	Poluarea aferentă activităților socio-economice reprezintă o amenințare pentru biodiversitatea zonei naturale protejate Natura 2000 „Mlaștina iezerul Dorohoi” și „Dorohoi-Șaua Bucecei” .	1
	Poluarea ecosistemelor naturale cu deșeuri.	1
	Lipsa unei centuri verzi în zonele de est și nord-est care să amelioreze efectele vânturilor dominante (Crivățul, iarna, respectiv Austrul, vara) și ale poluării.	2
	Creșterea temperaturilor medii anuale și scăderea precipitațiilor medii anuale.	2
b. Disfuncționalități ale zonei Dealului Polonic	Valorificarea scăzută a Dealului Polonic ca zonă naturală de interes local municipal.	1
	Lipsa conexiunilor între masivele de vegetație dense (de tip pădure) și restul sistemului major de spații verzi, care transformă zona împădurită într-un spațiu de tip enclavă.	2
	Zone de contact poluante, insalubre la limita Delului Polonic cu zonele funcționale din intravilanul municipiul	1
	Lipsa unei strategii de dezvoltare a Municipiului Dorohoi, ceea ce influențează negativ biodiversitatea zonelor naturale majore și, implicit, calitatea vieții în oraș.	2

B. Disfuncționalități urbanistice și peisagistice		
c. Disfuncționalități generale	Lipsa unui sistem al spațiilor verzi integrat, unitar și coerent pe toată suprafața municipiului.	1
	Direcții de dezvoltare în teritoriu care necesită protecție pe direcția vânturilor dominante pentru realizarea unei bariere verzi de protecție .	2
	Valorificarea scăzută a potențialului peisajului (natural, antropic/construit și cultural) ca resursă în promovarea și dezvoltarea turistică a Municipiului Dorohoi.	1
	Abordarea fragmentară a peisajului cultural, fără integrarea la nivel teritorial cu zonele învecinate (macropeisajul Județului Botoșani și a zonei etnografice Dorohoi, mezzopeisajul zonei viticole Potgoria Cotnari și patrimoniul turistic mondial UNESCO - mânăstirile din zona Sucevei).	3
	Grad de fragmentare ridicat și lipsa de unitate a sistemului verde din Municipiul Dorohoi, din punct de vedere urbanistic și peisagistic.	2
	Discontinuitatea peisajelor naturale (cursul Râului Jijia) și antropic (țesutul urban al Municipiului Dorohoi), care ar putea fi conectate prin axe verzi racordate la sistemul municipal de spații verzi.	1
	Inexistența unei strategii referitoare la protecția și conservarea peisajului Municipiului Dorohoi, care să fie corelată cu strategia generală urbană la nivel municipal.	2
	Inexistența unor studii de detaliu referitoare la elementele structurante ale peisajului Municipiului Dorohoi, care să protejeze, conserve și să pună în valoare aceste componente.	3
	Insuficiența dotărilor și tipologiilor de spații verzi dedicate sportului, agrementului, odihnei și activităților nautice de petrecere a timpului liber care să crească gradul de atractivitate pentru locuitori și turiști.	2

	Absența unui sistem verde coerent în raport cu peisajul major structurant, peisajul infrastructurilor tehnico-edilitare și a căilor de comunicație (perdele de protecție, amenajări peisagistice, etc.).	1
	Atenția redusă pentru păstrarea memoriei locului prin elemente de peisaj cultural (tradiții, obiceiuri, sărbători, repere locale, târguri/festivaluri, drumuri istorice etc.).	3
	Destructurarea văii Râului Jijiei din cauza prezenței zonelor urbane dezvoltate spontan și traficului intens generat de acestea.	1
	Existența a numeroase puncte de tensiune și conflict pe linia de contact natural-antropic, datorate funcțiunilor care agresează zonele naturale prin poluarea generată.	1
d. Disfuncționalități situate pe linia de contact, între peisajul natural și peisajul antropic	Lipsa de valorificare a zonelor de livezi ca element identitar în peisajul cultural și agricol al Municipiului Dorohoi.	2
	Dezvoltarea haotică recentă a noilor cartiere ca amenințare, zonă de tensiune și conflict, pentru spațiile plantate verzi, care reprezintă o trecere armonioasă de la peisajul antropic către cel natural.	2
	Zona de contact dintre Dealul Polonic și mediul urban este insalubră, degradată, neatrăgătoare și un risc pentru biodiversitatea pădurii.	1
	Dezvoltarea urbană haotică și activitățile de exploatare a malurilor Râului Jijia - acestea reprezintă o presiune asupra limitei zonei naturale protejate Natura 2000 „Malaștina iezerul Dorohoi”.	1
	Numărul scăzut de pietonale amenajate corespunzător din punct de vedere peisagistic și al dotărilor (exsită doar o zona de pietonal în centrul orașului)	1
	Inexistența și/sau subdimensionarea pietonalului în zonele periferice.	1

e. Disfuncționalități ale rețelei de circulație pietonală	Îngreunarea circulației pietonale în zona centrală din cauza frecvenței ridicate a parcărilor improvizate.	1
	Lipsa de coerență a zonelor pietonale majore (strada Alexandru Ioan Cuza, Strada Grigore Ghica, Strada George Enescu, Str.Muncii, Str.Locotenent Andrei, Bdul Victoriei, Str.Ștefan cel Mare, Str. Cupărencu și Str. Ștefan Airiei) din cauza absenței amenajărilor peisagistice sau gradului lor avansat de degradare.	1
	Amenajarea improprie a aparatelor de acces în Municipiul Dorohoi, din punct de vedere al amenajării și valorificării peisagistice și al elementelor de signalistică.	3
	Marcarea improprie din punct de vedere peisagistic a zonelor de acces în principalele centre ale sistemului municipal de spații verzi (Parcul Brazi, Parcul Cholet, Grădina de Vară, parcul Polonic)	3
f. Disfuncționalități de accesibilitate/ intrare în oraș	Permeabilitatea scăzută a incintelor sau a spațiilor verzi, care blochează sau îngreunează accesul pietonal.	1
	Lipsa de accesibilitate pietonală a malurilor Râului Jijia.	1
	Valorificarea scăzută a unor nuclei importanți și atractivi din punct de vedere peisagistic, funcțional, spațial și care au potențialul de a deveni repere în peisajul Municipiului Dorohoi.	2
	Lipsa unor zone amenajate peisagistic de acces, tip "porți de intrare" în oraș.	3
	Lipsa valorificarii unor direcții vizuale ale zonelor cheie ale municipiului, în raport cu mezzo- și macro-peisajul	3
	Lipsa de amenjari specifice, dotări, centre de interes, activități etc. a unor zone peisagistice.	1

g. Disfuncționalități - zone funcționale/ dotări/ activități	Subdotarea spațiului public pietonal cu mobilier de odihnă și petrecere a timpului liber.	1
	Absența amenajărilor peisagistice în zone funcționale de importanță locală (Pietonal Bdul Victoriei, Parcul Primăriei, Parcul Adormirea maicii Domnului, Parcul Biserica Sf.Nicolae, Grădina de Vară) și regională (Gara Dorohoi).	2
	Valorificarea redusă din punct de vedere peisagistic a zonelor pietonale majore (Pietonal Bdul Victorie, strada George Enescu, Str.Grigore Ghica și Str. Alexandru Ioan Cuza).	1
	Nevalorificarea potențialului peisagistic și funcțional oferit de cursul de apă al Râului Jijia și absența activităților publice de loisir pe malurile sale (agrement, sporturi etc.)	1
	Relaționarea redusă dintre zonele de agrement și loisir și între aceste zone și cursul Râului Jijia.	3
	Insuficiența amenajărilor specifice dotării de loisir necesare tuturor categoriilor de vârstă a locuitorilor orașului (scuaruri rezidențiale locale, grădini și parcuri de odihnă și agrement, cu pavilioane, amfiteatre, piste ciclabile, skateboarding).	1
	Lipsa de valorificare a punctelor de belvedere de pe dealurile perimetrale ale municipiului, care oferă perspective valoroase către oraș.	3
	Lipsa valorificării direcțiilor vizuale asupra elementelor identitare în peisajul cultural al Municipiului dorohoi, în interiorul orașului și din exteriorul orașului către interiorul său.	3
h. Disfuncționalități - Direcții vizuale/Efecte spațiale	Percepție peisagistic-ambientală afectată în mod negativ de elemente construite care au efect de „barieră” sau „fundal”.	1
	Unghiuri vizuale negative, poluante din punct de vedere vizual, care necesită ameliorare.	2
	Negarea perspectivelor către peisajele periferice industrial, agricol, al cursului Râului Jijia etc.	3

i. Disfuncții ale sistemului municipal de spații verzi	Teritorii și direcții de patrimoniu natural importante, ce necesită conservare, protecție și corelare cu direcțiile de dezvoltare eco-sustenabile ale peisajului și al sistemului verde.	1
	Lipsa legăturilor verzi majore principale, de articulare a diferitelor spații verzi ale orașului cu zonele verzi din mezzo- și macro-peisajul teritoriului administrativ, necesare pentru realizarea unui sistem verde integrat.	1
	Lipsa legăturilor verzi secundare principale, de articulare a diferitelor cartiere ale orașului.	2
	Lipsa legăturilor verzi între spațiile verzi din intravilan și cele din extravilan.	3
	Zone urbane cu procent scăzut de spații verzi amenajate și vegetație.	1
	Spații verzi planificate dar neimplementate încă, în cadrul noilor extinderi propuse sau regenerarea /revitalizarea unor spații verzi (înființare Parc Victoriei, regerarea și revitalizarea parcului La Brazi/Parcului Aurora/Parcului Poștei/Parcului Cholet).	1
	Starea avansată de degradare a spațiilor verzi: zonele minerale (pavaj, mobilier) și zonele vegetale (materialul dendrologic).	1
	Lipsa perdelelor verzi de protecție care să amelioreze efectul poluării fonice și a aerului, generate de zonele industriale și de traficul de pe arterele majore de circulație.	1
	Discontinuitatea spațiilor verzi la nivel municipal, din punct de vedere al planificării teritoriale și a deservirii populației aferente.	2
	Lipsa de valorificare a spațiilor verzi aferente locuințelor colective și starea lor avansată de degradare, datorată neîntreținerii, gradului scăzut de amenajare peisagistică și lipsa valorilor estetice și funcționale.	1
	Spațiile plantate de mici dimensiuni în zonele de locuire colectivă prezintă grad de amenajare	1

	scăzut și lipsa unor valori estetice/funcționale/de utilizare.	
	Necesitatea dezvoltării de noi tipologii variate de spații verzi amenajate peisagistic și diversificarea ofertei de loisir / petrecere a timpului liber pentru locuitori / turiști	3

ACTIUNI CORELATE CU REZULTATELE AȘTEPTATE ȘI PRIORITĂȚILE DE INTERVENȚIE (pe termen scurt - un interval de 5 ani)

OBIECTIV / ACŢIUNE	PRIORITATE	AUTORITĂŢI / Direcții și Organizații IMPLICATE	REZULTATE AŞTEPTATE	ANUL I Luni*:				ANUL II Luni*:				ANUL III Luni*:				ANUL IV Luni*:				ANUL V Luni*:			
				1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12
REALIZAREA UNUI STUDIU DE PEISAJ DETALIAT ȘI IMPLEMENTAREA STRATEGIEI REFERITOARE LA INTEGRAREA UNEI CENTURI VERZI-GALBENE ȘI AL UNUI SISTEM VERDE DIVERSIFICAT ȘI UNITAR LA NIVELUL UNEI STRATEGII COERENTE LA NIVEL MUNICIPAL ȘI SUPRA-MUNICIPAL (ZONĂ METROPOLITANĂ, JUDEȚEANĂ, REGIONALĂ)																							
- evaluarea existentului și realizarea unei propuneri de: 1. centura verde-galbenă la nivelul teritoriului administrativ; 2. studiu de peisaj detaliat pe tipologii la nivel muncipal, în toate componentele sale (natural, construit/antropic – urban, arhitectural și cultural) - evaluarea zonelor industriale în raport cu funcționarea și cu situația lor juridică, în vederea propunerii la conversii funcționale	Mare	Primăria municipiului, Agenţia de Protecţie a Mediului, Direcția de Patrimoniu și Cultură, Alte organisme abilitate, investitori și alți actori urbani interesați de parteneriate public/private, implicați în activitățile industriale cu potențial de conversie	Constituirea unei Centuri verde-galben la nivel administrativ; Constituirea unui sistem verde detaliat la nivelul teritoriului intravilan – pe toate palierele peisagistice: naturale, construite/ antropice – urbane, arhitecturale și culturale; stabilirea zonelor de conversie funcțională în parcuri de activități (sport-agrement, culturale-expoziționale, inclusiv productive)																				
- integrarea studiului de peisaj in macro	Mare	Primăria municipiului,	Realizarea unui proiect de strategie de																				

și mezzo-peisaj, la nivel teritorial – administrativ, județean, zonal		Agenţia de Protecţie a Mediului, Consiliul Județean, Agenția de Dezvoltare	peisaj unitar și ecologic, care să functioneze în sistem la nivel teritorial județean și regional																
- colaborarea si integrarea în proiecte europene, la nivel de parteneriat pe problematica peisajului, cu alte organizații, administrații/ departamente la nivel zonal, județean, inter-comunal, național și internațional (organizații ale municipiilor, strategii județene, regionale, zone metropolitane, sisteme urbane, strategii de turism și amenajarea teritoriului, etc.)	Mare	Primăria municipiului, Agenţia de Protecţie a Mediului, Consiliul Județean, Agenția de Dezvoltare, Direcția de Cultură, Muzee, Spitale (pentru grădini terapeutice), școli (pentru gradini educaționale), alte direcții și organisme implicate (ONG, asociații, fundații, etc.)	Realizarea de proiecte cu finanțare europeană sau națională pe problematica comună a partenerilor implicați în problematica peisajului																
ÎMBUNĂTĂŢIREA, CONSERVAREA, PROTECȚIA ȘI RESTAURAREA PEISAJULUI ȘI A PATRIMONIULUI NATURAL, ANTROPIC/CONSTRUIT (ARHITECTURAL, URBAN) ȘI CULTURAL																			
- identificarea, conservarea și protecția tuturor elementelor de patrimoniu natural, atât la nivel macro-, cât și la nivel mezzo-teritorial sau la nivel de detaliu (zone, subzone, vegetație, arbori ocrotiți)	Mare	Primăria municipiului, Agenţia de Protecţie a Mediului, Direcția de cultură si patrimoniu, Muzee; Instituții de cercetare	Delimitarea și protecția de noi areale/zone/ subzone valoroase din punct de vedere al peisajului natural și construit; zone dendrologice, arbori ocrotiţi și marcați;																
- identificarea tuturor elementelor de patrimoniu antropic/construit – urban (zonă/subzonă, țesut urban, front construit urban sau front la apa, piață, piațetă,	Mare	Primăria municipiului, Direcția de Patrimoniu și Cultură, Apele Române, alte entități care administrează zonele respective	Delimitarea și protecția de noi areale/zone/ subzone valoroase din punct de vedere al peisajului antropic/ construit;																

ansamblu/partiu urbanistic, cartier, etc.) și patrimoniu arhitectural (la nivel de zonă protejată, ansamblu sau construcție)			noi zone/subzone sau constructii protejate la nivel municipal;
- identificarea tuturor elementelor de patrimoniu cultural care pot fi integrate în dezvoltarea urbană și de peisaj (personalități, memorialistică, meșteșuguri, tradiții, etc.)	Mare	Primăria municipiului, Direcția de Patrimoniu și Cultură, Muzee, alte organizații culturale (ONG, asociații, fundații, etc.)	Delimitarea și protecția de noi areale/zone/ subzone valoroase din punct de vedere al peisajului cultural, zone ce pastrează *„memoria locului”* (*genius loci*); planificarea semsetrială de festivaluri și târguri atractive pentru locuitori și turiști
REABILITAREA PEISAJULUI PRIN REEVALUAREA TIPLOGIILOR DE SPAȚII VERZI DIN INTRAVILANUL ȘI EXTRAVILANUL MUNICIPIULUI			
- reevaluarea tuturor tipologiilor de spații verzi existente (scuaruri, grădini, parcuri, zone verzi specializate), amenajarea peisagistică a acestora în urma unui studiu de specialitate, precum și particularizarea lor (prin conceptul peisagistic, estetică, signalectică, mobilier urban, activități și dotări, etc.)	Mare	Primăria municipiului, Direcțiile de mediu și de întreținere a spațiilor verzi	Amenajare la standarde de calitate superioară a spațiilor verzi existente, prin proiecte de amenajare peisagistică particulare și dedicate fiecărui spațiu, pentru personalizarea zonei și mărirea atractivității funcționale, turistice și estetice.
- integrarea de noi zone funcționale și zone de activități specifice în spațiile verzi	Mare	Primăria municipiului	Mărirea atractivității și diversificarea activităților specifice pentru toate categoriile de

existente (zone reprezentative, zone de loisir, promenadă, odihnă-relaxare și contemplare, sport-agrement diversificat, zone de joc pe categorii de vârsta, zonă pavilioane în aer liber, etc.)			actori urbani, precum și pentru dezvoltarea turismului local
-îmbunătăţirea sistemului de pază şi protecţie a spaţiilor verzi	Mare	Primăria municipiului	Sistem de pază eficient, eliminarea actelor de vandalism
-înlocuirea treptată a arborilor a căror perioadă de vegetaţie a fost depăşită; verificarea stării arborilor și eliminarea pericolelor de prăbușire.	Mare	Primăria municipiului, Agenţia de Protecţie a Mediului, Instituții de cercetare silvice și horticole	Întinerirea vegetaţiei existente; plantarea de specii diversificate, rezistente și adaptate climatic zonei
-reevaluarea speciilor de arbori şi arbuşti posibil a fi introduși în plantare în concordanță cu funcțiunea, zona climatică și locul plantării	Medie	Primăria municipiului, Agenţia de Protecţie a Mediului	Listă cu specii pretabile municipiului, pe areale specifice (zona centrala, zona malului front la apă, zona rezidențiala, zona industrială, zona de protecție)
-îmbunătăţirea calităţii vegetaţiei ierboase prin întreţinere şi reabilitare	Medie	Primăria municipiului, Agenţia de Protecţie a Mediului	Eliminarea vegetaţiei ruderale și alergenă, suprafeţe gazonate întreţinute.
-creşterea suprafeţelor cu vegetaţie cu rol ecologic - arborescentă şi arbustivă înaltă, pentru eliminarea poluării, minimazea efectelor de	Mare	Primăria municipiului, Agenţia de Protecţie a Mediului	Creşterea la 50 % a densităţii spațiilor verzi și a spațiilor publice urbane, cu arbori din total suprafaţă; micșorarea zonelor antropice / minerale;

dezechilibru climatic, ridicarea calității vieții			crearea de benzi și zone verzi de protecție; realizarea de aliniamente verzi și zone de tranziție	
AMENAJAREA DE NOI TIPOLOGII DIVERSIFUCATE ȘI ATRACTIVE DE SPAȚII VERZI, LA NIVELUL SISTEMULUI VERDE MUNICIPAL ȘI ÎN TERITORIUL ADMINISTRATIV				
- propunerea de noi tipologii de spații verzi cu procent mare de masiv vegetal (zone reprezentative, de sport-agrement, loisir, zone cultural-expoziționale, de odihnă, relaxare pasivă/ activă și promenadă, zone pietonale și ciclabile, zone de distracție, sporturi extreme, zone ecologice educaționale și de tip *heem-park,* zone de pescuit, zone verzi de protecție, zone aferente unităților sanitare, de învățământ și sănătate, etc.)	Mare	Primăria municipiului, Agenţia de Protecţie a Mediului, Direcții și organizații implicate în problematică culturală, de sport, agrement, turism, etc.	Ofertă variată și diversificată de petrecere a timpului liber, pentru locuitori și turiști; creșterea suprafețelor verzi și creșterea calității vieții prin marirea procentului de spațiu verde/ cap de locuitor	
- amenajarea și dezvoltarea de zone și nuclee de activități turistice specifice (promenada frontului la râul Jijia, conexiuni cu zonele turistice și protejate naturale din vecinătate)	Mare	Primăria municipiului, Agenţia de Protecţie a Mediului, Direcții și organizații implicate în gestionarea lacurilor/izului și spațiilor verzi, Organizații abilitate în parteneriat pe problematica apei, etc	Amenajare peisagistică a zonelor aferente oglinzilor de apă (promenada raului Jijia, zonă de sport-agrement, zonă de pescuit, zone productive, zone verzi de protecție).	
- ecologizarea zonelor verzi și a arealelor	Mare	Primăria municipiului,	Marirea procentului de spații verzi și	

supuse poluarii în sensul dezvoltării durabile, eco-sustenabile și reziliente, precum și integrarea acestor zone recuperate în sistemul verde municipal (zone poluate sau industriale după ecologizarea acestora, etc.)		Agenţia de Protecţie a Mediului, ONG-uri implicate în problematica de mediu	integrarea de noi tipologii de spații verzi în sistemul verde; zone verzi recuperate în urma ecologizării, la nivel municipal
IMPLICAREA COMUNITĂȚII PE CATEGORII DE ACTORI URBANI IMPLICAȚI ÎN PROCES (PROFESIONALE, SOCIALE, ETC.) , ÎN DIFERITE ACȚIUNI PRIVIND PROTECȚIA PATRIMONIULUI NATURAL, CONSTRUIT (ANTROPIC) ȘI CULTURAL			
ORGANIZAREA ȘI DIVERSIFICAREA ACTIVITĂŢILOR ȘI DOTĂRILOR DIN SPAȚIILE VERZI AMENAJATE PEISAGISTIC (ACTIVITĂȚI CULTURAL-EXPOZIȚIONALE, SĂLI DE SPECTACOLE, TEATRE ÎN AER LIBER, ACTIVITĂȚI COMERCIALE, ACTIVITĂȚI PRODUCTIVE, TURISTICE, ETC.) CU PĂSTRAREA UNUI PROCENT RIDICAT DE SPAȚIU VERDE ȘI CU MINIMIZAREA PROCENTULUI ANTROPIZAT / CONSTRUIT LA SOL (CONSTRUCȚII, PLATFORME, CIRCULAȚII)			
- integrarea de noi activități și zone construite aferente dedicate acestora, în spațiile verzi și amenajările peisagistice existente și/sau propuse (centru multifuncțional/ cultural-expozițional, arenă de concerte își manifestări sportive, amfiteatre verzi în aer liber, patinoar, centre de petrecere a timpului liber, pavilioane de lectură, artă plastică și muzică, mici spații de servicii, etc.)	Mare	Primăria municipiului, Direcții și organizații implicate în cultură, sport, agrement, turism, etc.	Diversificare și Atractivitate mai mare a zonelor verzi, atât pentru locuitori, cât și pentru turiști; apariția de noi amenajări, dotări și construcții atractive pentru investiții;
- construirea de noi dotări și pavilioane;	Mare	Primăria municipiului	Eradicarea comerţului neorganizat și

îndepărtarea formelor de comerţ spontan, neorganizat și controlul strict al spaţiilor comerciale care pot fi surse de disconfort urban			punerea la dispoziție pentru investitor al unor spații arhitecturale de calitate; diminuarea disconfortului provocat de spaţiile comerciale spontane
- integrarea de activități productive în sistemul verde, în masive și spații plantate (zone de cercetare horticolă, seminologică, legumicolă, dendrologică, permacultură, acquaponică, sere, zone agricole sau cu specific similar, zone de prezentare expozițională a produselor locale, etc.)	Medie	Primăria municipiului	Studii de fezabilitate
GESTIONAREA DURABILĂ A POLUĂRII ŞI A DEŞEURILOR LA NIVEL MUNICIPAL			
- îmbunătăţirea sistemului de monitorizare a volumelor şi tipurilor de deşeuri generate în municipiu pe categorii de poluanți	Mare	Primăria municipiului, direcțiile de mediu, salubritate	Sistem de supraveghere a deşeurilor
-implementarea de sisteme ecologice moderne pentru industria poluantă din muncipiu	Mare	Primăria municipiului	Eliminarea factorilor de poluare
-creşterea gradului de valorificarea a deşeurilor de grădină şi a altor tipuri de	Mare	Primăria municipiului	Stație de compost; 80 % din volumul total revalorificat

deşeuri ce pot fi recuperate.																					
- îmbunătăţirea sistemului de supraveghere a zonelor de limită şi a acelora care prezintă atractivitate pentru acumularea necontrolată a deşeurilor din municipiu	Mare	Primăria municipiului	Elaborarea, aprobarea și aplicarea unui ordin local, privind aplicarea unui sistem de amenzi pentru persoanele fizice și juridice care agresează peisajul natural, antropic (construit) și cultural existent; eliminarea depozitelor necontrolate de deșeuri.																		
-delimitarea corespunzătoare a platformei de depozitare temporară/ permanentă a deşeurilor	Mare	Primăria municipiului	Platformă ecologică																		
-aplicarea unui sistem de amenzi pentru persoanele fizice şi juridice care depozitează necorespunzător deşeurile	Mare	Primăria municipiului	Elaborarea, aprobarea și aplicarea unui ordin local privind aplicarea unui sistem de amenzi pentru persoanele fizice și juridice care agresează peisajul natural, antropic (construit) și cultural existent;																		
-iniţierea unor acţiuni de educaţie ecologică	Mare	Primăria municipiului, ONG-uri, asociații de proprietari, organizații școlare	Acţiuni educaţionale civice																		
GESTIUNEA DURABILĂ A RISCURILOR NATURALE ŞI TEHNOGENE																					
- eliminarea zonelor de risc natural, prin lucrări și plantări masive	Mare	Primăria municipiului	Protecția și eliminarea riscurilor naturale																		

și renaturare (atât în intravilan, cât și în administrativ)																			
- eliminarea zonelor de risc tehnologic prin integrarea de sisteme ecologice, în spiritul dezvoltării durabile și utilizarea energiilor de tip neconvențional	Mare	Primăria municipiului, agenți industriali implicați	Scăderea și eliminarea treptată a riscului tehnologic																
- îndepărtarea arborilor uscaţi sau a căror perioadă de vegetaţie este depăşită, pentru eliminarea pericolului de prăbuşire	Mare	Primăria municipiului	Arbori uscaţi îndepărtaţi																
-semnalizarea zonelor cu risc	Mare	Primăria municipiului	Zone semnalizate																
ÎMBUNĂTĂŢIREA CALITĂŢII ELEMENTELOR DE MEDIU (SOL, AER, APĂ, IMAGINE URBANĂ) ŞI ELIMINAREA POLUĂRII (FONICĂ, OLFACTIVĂ, VIZUALĂ, CHIMICĂ, ETC.)																			
-eliminarea surselor de poluare a elementelor de mediu (sol, aer, apa, imagine urbană)	Mare	Primăria municipiului, Agenţia de Protecţie a Mediului, organisme abilitate in domeniu	Scăderea și eliminarea treptată a poluării în municipiu																
-introducerea de nivele maxime admise la sursele de poluare (zgomot, aer, apa, etc.)	Mare	Primăria municipiului, Agenţia de Protecţie a Mediului	Nivele maxime admise și reglementări în domeniu																
-sistarea activităţilor agenţilor economici care determină creşteri excesive ale nivelului mediu de poluare al solului, aerului, sunetului, imaginii urbane, etc.	Mare	Primăria municipiului, Agenţia de Protecţie a Mediului	Creșterea calității vieții și a stării de sănătate publică																

-evitarea apariţiei unor noi surse de poluare a mediului	Mare	Primăria municipiului, Agenţia de Protecţie a Mediului	Studii de prefezabilitate
- integrarea în toate documentațiile de urbanism a elementelor de calitate a imaginii urbană și creștere a calității vieții și îmbunătățirea sănătății publice	Medie	Primăria municipiului, Agenţia de Protecţie a Mediului, Direcția de sănătate publică	Studii de specialitate
GESTIUNEA DURABILĂ A RESURSELOR DE APĂ ÎN MUNICIPIU			
- reducerea volumului de apă utilizata din reţeaua publică și reutilizarea apei	Mare	Primăria municipiului, Agenţia de Protecţie a Mediului, Apele Române	Scăderea volumului de apă din reţeaua publică
- monitorizarea modului de gestiune a calităţii apelor la consumatorii de apă din municipiu	Mare	Primăria municipiului, Agenţia de Protecţie a Mediului, Apele Române	Controale; creșterea calității vieții și protecția sănătății publice
- eliminarea poluării, curăţarea generală și renaturarea terenurilor aflate permanent sub apă (râul Jijia, zone umede, inundabile)	Mare	Primăria municipiului, Agenţia de Protecţie a Mediului, Apele Române	Îmbunătăţirea calităţii apelor
- colectarea apelor pluviale înainte de a ajunge în oglinzile de apa	Mare	Primăria municipiului, Agenţia de Protecţie a Mediului, Apele Române	Reabilitarea sistemului de colectare a apelor pluviale
- consolidarea malurilor cu riscuri	Mare	Primăria municipiului, Apele Române, alte entitati care admnistrează oglinzile de apă	Scăderea riscurilor, maluri consolidate și sigure cu posibilitate de amenajare peisagistică

**Prioritățile de intervenție pe termen scurt (pe un interval de 5 ani), sunt subîmpărțite anual în etape de câte 3 luni calendaristice.*

4.5. PROGNOZE, SCENARII SAU ALTERNATIVE DE DEZVOLTARE. CONDIȚII DE VIABILITATE A SOLUȚIILOR

Prognoze de dezvoltare ale Peisajului Municipiului Dorohoi:

- Crearea unui cadru adecvat pentru integrarea potențialului oferit de Peisaj într-o strategie coerentă a spațiilor verzi și a impulsionării turismului în municipiu;
- Crearea cadrului juridic şi instituţional în dezvoltarea unei centuri verzi la nivel administrativ și a unui sistem coerent și unitar al sistemului verde amenajat peisagistic la nivelul intravilanului municipiului;
- Elaborarea unei strategii de peisaj detaliată la nivel local, prin protejarea, conservarea, păstrarea şi îmbogăţirea relaţiei peisajului antropic/construit cu cel cultural și natural;
- Stabilirea conceptului integrat de peisaj – cu privire la conservarea, dezvoltarea și protecția peisajului valoros (natural, construit și cultural), pentru eliminarea poluării, minimizarea efectelor climatice, ridicarea calității vietii, susținerea sănătății urbane și umane, mărirea atractivității;
- Eliminarea disfunctionalităților generate de construcțiile și amenajările existente incompatibile și poluante;
- Stabilirea categoriilor de intervenție necesare pe detalii și tiplogii de peisaj;
- Definirea unor politici de peisaj, patrimoniu și de mediu, pentru creşterea calităţii spaţiilor verzi, spațiilor publice, precum și a echipamentelor şi serviciilor din zonele verzi amenajate;
- Realizarea unui sistem de circulaţii și spații pietonale urbane, care să asigure conectarea între toate spatiile publice existente și/sau propuse;
- Realizarea unor perdele de protecție și centuri verzi de protecție a municipiului;
- Implementarea de amenajări peisagistice specifice, pentru dezvoltarea și atragerea turiștilor și vizitatorilor;
- Implementarea de noi tiplogii de spații verzi: de la scuaruri și locuri de joacă de cartier, la spații de loisir, scuaruri reprezentative, scuaruri aferente unor edificii publice, grădini și parcuri specializate de sport și agrement nautic, de sporturi extreme, gradină arheologică, expozitională, pădure-parc, zone de amenajare a malurilor, de promenadă, zone verzi de protecție a acceselor / intrărilor și a infrastructurii, zone verzi în incinte;
- Constituirea unei centuri verzi-galbene care să elimine problemele de mediu, dar să pună în valoare și componența economică a peisajului și să integreze coerent zonele verzi si benzile de protecție, pădurile, terenurile productive agricole;
- Realizarea de studii cu privire la conversia anumitor zone nefuncționale în momentul actual și transformarea în zone de interes cu procent mare de spații verzi – min 30% (parcuri de cercetare, parcuri tehnologice, etc.);
- Crearea unor tipologii de peisaj antropic construit, prin amenajări peisagistice personalizate în zona centrală și în cartiere;
- Integrarea peisajului cultural valoros în dezvoltarea urbană, cu împiedicarea dispariției acestora.

Scenarii sau alternative de dezvoltare.
Condiții de viabilitate a soluțiilor

SCENARII SAU ALTERNATIVE DE DEZVOLTARE	PRIORITĂȚI DE INTERVENȚIE	CONDIȚII DE VIABILITATE A SOLUȚIILOR PLAN DE ACȚIUNE AL SISTEMULUI VERDE			
		DIRECȚII DE ACȚIUNE	ACȚIUNI	AUTORITĂȚI IMPLICATE	REZULTATE AȘTEPTATE
Scenariul 1 (propus): - STRATEGIE INTEGRATA DE PEISAJ CA „MUNICIPIU VERDE”					
CENTURĂ VERDE-GALBENĂ, SISTEM VERDE si SISTEM PUBLIC URBAN REPREZENTATIV LA NIVEL MUNICIPAL ȘI ADMINISTRATIV / INTEGRAT ÎNTR-O STRATEGIE COERENTĂ UNICĂ DE PEISAJ	Calitate ridicată a vieții prin creșterea suprafeței sistemului verde, precum și prin creșterea calității sistemului verde și al fondului vegetal - adecvare și adaptare la condițiile naturale prin prisma dezvoltării durabile	Integrarea într-un sistem verde coerent (atât la nivelul macropeisa-jului județean, cât și la nivelul mezzoterito-riului municipal) prin amenajarea de noi spații verzi și reabilitarea spațiilor verzi existente	Depistarea de noi zone libere/ eliberabile și amenajarea de spații verzi cu tipologii și funcțiuni diverse;	Primaria Municipiului, Serviciul Administrare a Domeniului Public, Agenția de Protecție a Mediului	Creșterea suprafeței de spațiu verde/cap locuitor; amenajare coerentă la nivel de ansamblu al sistemului de spații verzi
			Curățare și rărire a spațiilor verzi; tăieri de întreținere, noi plantări; punere în valoare a spațiilor verzi existente	Primaria Municipiului, Administrati a Parcurilor, Agenția de Protecție a Mediului	Spații verzi în stare bună și atractive din punct de vedere funcțional, estetic și ecologic
			Identificarea de elemente de patrimoniu natural și cultural, precum și punerea in valoare a acestora	Primăria Municipiului, Agenția de Protecție a Mediului	Protecția peisajului natural, antropic și cultural; arbori ocrotiți și marcați

	Calitatea cadrului antropic / construit și amenajat / peisagistic, relaționat în sistem cu spațiul public urban municipal	Reabilitare a cadrului construit antropic în toate componentele sale și amenajare a acestuia la standarde de calitate	Întreținere pietonale / alei pietonale și ocazional carosabile;	Primăria Municipiului, Serviciul de Administrare a Domeniului Public; persoane juridice ce au concesionat spațiile verzi	Alei pietonale și carosabile funcționale;
			Amenajarea corespunzătoare a intrărilor în municipiu, precum și a acceselor în spațiile verzi;	Primăria Municipiului, Serviciul de Administrare a Domeniului Public; posibilele persoane juridice ce au concesionat spațiile verzi	Îmbunătățirea accesibilității atât în oraș ("aparatul de acces"), cât și în spațiile verzi adiacente
			Amenajări noi: spații urbane publice amenajate peisagistic, parcaje, piste bicicliști, pietonale, rampe pentru persoane cu probleme locomotorii	Primăria Municipiului, Serviciul de Administrare a Domeniului Public	Îmbunătățirea accesibilității eradicarea utilizării conflictuale
			Întreținere a spațiilor existente, dezafectarea funcțiunilor incompatibile din zonele verzi sau din vecinătatea acestora și	Primăria Municipiului, Serviciul de Administrare a Domeniului Public, societățile ce au concesionat construcții	Funcționalitate și calitate a fondului construit antropic (urban, arhitectural și peisagistic)

			conversie funcțională		
			Amenajare de noi zone verzi cu funcțiuni de sport, agrement, distracții, zonă expozițional-culturală și zone ecologice	Primaria Municipiului, Serviciul de administrare a Domeniului Public	Zone funcționale atractive diverse, integrate în sistemul verde; creșterea numărului de utilizatori
PROTECȚIA PEISAJULUI NATURAL, ANTROPIC ȘI CULTURAL	Promovarea protecției patrimoniului natural valoros	Protecția elementelor valoroase de patrimoniu natural: parcuri și grădini istorice, rezervații și suprafețe aflate permanent sub ape	Proiecte de restaurare și protecție a patrimoniului natural existent	Primăria Municipiului, Serviciul de administrare a Domeniului Public, Agenția de Protecție a Mediului	Patrimoniu verde protejat și restaurat, renaturat și ecologizat; oglinzi de apă reabilitate, nepoluate
	Promovarea protecției patrimoniului antropic și cultural valoros	Protecția elementelor valoroase de patrimoniu antropic și cultural	Restaurarea patrimoniului și a obiectelor de artă existente în spațiile publice și în parcuri	Primăria Municipiului Direcții de cultură și patrimoniu, alte direcții specialitate	Patrimoniu restaurat; Monumente reabilitate
	Calitate a serviciilor și facilităților din spațiile verzi protejate	Ameliorarea calității și diversificarea ofertei de servicii și facilități din spațiile verzi	Intervenții la nivel de cadru construit și amenajat	Primăria Municipiului, Serviciul de administrare a Domeniului Public, Agenția de Protecție a Mediului	Servicii de calitate și facilități specifice unui sistem verde urban; eradicarea comerțului neorganizat în spațiile verzi existente

		Îmbunătățirea traseelor de circulație pietonală, de biciclete, rolle - trasee noi integrate la nivelul sistemului verde municipal	Întreținere alei pietonale și ocazional carosabile	Primăria Municipiului	Alei pietonale și carosabile funcționale; îmbunătățirea accesibilității
			Amenajarea de noi pietonale, trasee pentru biciclete, rolle	Primăria Municipiului	Trasee pietonale, trasee pentru biciclete, rolle
			Amenajarea de parcaje noi	Primăria Municipiului	Îmbunătățirea accesibilitatii, eradicarea utilizării conflictuale
ACCESIBILITATE PUBLICĂ LA CĂI DE COMUNICAȚIE (RUTIERE, FEROVIARE) ȘI TRANSPORT ÎN COMUN	Accesibilitate fizică	Ameliorarea accesului	Amenajarea intrărilor importante	Primăria Municipiului, Agentia de protectie a Mediului	Îmbunătățirea accesibilității
			Transport în comun conectat și în de legătură cu zonele verzi	Primăria Municipiului, Rețeaua de transport locală	Îmbunătățirea accesibilității rezolvarea lipsei de legătură cu zonele unde sunt sau vor fi amplasate spații verzi
			Realizarea de legături pietonale care să lege spațiile verzi, precum și zonele verzi din interiorul zonelor rezidențiale colective	Primăria Municipiului	Rezolvarea lipsei de legături între zone diferite ale municipiului
	Accesibilitate în utilizare	Asigurarea accesibilității comode în utilizare	Amenajări peisagistice speciale	Primăria Municipiului, Agenția de protecție a Mediului	Îmbunătățirea accesibilității în utilizare

	Coerența reperelor la nivel urban și peisagistic	Asigurarea lizibilității și a coerenței la nivelul spațiilor verzi, dar și la nivel urban	Propuneri de poli oublici (piate, piatete, sistem de buzunare verzi), ce organizează spațiul, generând lizibilitateșsi coerență	Primaria Municipiului	Organizare coerentă la nivelul spațiilor publice și al celor verzi, corelate cu sistemul verde municipal; reprezentativitate, imagine urbană și peisagistică atractivă
	Deschiderea spațiilor verzi unui public larg, de diferite vârste – locuitori, vizitatori și turiști; conturarea unei imagini corespunzătoare a zonelor peisagistice, integrate cu cele urbane	Promovare a unei imagini atractive a spațiilor verzi pe diferite tipologii (parcuri, scuaruri, rezervații, promenadă la râuri)	Lucrări de întreținere și reparare a dotărilor integrate în spațiile verzi, ale dotărilor de sport-agrement	Primăria Municipiului, societățile care au concesionat spații	Ameliorarea funcționalității
			Gestiune eficace	Crearea unui organism unic de gestionare a spațiilor verzi	Eficiența și eficacitate în gestiune
			Publicitate, promovare, organizarea de evenimente desfașurate în zonele verzi respective	Departamentul PR, ONG-uri	Îmbunătățirea imaginii pe care zonele verzi amenajate de diferite tipologii o "comunică" - zone verzi "deschise" unei game largi de utilizatori

DIVERSIFICARE FUNCȚIONALA LA NIVELUL SISTEMULUI PRIN INTEGRAREA DE NOI TIPOLOGII ATRACTIVE DE SPAȚIU VERDE	Diversitate conferită de zone, poli și centre de interes	Diversificarea ofertei de activități și funcțiuni la nivel cultural, de sport, agrement, loisir și distracție	Amenajări peisagistice speciale pentru centrele de interes; puncte de atracție dispersate în teritoriu; noi amenajări peisagistice și funcționale: (zone loisir, promenadă, scuaruri / parcuri reprezentative, zone ecologice, zone de sport-agrement, zone cultural-expoziționale, zone sporturi extreme, etc.)	Primăria Municipiului, societățti interesate de concesionarea spațiilor	Diversitate funțională, gamă atractivă de activități (culturale, expoziționale, sport, distracție, agrement, loisir, etc)
	Siguranța în spațiile verzi amenajate	Eficientiza-rea sistemului de paza	Angajare servicii de pază	Primăria Municipiului, Poliția Comunitara	Sistem de pază eficient, eliminarea actelor de vandalism
			Iluminat special pe timp de noapte	Primăria Municipiului	Atractivitate a sistemului de zone verzi, siguranța îmbunătățită
	Promovare	Publicitate	Organizarea de evenimente	Departamentul PR, ONG-uri	Îmbunătățirea imaginii pe care amenajările peisagistice le "comunică"
SISTEMUL VERDE MUNICIPAL – model de	Gestionare eficientă și eficacitate		Crearea unui organism unic de gestionare a zonelor verzi din municipiu	Primăria Municipiului	Eficiență și eficacitate în gestiune

gestiune la nivel urban	Acțiune concertată	Stimularea implicării actorilor gestiunii	Organismul unic de gestionare acționează ca mediator, favorizând comunicarea și implicarea actorilor urbani	Organism unic de gestiune, societații ce au concesionat terenuri sau spații	Eficiență și eficacitate în gestiune, îmbunătățirea imaginii parcului
	Consecvență în efortul de transpunere a viziunii			Toți actorii implicați în gestiune, sub coordonarea organismului unic de gestiune	Eficiență și eficacitate în gestiune
Scenariul 2 alternativ (nerecomandat): STRATEGIE SECVENȚIALĂ DE PEISAJ ȘI SPAȚII VERZI LA NIVEL MUNICIPAL					
PROIECTE DIFERITE DE PEISAJ INTEGRATE SECVENȚIAL ÎN DCUMENTAȚII LE ȘI STRATEGIILE CULTURALE, DE MEDIU,	Creșterea minoră a suprafeței sistemului verde (mp/cap locuitor) și	Neintegrare a coerentă într-un sistem verde și dezvoltarea	Depistarea de noi zone libere/ eliberabile în mod secvențial și fără amenajarea spațiilor verzi cu funcțiuni diverse integrate;	Primaria Municipiului, Serviciul Administrare a Domeniului Public, Agenția de Protecție a Mediului	Creșterea minoră a suprafeței de spațiu verde/cap locuitor; Amenajare incoerentă la nivel de ansamblu al sistemului de spații verzi
CENTURĂ VERDE-GALBENĂ, SISTEM VERDE și SISTEM PUBLIC URBAN REPREZEN-TATIV LA NIVEL MUNICIPAL ȘI ADMINISTRA-			Curățare și rarire; tundere, plantare; punere în valoare pentru spațiile verzi existente	Primăria Municipiului, Administrați a spațiilor verzi, Agenția de Protecție a Mediului	Spații verzi în stare buna parțial, secvențial, pe anumite direcții fără corelare între amenajarea peisagistică, acesibilitate, dezvoltarea de dotări atractive, diversificarea

TIV / METROPOLITAN, INTEGRAT ÎNTR-O STRATEGIE COERENTĂ UNICĂ DE PEISAJ					activităților, apectele funcționale, estetice și ecologice;
			Identificarea de elemente de patrimoniu natural, antropic și cultural în mod secvențial, care poate pune probleme la conservarea, reamenajarea și punerea în valoare a acestora	Primăria Municipiului, Agenția de Protecție a Mediului	Protecția peisajului nu va integra decât spațiile verzi, nu și protecția tipologiilor de peisaj antropic și cultural;

5. PROPUNERI DE PROTECȚIE ȘI CONSERVARE PEISAGISTICĂ. SCHEMA STRATEGICĂ DE DEZVOLTARE A SPAȚIILOR VERZI ȘI A PEISAJULUI MUNICIPIULUI DOROHOI

5.1. PROPUNERI PRIVIRE LA SPAȚII VERZI ȘI PEISAJ PENTRU REMEDIEREA DISFUNCȚIONALITĂȚILOR, PE CATEGORII DE OPERAȚIUNI ȘI PE PROBLEME DISTINCTE DE DIAGNOSTIC

CATEGORII OPERAȚIUNI/ PROBLEME DE DIAGNOSTIC:	CATEGORII DE PROBLEME / DISFUNCȚIONALITĂȚI	PROPUNERI DE OPERAȚIUNI CU PRIVIRE LA SPAȚII VERZI ȘI PEISAJ
1. STARE	S.1. Fragmentarea spațială și volumetrică la nivelul peisajului	S.1.1. Organizare în subzone disparate a căror relaționare este insuficient exploatată – amenajările de promenadă la oglinda apei frontului râurilor, precum și a lacurilor, care în prezent sunt neutilizate (zonele aferente râurilor Jijia, Zahorna, Ghilauca, Buhaiului, a iazurilor Dorohoi, Ladarita, Rustei, Popii);
	S.2. Probleme specifice ale peisajului căilor de comunicație și a accesului / intrărilor în municipiu	S.2.1. Accese / intrări în municipiu neamenajate sau în stare de degradare din punct de vedere al peisajului specific căilor de comunicație (rutieră, feroviară);
		S.2.2. Inexistența unor perdele de protecție / centură verde a căilor de comunicație majoră;
		S.2.3. Relația disfuncțională din punct de vedere de conexiune a sistemului verde peisagistic, cu peisajul urban, verde-albastru sau cu patrimoniul verde (zonele râurilor Jijia, Zahorna, Ghilauca, Buhaiului, a iazurilor Dorohoi, Ladarita, Rustei, Popii, Arie de protectie specifica avifaunistica: ROSPA0157 - Mlastina Iezerul Dorohoi, ROSPA0116 – Dorohoi -Șaua Bucecei);
	S.3. Probleme la nivelul vegetatiei si a sitemului de spatii verzi	S.3.1.Inexistența unui sistem concertat de gestiune a patrimoniului peisajului natural, urban și cultural;
		S.3.2.Inexistența unui sistem verde coerent și unitar la nivel municipal;
		S.3.3. Insuficiența tipologiilor variate de zone verzi urbane amenajate corespunzător din

		punct de vedere peisagistic (funcțiuni, dotări, activități, etc.);
		S.3.4. Lipsa sau starea de degradare a benzilor și a perdelelor verzi de protecție;
		S.3.5. Sărăcire a speciilor floricole perene; necorelarea speciilor cu situl; întreținerea defectuoasă horticolă; exemplare degradate;
	S.4. Probleme de peisaj antropic / construit urban și arhitectural	S.4.1. Lipsa unei viziuni integrate de protecție și conservare a patrimoniului peisajului antropic;
		S.4.2. Inexistența unei abordări integratoare a peisajului portuar și industrial;
		S.4.3. Lipsa în anumite zone a unor preocupări de semnalizare și iluminat de tip smart, pentru toate momentele zilei și/sau în anotimpul rece;
2. UTILIZARE	U.1. Probleme de accesibilitate în utilizare	U.1.1. Zone cu utilizare defectuoasă/închisă public;
		U.1.2. Fractura generata de prezenta căii ferate;
		U.1.3. Activități ce revendica spații verzi suplimentare;
		U.1.4. Activități ce determină utilizare conflictuală (zona industrială, zone poluate);
	U.2. Probleme de subutilizare	U.2.1. Existenta unor zone cu potențial de „peisaj albastru" care nu sunt valorificate suficient (malul și fronturile deschise la apa ale râurilor Jijia, Zahorna, Ghilauca, Buhaiului, precum și a iazurilor Dorohoi, Ladarita, Rustei, Popii);
		U.2.2. Subutilizarea zonelor verzi existente, precum și a terenurilor libere la nivel de ansamblu, însoțite de o suprautilizare a unor zone punctuale;
	U.3. Probleme legate de fondul construit	U.3.1. Creșterea gradului de mineralizare - tendința de construire cu P.O.T. și C.U.T. mare;
3. GESTIUNE	G.1. Gestiune ineficace	G.1.1. Lipsa cadrului instituțional de gestionare;
		G.1.2. Lipsa unui dialog în rândul actorilor urbani și a unor intenții comune privind imaginea dorită a peisajului specific muncipiului;

		G.1.3. Dezechilibru între campaniile de reabilitare, (re)amenajare și întreținerea constantă a spațiilor verzi;
		G.1.4. Lipsa unui cadastru verde integrat cu P.U.G. și a unei baze de date globale aduse la zi;
	G.2. Lipsa resurselor financiare	G.2.1. Fonduri bugetare reduse și limitate pentru sistemul verde și amenajarea spațiilor verzi;
		G.2.2. Lipsa de exploatare de noi perspective de finanțare UE sau din alte surse;

5.2. PROPUNERE CONCEPT DE AMENAJARE A PEISAJULUI – SCHEMA STATEGICĂ DE DEZVOLTARE A PEISAJULUI ȘI A SISTEMULUI DE SPAȚII VERZI CA „MUNICIPIU VERDE"

Este necesară o abordare integrată din punct de vedere strategic, de aceea se propune adoptarea peisajului și a sistemului verde, văzut nu ca pe o barieră în dezvoltarea urbană, ci ca pe un „*promotor*" și „*model*" al unei strategii de intervenție și al unei forme instituționale unice de gestiune, care poate contribui nu numai la creșterea calității vieții, a sănătății fizice mentale, emoționale și psihologice a populației în general, dar și ca „vector" de dezvoltare în teritoriu, al economiei urbane (turism, agricultură, silvicultură, eco-tehnologii, etc).[30]

Schema strategică de dezvoltare propusă sub denumirea generică „DOROHOI MUNICIPIU VERDE", cuprinde urmatoarele ELEMENTE STRATEGICE MAJORE ALE SISTEMULUI DE SPAȚII VERZI:

1. AX VERDE - ALBASTRU STRUCTURANT TRANSVERSAL REPREZENTATIV (pe direcția nord-vest – sud-est) - Ax care sa integreze zona de protectie si spatiile verzi adiacente sau buzunarele verzi dezvoltate de-a lungul Râului Jijia a localității, însoțit parțial (acolo unde este posibil) de pietonal și piste ciclabile, conectându-se în nord-vest cu zonele albastre ale ROSPA0157 - Mlaștina lezerul Dorohoi (Arie de protecție specifică avifaunistică), precum și cu sistemul verde de conexiune cu scuarurile publice din zona centrală.
2. AX VERDE STRUCTURANT TRANSVERSAL DE INFRASTRUCTURA ȘI CONEXIUNE ÎN MACRO-PEISAJ (în teritoriul administrativ, pe direcția nord-est / sud-est de-a lungul DN 29A, DN29B)

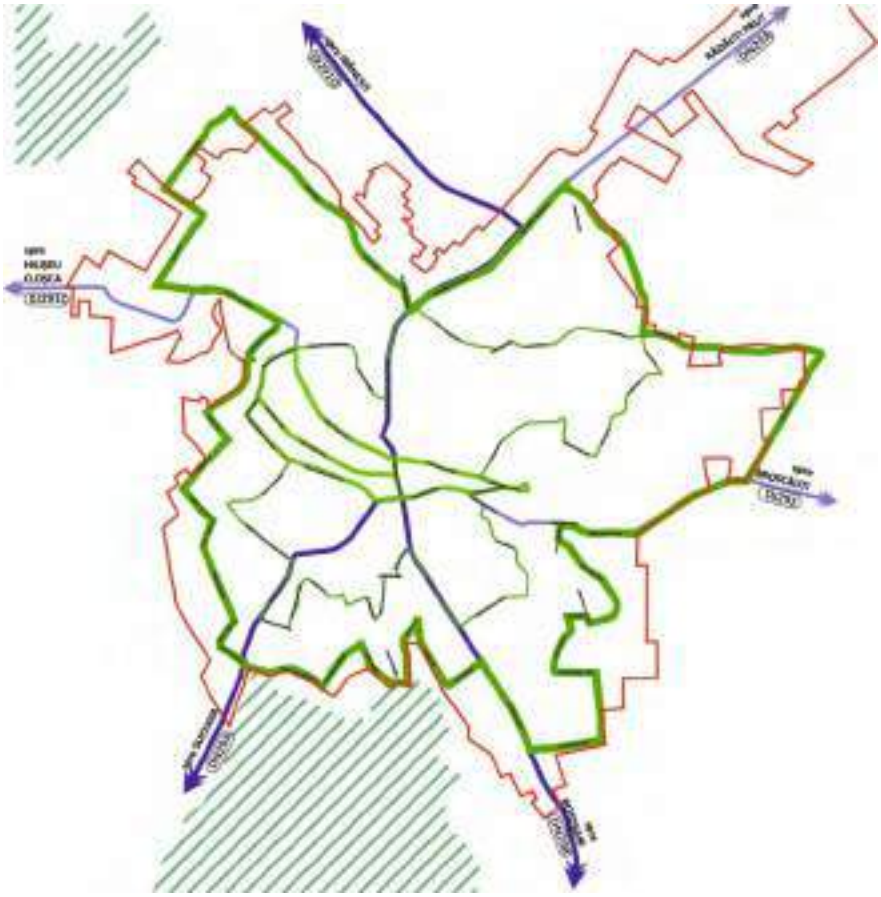
[30] Vezi si CRĂCIUN, Cerasella, Articol „PEISAJUL – ca `PROMOTOR` si `MODEL` AL UNEI STRATEGII DE INTERVENȚIE ȘI AL UNEI FORME INSTITUTIONALE UNICE DE GESTIUNE. Studiu de Fundamentare de Peisaj al Județului Brăila – Istorie, transformare și evoluție a peisajului natural, antropic și cultural" (pag.77-88), în revista *Amenajarea Teritoriului și Urbanismul*, editată de Asociația Arhitecților Șefi din Județele României, Anul X, Nr.3-4, 2010.

3. AXE VERZI-ALBASTRE STRUCTURANTE DIAGONALE SECUNDARE (zona aferentă râurilor Zahorna, Ghilauca, Buhaiului și a iazurilor Dorohoi, Ladarita, Rustei, Popii) - Axe secundare de interes și de relationare cu Mezzo- și Macro-Peisajul în teritoriul administrativ;

4. AX VERDE LONGITUDINAL SECUNDAR cu rol de protecție aferent CF (pe direcția vest-est) - Buzunare verzi și Zone amenajate peisagistic care fac legatură între cartiere;

5. ZONE DE ACCES / INTRARE ca POLI / NUCLEI MAGNETICI DE FOCALIZARE, ATRACȚIE ȘI DEZVOLTARE

6. CENTURA VERDE-GALBENĂ MAJORĂ – Zona cu rol de protecție și de relaționare permeabilă cu Mezzo- și Macro- Peisajul (teritoriul admnistrativ); Pe direcția: Str. 1Decembrie, Str.Terinca, Str.Viilor, Str. Stelian Gheorghiu, Str.George Enescu, Str.Oituz, Str.Ardeal, Str.mihai Eminescu, Str.Sântul Ioan Românul, Str.Maramureș, Str.Horia, Str.Toloaca, Str.Ștefan cel Mare, Str.Oborul Nou, Str.Liniștii, Str.Zimbrului, Str.Dumbrava Roșie, Str.Lt.Papazopol, B-dul Victoriei, Str.Biruinței, Str. 1Mai, Str. Egalității, Str. Nicolae Titulescu, Str.Tudor Vladimirescu, Str. 1Decembrie;

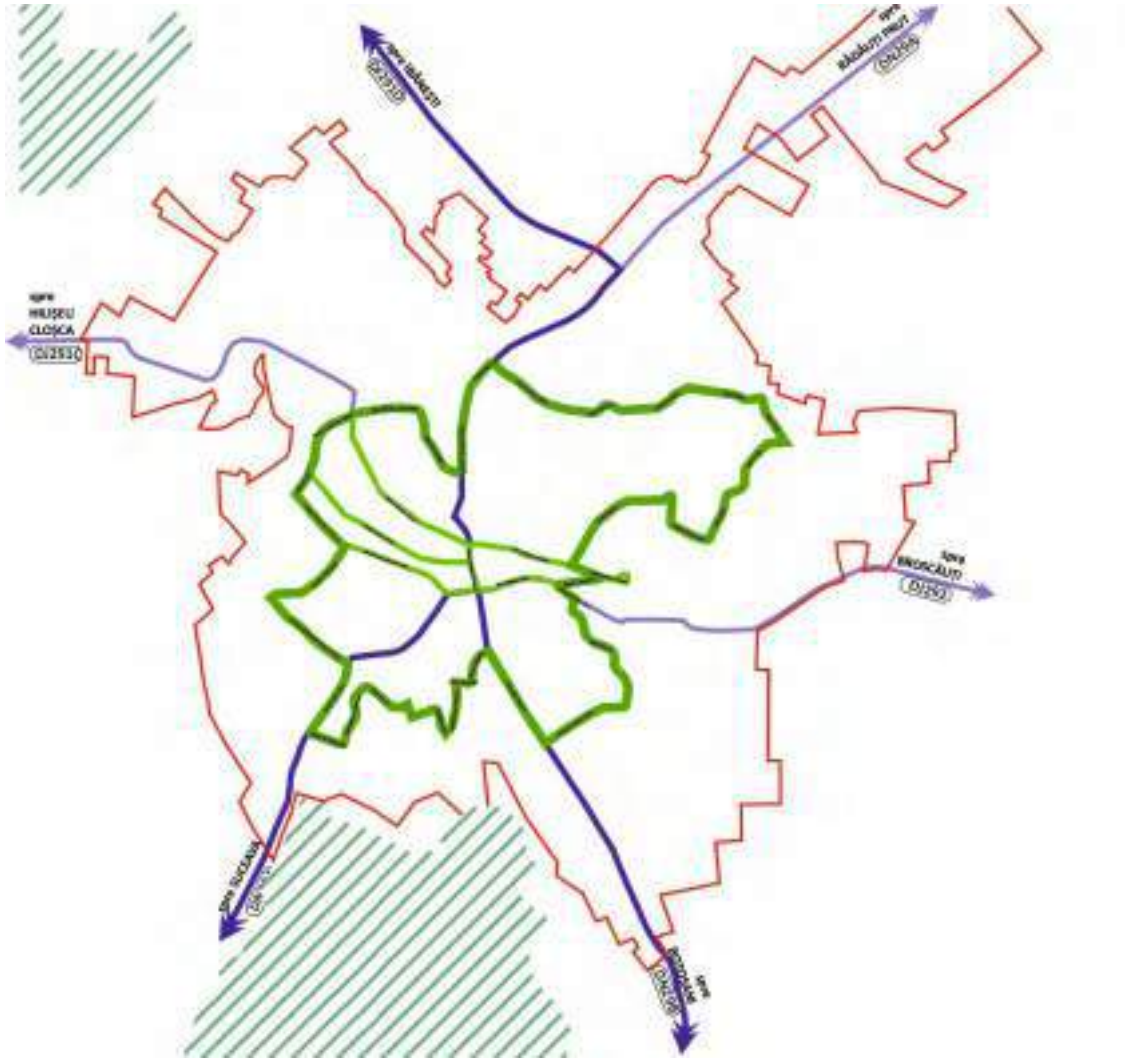

Figură 65 - Centura verde-galbenă majoră

Sursa: autorii studiului

7. CENTURA VERDE INTERIOARĂ MEDIANĂ

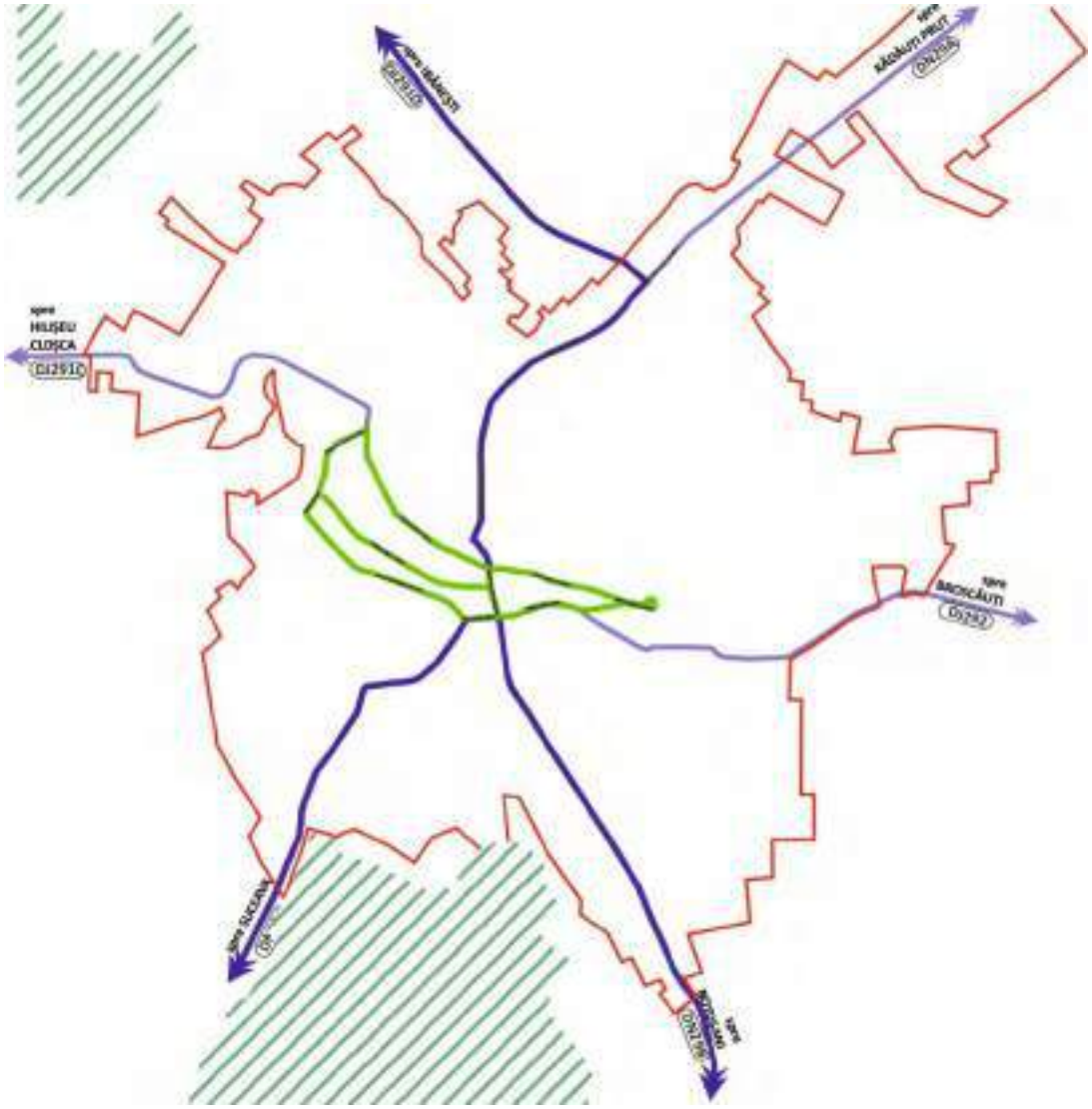
Pe direcția: Str. Muncii, Str. Locotenent Andrei, Str. Mihai Kogălniceanu, Str. Solidarității, Str. Constantin Dobrogeanu Gherea, Str.Sfântul Ioan Românul, Str. Colonel Vasiliu, Str.Munteniei, Str.Horia, Str.Herța, Str.Marte, Str.Transilvaniei, Str.Sălciilor, Str.Ștefan cel Mare, Str.Cupareancu, Str.Oborului Nou, Calea Plevnei, Aleea Duzilor, B-dul Victoriei, Str. Avântului, Str. Libertății, Str. Nicolae Titulescu, Fundătura Viei, Str. Florilor, Str. Mihai Sadoveanu, Str. Aprodul Purice, Str. Spiru Haret, Str. Sublocotenentul Sorin Dumitraș, Str.1Decembrie, Str. Alexandru Ioan Cuza, Str. Muncii.

Figură 66 - Centura verde interioară mediană

Sursa: autorii studiului

8. CULOARE URBANE VERZI (de tip aliniament) pentru a creea conexiuni pentru zonele protejate culturale valoaroase (monumente clasate LMI)
   Pe direcția: Str.Muncii, Str.Locotenent Andrei, Str.George Enescu, Str.Ștefan cel Mare, Strada Cupareanu, Str.Ștefan Airiei, Str.Spiru Haret, Str. Alexandru Ioan Cuza, Str. Grigore Ghica, Str.Dimitreie Pompeiu, Str.Muncii

Figură 67 - Culoare urbane verzi
Sursa: autorii studiului

9. **CONSTITUIREA SISTEMULUI SPAȚIILOR VERZI TERȚIARE EXISTENTE ȘI PROPUSE SPRE DEZVOLTARE –** Pentru susținerea efectului ecologic al rețelei verzi

Figură 68 - Concept „Dorohoi Municipiu Verde"

Sursa: autorii studiului

5.3. NORME SPAȚII VERZI - SUPRAFEȚE, EXIGENȚE, DISTANȚE ȘI RAZE DE DESERVIRE LA NUMĂR ȘI PROCENT DE LOCUITORI

Elementele legate de normele cu privire la spațiile verzi, relaționate cu suprafețele necesare ce trebuie a fi calibrate într-un oraș și relaționat cu numărul de locuitori, precum și distanțele și razele de deservire pe care acestea trebuie sa le aibă pentru a asigura exigențele legate de calitatea vieții și a unei locuințe sau zone rezidențiale existente sau nou propuse, se pot vizualiza în tabelele și schema de mai jos:

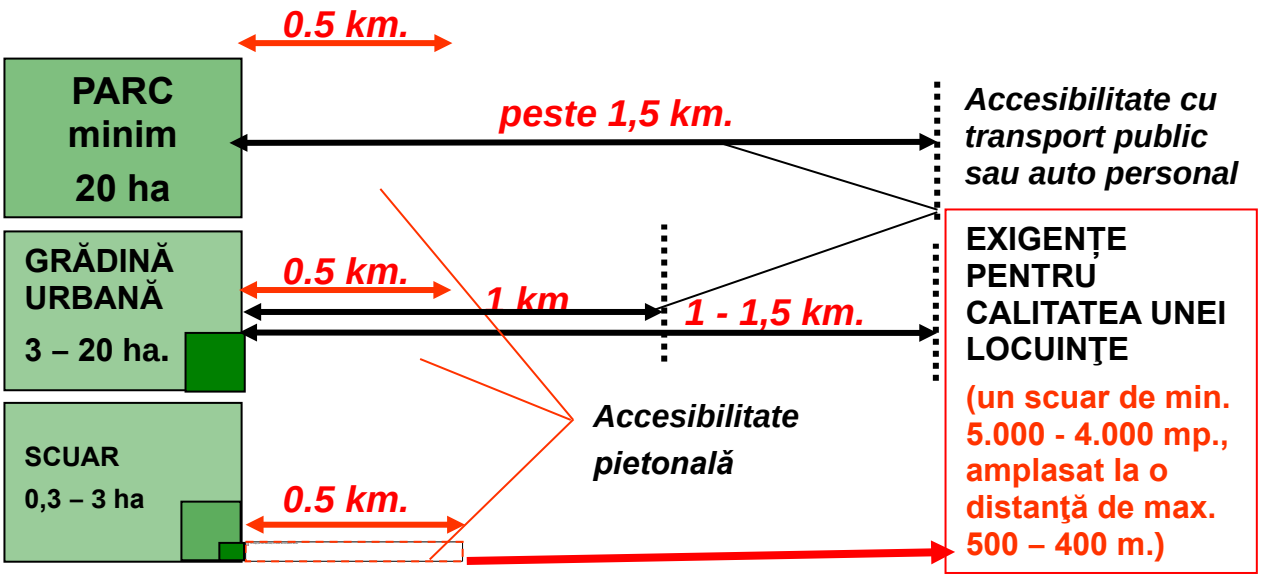
Nr. Crt.	CATEGORIA DE SPAŢIU PLANTAT	Suprafaţă minimă mp/cap de locuitor	Suprafaţă maximă mp/cap de locuitor
A.	SPAȚII VERZI PUBLICE URBANE:		
1.	Parcuri publice	6,0 mp/loc	8,0 mp/loc
2.	Grădini publice	4.0 mp/loc	6,0 mp/loc
3.	Scuaruri	1,5 mp/loc	4,0 mp/loc
4.	Fâşii plantate stradale și aliniamente	1,0 mp/loc	3,0 mp/loc
	TOTAL:	12,5 mp/loc	21,0 mp/loc
B.	ZONE DE AGREMENT:	Suprafaţa: ha/1000 locuitori	Distanţa: km
5.	Păduri parc	12 ha/1000 loc	maxim 35 km
6.	Păduri de agrement	18 ha/1000 loc	maxim 50 km
C.	ZONE de protectie PRODUCTIVE:	Suprafaţă minimă: mp/ha spațiu verde plantat (svp)	Suprafaţa maximă: mp/ha spațiu verde plantat (svp)
7.	Sere, răsadnițe, terenuri de cultura	8 mp/ha svp	10 mp/ha svp
8.	Pepiniere	-	3% din sp. plantat

Figură 69 - Tabel NORME SPAȚII VERZI - SUPRAFEȚE LA NUMĂR DE LOCUITORI,
Sursa: prof. dr. arh. Cerasella CRĂCIUN, Curs „Peisagistică”,
Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu” București

Nr. Crt.	CATEGORIA DE SPAŢIU VERDE PUBLIC / Raza de deservire km	SUPRAFAŢA SPAŢIU VERDE PUBLIC PLANTAT ha	PROCENT de LOCUITORI din aria de deservire care frecventează simultan zona %	NORMA DE SUPRAFAȚĂ DE SPAȚIU VERDE PENTRU UN VIZITATOR mp/vizitator	NUMĂR LOCUITORI DESERVIȚI DE ZONA VERDE număr max./min. locuitori
1.	PARCURI / Raza de deservire: peste 1,5 km 300/160 vizitatori/ora	minim 20 ha	15 – 20 % (10.000 – 4.000 pentru un parc de 20 ha)	20 – 50 mp/vizitator	max. 67.000 loc – min. 20.000 loc

	– în zonele active/pasive				
2.	GRĂDINI / Raza de deservire: 1.0–1.5 km / la max. 15-20 min de mers pe jos	3 – 20 ha	15 – 20%	40 mp/vizitator	max. 33.000 loc – min 4.000 loc
3.	SCUARURI / Raza de deservire: 0.5 km / la max. 6-8 min de mers pe jos	0,3 – 3,0 ha	20%	20 – 30 mp/vizitator	max. 6.000 loc – min. 600

Figură 70 - *Tabel NORME SPAȚII VERZI - SUPRAFEȚE LA NUMĂR ȘI PROCENT DE LOCUITORI DIN RAZELE DE DESERVIRE*
Sursa: prof. dr. arh. Cerasella CRĂCIUN, Curs „Peisagistică", Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu" București

Figură 71 – Schemă grafică – Norme spații verzi, distanțe de deservire
Sursa: prof. dr. arh. Cerasella CRĂCIUN, Curs „Peisagistică", Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu" București

Cf. normelor de mai sus, Municipiul Dorohoi, cu o populație de 129.085 locuitori, cf. datelor INS raportate în luna mai 2021 (la data elaborării prezentului studiu), este necesară creșterea spațiului verde amenajat cu o suprafață cuprinsă între 12,5-21 mp/ cap de locuitor, respectiv între cel puțin min 1.613.562,5 mp / 161,3562 ha și 2.710.785 mp / 271,0785 ha.

Cf. normelor actuale ale UE, este necesară creșterea spațiului verde amenajat cu o suprafață cuprinsă între 24-26 mp/ cap de locuitor, respectiv între cel puțin min 2.619.332 mp / 261,9332 ha și 2.619.332 mp / 271,0785 ha.

Cf. normelor ONU, este necesară creșterea spațiului verde amenajat cu o suprafață de 50 mp/ cap de locuitor (minim 9 mp/cap locuitor), respectiv între cel puțin min 2.619.332 mp / 261,9332 ha și 6.454.250 mp / 645,4250 ha.

5.4. PROPUNERE TIPOLOGII DE SPAȚII VERZI ȘI DE PEISAJ

Astfel, în urma analizei situației existente (inclusiv SWOT), a sintezei, disfunctionalităților, stabilirii diagnosticului și a conceptului strategic, precum și a propunerilor generale și specifice, s-au stabilit urmatoarele tipologii de peisaj, propuse cu privire la dezvoltarea unui sistem coerent și unitar de spații verzi, în municipiul Dorohoi (vezi și planșele aferente prezentei documentații):

I. PROPUNERE TIPOLOGII SPECIFICE ÎN EXTRAVILAN:

A. PEISAJE SEMI / CVASI NATURALE - ce urmeaza a fi păstrate, încurajate și conservate, pentru a face parte din Centura Verde-Galben a municipiului, în sensul dezvoltarii durabile eco-sustenabile și reziliente:
   - PEISAJ AGRICOL
   - PEISAJ SPECIFIC DE PAȘUNI ȘI FÂNEȚE
   - PEISAJ FORESTIER (masive de vegetație identificate cf.Registrului de Spații Verzi)
   - PEISAJ SPECIFIC DE LUNCĂ AFERENT FRONTURILOR LA APA (zonele râurilor Jijia, Zahorna, Ghilauca, Buhaiului)
   - PEISAJ VALOROS AL PATRIMONIULUI NATURAL (zona verde protejata - Arii de protecție specifică avifaunistică: ROSPA0157 - Mlastina Iezerul Dorohoi, ROSPA0116 – Dorohoi-Șaua Bucecei)

B. PEISAJ CU GRAD REDUS DE URBANIZARE - prezent la limitele intravilanului către localități componente sau amplasate în vecinătate, de-a lungul acceselor importante în zona;

C. PEISAJ URBAN - limita intravilanului cu cartierele rezidențiale și/sau alte zone funcționale existente;

II. PROPUNERE TIPOLOGII SPECIFICE ÎN INTRAVILAN:

A. PEISAJE SEMI / CVASI NATURALE:

- SCUARURI
- GRĂDINI URBANE
- PARCURI URBANE
- BAZE DE SPORT ȘI AGREMENT
- MASIVE DE VEGETAȚIE ÎN INTRAVILAN
- SERE / PEPINIERE
- CIMITIRE
- SPAȚII VERZI AFERENTE ALTOR FUNCȚIUNI:
  - Terenuri Aferente Zonelor de Învățământ (Școli, Grădinițe, Licee)
  - Terenuri Aferente Zonelor de Sănătate (Policlinici, Spitale)
  - Terenuri Aferente Zonelor de Cult (Biserici)
- SPAȚII VERZI CU ROL DE PROTECȚIE:
  - Fâșii plantate aferente căilor de circulație (rutier și feroviar)
  - Zone verzi de protecție (industrii, dotări tehnico-edilitare)

B. PEISAJE ANTROPICE / CONSTRUITE:

- PEISAJUL ZONEI CENTRALE CU CARACTER OMOGEN - țesut istoric cu inserții din diferite perioade de dezvoltare – cu spații verzi care e necesar a fi mărite, alături de realizarea unui sistem de piațete / piețe și spații publice sau buzunare verzi, care să transforme zona centrală într-o zona reprezentativă și atractivă, cu pietonale amenajate și zone de promenadă.
- PEISAJUL DE TIP REZIDENȚIAL - cu spații verzi cu caracter privat sau semi-provat, care trebuie reamenajate, păstrate, alături de noi spații verzi care trebuie dezvoltate, cu un procent mărit de vegetație, cu efect eco-sustenabil, pentru eliminarea poluării, a riscului formării sau minimizării efectului insulei de căldura și cu rol major de dezvoltare în peisaj[31]. Acest tip de peisaj este nevoie să fie integrat în managementul mediului din spațiile urbane rezidențiale, precum și în studiile de peisaj și dezvoltările peisagistice funcționale, estetice și ambientale[32].
  - Zonă peisaj rezidențial colectiv omogen spontan – dezvoltate în general la limita intravilanului, cu locuințe unifamiliale, cu caracter semi-urban (de

[31] Vezi și CRĂCIUN, Cerasella, "ECO-DEZVOLTARE ȘI PEISAJ ", ISBN: 978-606-28-0355-1, Editura Universitară București, 2015

[32] CRĂCIUN, Cerasella, Capitolul "LANDSCAPE, AMBIENT AND ENVIRONMENT MANAGEMENT IN RESIDENTIAL URBAN AREAS " / „Peisaj, Ambianță și Mangementul Mediului în spațiile urbane rezidențiale"- Proiect ECOLOC (pag.79- pag.89), în cadrul Cartii *"Landscape-Architecture-Technology-Ambient"* / *„Peisaj-Arhitectura-Tehnologie-Ambient"*, ISBN 978-606-638-011-9, Editura Universitară „Ion Mincu", București, 2011.

tip „cartier dormitor") de înalțimi mici (P-P+1) sau cu spații verzi tip incintă semi-privată;

- Zona peisaj rezidențial colectiv omogen proiectat - cu locuințe colective cu caracter urban (de tip „cartier dormitor") de înălțimi medii (P-P+2, ocazinal P+3) cu spații verzi de tip incintă delimitată publică;
- Zonă peisaj rezidențial individual omogen proiectat - cu locuințe individuale cu caracter urban de înălțimi mici și medii (P-P+4) și inserții de zone aferente locuirii (învățământ, servicii, comerț) și insertii reduse de locuinte colective;
- Zona peisaj rezidențial neomogen mixt - cu locuințe individuale și colective cu caracter urban, zone aferente locuirii (învățământ, servicii, comerț) și zone industriale;
- Zona peisaj rezidențial individual omogen proiectat - cu locuințe individuale cu caracter semi-urban cu puternice valențe naturale;

- PEISAJE INDUSTRIALE - cu potențial de conversie funcțională și regenerare urbană, inclusiv prin noi parcuri cu procent mare de spațiu verde, amenajări și activități (sport, agrement, cultural-expozițional, de cercetare și productiv, parc tehnologic și IT, etc.)
  - Peisaje Industriale Funcționale
  - Peisaje Industriale Dezafectate
- PEISAJUL INFRASTRUCTURII – care necesită zone verzi cu rol de protecție sau amenajări speciale peisagistice pentru mărirea atractivității
  - Peisaj de Intrare / Acces în Municipiu – Tip „*Poartă de Acces*"
  - Peisaj Specific Căilor Ferate
- PEISAJ DE RENATURARE HALDE DE DEȘEURI

C. PEISAJE CULTURALE

- Peisajul cultural pasiv – trasee de tip „relicvă"
- Peisaj cultural activ

5.5. BILANT TERITORIAL PROPUS DE SPAȚII VERZI

NR. CRIT.	CATEGORIA DE SPAȚIU VERDE EXISTENT *:	SITUAȚIA EXISTENTĂ - SUPRAFAȚĂ:		PROPUNERE SUPRAFAȚĂ		CREȘTERE		PROCENT CREȘTERE SPAȚIU VERDE
		mp	ha	mp	ha	mp	ha	%
A	SPAȚIU VERDE PUBLIC (cu acces nelimitat):							
1	SCUARURI ȘI SPAȚII PUBLICE URBANE (sistem de pietonale, aliniamente verzi, piețe și piețe publice)	179 359,61	17,93	563 499,67	56,34	/	/	0
2	CENTURĂ VERDE-GALBENĂ MAJORĂ	/	/	14 427,18	1,44	14 427,18	1,44	100
3	CENTURĂ VERDE INTERIOARĂ MEDIANĂ	/	/	10 903,84	1,09	10 903,84	1,09	100
4	COIDOARE URBANE VERZI DE LEGĂTURĂ CU ZONELE PROTEJATE URBANE	/	/	3 891,89	0,38	3 891,89	0,38	100
5	AX VERDE STRUCTURANT TRANSVERSAL AFERENT INFRASTRUCTURII CĂILOR DE COMUNICAȚIE RUTIERE	/	/	7 149,98	0,71	7 149,98	0,71	100
6	AX VERDE LONGITUDINAL CU ROL DE PROTECȚIE AFERENT CF	/	/	2 383,28	0,23	2 383,28	0,23	100
7	PROPUNERI DE ALINIAMENTE PE ARTERELE IMPORTANTE DE CIRCULAȚIE	/	/	7 978,64	0,79	7 978,64	0,79	100
8	POSIBILE DEZVOLTĂRI DE SPAȚII VERZI DUPĂ VERIFICAREA REGIMULUI JURIDIC	/	/	44 532,87	4,45	44 532,87	4,45	100
9	POSIBILE ZONE DE EXTINDERE SPAȚII VERZI SPORT/AGREMENT LOISIR ȘI/ SAU FUNCȚIUNI CU PROCENT MAI MARE DE SPAȚII VERZI	/	/	292 892,38	29,28	292 892,38	29,28	100
10	PARCURI URBANE / GRĂDINI URBANE	141 837	14,18	141 837	14,18	/	/	0
11	SPAȚII ȘI BUZUNARE VERZI AFERENTE LOCUIRII COLECTIVE ȘI ANSAMBLURILOR URBANE DIN CARTIERELE REZIDENȚIALE	113 289	11,32	113 289	11,32	/	/	0
B	SPAȚIU VERDE PUBLIC (cu folosință specializată)							
12	BAZE DE SPORT ȘI AGREMENT	17 281,3	1,72	17 281,3	1,72	/	/	0
13	CIMITIRE	68 897	6,88	68 897	6,88	/	/	0
14	SPAȚII VERZI PENTRU PROTECȚIA CURSURILOR DE APĂ	79 146	7,91	139 982,31	13,99	6 170,67	0,61	7,8
15	PROPUNERI PEISAGISTICE PENTRU VALORIFICAREA ELEMENTELOR NATURALE ALBASTRE (ZONE UMEDE/ IAZURI/ LACURI/ OGLINZI DE APĂ)	/	/	54 665,64	5,46	54 665,64	5,46	100
C	SPAȚII VERZI AFERENTE ALTOR FUNCȚIUNI							
16	TERENURI AFERENTE ZONELOR DE ÎNVĂȚĂMÂNT (Școli, Grădinițe, Licee)	42 383,5	4,23	42 383,5	4,23	/	/	0
17	TERENURI AFERENTE ZONELOR DE SĂNĂTATE PUBLICĂ ȘI SOCIALĂ	17 448,73	1,74	17 448,73	1,74	/	/	0
18	TERENURI AFERENTE ZONELOR DE CULT (Biserici)	15 704,88	1,57	15 704,88	1,57	/	/	0
19	TERENURI AFERENTE ZONELOR CULTURALE	4 128,33	0,41	4 128,33	0,41	/	/	0
20	TERENURI AFERENTE REȚELELOR TEHNICO-EDILITARE	28 333,11	2,83	28 333,11	2,83	/	/	0
21	ZONE DE PROTECȚIE PENTRU ZONELE INDUSTRIALE	/	/	29 975,78	2,99	29 975,78	2,99	100
22	TERENURI AFERENTE ZONELOR SPECIALE (Poliția Municipală Dorohoi)	2121,33	0,21	2121,33	0,21	/	/	0
TOTAL A+B+C	TOTAL SUPRAFEȚE VERZI EXISTENTE	709.909,89	70,99	1.184.882,94	118,48	474.973,05	44,50	66,89

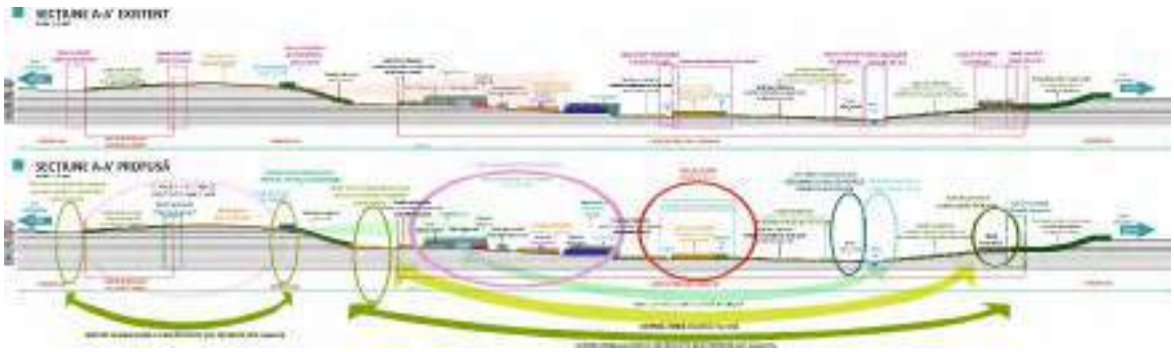
PROPUNERI GENERALE - Spații verzi și peisaj:

- CREȘTEREA GRADULUI DE REPREZENTATIVITATE PRIN PEISAJ (reprezentativitate și amenajare stilistică peisagistică)
- INTEGRAREA POTENȚIALULUI PEISAGISTIC ȘI PROMOVAREA ACESTUIA ÎNTR-O STRATEGIE DE SPATIU VERDE ȘI TURISM LA NIVELUL MUNICIPIULUI ȘI A JUDEȚULUI;
- REABILITAREA ȘI PROTEJAREA VALORILOR DE PEISAJ NATURAL, ANTROPIC ȘI CULTURAL, PRECUM ȘI A PATRIMONIULUI ISTORIC, CULTURAL ȘI PEISAGISTIC;
- PRELUAREA UNOR «LOCURI» CU MESAJ ISTORIC ȘI CULTURAL, PENTRU PROPUNEREA DE DEZVOLTARE A UNEI CENTURI VERZI ȘI CONSTITUIREA UNUI SISTEM DE SPAȚII VERZI, UNITAR ȘI COERENT
- ÎNNOBILARE PEISAGISTICĂ, SPAȚIALĂ ȘI FUNCȚIONAL-AMBIENTALĂ
- ACCENTUAREA ROLULUI ELEMENTELOR NATURALE EXISTENTE (RÂURI, IEZERE, REZERVAȚII) ÎN MUNICIPIU
- VALORIFICAREA POTENTIALULUI FRONTULUI LA APĂ ȘI INTEGRAREA DE NOI DOTĂRI ȘI FUNCȚIUNI SPECIFICE (dotări pietonale urbane, de loisir – promenadă, recreere, odihnă, relaxare și destindere, de sport și agrement, cultural-expozițional, etc.)

PROPUNERI SPECIFICE - Spații verzi și peisaj (care se vor corela cu celelalte studii de fundamentare elaborate în paralel, precum și în cadrul propunerii finale de reglementare a P.U.G. final):

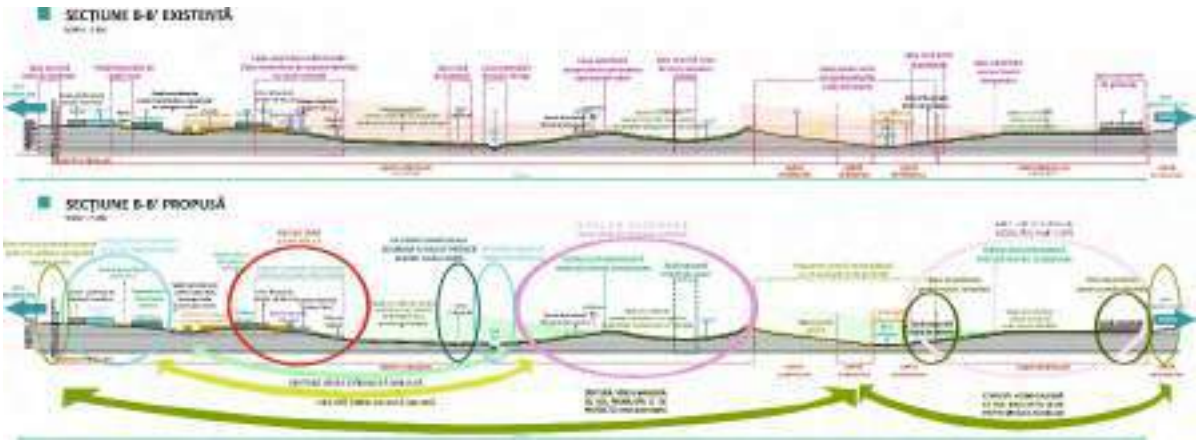
- Crearea unui cadru adecvat pentru integrarea potențialului oferit într-o STRATEGIE GENERALĂ DE PEISAJ INTEGRAT, care să includă coerent dezvoltarea spațiului verde și a zonelor de producție agricolă, precum și a turismuluiui
- Crearea cadrului juridic şi instituţional în dezvoltarea unei CENTURI VERZI și a unui SISTEM INTEGRAT AL SISTEMULUI VERDE amenajat peisagistic
- Elaborarea unei STRATEGII DE PEISAJ DE DETALIU la nivel local, prin protejarea, conservarea, păstrarea şi îmbogăţirea relaţiei peisajului antropic/construit cu cel cultural și natural
- ELIMINAREA DISFUNCTIONALITĂȚILOR generate de construcțiile și amenajările existente incompatibile și poluante
- Stabilirea CATEGORIILOR DE INTERVENȚIE necesare pe DETALII ȘI TIPLOGII DE PEISAJ
- Stabilirea CONCEPTULUI DE DEZVOLTAREA ȘI PROTECȚIE A PEISAJULUI VALOROS (natural, construit și cultural)
- Definirea unor POLITICI DE PEISAJ, PATRIMONIU ȘI DE MEDIU, pentru creşterea calităţii vieții și a spaţiilor verzi, spațiilor publice, precum și a echipamentelor şi serviciilor din zonele verzi amenajate

- Realizarea unui SISTEM FUNCȚIONAL ȘI COERENT DE CIRCULAŢII ȘI SPAȚII PIETONALE PUBLICE URBANE, care să asigure conectarea între toate spațiile publice existente și/sau propuse
- Realizarea unor PERDELE DE PROTECȚIE ȘI ZONE VERZI CU ROL DE PROTECȚIE a municipiului
- Implementarea de AMENAJĂRI PEISAGISTICE MULTIFUCȚIONALE SPECIFICE, pentru dezvoltarea și atragerea locuitorilor și a turiștilor
- Implementare de NOI TIPLOGII DE SPATII VERZI: de la scuaruri și locuri de joacă de cartier, la spații de loisir, scuaruri reprezentative, scuaruri aferente unor edificii publice, grădini urbane și/sau specializate (de sport și agrement, cultural-expozitională, pădure-parc, etc.), zone de amenajare a malurilor și a iezerelor, zone de promenadă deschisă la frontul la apa, zone verzi de protecție a acceselor/intrărilor în municipiu și a infrastructurii, zone verzi în incinte (de învățământ, de sănătate, etc.)
- Realizarea de studii cu privire la CONVERSIA anumitor zone nefuncționale în momentul actual și transformarea în zone de interes cu procent mare de spații verzi – min 30% (parcuri de cercetare, parcuri tehnologice, IT, etc.)
- Inserarea de propuneri cu rol salutogene, de ridicare a calității vieții și de păstrare a sănătății (indicate inclusiv în perioadele pandemice)[33].

Figură 72 - Propunere secțiuni caracteristice prin peisajul natural și antropic – Secțiuni A-A'
Sursa: autorii studiului, extras Planșa 4 „Studiu de fundamentare de Peisaj "

[33] Vezi CRĂCIUN, Cerasella, Capitolul "EFECTELE ȘI BENEFICIILE SPAȚIILOR VERZI" (pag. 63-89), în Secțiunea "Strategii salutogene", din cartea "Safe Spaces / Spații Sigure 2(m)-020" (editor Raluca Buzdugan), publicație e-book, Vlad Simionescu&Asociații Arhitecți, ISBN 978-973-0-33517-0, http://www.vsa.ro/PDF-Flip/index.html, ianuarie 2021

Figură 73 - Propunere secțiuni caracteristice prin peisajul natural și antropic – Secțiuni B-B'
Sursa: autorii studiului, extras Planșa 4 „Studiu de fundamentare de Peisaj "

5.6. PLANTAȚII ȘI ZONE VERZI DE PROTECȚIE ȘI ÎMPĂDURIRE. PROPUNERE SPECII ȘI ESENȚE DE VEGETAȚIE PENTRU PLANTARE ÎN EXTRAVILAN ȘI INTRAVILAN.

Înființarea, îngrijirea și dirijarea vegetației arboricole-arbustive-pomicole din componența perdelelor verzi de protecție – cordoane vegetale, au o mare importanță atât din punct de vedere ecologic, al păstrării sănătății habitatului, cât și din punct de vedere peisagistic.

Asistăm astăzi din ce în ce mai acut, la instalarea unor dezechilibre majore, drept consecință a unor politici agrare de agresiune ecologică (defrișări, distrugerea perdelelor silvice și de protecție, dispariția unor ecosisteme acvatice, forestiere sau horticole). Acestea sunt rezultate dezvoltate pe fondul modificărilor ecoclimatice profunde din prezent și impun măsuri pragmatice de reconstructie ecologică.

Un important factor de mediu care poate fi influențat direct și care contribuie efectiv la prevenirea și combaterea degradării mediului înconjurător este vegetația dendro-silvică și pomicolă.

Această simbioză naturală între arborele silvic și pomul fructifer a fost dintotdeuna "o barieră" protectoare împotriva factorilor climatici restrictivi și a diverșilor poluanți și poluatoare, ca produse ale societății umane.

Înființarea unor rețele compacte de perdele forestiere pentru protecția câmpurilor agricole este extrem de importantă, reprezentând principala metodă de ameliorare a zonelor degradate ecologice, de preîntâmpinare a extinderii fenomenului deșertificării (după intensitatea acțiunii de eroziune eoliană și a evapo-transpirației în perioada valurilor de caldură).

Efectul perdelelor de protecție pentru regiunile secetoase de câmpie (sau a zonelor în care este nevoie), se manifestă prin limitarea eroziunii eoliene pentru micșorarea amplitudinii temperaturilor între zi și noapte în perioadele de uscăciune sau secetă excesivă. Pentru a mări puterea de absorbție a perdelelor de specii silvice,

devine la fel de utilă și o îndesire prin plantări în subetaj a unor specii de pomi și arbuști fructiferi .

În acest sens, este foarte importantă colaborarea în sens transdisciplinar între specialiștii peisagiști, urbaniști, silvicultori și cei horticultori, agronomi, precum și a specialiștilor din alte domenii (biologi, ecologi, ingineri, informaticieni, specialiști în trafic și rețele tehnico-edilitare, etc).

Această colaborare a diferiților specialiști trebuie să se realizeze prin acoperirea palierului infrastructurii ecologice – tehnologice- informaționale, care conclucrează la ambientul mediului, indiferent de poziționare: rurală, urbană sau oricare ecosistem natural sau antropizat. Astfel, scara globalizării poate fi înțeleasă din acest unghi de interpretare.

Prin crearea perdelelor de protecție se realizează ameliolarea climatică și estetico-sanitară a terenurilor, dar și peisagistic-estetică și economică.

Perdelele forestiere de protecție sunt formațiuni cu vegetație forestieră, cu lungimi diferite și lățimi relativ înguste, amplasate la o anumită distanță unele față de altele sau față de un obiectiv, cu scopul de a proteja împotriva efectelor unor factori dăunători.

A. După scopul pentru care se creează, perdelele forestiere de protecție ce pot fi implementate sunt:

a. Perdele forestiere de protecție - pentru protecția terenurilor agricole contra factorilor climatici dăunatori și pentru ameliorarea condițiilor climatice din perimetrul respectiv
b. Perdele forestiere antierozionale - de protejare a solului supus fenomenelor de eroziune:

- cauzate de vânt
- cauzate de apă

c. Perdele forestiere pentru protecția înzăpezirilor
d. Perdele forestiere pentru protecția digurilor și a malurilor - contra curenților, viiturilor, gheții
e. Perdele forestiere pentru protecția localităților – precum și a diverselor obiective economice și sociale

B. După amplasarea față de direcția de acțiune a factorului dăunător, perdelele forestiere de protecție sunt:

a. Perdelele principale – care sunt amplasate perpendicular pe direcția de acțiune a factorului dăunător predominant sau rezultatul factorilor dăunători dominanți;
b. Perdele secundare - amplasate perpendicular pe cele principale și care întregește rețeaua de perdele dintr-un perimetru dat. În funcție de configurația terenului, se pot folosi perdele-alei, dintr-un singur rând sau din două rânduri de arbori.

C. După consistență / desime, perdelele forestiere de protecție pot fi:

a. Perdele impenetrabile / compacte - care nu lasă vântul să treacă prin ele, creându-se în spatele lor o zonă de calm absolut, fiind recomandate pentru tipul de perdele de protecție a căilor de comunicații și de transport precum și pentru cele de protecție și a obiectivelor economice și sociale.

b. Perdele semipenetrabile - care lasă vântul să treacă prin ele, acesta diminuându-se treptat, fiind recomandate pentru tipul de perdele de protecție a câmpului și pentru cele antieroziune contra vântului.

c. Perdele penetrabile - vântul pătrunde ușor prin ele, în special prin zona de sub coronamentul arborilor, sunt recomandate pentru tipul de perdele forestiere antierozionale, contra eroziunii cauzată de apă și a celor pentru protecția digurilor și malurilor.

D. După structura arboretului:

a. perdele pure: când sunt formate dintr-o singură specie

b. perdele de amestec: când sunt formate din mai multe specii de arbori și arbuști;

E. După natura speciilor care o compun:

a. perdele forestiere: se folosesc numai specii de arbori și arbuști fructiferi;

b. perdele forestro-horticole sau mixte: speciile de bază sunt cele forestiere, dar în compoziția formulei de împădurire participă și specii ornamentale, pomi fructiferi, etc.

În acest sens, este foarte important un program implementat atât la scara locală, cât mai ales la scară națională, de ameliorare și limitare a efectului secetos, prin realizarea de perdele vegetale forestiere de protecție, care alături de refacerea sistemelor de irigații, conduc la menținerea echilibrului ecologic la nivelul ecosistemelor naturale și agricole.

Rețeaua de perdele forestiere de protecție pot fi amplasate pe proprietatea publică sau pe cea privată formând Sistemul național al perdelelor forestiere de protecție.

Dimensionarea și realizarea Sistemului național al perdelelor forestiere de protecție reprezintă o cauză de utilitate publică și cuprinde mai multe etape. Prima etapă se constituie în inventarierea și ameliorarea perdelelor forestiere de protecție existente, cea de-a doua etapă în inventarierea terenurilor ce necesită perdele forestiere de protecție, urmate de faza finală care se referă la proiectarea și înființarea perdelelor forestiere de protecție noi.

Perdelele forestiere de protecție a terenurilor agricole, se creează cu scopul principal de a diminua efectele secetei asupra culturilor agricole, cu precădere, în regiuni cu precipitații reduse sau cu precipitații suficiente pentru dezvoltarea culturilor agricole, însă neuniform repartizate în timp, în regiunile cu climat uscat,

luându-se în considerare și tipurile de sol; în regiunile supuse periodic la uscăciune; în regiunile în care sunt prevăzute vânturile cu frecvență mare în cursul perioadei de vegetație, iar precipitațiile anuale au valori sub 400 mm sau între 400 și 700 mm, dar sunt neuniform repartizate în timp.

Pentru zona de câmpie din țara noastră se recomandă perdele de protecție semipenetrabile; arborii și arbuștii componenți pot fi plantați pe 1-3 rânduri, cu o distanță între rânduri de 1.5-3.0 m, iar lățimea totală a perdelei va fi de 22m la 8 m, asigurându-se astfel un grad de penetrabilitate de 30- 35% , aceasta fiind soluția cea mai des recomandată pentru ecosistemele agricole din zonele de sud ale țării.

După scopul urmărit, perdelele de protecție (mixte silvice și pomicole) nou înființate pot fi:

a. Perdele de stăvilire a intensității vântului (deflația eoliană) recomadate pentru regiunile de câmpie, vor fi reorientate pe direcția perpendiculară a vântului dominant. Lățimea unei asemenea perdele poate fi de 7-10m pană la cele cu lățimi de 250-35-500m (amplificându-se de 25-30 ori înălțimea arborilor cu talie înaltă). Față de aceste perdele principale, se proiectează perdele secundare dispuse perpendicular pe direcția perdelei principale, având lățime de 7-10m, fiind distanțe între ele de 1500-2000 m spre a aproteja perimetre mari de parcele agricole cu dimensiuni de 60-100 ha.

b. Perdele antierozionale sunt recomandate pentru terenurile aflate în pantă, unde lățimea este cuprinsă între 20-60 m.

c. Perdele înființate în jurul lacurilor și bazinelor cu apă sunt proiectate cu o lățime de 10-20 m, fiind alcătuite din specii de arbori și arbuști care au toleranță ridicată la umiditatea din sol.

Perdelele forestiere antierozionale se înființează în scopul ameliorării prin împădurire a terenurilor aflate în diferite grade de degradare, identificate în conformitate cu regelementările în vigoare cu privire la constituirea perimetrelor de ameliorare a terenurilor degradate.

După scopul protectiv, perdelele forestiere antierozionale se împart în două mari categorii:

- perdele destinate protejării solului împotriva eroziunii cauzate de vânt;
- perdele destinate protejării solului împotriva eroziunii cauzate de apă.

Eroziunea prin vânt a solului atât pe soluri nisipoase cât și pe cele luto-argiloase, are efecte foarte puternice, care pot declanșa fenomenul de deșertificare.

Rețelele de perdele forestiere de protecție destinate protejării solului împotriva eroziunii cauzate de vânt, corect orientate și dimensionate reduc viteza vântului sub 5m/sec., iar fenomenul eroziunii prin vânt a solului se reduce semnificativ și chiar dispare.

Perdelele de protecție a căilor de comunicații și de transport se amplasează paralel cu căile de comunicație terestră, în zonele în care, din cauza orografiei terenului, sub acțiunea vântului dominant și a fenomenului de viscol se produce înzăpezirea acestora.

Perdelele forestiere de protecție a căilor de comunicație sunt perdele de înălțime redusă (maxim 8m) compacte, impenetrabile, urmărindu-se acumularea zăpezii în spațiul perdelelor sau în imediata lor apropiere, la o lățime de 10-15 m.

În funcție de gradul de înzăpezire și de intensitate a vânturilor care o provoacă se vor crea: perdele forestiere parazăpezi – în zone cu vânturi cu intensitate mare și inzăpeziri puternice sau garduri vii – în zona forestieră cu vânturi de intensitate mai mică și cu inzăpezire mai redusă.

Perdele forestiere contra zăpezii / de tip parazăpezi, după funcționalitate și modul de construcție, sunt de 2 tipuri:

a. Perdele total aculmulatoare de zăpadă, mai late și mai dese, având ca scop acumularea întregii cantități de zăpadă în interiorul lor, funcționând singure ca obstacol în acțiunea de acumulare a zăpezii. Aceste perdele se vor crea acolo unde organizarea terenului permite instalarea de perdele cu lățimi relativ mari și cu preponderență în regiunile de antestepă și în zona forestieră, unde instalarea și conducerea vegetației forestiere se pot realiza mai ușor și mai sigur.

b. Perdele parțial acumulatoare de zăpadă, mai înguste și dese, la care o parte din zăpadă se acumulează la adăpostul lor, sub vânt, iar coama valului de zăpadă format devine ea însăși obstacol în acțiunea de acumulare a zăpezii. Acest tip de perdele, fiind mai înguste decât cele precedente, este recomandat în regiunile de stepă uscată, unde condițiile vitrege de vegetație pot conduce la degradarea perdelelor prea late precum și acolo unde organizarea terenului impune lățimi mai reduse perdelelor parazăpezi.

Perdelele forestiere pentru protecția digurilor și a malurilor (contra curenților, viiturilor, gheții, etc), se instalează cu scopul de a constitui un obstacol pentru blocurile de gheață, pentru a sparge valurile în cazul inundațiilor, lăsând în spatele lor spre dig sau mal, o apă liniștită, fara putere de distrugere.

Se uitlizează specii forestiere cu sistem radicular puternic, rezistente la inundații și cu mare putere de lăstuire și drajonare.

Perdelele forestiere pentru protecția localităților (și a diverselor obiective economice și sociale din extravilan), se înființează în jurul localităților urbane și rurale, al unităților industriale poluante, al unor obiective economice sociale, culturale și strategice cu scopul protejării acestora de acțiunea dăunătoare a factorilor climatici excesivi sau împotriva poluării. Ele au, de asemenea. un rol creativ pentru comunitățile umane.

Pentru protecția solurilor supuse eroziunii prin apă, distanța dintre perdele se stabilește în funcție de panta terenului astfel:

- panta sub 6 % - 300 m;

- panta între 6-10 % - 200 m;

- panta între 11-1 5 % - 150 m;

- panta peste 15 %- 100 m.

Pentru perdelele forestiere de protecția câmpului, se vor folosi perdele semipenetrabile. Acestea nu schimbă direcția vântului dar îi slăbesc intensitatea și favorizează depunerea uniformă a zăpezii în spațiul protejat.

În zonele cu vânturi dominante puternice, lățimea unei perdele principale este de 10,5 m. iar a unei perdele secundare este de 7.5 m (distanța între rândurile de arbori fiind de 1.5 m).

În zonele cu vânturi dominante moderate, lățimea perdelelor principale este de 7, 5 m iar a celor secundare este de 4,5 m.

Lățimea perdelelor forestiere antierozionale pentru protecția solului împotriva eroziunii prin apă se stabilește în funcție de pantă și de deschiderea versantului și nu trebuie să depășească 20-25 m.

În cazul perdelelor forestiere de protecție a căilor de comunicație se deosebesc două situații:

a. Calea de rulare se află în debleu - lățimea perdelei = 20-30 m;

b. Calea de rulare se află la nivelul solului sau în rambleu - lățimea perdelei = 7.5-10.5 m.

Lățimea perdelelor forestiere de protecție a malurilor și a digurilor se stabilește în funcție de orografia terenului, variind între 10-50 m. În cazul perdelelor forestiere de protecție a lacurilor de acumulare, lățimea benzii de consolidare se determină în funcție de înălțimea de oscilație a apelor și de rezistența la inundație a speciilor.

Lățimea benzii de filtrare se stabilește în funcție de lungimea versantului și de vegetația existentă, conform tabelului de mai jos.

Indiferent de rolul pe care îl au în perdea, fie că sunt specii principale de amestec, ajutor sau arbuști, speciile forestiere folosite trebuie să corespundă din mai multe puncte de vedere următoarelor criterii:

- să corespundă din punct de vedere staţional;

- sa aibă o creștere cât mat rapidă astfel încât perdeaua să devină funcțională într-o perioadă cât mai scurtă de timp;

- să fie longevivă și să asigure o bună regenerare naturală;

- să nu adăpostească dăunători ai culturilor agricole din suprafețele pe care le protejează;

- să ofere și alte avantaje adiacente din punct de vedere economic.

Pentru aceleași condiții staționale, în condiții egale de creștere și dezvoltare se vor prefera speciile longevive, astfel încât efectul perdelei să fie asigurat pentru o perioadă cât mai lungă de timp.

Referitor la condițiile staționale, se comportă foarte bine în perdelele forestiere de protecție, următoarele specii:

- pe solurile alcaline, cu pondere mare de carbonați

- stejarul brumăriu (*Quercus pedunculiflora),*
- stejarul (*Quercus robur),*
- stejarul pufos (*Quercus pubescent),*
- mărul pădureț (*Malus silvestris),*
- frasinul de Pennsylvania (*Fraxinus pennsylvanica);*
- caragana (*Caragana arborescens)*

- pe soluri slab alcaline și slab sărăturate
  - ulmul de Turkestan (*Ulmus punula var. pinnato-ramosa),*
  - glădița (*Gleditsia triacanthos),*
  - dudul (*Morus alba),*
  - arțarul țărănesc (*Acer tataricum),*
  - scumpia (*Cotinus coggyogria),*
  - sălcioara (*Eleagnus angustifolia),*
  - lemnul câinesc (*Ligusirum vulgare),*
  - mălinul american (*Prunus serotina),*
  - amorfa (*Amorpha fruticosa)*

Speciile forestiere se vor alege și se vor asocia, după caz, ținâdu-se cont de pretențiile acestora față de condițiile staționare urmărindu-se obținerea efectului protectiv maxim în timp cât mai scurt și pentru o perioadă cât mai lungă.

Pentru a nu adăposti dăunători ai culturilor agricole se va evita folosirea următoarelor specii, numai acolo unde este cazul:

- drăcila (*Berberis vulgaris*) și spinul cerbului (*Rhaninus cathartica*), întrucât pe frunzele lor se dezvoltă o ciupercă, rugina grâului;

- sângerul (*Cornus anguinea*), întrucât favorizează dezvoltarea păduchilor verzi;

- salba râioasă (*Euonymus verucosa*), care adăpostește păduchele sfeclei de zahăr;

- păducelul (*Crataegus monogyna)*, care adăpostește o serie de dăunători ai pomilor fructiferi.

Mai multe studii și cercetări de specialitate sunt necesare în stabilirea speciilor locale de vegetatie, pentru aplicarea largă și pentru a avea un impact benefic măsurabil asupra efectului spațiilor verzi în ridicarea calității vieții în prezent, cu beneficii și aport major, inclusiv în perioadele pandemiei și post-pandemie.

Se recomandă utilizarea de specii de vegetație si material dendrologic, adaptate local zonei, care nu necesită mentenanța și îngrijire specială și care nu dezvoltă în general paraziți în condiții normale.

Cu aport semnificativ depoluant, specii care pot fi utilizate cu succes pentru că au capacitatea de a absorbi dioxidul de azot, dioxidul de sulf, monoxidul de carbon, acidul clorhidric, hafniul și compusii organici volatili care pot să apară, sunt *Salix babilonica, iar speciile de Fraxinus ornus, Crataegus monogya, Tilia cordata,* pot fi utilizate pentru absorbția oxidului de azot și a compusilor organici volatili.

Pentru absorbția și procesarea prafului, se pot utiliza arbuști coniferi/răsinoși de tip *Thuja occidetalis*, foioși precum: *Berberis vulgaris, Cornus Sanguinea, Cotinus coggygria, Ilex aquifolium, Philadelphus tomentosus, Tamarix Tetrandra (specie care poate fi utilizata și pentru recuperarea solului sărăturat), arbori coniferi/rășinosi sau foioși precum: Abies concolor, Ginko Biloba, Picea Pungens, Acer Ginnala, Acer Negundo, Acer Pseudoplatanus, Acer campestre, Betula verrucosa, Catalpa bignonioides, Fagus Silvatica, Platanus acerifolia, Prunus Mahaleb, Prunus padus, Quercus robur, Sophora Japonica, Ulmus Montana, Ribes aureum, Sambucus nigra, Spirea, Symphoricarpus albus, Syringa Vulgaris, Viburnum opulus, Tamarix ramoissima* (care se poate utiliza inclusiv pentru recuperarea și îmbunătățirea solului cu probleme și sărăcăcios în substanțe hranitoare necesare dezvoltarea plantelor)[34].

Ca înlocuitori de gazon, care este mai greu de întreținut în spațiile publice/semi-publice, se recomandă pentru realizarea de spații gazonate deschise și peluze umbrite sau semiumbrite speciile: *Asarum europaeum și Frangaria vesca, iar pentru peluze însorite: Dianthus deltoids L., Iberis sempervirens L., Sedum album L., Sedum acre L., Swedum rupestre, Sedum spurium, Stachys lanata, Veronica incana*.

Pentru acoperișurile verzi, se pot utiliza specii de: Sagina subulata, Sedum pachyclsdis, Sempervirum, etc.

Pentru a realiza aliniamente și perdele verzi cât mai impenetrabile și/sau compacte, cu rol de protecție față de vecinătați, circulații și coridoare de transport sau anti expunere la vânt în anotimpul rece și cu rol de protecție contra insolației pe timpul verii, care în același timp realizează în spatele lor o zona de calm și liniște cu aport destresant și de ridicare a calității mediului ambiant, se recomandă următoarele specii de arbori și arbuști: *Picea glauca, Picea pungens, Pinus virginiana, Carpinus betulus, Thuja occidentalis, Thuja orientalis, Tsuga canadensis, Carpinus betulus, Fagus sylvatica, Gleditsia triacanthos, Malus baccata, Malus silvestris , Padus avium, Prunus cerassifera, Prunus spinosa, Robinia pseudoacacia, Salix purpurea*.

Pentru realizarea gardurilor verzi care pot fi utile în distanțare și separarea spațială, se pot utiliza: *Buxus, Ligustrum, Viburnum, Euonymus.*

Din punct de vedere estetic, pentru realizarea unei cromatici speciale sau pentru punerea în valoare și semnalizarea din punct de vedere al accentelor peisagistice, se pot utiliza speciile: *Ilex aqualifolium aurea marginata, Pyracantha soleil d'or, orange charm sau mohave, Tamarix terandra, Weigela variegata, alexandra sau red prince, Albitzia, Rhys tiphina, Cornus florida var urbiniana/plena/first lady/cherokee chief, Caryooteris x clandonensis,* etc.

De asemenea, se recomandă realizarea unor studii de specialitate pentru a întocmi liste de specii locale.

---

[34] Vezi Cerasella CRĂCIUN, Capitolul "EFECTELE ȘI BENEFICIILE SPAȚIILOR VERZI" (pag. 63-89), în Secțiunea "Strategii salutogene", din cartea "Safe Spaces / Spații Sigure 2(m)-020" (editor Raluca Buzdugan), publicație e-book, Vlad Simionescu&Asociații Arhitecți, ISBN 978-973-0-33517-0, http://www.vsa.ro/PDF-Flip/index.html, ianuarie 2021

Pentru toate spațiile publice/semi-publice exterioare, dar mai ales pentru cele dedicate jocului sau educației copiilor și adolescenților, în toate cazurile se vor evita speciile alegenice, cele care atrag insecte sau produc fructe care pot fi consumate de către aceștia.

Vegetația aleasă pentru amenajarea peisagistică, necesită corelare integrată cu spațiul existent arhitectural interior și exterior, pentru realizarea unei continuități la nivel funcțional și de utilizare volumetrica și spațiala arhitecturală, dar și din punct de vedere estetic și ambiental, al imaginii create, precum și integrare în spatiul urban și în peisajul respectiv mai larg, la nivel macro- și mezzo-teritorial, cu caracteristici unice și particulare proprii, în contextul sistemului verde existent/propus al fiecarui amplasament, ce necesită studiu, cercetare și analiza specifică distinctă.

5.7. ZONIFICAREA FUNCȚIONALĂ MAJORA A SPAȚIILOR VERZI DIN CADRUL P.U.G.

În urma analizei situației existente, a determinării disfuncționalităților, a stabilirii diagnosticului, a calculelor noremlor encesare de spatiu verde public amenajat, precum și a stabilirii necesităților și a propunerilor de tipologii de spații verzi, s-au stabilit următoarele propuneri cu caracter de pre-reglementare.

5.7.1. Zone ce își vor păstra funcțiunea

- Toate zonele care sunt cuprinse în Registrul Spațiilor Verzi cu funcțiunea de spații verzi își vor păstra tipologia respectivă (scuaruri, grădini și parcuri urbane, pădure-parc, aliniamente, benzi sau zone verzi cu rol de protecție, etc.);
- Toate spațiile publice amenajate de tip piață, piațeta, buzunare verzi, pietonale, piste ciclabile, etc.

5.7.2. Zone cu interdicție de construire

- Zonele expuse la riscuri naturale si tehnologice;
- Albia râului Jijia;
- Terenurile agricole productive, pepinierele și serele;
- Zonele cu patrimoniu natural protejat;
- Pădurile;
- Zonele verzi plantate cu rol de protecție aferente rețelelor tehnico-edilitare și spațiilor tehnice
- Zonele tehnice de siguranță
- Zone aflate în dezvoltare ce urmează a fi detaliate în viitor, până la elaborarea unei documentații de urbanism de detaliu (P.U.D., P.U.Z.)

5.7.3. Zone cu restricții de dezvoltare

- Dealul Polonic – zonă care se poate transforma întro pădure-parc dacă regimul juridic o permite printr-un parteneriat, cu observația că trebuie să i se conserve și păstreze caracterul particular de patrimoniu valoros plantat și potențialul său valoros eco-sustenabil silvic și dendrologic. Foarte important este și reanalizarea zonei de eroziune și eliminarea acestei disfuncții înainte de implementarea oricărei propuneri. Se va păstra aspectul de masiv plantat existent, iar amenajările pot fi minimale, cu P.O.T. de maxim 5%, intervențiile fiind realizate din materiale naturale eco-sustenabile (lemn, pietriș, piatra, nuiele, etc.) și la nivel de activități de promenadă, odihnă-relaxare și contemplare, jogging, piste ciclabile și de mountain-bike plaja, pavilioane de lectură și muzică în aer liber, amenajate minimal și fără intervenții agresive, posibil poluante. (funcțiunile și activitatile se vor stabili în urma unui Master-Plan și al unui PUZ dedicat și particularizat, care vor integra și propuneriele infrastructura tehnică aferentă necesare sau cele cu privire la eliminarea vulnerabilitatilor legate de alunecări de teren)

- Zona aferentă Raului Jijia – care se propune a fi amenajată atât ca zonă verde de protectie, cât și pentru promenadă, sport-agrement, pescuit, agrement activ și pasiv, cu un P.O.T. de maxim 15 %. (funcțiunile și activitatile se vor stabili în urma unui Master-Plan, urmat de unul sau mai multe PUZ-uri dedicate și particularizate, care vor integra și propuneriele infrastructura tehnică aferentă necesare sau cele cu privire la eliminarea vulnerabilitatilor legate de inundații).

- Zona aferentă „Mlaștina lazului Dorohoi Morii" – activitățile recreative sunt reglementate datorită statutului de arie naturală protejată, parte a rețelei europene Natura 2000. Această zonă este importantă pentru conservarea speciilor de păsări sălbatice. Deși accesul în arie este permis, activitățile recreative sunt restricționate pentru a proteja biodiversitate.

- Zonele amplasate în zona locuințelor colective, cu potential pentru dezvoltarea a unui sistem de grădini urbane comunitare mixte productive și educaționale – în care se pot grefa pe activitățile principale de cercetare cu activitate în domeniul productiv (horticol, al permaculturii, legumiculturii, aquaculturii, etc.), activități de educație eco-sustenabilă și vizitare, precum și functiuni minimale amenajate minimal și din materiale ecologice (locuri de popas și odihna-relaxare, trasee de promenadă, spații în care locuitorii, vizitatorii și turiștii pot petrece timp în natura, pot participa la lucrările de sezon ca terapie ocupațională și își pot culege și cumpăra propriile produse agricole (funcțiunile și activitățile se vor stabili în urma unui Master-Plan și al unei documentații de tip P.U.Z., dedicat și particularizat zonelor respective, realizat după consultarea cu institutele și stațiunile de cercetare locală în domeniul horticol și legumicol).

5.7.4. Zone de urbanizare

- Prezentul studiu de peisaj, se referă la propunerea unui sistem de spații verzi, deci nu se aplica propuneri în legatură cu privire la noi propuneri de spații urbanizate, unde se recomandă să existe un procent de spații verzi și spații publice amenajate peisagistic cf legii, cu calcularea unui P.O.T. construit care trebuie să integreze toate

suprafețele antropice/minerale, respectiv atât construcțiile, cât și toate anexele, platformele, parcările, circulațiile și aleile pietonale.

5.7.5. Zone de conversie funcțională

- Zonele industriale nefuncționale, cu potențial de dezvoltare în zone de parcuri de activități, unde regimul juridic permite sau unde se pot face parteneriate public/private. În aceste zone se pot dezvolta parcuri tematice amenajate peisagistic cu funcțiuni specifice și cu activități integrate (sport-agrement, expozițional-cultural, loisir, etc.) sau parcuri tehnologice (cercetare, producție, noi tehnologii, IT, etc.), cu procent ridicat de spații verzi (min. 30%)

5.8. PROPUNERE SETURI PRELIMINARE DE REGLEMENTARE CU PRIVIRE LA GESTIONAREA STRATEGICĂ ȘI DEZVOLTAREA SPAȚIILOR VERZI, A PEISAJULUI ȘI A PATRIMONIULUI NATURAL, ANTROPIC ȘI CULTURAL

5.8.1. Propunere set preliminar de reglementări urbane

Setul preliminar de reglementări trebuie să țină cont de remedierea problemelor semnalate în urma analizei, în vechiul P.U.G. al muncipiului Dorohoi, respectiv:

- necorelarea spațiilor verzi cu zonele funcționale învecinate.

- tratarea neunitară ca reglementare a spațiilor verzi aferente locuințelor colective (uneori acestea sunt incluse în zona funcțională aferentă lor - de regulă Lpp, alteori le este atribuită zonificarea SV și sunt tratate individual).

- propunere terenuri reglementate ca spații verzi pe proprietăți private (în totalitate sau parțial) sau în extravilan.

- lipsă de corelare între actualele zone funcționale având funcțiunea de spațiu verde cu Registrul Spațiilor Verzi (spațiile verzi propuse prin P.U.G. vechi, nu au fost incluse în Registrul Spațiilor Verzi).

- zona de pentru gospodărie comunală nu prezintă o diferențiere clară între subzona cimitirelor și cea destinată rețelelor tehnico-edilitare.

- eliminarea subzonelor funcționale grevate de interdicția temporară de construire până elaborarea P.U.Z., prin asigurarea posibilităților de autorizare directă.

5.8.2. Propunere seturi preliminare de reglementare cu privire la gestionarea strategică și dezvoltarea spațiilor verzi, a peisajului și a patrimoniului natural, antropic și cultural

OBSERVAȚII	SOLUȚIONARE/STUDIU
Propunere spații verzi pe proprietăți private, în totalitate sau parțial	Studiu de mediu, regimul juridic, studiu privind echipamentele publice, reglementari urbanistice
Teren reglementat ca spațiu verde situat in extravilan	Reglementari urbanistice, actualizarea suportului topografic - stabilirea intravilanului
Spații verzi aferente blocurilor încadrate în zona funcțională L.p.p.	Corelarea cu RSV, Studiu de mediu, regimul juridic, reglementari urbanistice
Zona reglementată ca IS în P.U.G., inclusă în totalitate sau parțial în RSV	Corelarea cu RSV, studiul de mediu, studiu privind cadrul natural, studiu privind potenţialul turistic, studiu privind echipamentele publice, analiza situației existente, reglementari urbanistice
Zona reglementată ca ID în P.U.G., inclusa în totalitate sau parțial în RSV	
Necorelare între trama stradală zona spațiilor vezi din P.U.G. și cea din RSV	
Zona reglementată ca SV în P.U.G., neinclusă în RSV	
Zona reglementată ca GC în P.U.G., neinclusă în RSV	

Figura 74 - Tabel detaliere disfuncționalități ale reglementărilor vechiului P.U.G. al muncipiului Dorohoi cu privire la spațiile verzi și peisaj
Sursa: autorii studiului

Se va avea în vedere seturi de reglementări preliminare, cu privire la:

- necesitatea ca malurile râurilor sa fie amenajate cu P.O.T. redus, fără mineralizare și antropizare excesivă, într-un stil peisager, care să păstreze vegetația autohtonă specifică.
- refacerea și întreținerea tuturor spațiilor verzi, a plantațiilor de aliniamente și a benzilor verzi de protecție
- plantarea de specii de arbori și arbuști pereni, specifici zonei, rezistenți la boli și la schimbarile climatice, precum si cu aport în procesarea poluării și cu efect salutogen
- se va conserva biodiversitatea care asigura echilibrul și sănătatea ecosistemului
- suprafata spațiilor verzi va fi predominantă (min 15% pe suprafața lotului) și se va corela cu reglementările în vigoare specifice funcțiunii alese

- nu se vor planta specii exotice sau specii invazive și cu cu rezistență scăzuta la poluare sau specii invazive, care au tendința de a elimina, distruge și a lua locul speciilor autohtone
- se va avea în vedere corelarea tipului de vegetație (categorie, talie/înălțime, siluetă, specie, cromatică, port, foliaj, caracteristici speciale, etc.) cu funcțiunea zonei
- se va utiliza un procent funcțional-estetic de vegetație, care să combine speciile foioase, cu cele conifere/cu frunza persistentă în timpul anotimpului rece, pentru a avea prezență vegetală tot timpul anului.
- se va evita folosirea speciilor alergenice sau otrăvitoare în zonele urbane
- spațiile verzi trebuie în permanentă prin operațiuni de mentenanță (în care pot fi implicați prin parteneriate comunitățile, asociațiile de proprietari, locuitorii, instituțiile de învățământ și cercetare, ONG-urile de profil, etc.) pentru a obține o imagine-reper atractivă și personalizată a zonelor naturale și/sau construite
- spațiile publice și spațiile verzi amenajate, se vor completa cu obiecte decorative (fântâni, elemente de artă plastică, amenajări speciale), mobilier urban și elemente de signalectică, realizate din materiale eco-sustenabile în urma unui studiu peisagistic și de imagine care sa particularizeze fiecare spațiu (pentru a se evita o calitate scăzută a spațiului urban-arhietctural rezultat și o aceeași ambianță estetică, funcțională și formală)
- platformele și aleile vor fi calibrate funcțional, în corelare cu dotările și activitățile existente/propuse și cu numărul de utilizatori, cu evitarea antropizării și mineralizării excesive a spațiilor verzi și a spațiilor publice amenajate
- nu se vor folosi materiale poluante sau alergenice ci se va păstra permeabilitatea terenurilor
- se vor asigura drenaje și pante pentru scurgerea apelor pluviale iar acestea se vor capta pentru a fi utilizate în irigarea zonelor verzi
- este necesară tratarea zonelor de limită a spațiilor verzi și conexiunea fluentă a sistemului verde conectat cu vecinătatea
- amenajările peisagsitice vor avea în vedere integrarea studiilor de iluminat decorativ specifice și a celor cu referire la rețele tehnico-edilitare (inclsiv cu integrarea elementelor de tip *Smart City*)

De asemenea, setul preliminar de reglementare cu privire la spațiile verzi se va face cu respectarea normelor și legilor în vigoare, inclusiv reglementările specifice menționate în Legea 525/1996, respectiv:

1.1 CONSTRUCŢII ADMINISTRATIVE	NORMĂ SPAȚII VERZI
1.1.8. - Sedii de prefecturi 1.1.9. - Sedii de servicii descentralizate în teritoriu ale ministerelor şi ale altor organe de specialitate ale administraţiei	minimum 15% din suprafaţa terenului.

1.1.10. - Sedii de primării	
1.1.11. - Sedii de partid - sediul central 1.1.12. - Sedii de sindicate, culte, fundaţii, organizaţii neguvernamentale, asociaţii, agenţii, fonduri etc. 1.1.13. - Sedii de birouri	minimum 10% din suprafaţa totală a terenului.
1.2. - Construcţii financiar-bancare 1.2.2. - Sedii de bănci - sediul central, filiale 1.2.3. - Sedii de societăţi de asigurări (de bunuri, de persoane), burse de valori şi mărfuri	minimum 10% din suprafaţa totală a terenului.
1.3. - Construcţii comerciale 1.3.1. - Comerţ nealimentar 1.3.2. - Magazin general 1.3.3. - Supermagazin (supermarket) 1.3.4. - Piaţa agroalimentară 1.3.5. - Comerţ alimentar 1.3.6. - Alimentaţie publică 1.3.7. – Servicii 1.3.8. – Autoservice	vor fi prevăzute spaţii verzi şi plantate, cu rol decorativ şi de agrement, în exteriorul clădirii sau în curţi interioare - între 2-5% din suprafaţa totală a terenului.
1.4. - Construcţii de cult 1.4.1. - Lăcaşe de cult 1.4.2. – Mânăstiri 1.4.3. – Schituri 1.4.4. – Cimitire	dimensionate în funcţie de amplasarea în localitate şi de condiţiile impuse prin regulamentul local de urbanism.
1.5.3. – Biblioteci 1.5.4. – Cluburi 1.5.5. - Săli de reuniune 1.5.6. – Cazinouri 1.5.7. - Case de cultura 1.5.8. - Centre şi complexe culturale 1.5.9. – Cinematografe 1.5.10. - Teatre dramatice, de comedie, de revista, opera, operetă, de păpuşi 1.5.11. - Săli polivalente 1.5.12. – Circ	vor fi prevăzute spaţii verzi şi plantate, spaţii de joc şi de odihna, în funcţie de capacitatea construcţiei - 10-20% din suprafaţa totală a terenului

1.6. - Construcţii de învăţământ 1.6.1. - Învăţământ preşcolar (grădiniţe) 1.6.2. - Şcoli primare 1.6.3. - Şcoli gimnaziale 1.6.4. – Licee 1.6.5. - Şcoli postliceale 1.6.6. - Şcoli profesionale 1.6.7. - Învăţământ superior	nu se prevad norme in *Legea 525/1996* NP010-97 – *„Normativ privind proiectarea, realizarea și exploatarea construcțiilor pentru școli și licee”,* exista menționarea unui P.O.T. construit maxim = 16-25% și terenul construit nu trebuie să depășească 82% (inclusiv amenajarea careului școlar și a terenurilor și instalațiilor sportive)
1.7. - CONSTRUCŢII DE SĂNĂTATE	
1.7.2. - Spital general (judeţean, orăşenesc, comunal, cuplat sau nu cu dispensar policlinic) 1.7.3. - Spital de specialitate (maternitate, pediatrie, contagioşi, oncologie, urgenţă, reumatologie, clinici particulare) 1.7.4. - Asistenţa de specialitate (boli cronice, handicapaţi, recuperări funcţionale, centre psihiatrice) 1.7.5. - Dispensar policlinic [(gr. 1, 2, 3) 600, 1.200, 2.400 consultaţii/zi] 1.7.6. - Dispensar urban (cu 2-4 circumscripţii independente sau cuplate cu staţionar, casa de naşteri, farmacie) 1.7.7. - Dispensar rural (cu 2-4 circumscripţii independente sau cuplate cu staţionar, casa de naşteri, farmacie) 1.7.8. - Alte unităţi (centre de recoltare sânge, medicina preventivă, staţii de salvare, farmacii)	vor fi prevăzute spaţii verzi şi plantate în interiorul incintei, după cum urmează: – aliniamente simple sau duble, cu rol de protecţie; – parc organizat cu o suprafaţa de 10-15 mp/bolnav - se recomandă realizarea de grădini vindecatoare, terapeutice și de recuperare
1.7.9. - Creşe şi creşe speciale pentru copii (cu 1, 2 ..., n grupe) 1.7.10. - Leagăn de copii	vor fi prevăzute spaţii verzi şi plantate de 10-15 mp/copil.
1.8. - CONSTRUCŢII ŞI AMENAJĂRI SPORTIVE	
1.8.1. - Complexuri sportive 1.8.3. - Săli de antrenament pentru diferite sporturiAmplasament: în zone verzi, nepoluate, şi pe cât posibil în vecinătatea unor cursuri sau oglinzi de apa	vor fi prevăzute spaţii verzi şi plantate, minimum 30% din suprafaţa totală a terenului.

1.8.4. - Săli de competiţii sportive (specializate sau polivalente) 1.8.2. – Stadioane 1.8.5. - Patinoare artificialeAmplasament: de preferinţa în zonele rezidenţiale sau în vecinătatea complexurilor sportive şi de agreement 1.8.6. - Poligoane pentru tir 1.8.7. - PopicăriiAmplasament: în zone nepoluate, bogat plantate, şi pe cât posibil în vecinătatea unor cursuri sau oglinzi de apa.	
1.9. - Construcţii de agrement 1.9.1. - Locuri de joaca pentru copii 1.9.2. – Parcuri 1.9.3. – Scuaruri	vor fi prevăzute spaţii verzi şi plantate, în funcţie de destinaţie şi de gradul de confort, dar nu mai puţin de 25% din suprafaţa totală a terenului.
1.10. - Construcţii de turism 1.10.1. - Hotel *-***** 1.10.2. - Hotel-apartament *-***** 1.10.3. - Motel *-** 1.10.4. - Vile **-***** 1.10.5. - Bungalouri *-*** 1.10.6. - Cabane categoria *-*** 1.10.7. - Campinguri *-**** 1.10.8. - Sate de vacanta **-***	vor fi prevăzute spaţii verzi şi plantate, în funcţie de destinaţie şi de gradul de confort, dar nu mai puţin de 25% din suprafaţa totală a terenului.
1.11. - Construcţii de locuinţe	vor fi prevăzute spaţii verzi şi plantate, în funcţie de tipul de locuire, dar nu mai puţin de 2 mp/cap de locuitor
1.12.- Construcţii industriale	vor fi prevăzute spaţii verzi şi aliniamente cu rol de protecţie, în funcţie de categoria acestora, dar nu mai puţin de 20% din suprafaţa totală a terenului

5.8.3. Propunere set preliminar de reglementare cu privire la gestionare:

De asemenea, o componentă importantă preliminară de reglementare cu privire la gestionarea strategică și dezvoltarea spațiilor verzi și a peisajului este legată de gestionarea patrimoniului natural, antropic și cultural, care se va realiza prin reconsiderarea peisajului în toate componentele sale ca atu-uri în dezvoltarea spaţială, prin:

A. Protecția și conservarea patrimoniului natural și valorificarea acestuia

1. Dezvoltarea de reţele ecologice.

2. Menţinerea biodiversităţii în politicile sectoriale din agricultură, politică regională, transport, turism, etc.

3. Crearea unor strategii integrate de dezvoltare spaţială pentru zonele protejate, zonele umede și zonele cu risc de alunecare de teren.

4. Utilizarea instrumentelor economice în relaţie cu importanţa ecologică a zonelor protejate şi a zonelor ecologice sensibile.

5. Planificarea integrată a resurselor cu utilizarea energiilor regenerabile.

6. Protecţia solurilor în scopul reducerii eroziunii şi distrugerii solului.

7. Crearea strategiilor la nivel local, regional şi transnaţional pentru gestionarea riscurilor în peisaj[35].

8. Amenajarea peisagistică realizată de profesioniști în domeniu, prin proiecte dedicate de conservare, protecție și renaturare a spațiilor urbane publice, a spațiilor verzi istorice și/sau cu componentă de patrimoniu natural (grădini și parcuri istorice)

B. Gestionarea peisajului specific oglinzilor de apa si a resurselor de apă – o problemă majoră pentru dezvoltarea spaţială.

9. Echilibrarea ofertei şi cererii de apă prin instrumente economice pentru gospodărirea apei.

10. Cooperarea transnaţională şi interregională în aplicarea unor strategii integrate.

11. Ocrotirea şi reabilitarea marilor zone umede.

12. Gestionarea concertată a potențialului albastru.

13. Întărirea responsabilităţii regiunilor în gestionarea resurselor de apă.

14. Utilizarea studii de impact de mediu şi de impact teritorial pentru marile proiecte.

15. Renaturarea și amenajarea zonelor albastre (râuri, lacuri, zone umede), cu funcțiuni și dotări specifice pentru intrarea în circuitul public, cu păstrarea zonelor și benzilor verzi de protecție

[35] Vezi și CRĂCIUN, Cerasella, Capitolul "THE VULNERABILITY OF FRAGILE LANDSCAPE AND COMPLEX HAZARDS. Areas with Potential Risks and Specific Types of Hazards and Vulnerabilities of the Natural, Anthropic and Cultural Landscape in Braila County, Romania" (pag.67-81 - 14 pag.), in Partea I: *Urban hazard, exposure and vulnerability*, din cartea "Earthquake hazard impact and urban planning" (290 pagini, 155 ilustratii din care 100 ilustratii color), Seria *Environmental Hazards*, , ISBN 978-94-007-7980-8, Editura Springer, (editori: Maria Bostenaru Dan, Iuliana Armaș, Agostino Goretti), 2014.

C. Gestionarea creativă a peisajelor și a patrimoniului cultural.

16. Păstrarea şi dezvoltarea creativă a peisajelor culturale de mare valoare.

17. Valorificarea peisajelor culturale.

18. Coordonarea măsurilor de dezvoltare care afectează peisajele.

19. Reabilitarea creativă a peisajelor afectate de intervenţiile umane.

D. Gestionarea durabila și creativă a patrimoniului urban, rural și productiv

20. Crearea de strategii integrate pentru protecţia patrimoniului cultural ameninţat sau degradat, acordându-se o atenţie specială patrimoniului rural și productiv.

21. Păstrarea şi amenajarea creativă a ansamblurilor urbane.

22. Promovarea unei arhitecturi contemporane de calitate.

23. Sensibilizarea tuturor actorilor urbani cu privire la patrimoniul urban, rural și productiv, inclusiv cultural.

24. Definirea unor reglementări ferme privind protejarea patrimoniului construit, bazate pe revizuirea zonelor de protecție a monumentelor istorice, pe identificarea măsurilor clare pentru protecția patrimoniului și a peisajului urban.

25. Identificarea, inventarierea și protejarea parcelarului local valoros și a clădirilor cu valoarea arhitecturală din oraș.

26. Îmbunătățirea circulației și mobilității în cadrul municipiului urmează a fi realizată prin reconsiderarea traseelor majore de circulații, prin dezvoltarea inelelor alternative însoțite de spatii verzi cu rol de protecție.

6. CONCLUZII

Pentru păstrarea zonelor valoroase și concretizarea unui peisaj important care să susțină în mod durabil și ecologic calitatea vieții și sănătatea populației municipiului, este necesară implementarea urgentă a unei strategii cu referire la spațiul verde și la peisaj în toate componentele sale și la toate scările de abordare (macro-, mezzo-teritorial și la nivel de detaliu urban).

De asemenea, la nivel urban este necesară realizarea de studii de peisagistică de detaliu, realizate de profesioniști urbaniști-peisagiști specializați în domeniu, care să coordoneze echipe multidisciplinare formate din ecologi, specialiști în mediu, fauna și biodiversitate, sociologi, economiști, ingineri horticultori, silvicultori, etc. sau specializati în mobilitate și retele tehnico-edilitare, etc., precum și experți în fonduri europene, pentru realizarea unor studii si proiecte integrate, cu adevarat necesare și de calitate, care se pot implementa cu succes, pentru a dezvolta un municipiu verde cu un metabolism urban și uman sănătos.[36]

Prin protecția patrimoniului natural, a patrimoniului antropic/construit (urban, arhitectural), a patrimoniului cultural, precum și prin promovarea peisajului ca promotor și «model» al unei strategii de intervenție și a unei forme instituționale unice de gestiune a spațiului verde, municipiul se poate dezvolta atât funcțional, turistic, cât și la nivelul activităților necesare astăzi, inclusiv de tip productiv. Astfel, considerăm că este necesară reconsiderarea totală a importanței peisajului natural şi a patrimoniului cultural, ca atu-uri în dezvoltarea spaţială urbană și teritorial-administrativă a municipiului.

ÎNTOCMIT:

arh. Cerasella CRĂCIUN

urb. peisag. Lavinia Elena LUPARU

stud. urb. peisag. Damian GHINEA

[36] CRĂCIUN, Cerasella, Capitolul " PLURIDISCIPLINARITY, INTERDISCIPLINARITY AND TRANSDISCIPLINARITY - METHODS OF RESEARCHING THE METABOLISM OF THE URBAN LANDSCAPE" (pag.3-14 – 11 pag.), în Partea I: "***Introduction – Research / Method / Transdisciplinarity – Metabolism***a cărții "***PLANNING AND DESIGNING SUSTAINABLE AND RESILIENT LANDSCAPES***" (321 pagini, din care 117 ilustrații color), ISBN 978-94-017-8535-8, Seria: *Springer Geography*, (editori: Crăciun, Cerasella; Bostenaru-Dan, Maria), Editura Springer, 2014.

7. ANEXA 1: Surse documentare și bibliografice

Bibliografia și sursele documentare sunt prezentate, pe actegoriile de mai jos:

a. Cărți si capitole în cărți

b. Articole și lucrări de cercetare și de specialitate

c. Studii, documente și documentații de urbanism și amenajarea teritoriului, proiecte de specialitate, rapoarte, tratate și programe europene

d. Legislație și cadrul legal de elaborare

e. Siteuri web / Webografie

a. Cărți si Capitole în Cărți:

- ***„*Enciclopedia României*” – „*Volumul II, Țara Românească*”, coordonator: GUSTI, Dimitrie ed. Imprimeriei Naționale, 1939
- ANDRĂȘANU, Alexandru (coordonator), APACHIȚEI, Lorena (editor-șef), PALCU, Dan (co-editor), *„Cartea Locurilor. Imaterial pe Material*, Universitatea din București, Centrul GeoMedia, București, 2012;
- BLAKESLEY D. , *„Woodland Creation for Wildlife: a guide to creating new woodland for wildlife in Kent and East Sussex”,* East Malling Research, Kent, Marea Britanie, 2006;
- CRĂCIUN, Cerasella, Capitolul "*Efectele și beneficiile spațiilor verzi*" (pag. 63-89), în Secțiunea "*Strategii salutogene*", din cartea "*Safe Spaces / Spații Sigure 2(m)-020*" (editor Raluca Buzdugan), publicație e-book, Vlad Simionescu&Asociații Arhitecți, ISBN 978-973-0-33517-0, http://www.vsa.ro/PDF-Flip/index.html, ianuarie 2021;
- CRĂCIUN, Cerasella, Capitolul *"Pluridisciplinarity, interdisciplinarity and transdisciplinarity - Methods of researching the metabolism of the urban landscape"* (pag.3-14 – 11 pag.), în Partea I: "*Introduction – Research / Method / Transdisciplinarity – Metabolism*." a *cărții "Planning and designing sustainable and resilient landscapes"* (321 pagini, din care 117 ilustrații color), ISBN 978-94-017-8535-8, Seria: Springer Geography, (editori: Crăciun, Cerasella; Bostenaru-Dan, Maria), Editura Springer, 2014;
- CRĂCIUN, Cerasella, Capitolul *"The vulnerability of fragile landscape and complex hazards. Areas with Potential Risks and Specific Types of Hazards and Vulnerabilities of the Natural, Anthropic and Cultural Landscape in Braila County, Romania"* (pag.67-81 - 14 pag.), in Partea I: *Urban hazard, exposure and vulnerability*, din cartea "*Earthquake hazard impact and urban planning*" (290 pagini, 155 ilustratii din care 100 ilustratii color), Seria Environmental Hazards, , ISBN 978-94-007-7980-8, Editura Springer, (editori: Maria Bostenaru Dan, Iuliana Armaș, Agostino Goretti), 2014;
- CRĂCIUN, Cerasella, „*Eco-dezvoltare și peisaj* ", ISBN: 978-606-28-0355-1, Editura Universitară București, 2015;

- CRĂCIUN, Cerasella, Capitolul "***Landscape, ambient and environment management in residential urban areas*** " - Proiect ECOLOC (pag.79- pag.89), in cadrul cartii "*Landscape-Architecture-Technology-Ambient*", ISBN 978-606-638-011-9 (coordonator: arh. Ana Maria Dabija), Editura Universitara „Ion Mincu", Bucuresti, 2011;
- DIJKSTRA L., POELMAN H. , ***„Cities in Europe. The new OECD-EC definition, European Commission, Regional and Urban Policy***", Bruxelles, Belgia, 2012;
- ENĂCHESCU-CANTEMIR, Alexandrina, ***„Portul Popular Românesc***", 1939;
- JARVIS A., Reuter H. I., Nelson A., Guevara E., ***„Hole-filled SRTM for the globe Version 4, CGIAR-CSI SRTM 90m Database"***, http://srtm.csi.cgiar.org., 2008;
- JENSEN J. R. , ***„Remote Sensing of the Environment. An Earth Resource Perspective***", Prentice Hall, Upper Saddle River, NJ, SUA, 2000;
- PANAITESCU, Maria I., ***„Colecție de cusături naționale românești din diferite județe",*** 1910;
- ALEXANDRU-IONUȚ, Petrișor, ***„Analiză de mediu cu aplicaţii în urbanism şi peisagistică"***, Editura Universitară „Ion Mincu", Bucureşti, România, 2007;
- PETRESCU, Paul, SECOȘAN, Elena, DOAGĂ, Aurelia, ***„Cusături românești",*** Consiliul Național al Organizației Pionierilor, 1973;
- TUFESCU, Victor, ***„Subcarpații și depresiunile marginale ale Transilvaniei"***, ed. Științifică, București, 1966;
- ZAHARIA, Cornelia-Elena (coordonator***), „Ghid de arhitectură pentru încadrarea în specificul local din mediul rural. Zona Botoșani"***, Ordinul Arhitecților din România, 2019.

b. Articole și lucrări de specialitate

- ***„Drumul vinului, la pensiunea La Butoaie***" publicat în revista „România Rurală", Rețeaua Națională de Dezvoltare Rurală, nr. 24, anul II, aprilie 2015;
- AGNOLETTI M., CARGNELLO G., GARDIN L., SANTORO A., BAZZOFFI P., SANSONE L., PEZZA L., BELFIORE N., ***„Traditional landscape and rural development: Comparative study in three terraced areas in northern, central and southern Italy to evaluate the efficacy of GAEC standard 4.4 of cross compliance***", în revista Italian Journal of Agronomy, vol. 6, nr. 1S, 2011;
- ALEXANDRU, Tiberiu, ***„Bela Bartok – Rumanian Folk Music"***, Volumul I: ***„Instrumental Melodies"***, Volumul II: ***„Vocal Melodies"***, Volumul III: ***„Texts, Edites by Benjamin Suchoff"***, cuvând înainte de BATOR, Victor, ***„The Hague, Martinus Nijhoff",*** 1967, în Revista de etnografie și folclor, Tomul 13, nr. 4, ed. Academiei Republicii Socialiste România, București, 1968;
- BONDOC, Dorel, ***„Repertoriul fortificațiilor de pe râpa nordică a limesului Dunării de Jos în epoca romană târzie"***, în revista Romanian Archaeology Journal, 2000;
- CRĂCIUN, Cerasella, Articol ***„PEISAJUL – ca `PROMOTOR` si `MODEL` al unei strategii de intervenție si al unei forme instituționale unice de gestiune. Studiu de***

Fundamentare de Peisaj al Judetului Brăila – Istorie, transformare si evolutie a peisajului natural, antropic si cultural" (pag.77-88), in revista Amenajarea Teritoriului si Urbanismul, editata de Asociația Arhitecților Șefi din Județele României, Anul X, Nr.3-4, 2010.DUVAGI, Ignis (coordonator), „Ghid de arhitectură pentru încadrarea în specificul local din mediul rural. Zona Botoșani ", Ordinul Arhitecților din România, 2020;

- DAVID, Ioana, ***„Harta vinului românesc: cu opt regiuni viticole, 37 de podgorii și 180.000 de hectare de vie, România se află pe locul cinci în Europa***", publicat în 18.10.2014 pe website-ul Ziarului Financiar, https://www.zf.ro/;
- GOVINDASAMY B., DUFFY P. B., COQUARD J. , ***„High-resolution simulations of global climate, part 2: Effects of increased greenhouse cases",*** Climate Dynamics, vol. 21, 2003;
- HIJMANS R. J., CAMERON S. E., PARRA J. L., JONES P. G., Jarvis A. , ***„Very high resolution interpolated climate surfaces for global land areas, International Journal of Climatology",*** vol. 25, 2005;
- HIJMANS R. J., GUARINO L., CRUZ M., ROJAS E., ***„Computer tools for spatial analysis of plant genetic resources data: 1. DIVA-GIS",*** Plant Genetic Resources Newsletter, vol. 127, 2001;
- Panagos P., Van Liedekerke M., Jones A., Montanarella L., ***„European Soil Data Centre: Response to European policy support and public data requirements***", Land Use Policy, vol. 29, nr. 2, 2012;
- Orașul Dorohoi – lucrare de seminar la geografie istorică ," Universitatea Alexandru Ioan Cuza", Facultatea de Istorie
- Norme spații verzi – Suprafețe la număr și procent de locuitori din razele de deservire , prof. dr. arh. Cerasella CRĂCIUN, Curs „Peisagistică", Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu" București
- MOLNAR, IOSIF A., ***"Artă populară şi folclor"*** – 1959, din "Romînia - Ghid Turistic", 1960, pag. 870. Peisajul și Patrimoniul cultural mobil

c. Studii, documente și documentații de urbanism și amenajarea teritoriului, rapoarte, tratate și programe europene

- Date statistice Institutul Național de Statistică – baza de date Tempo online INS;
- Inventar Arii Protejate, ananpg.gov.ro;
- Lista Monumentelor Istorice 2015;
- ***"Planul de Dezvoltare Regional NORD EST 2014-2020",*** Agenția pentru Dezvoltare Regională NORD-EST, 2014***;***
- ***"Regulament Local Urbanism 1999",*** aferent ***"Plan urbanistic General al Muncipiului Dorohoi"***;
- ***"Ridicarea topografică"*** (cadastre eterra) existentă la Primăria Dorohoi la data elaborării prezentului studiu;
- Registrul Spațiilor verzi Municipiu Dorohoi (conform datei mai 2025);

- ***"Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a Municipiului Dorohoi 2021-2027"***, https://dezvoltare-dorohoi.ro/wp-content/uploads/2024/01/Strategia-Integrata-de-Dezvoltare-Urbana-Dorohoi-2021-2027.pdf;
- ***"Planul de Mobilitate Urbană durabilă al Municipiului Dorohoi 2021-2027"***, https://dezvoltare-dorohoi.ro/wp-content/uploads/2024/01/PMUD-Dorohoi-2021-2027.pdf
- ***"Raport de mediu pentru Planul de Amenajare a Teritoriului – Județul Botoșani 2017"***

https://www.cjbotosani.ro/portal/files/Arhitect_sef/Anunturi/Raport%20de%20mediu%20PATJ%20Botosani.pdf

- ***"Strategia de dezvoltare durabilă a Municipiului Dorohoi",*** https://www.primariadorohoi.ro/files/2021/Strategie%20de%20Dezvoltare%20Durabil%C4%83%20Dorohoi_actualizat%2012_05_2021_rev%20ANC2.pdf
- Situri Natura 2000, Comisia Europeană Direcția Generală de Mediu, 2010;
- ***"Statistica Activităților din Silvicultură Anul 2019"***, INS, 2020;
- ***„Ghid privind macrozonarea teritoriului României din punct de vedere al riscului la alunecări de teren",*** Ministerul Lucrărilor Publice şi Amenajării Teritoriului, Bucureşti, România, realizat de GEOTEC SA, 1999;
- Ministerul Mediului şi Dezvoltării Durabile (2008), Anexa nr. 6 la Ordinul ministrului mediului şi dezvoltării durabile nr. 1.964/2007 privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanţă comunitară, ca parte integrantă a reţelei ecologice europene Natura 2000 în România, Monitorul Oficial al României, vol. 176, nr. 98 bis, pag. 354-1315.

d. Legislație și cadrul legal de elaborare

- Legea nr. 24 din 15 ianuarie 2007 (republicată) privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi din intravilanul localităților;
- Legea nr. 182 din 25 octombrie 2000 (republicată) privind protejarea patrimoniului cultural național mobil;
- Legea nr. 26 din 29 februarie 2008 privind protejarea patrimoniului cultural imaterial;
- Legea nr. 350 din 06.07.2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismului;
- Ordin M.D.R.A.P. nr. 233 din 26.02.1026, pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul și de elaborare și actualizare a documentațiilor de urbanism;
- H.G. nr. 525 din 27.06.1996, republicată în 2002 pentru aprobarea regulamentului general de urbanism;
- Legea 451 / 8 iulie 2002 Convenția Europeană a Peisajului, Florența 2000
- Ordin M.L.P.A.T. nr. 13/N/10.0403.1999 pentru aprobare reglementare tehnică ***„Ghid privind metodologia de elaborare și conținutul-cadru al Planului Urbanistic General"*** - Indicativ GP038/99;

- Ordin M.L.P.A.T. nr. 21/N/10.04.2000 pentru aprobarea reglementării tehnice *„Ghid privind elaborarea și aprobarea regulamentelor locale de urbanism”* - Indicativ GM-007-2000;
- “Strategia Națională privind Agenda Digitală pentru România 2020”;
- “Strategia pentru Consolidarea Administrației Publice 2014-2020”;
- Analiza nevoilor și obiectivelor de simplificare și raționalizare a procedurilor administrative pentru cetățeni – MDRAPFE;
- Alte documente/acte normative relevante pentru acest proiect, reglementări naționale și dispoziții comunitare aplicabile.
- Ordonanța nr. 43 din 30 ianuarie 2000 (republicată) privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național;
- Registrul Arheologic Național (RAN), Ministerul Culturii;
- Ordinul nr. 724/2013 privind atestarea produselor tradiționale;
- Arhiva Ordinului nr. 690/2004;
- Hotărâre privind aprobarea modelului de stemă de pe steagul județului Botoșani, HCJ nr. 1302/2006
- Hotărâre privind aprobarea modelului de stemă a municipiului Dorohoi, HCJ nr. 117/2007

e. Siteuri web / Webografie:

- Platforma on-line de cercetare antropologică „Iscoada”, https://www.iscoada.com/;
- *„Semne Cusute”,* https://semnecusute.ro/;
- *„Traditional wall-carpet craftmanship in Romania and the Republic of Moldova”*, Intangible cultural heritage, UNESCO, https://ich.unesco.org/;
- *„Portul popular românesc – Alexandrina Enăchescu-Cantemir, 1939”*, publicat în 02.04.2018, http://etnobiblioteca.blogspot.com/;
- *„Romanian Museum.com presents Folk costumes of Romania”*, http://romanianmuseum.com/;
- “*Planul de management actualizat al Spațiului Hidrografic Prut-Bârlad 2022-2027”,*

http://prut-barlad.rowater.ro/wp-content/uploads/2023/10/Brosura-pentru-public-Planul-de-Management-actualizat-2021-al-spatiului-hidrografic-Prut-Barlad.pdf

- *„Planul de managemet actualizat al spațiului hidrografic Prut-Bârlad*” (Anexe Volumul1) http://prut-barlad.rowater.ro/wp-content/uploads/2023/06/PMBH-Actualizat_-Anexe_ABAPB_vol1.pdf
- *„Planul de analiză și acoperire a riscurilor al județului Botoșani* „-

https://docs.google.com/viewerng/viewer?url=https://comunavlasinesti.ro/wp-content/uploads/2025/05/extras-paar-2025.pdf&hl=en

- https://snazzymaps.com/style/8097/wy

- www.iso4app.net
- Hartă geografică, www.pe-hartă.ro
- http://atlas.anpm.ro/atlas#
- https://en-in.topographic-map.com/map-wlddnx/Dorohoi/?center=47.96751%2C26.41731&base=4
- https://en-in.topographic-map.com/map-wlddnx/Dorohoi/?center=47.99739%2C26.42701&base=4&zoom=13
- *https://maps.google.com*
- *https://land.copernicus.eu/en/map-viewer?dataset=0407d497d3c44bcd93ce8fd5bf78596a*
- *https://insse.ro/cms/sites/default/files/field/publicatii/statistica_activitatilor_din_silvicultura_in_anul_2023.pdf*
- https://insse.ro/cms/sites/default/files/field/publicatii/statistica_activitatilor_din_silvicultura_in_anul_2023.pdf
- *https://ec.europa.eu/jrc/en/pvgis*
- www.geoportal.gov.ro
- *Registrul Spațiilor Verzi, https://addvances.ro/aplicatie/*
- *https://www.cultura.ro/lista-monumentelor-istorice*
- *https://ro.wikipedia.org/wiki/Transhumanță#/media/Fișier:Transhumance_ways_of_the_Vlachs.jpeg*
- *„Harta viticolă - Podgorii România", https://revino.ro/regiuni-viticole-harti/*
- *https://ro.wikipedia.org/wiki/Drumul_Moldovenesc*
- *RomaniaMuseum.com*
- *www.maiestria.com*
- *https://www.cazaretransilvania.ro/Harta-map/Romania-Map.html*
- *https://www.cazaretransilvania.ro/Harta-map/harta-turistica/Romania-Harta.webp*
- *https://www.instagram.com/p/C0TifCesaeB/?hl=af*
- *https://www.facebook.com/100069863823648/posts/1590692654508155/*
- *https://map.cimec.ro/Mapserver/*
- *https://www.radiovacanta.ro/evenimente/festivalului-traditiilor-mestesugaresti-la-dorohoi-14043.html?utm_source=chatgpt.com*

8. ANEXA 2 - Piese Desenate (Planșe)

8.1. BORDEROU PIESE DESENATE (PLANSE):

1. ANALIZA SITUAȚIEI EXISTENTE – ÎNCADRAREA LA NIVELUL TERITORIULUI ADMINISTRATIV ȘI INTRAVILAN AL MUNICIPIULUI DOROHOI ÎN CONTEXT SUPRATERITORIAL. UTILIZAREA TERENULUI, ZONE NATURALE ȘI DIRECȚIILE SPECIFICE DE DEZVOLTARE A MACRO-PEISAJULUI CVASI-/SEMI-NATURAL.

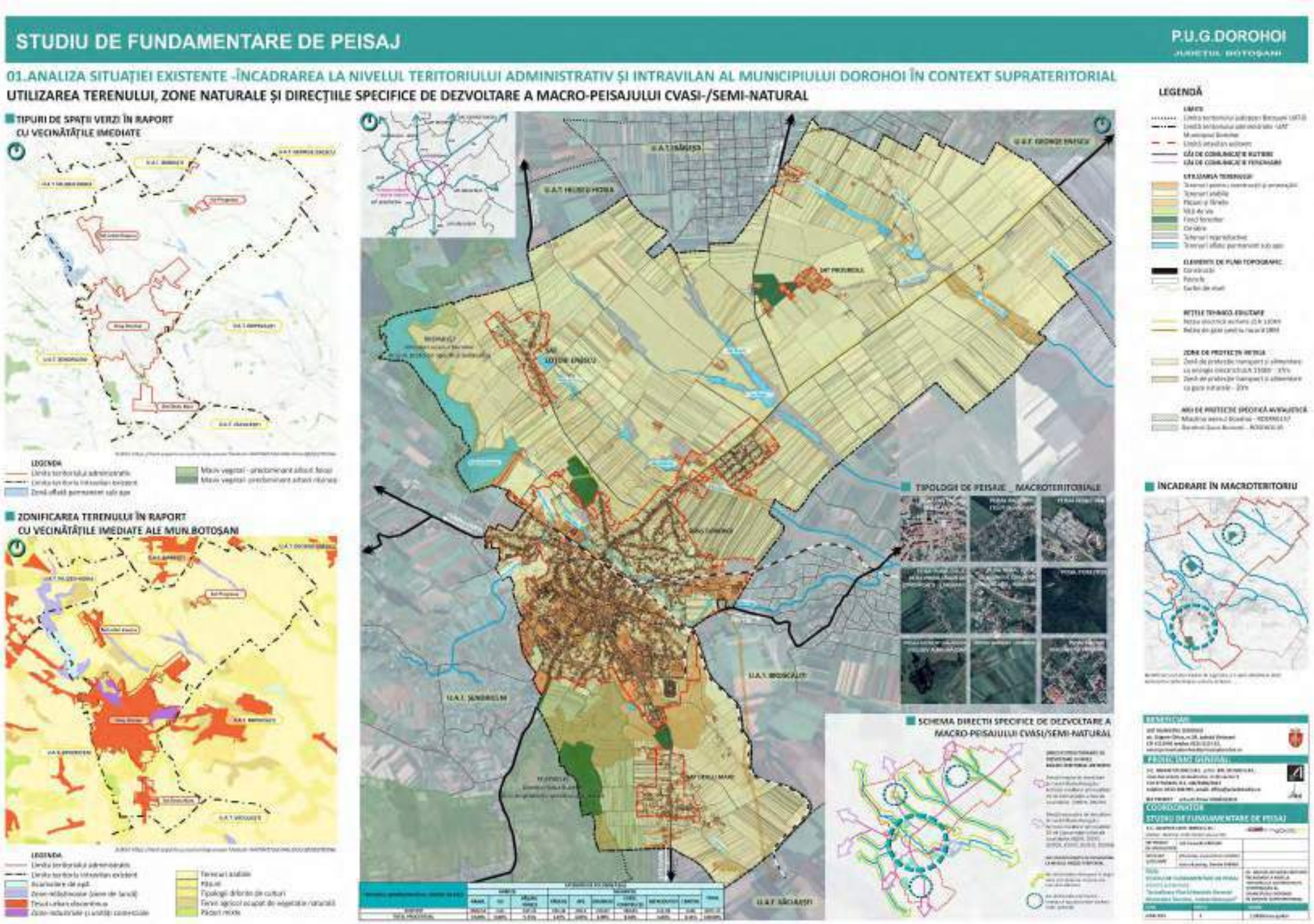
2. SINTEZA ANALIZEI SITUAȚIEI EXISTENTE, DISFUNCȚIONALITĂȚI ȘI ELEMENTE DE POTENȚIAL. TIPOLOGII DE SPAȚII VERI. STUDIU DE IMAGINE AMBIENTAL. BILANȚ TERITORIAL EXISTENT

3. PROPUNERE STRATEGICĂ PRIVIND DEZVOLTAREA, PROTECȚIA ȘI CONSERVAREA SPAȚIILOR VERZI ȘI A PEISAJULUI ÎN MUNICIPIUL DOROHOI. PROPUNERE SISTEM VERDE INTEGRAT. NECESAR DE SPAȚIU VERDE ȘI BILANȚ TERITORIAL PROPUS

4. PROPUNERE STRATEGICĂ. IMAGINE AMBIENTALĂ, SECȚIUNI CARACTERISTICE PRIN PEISAJUL MAJOR ȘI ELEMENTE PARTICULARE DE PEISAJ CULTURAL

8.2. INSERT PIESE DESENATE / PLANȘE AFERENTE STUDIULUI DE FUNDAMENTARE DE PEISAJ – MUNICIPIUL DOROHOI :

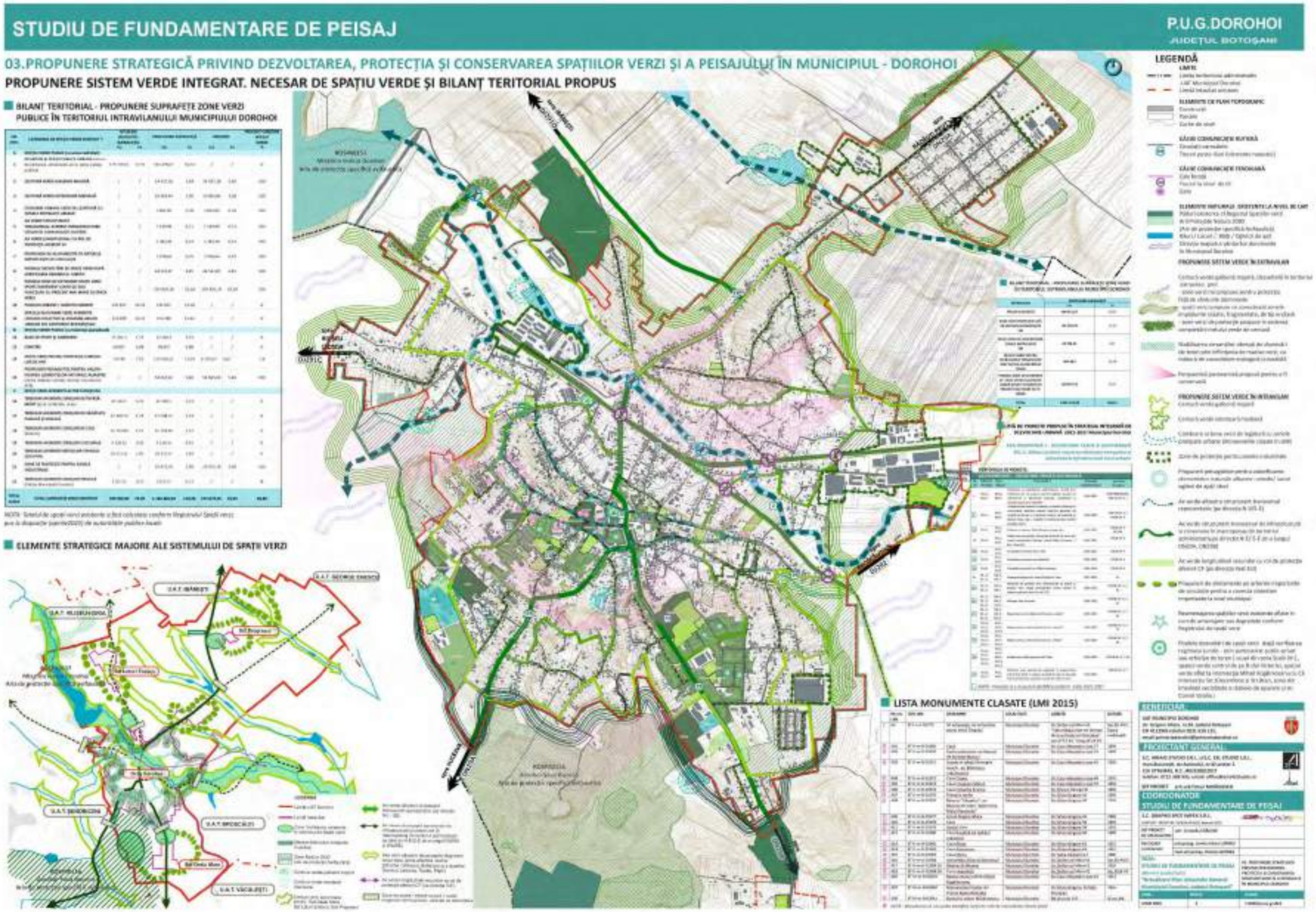
1. ANALIZA SITUAȚIEI EXISTENTE – ÎNCADRAREA LA NIVELUL TERITORIULUI ADMINISTRATIV ȘI INTRAVILAN AL MUNICIPIULUI DOROHOI ÎN CONTEXT SUPRATERITORIAL. UTILIZAREA TERENULUI, ZONE NATURALE ȘI DIRECȚIILE SPECIFICE DE DEZVOLTARE A MACRO-PEISAJULUI CVASI-/SEMI-NATURAL.

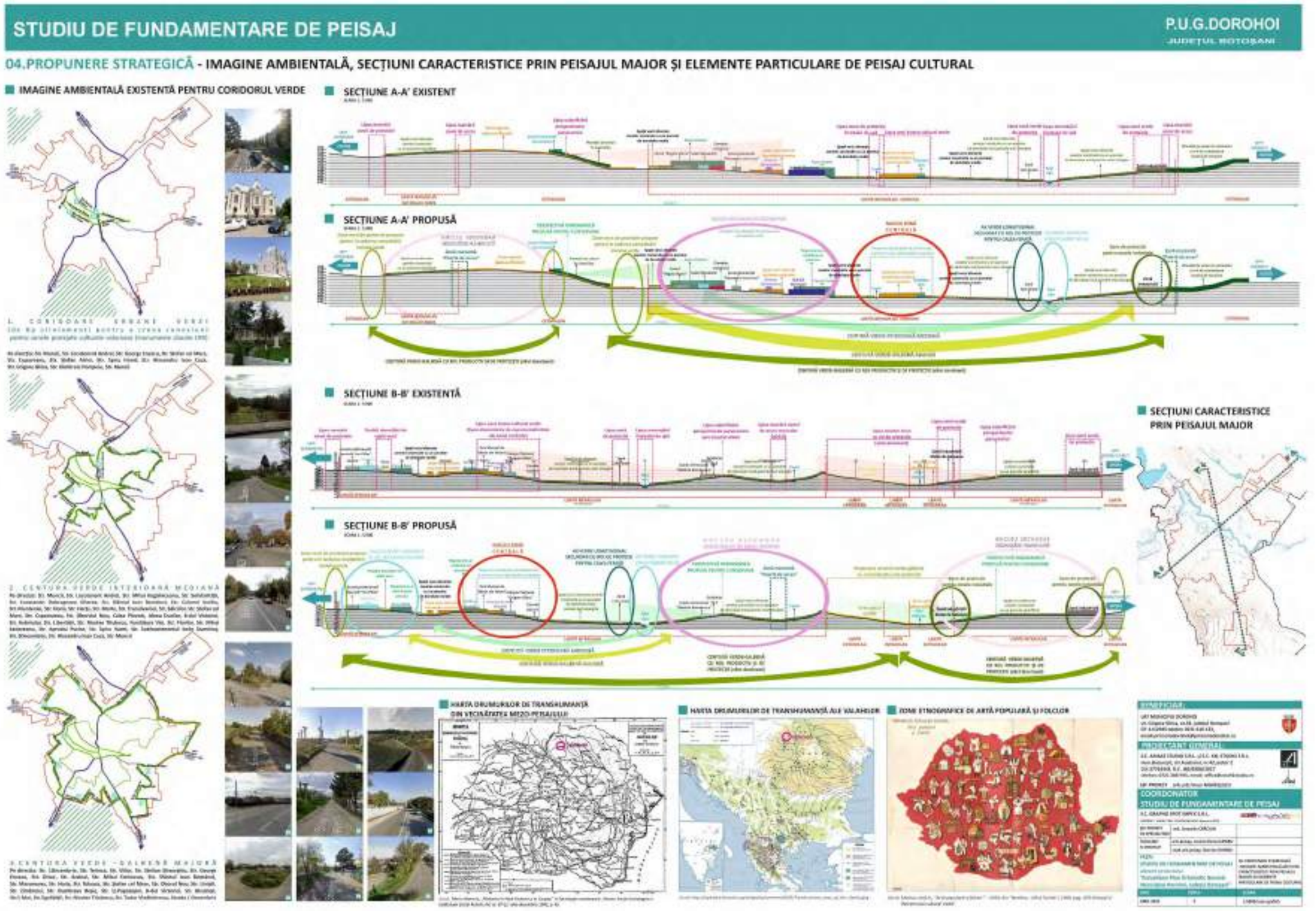
2. SINTEZA ANALIZEI SITUAȚIEI EXISTENTE , DISFUNCȚIONALITĂȚI ȘI ELEMENTE DE POTENȚIAL. TIPOLOGII DE SPAȚII VERI. STUDIU DE IMAGINE AMBIENTAL. BILANȚ TERITORIAL EXISTENT

3. PROPUNERE STRATEGICĂ PRIVIND DEZVOLTAREA, PROTECȚIA ȘI CONSERVAREA SPAȚIILOR VERZI ȘI A PEISAJULUI ÎN MUNICIPIUL DOROHOI
PROPUNERE SISTEM VERDE INTEGRAT. NECESAR DE SPAȚIU VERDE ȘI BILANȚ TERIORIAL PROPUS

4. PROPUNERE STRATEGICĂ.
IMAGINE AMBIENTALĂ, SECȚIUNI CARACTERISTICE PRIN PEISAJUL MAJOR ȘI ELEMENTE PARTICULARE DE PEISAJ CULTURAL

8.3. LISTA FIGURI

Figură 1 – Poziția municipiului Dorohoi în județ și prinipalele căi de comunicație. *Sursa: https://snazzymaps.com/style/8097/wy* 15
Figură 2 – Vecinătăți UAT Dorohoi. *Sursa: autorii studiului* 16
Figură 3 – Municipiul Dorohoi – Izocrone 10 min. *Sursa: www.iso4app.net* 17
Figură 4 – Macro unitățile de peisaj la nivelul judeului Botoșani. *Sursa: Harta geografică preluată de pe www.pe-hartă.ro* 19
Figură 5 – Harta topografică la nivel de macro-peisaj (la nivel județean). *Sursa: http://atlas.anpm.ro/atlas#* 21
Figură 6 - Harta topografică la nivel de macro / mezzo-peisaj. *Sursa: https://en-in.topographic-map.com/map-wlddnx/Dorohoi/?center=47.96751%2C26.41731&base=4* 22
Figură 7 - Harta topografică la nivel de mezo teritorial (U.A.T. Dorohoi). *Sursa: https://en-in.topographic-map.com/map-wlddnx/Dorohoi/?center=47.99739%2C26.42701&base=4&zoom=13* 23
Figură 8 - Regiuni biogeografice la nvel de mezzo-peisaj. *Sursa: http://atlas.anpm.ro/atlas#* 24
Figură 9 – Harta geologică. *Sursa: http://atlas.anpm.ro/atlas#* 26
Figură 10 – Harta solurilor. Sursa: http://atlas.anpm.ro/atlas# 27
Figură 11 – Uilizarea terenului administrativ al Municipiului Dorohoi. *Sursa: http://atlas.anpm.ro/atlas#* 28
Figură 12 – Exemplificare peisaje agricole. *Sursa: https://maps.google.com* 29
Figură 13 - Exemplificare peisaje naturale. *Sursa: https://maps.google.com* 29
Figură 14 - Exemplificare peisaje "albastre". *Sursa: https://maps.google.com* 29
Figură 15 - Exemplificare peisaje antropice. *Sursa: https://maps.google.com* 30
Figură 16 – Spațiu hidrografic Prut-Bârlad. *Sursa: http://prut-barlad.rowater.ro/despre-noi/descrierea-activitatii/managementul-european-integrat-resurse-de-apa/planurile-de-management-ale-bazinelor-hidrografice/planul-de-management-actualizat-2021-al-spatiului-hidrografic-prut-barlad/* 33
Figură 17 – Spațiu hidrografic aferent UAT-ului Dorohoi. *Sursa: autorii studiului, suport: https://land.copernicus.eu/en/map-viewer?dataset=0407d497d3c44bcd93ce8fd5bf78596a* 34
Figură 18 – Zone cu risc potențial semnificativ la inundații. *Sursa: https://www.mmediu.ro/app/webroot/uploads/files/PMBH_Actualizat_Text_ABAPB.pdf* 35
Figură 19 – Zone cu risc potențial semnificativ la inundații în intravilan. *Sursa: autorii studiului, interpretare pe baza informațiilor primite de la beneficiar* 36
Figură 20 – Peisaje pe coridorul Jijia. *Sursa: https://maps.google.com* 37
Figură 21 – Suprafața fondului forestier pe județe, la sfârșitul anului 2023. *Sursa:https://insse.ro/cms/sites/default/files/field/publicatii/statistica_activitatilor_din_silvicultura_in_anul_2023.pdf* 38
Figură 22 – Potențialul Energetic Solar al României. *Sursa: https://ec.europa.eu/jrc/en/pvgis* 50
Figură 23 – Distribuția siturilor Natura 2000 la nivel de județ. *Sursa: autorii studiului, prelucrare date www.geoportal.gov.ro* 41
Figură 24 - Siturile Natura 2000 la nivel de UAT Dorohoi. *Sursa: autorii studiului, prelucrare date www.geoportal.gov.ro* 42
Figură 25 – Densitatea locuirii la nivelul intravilanului Municipiului Dorohoi. *Sursa: PMUD Dorohoi 2021-2027* 46
Figură 26 – Vulnerabilitatea orașelor și municipiilor la cutrenure. *Sursa: Raport Privind Starea Teritoriului, 2017* 47
Figură 27 - Probabilitatea de alunecare. *Sursa: P.A.T.N.* 48
Figură 28 – Riscuri geomorfologice. *Sursa: autorii studiului, prelucrare din SIDU 2021-2027* 49
Figură 29 - Vulnerabilitatea orașelor și municipiilor la inundații. *Sursa: Raport Privind Starea Teritoriului, 2017* 50
Figură 30 – Distribuția fondului funciar în municipiul Dorohoi pe categorii de folosință a terenurilor. *Sursa: Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană 2021-2027* 51
Figură 31 – Peisaje identificate în funcție de categoriile de folosință a terenurilor la nivel U.A.T. Dorohoi. *Sursa: https://maps.google.com* 52
Figură 32 – Peisaje cvasi-mnaturale la nivelul Municipiului Dorohoi. *Sursa: autorii studiului, suport: https://land.copernicus.eu/en/map-viewer?dataset=0407d497d3c44bcd93ce8fd5bf78596a* 56
Figură 33 – Exemplificare tipologii peisaje cvasi-naturale la nivelul Municipiului Dorohoi. *Sursa: https://maps.google.com* 57
Figură 34 – Peisaje naturale vegetale la nivel de UAT Dorohoi. *Sursa: autorii studiului, suport: https://land.copernicus.eu/en/map-viewer?dataset=0407d497d3c44bcd93ce8fd5bf78596a* 58
Figură 35 – Exemplificare tipologii de peisaje naturale la nivel de UAT Dorohoi. *Sursa: https://maps.google.com* 59
Figură 36 – Vegetație la nivel de intravilan Municipiul Dorohoi. *Sursa: Registrul Spațiilor Verzi , https://addvances.ro/aplicatie/* 59
Figură 37 – Exemplificarea- peisajul zonelor funcționale. *Sursa imagini : https://maps.google.com* 63
Figură 38 – Lista monumentelor istorice 2015 LMI. *Sursa: https://www.cultura.ro/lista-monumentelor-istorice* 63
Figură 39 – Exemplificare - Peisajul căilor majore de comunicație rutieră și al intrărilor / "Porților de acces" rutier. *Sursa: https://maps.google.com* 67
Figură 40 - Exemplificare - peisajul căilor de circulație rutieră în regim de sens unic 68
Figură 41 – Exemplificare – peisajul căilor de circulație feroviară. *Sursa: https://maps.google.com* 69
Figură 42 – Exemplificare – peisajul specific infrastructurii tehnico-edilitare. *Sursa: https://maps.google.com* 70
Figură 43 - Extras LMI 2024-județul Botoșani. *Sursa: https://maps.google.comSursa: Raportul de Mediu PATJ Botoșani* 71
Figură 44 – Harta drumurilor de transhumanță din vecinătatea mezzo-peisajului. *Sursa: Tiberiu Morariu. „Păstoritul în Alpii Francezi și în Carpați" in Sociologie românească : Revista Secţiei Sociologice a Institutului Social Român, 04, nr. 07-12, iulie-decembrie 1942, p. 45.* 75

Figură 45 – Harta drumurilor de transhumanță ale valahilor.
Sursa: https://ro.wikipedia.org/wiki/Transhumanță#/media/Fișier:Transhumance_ways_of_the_Vlachs.jpeg. Extrase Hărți Transhumanța Limesuri Zone Etnografice și Port popular Ornamentica din Curs prof.dr.arh.Cerasella Crăciun,Curs Peisaj Cultural, UAUIM 75
Figură 46 – Încadrarea în vecinătatea regiunii viticole „Potgoria Cotnari". *Sursa: „Harta viticolă - Podgorii România", https://revino.ro/regiuni-viticole-harti/* 76
Figură 47 – Drum Moldovenesc pe harta Principatului Moldovei. *Sursa: autorii studiului, prelucrare proprie : https://ro.wikipedia.org/wiki/Drumul_Moldovenesc* 78
Figură 48 – Harta etnografică a României. *Sursa: RomaniaMuseum.com* 80
Figură 49 – Harta extinsă a zonelor etnografice. *Sursa: www.maiestria.com* 81
Figură 50 – Încadrarea în vecinătatea regiunii de patrimoniu mondial UNESCO. *Sursa: https://www.cazaretransilvania.ro/Harta-map/Romania-Map.html și https://www.cazaretransilvania.ro/Harta-map/harta-turistica/Romania-Harta.webp* 82
Figură 51 – Exemple de arhitectură tradițională și monumente în Municipiul Dorohoi. *Sursa: specificată pentru fiecare imagine* 83
Figură 52 – Încadrare în subzona Nord-Dorohoi-Darabani (sub influența Bucovinei de Nord a Cernăuțului. *Sursa: autorii studiului, prelucrare proprie din Ghid de arhitectură pentru încadrarea în specificul local din mediul rural-Zona Botoșani* 84
Figură 53 - Muzeul de Științele Naturii –Municipiul Dorohoi. *Sursa: https://maps.google.com* 85
Figură 54 – Meșteșuguri din zona Botoșani. *Sursa imagine: Ghid de arhitectură pentru încadrarea în specificul local din mediul rural –Zona Botoșani* 87
Figură 55 – Zone etnografice de artă populară și folclor. *Sursa: Molnar, Iosif A., "Artă populară şi folclor" – 1959, din "Romînia - Ghid Turistic", 1960, pag. 870. Peisajul și Patrimoniul cultural mobil* 90
Figură 56 - Ilustrație arta digitală a movilelor de pe ii și cămăși tradiționale românești, pentru Ziua Universală a Iei -2021. *Sursa: Amalia Șerban, https://www.instagram.com/p/C0TifCesaeB/?hl=af* 91
Figură 57 - Costume populare - Zona Botoșani. *Sursa: https://www.facebook.com/100069863823648/posts/1590692654508155/* 92
Figură 58 - Exemple de motive tradiționale. *Sursa: https://semne-cusute.blogspot.com/2014/* 93
Figură 59 - Simbolurile de pe Stema Județului Botoșani. *Sursa: Hotărâre privind aprobarea modelului de stemă de pe steagul județului Botoșani, HCJ nr. 1302/2006* 94
Figură 60 - Simbolurile de pe Stema Municipiului Dorohoi. *Sursa: Hotărâre privind aprobarea modelului de stemă a municipiului Dorohoi, HCJ nr. 117/2007* 95
Figură 61 – Descoperiri arheologice conform RAN. *Sursa: https://map.cimec.ro/Mapserver/* 96
Figură 62 – Afiș – Festivalul tradițiilor meșteșugărești. *Sursa: https://www.radiovacanta.ro/evenimente/festivalului-traditiilor-mestesugaresti-la-dorohoi-14043.html?utm_source=chatgpt.com* 97
Figură 63 – Identificarea necorelării spațiilor verzi din PUG-ul aflat în viguare și Registrul Spațiilor Verzi. *Sursa: autorii studiului, prelucrare prorie pe baza P.U.G. în vigoare* 100
Figură 64 – Folosința terenurilor la nivel de UAT Dorohoi. *Sursa: autorii studiului, prelucrare pe baza informațiilor primite de la beneficiar* 102
Figură 65 – Centura verde-galbenă majoră. *Sursa: autorii studiului* 143
Figură 66 – Centura verde interioară mediană. *Sursa:autorii studiului* 144
Figură 67 - Culoare urbane verzi. *Sursa: autorii studiului* 145
Figură 68 – Concept "Dorohoi Municipiu Verde". *Sursa: autorii studiului* 146
Figură 69 – Tabel Norme spații verzi – Suprafețe la număr de locuitori. *Sursa: prof.dr.arh.Cerasella Crăciun, Curs "Piesagistică", Universitatea de Arhitectură și Urbanism Ion Mincu București* 147
Figură 70 – Tabel Norme spații verzi – Suprafețe la număr și procent de locuitori de razele de deservire. *Sursa: prof.dr.arh.Cerasella Crăciun, Curs "Peisagistică", Universitatea de Arhitectură și Urbanism "Ion Mincu" București* 148
Figură 71 – Schemă grafică- Norme spații verzi, distanțe de deservire. *Sursa: prof.dr.arh.Cerasella Crăciun, Curs "Peisagistică", Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu" București* 148
Figură 72 – Propunere secțiuni caracteristice prin peisajul natural și antropic- Secțiuni A-A'. *Sursa: autorii studiului, extras Planșa 4 "Studiu de fundamentare de peisaj"* 154
Figură 73 - Propunere secțiuni caracteristice prin peisajul natural și antropic- Secțiuni B-B'. *Sursa: autorii studiului, extras Planșa 4 "Studiu de fundamentare de peisaj"* 155
Figură 74 – Tabel detaliere disfuncționalități ale reglementărilor vechiului PUG al municipiului Dorohoi cu privire la spațiile verzi și peisaj. *Sursa: autorii studiului* 166

Prezentul **Studiu de Fundamentare de Peisaj**
aferent **PUG Municipiul Dorohoi**,are **186 de pagini**
alb/negru cu inserturi de bilanțuri, schițe și planșe color.

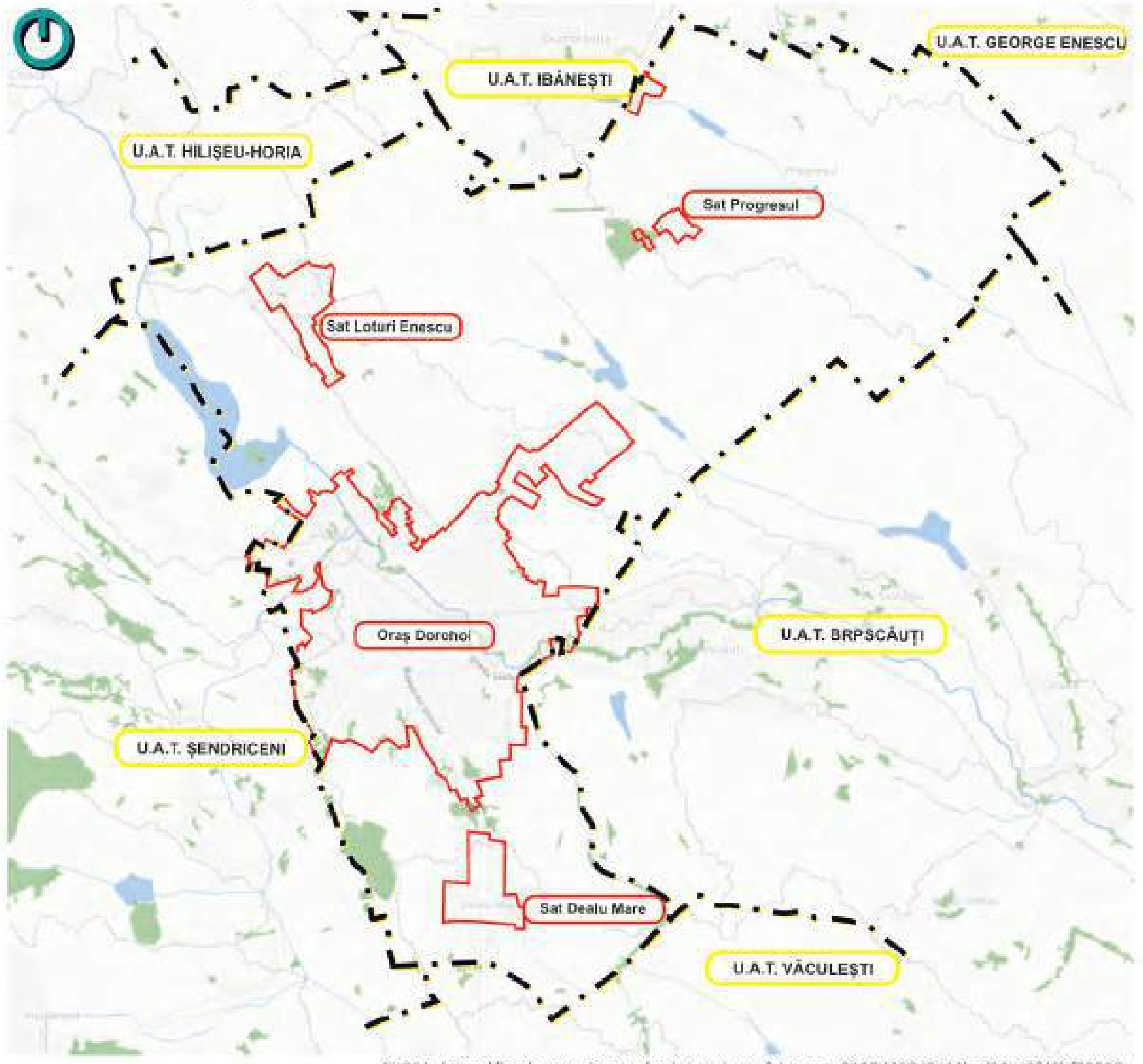
STUDIU DE FUNDAMENTARE DE PEISAJ

P.U.G.DOROHOI
JUDEȚUL BOTOȘANI

01.ANALIZA SITUAȚIEI EXISTENTE -ÎNCADRAREA LA NIVELUL TERITORIULUI ADMINISTRATIV ȘI INTRAVILAN AL MUNICIPIULUI DOROHOI ÎN CONTEXT SUPRATERITORIAL

UTILIZAREA TERENULUI, ZONE NATURALE ȘI DIRECȚIILE SPECIFICE DE DEZVOLTARE A MACRO-PEISAJULUI CVASI-/SEMI-NATURAL

TIPURI DE SPAȚII VERZI ÎN RAPORT CU VECINĂTĂȚILE IMEDIATE

SURSA: https://land.copernicus.eu/en/map-viewer?dataset=0407d497d3c44bcd93ce8fd5bf78596a

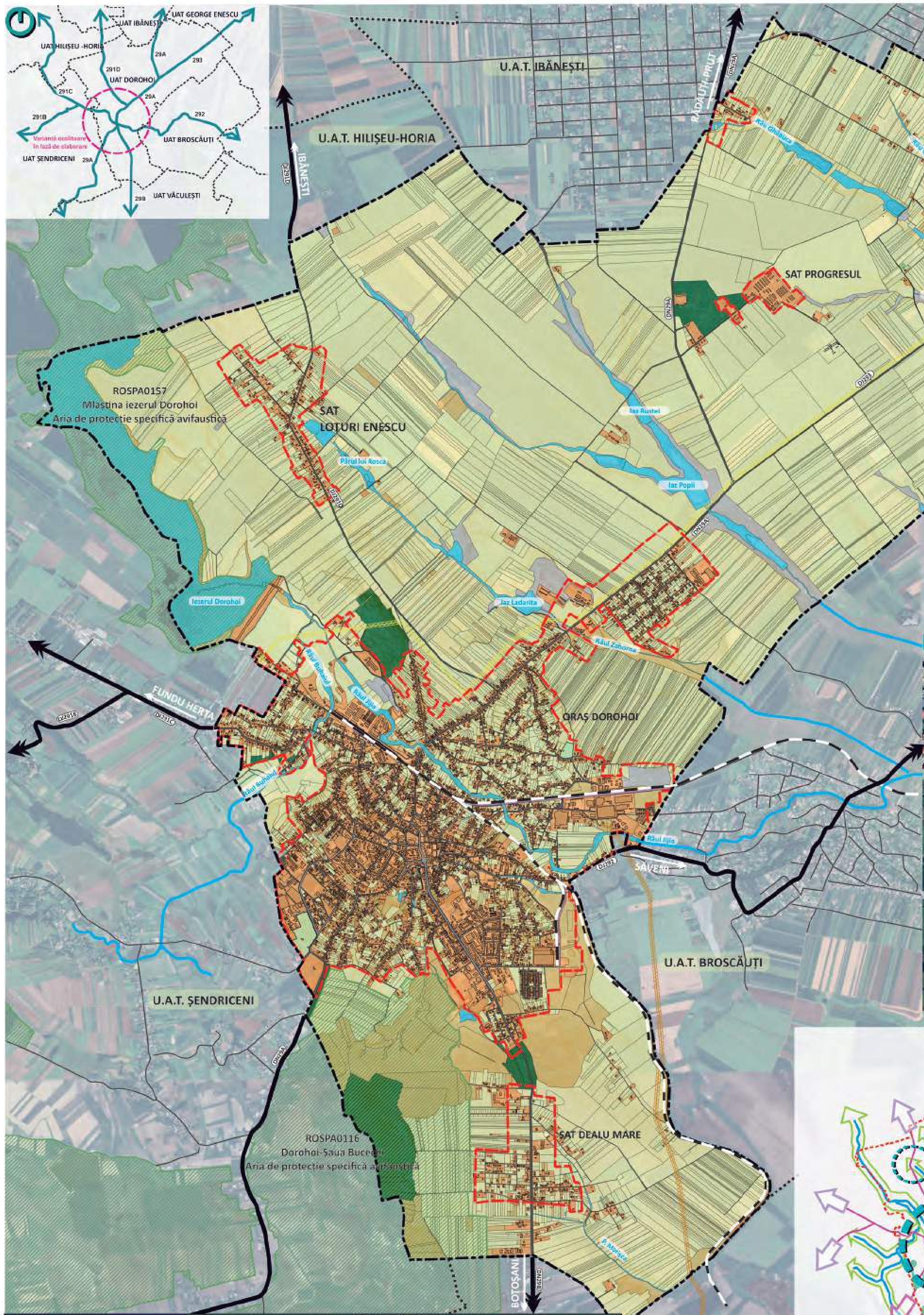
LEGENDA
- Limita teritoriului administrativ
- Limita teritoriu intravilan existent
- Zonă aflată permanent sub ape
- Masiv vegetal - predominant arbori foioși
- Masiv vegetal- predominant arbori rășinoși

ZONIFICAREA TERENULUI ÎN RAPORT CU VECINĂTĂȚILE IMEDIATE ALE MUN.BOTOȘANI

SURSA: https://land.copernicus.eu/en/map-viewer?dataset=0407d497d3c44bcd93ce8fd5bf78596a

LEGENDA
- Limita teritoriului administrativ
- Limita teritoriu intravilan existent
- Acumulare de apă
- Zone mlăștinoase (zone de luncă)
- Țesut urban discontinuu
- Zone industriale și unități comerciale
- Terenuri arabile
- Pășuni
- Tipologii diferite de culturi
- Teren agricol ocupat de vegetație naturală
- Păduri mixte

TERITORIUL ADMINISTRATIV AL UNITĂȚII DE BAZĂ	CATEGORII DE FOLOSINȚĂ (ha)									
	AGRICOL			NEAGRICOL						TOTAL
	ARABIL	VII	PĂȘUNI, FÂNEȚE	PĂDURE	APE	DRUMURI	CURȚI, CONSTRUCȚII	NEPRODUCTIV	CIMITIRE	
EXISTENT	4502.54	1.01	347.25	101.38	245.2	176.07	584.84	111.98	6.88	6077.15
TOTAL PROCENTUAL	74.09%	0.02%	5.71%	1.67%	4.03%	2.90%	9.62%	1.84%	0.11%	100.00%

TIPOLOGII DE PEISAJE _ MACROTERITORIALE

SCHEMA DIRECTII SPECIFICE DE DEZVOLTARE A MACRO-PEISAJULUI CVASI/SEMI-NATURAL

DIRECȚII STRUCTURANTE DE DEZVOLTARE LA NIVEL MACRO-TERITORIAL ANTROPIC

- Direcții majore de dezvoltare la nivelul Macro-Peisajului Antropic-Coridorul principalelor Căi de Comunicație și Axe ale Localităților (DN29A, DN29B)
- Direcții secundare de dezvoltare la nivelul Macro-Peisajului Antropic-Coridorul principalelor Căi de Comunicație și Axe ale Localităților (Dj292, DJ293, DJ291D, JD291C, DJ291C, DJ291B)

AXE STRUCTURANTE DE DEZVOLTARE LA NIVELUL MEZZO-TERITORIAL

- Axe de Dezvoltare Antropice-în lungul văilor principale ale zonei de apă (axe verzi-albastre)
- Axe de Dezvoltare Antropice - împrejurul țesutului urban (centura verde -galbenă)

LEGENDĂ

LIMITE
- Limita teritoriului județean Botoșani UAT-B
- Limită teritoriului administrativ -UAT Municipiul Dorohoi
- Limită intavilan existent
- **CĂI DE COMUNICAȚIE RUTIERE**
- **CĂI DE COMUNICAȚIE FEROVIARE**

UTILIZAREA TERENULUI
- Terenuri pentru construcții și amenajări
- Terenuri arabile
- Pășuni și fânețe
- Viță de vie
- Fond forestier
- Cimitire
- Terenuri neproductive
- Terenuri aflate permanent sub ape

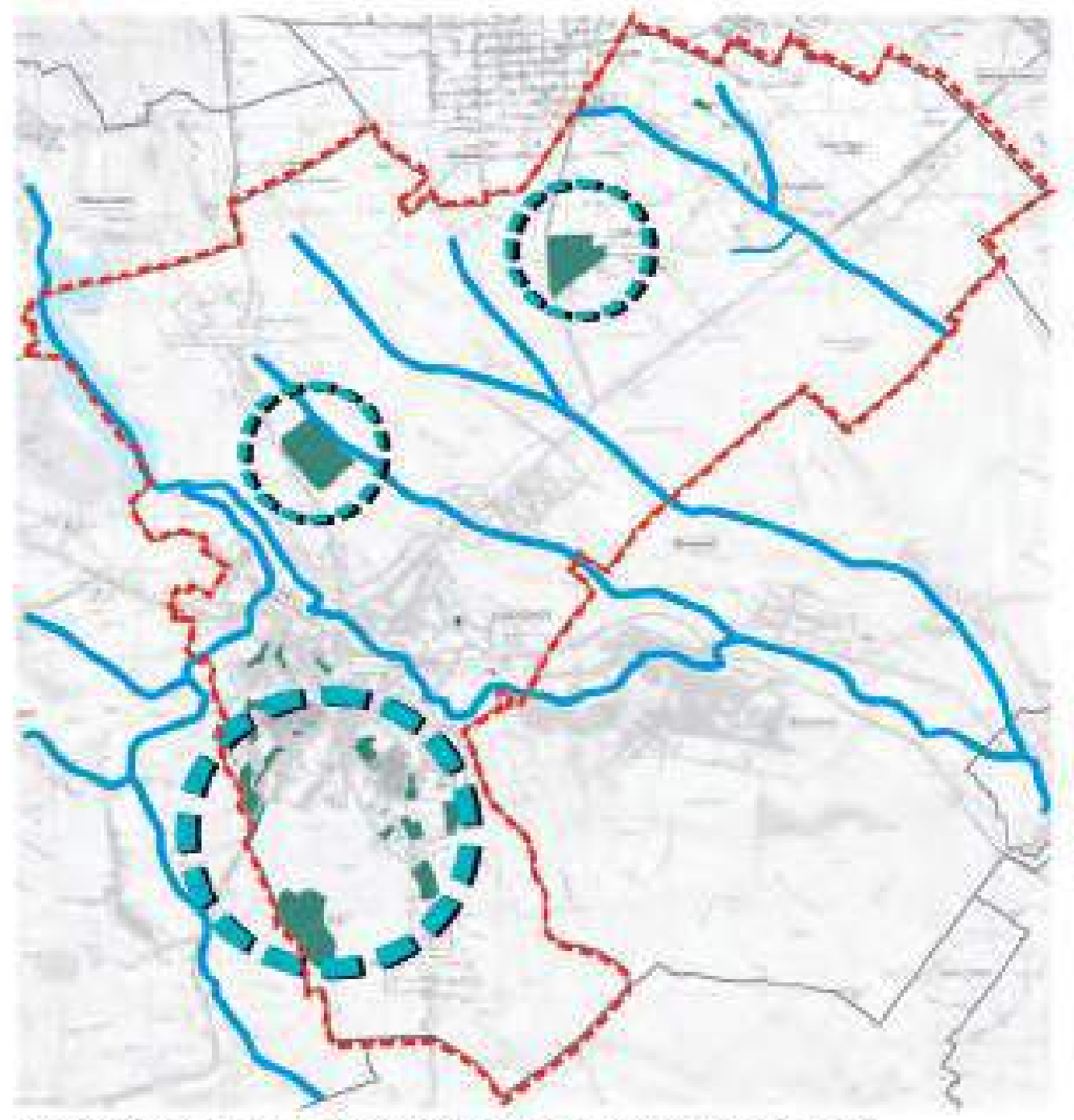
ELEMENTE DE PLAN TOPOGRAFIC
- Construcții
- Parcele
- Curbe de nivel

REȚELE TEHNICO-EDILITARE
- Rețea electrică aeriana LEA 110KV
- Rețea de gaze pentru racord SRM

ZONE DE PROTECȚIE REȚELE
- Zonă de protecție transport și alimentare cu energie electrică LEA 110KV - 37m
- Zonă de protecție transport și alimentare cu gaze naturale - 20m

ARII DE PROTECȚIE SPECIFICĂ AVIFAUSTICĂ
- Mlaștina iezerul Dorohoi - ROSPA0157
- Dorohoi-Șaua Bucecei - ROSPA0116

ÎNCADRARE ÎN MACROTERITORIU

Identificarea zonelor masive de vegetație și a axele albastre la nivel teritorial în conformitate cu Harta militară .....

BENEFICIAR:
UAT MUNICIPIU DOROHOI
str. Grigore Ghica, nr.34, județul Botoșani
CIF 4112945 telefon 0231 610 133,
email:primariadorohoi@primariadorohoi.ro

PROIECTANT GENERAL:
S.C. ARIA42 STUDIO S.R.L. și S.C. KXL STUDIO S.R.L.
mun.București, str.Austrului, nr.42,sector 2
CUI 37763443, R.C. J40/9280/2017
telefon: 0722 388 995, email: office@aria42studio.ro
ȘEF PROIECT arh.urb.Timur MIHĂILESCU

COORDONATOR STUDIU DE FUNDAMENTARE DE PEISAJ
S.C. GRAPHIS SPOT IMPEX S.R.L.
CONTRACT - PROIECT NR. 22/2024 (NR.38/21 februarie 2025)

ȘEF PROIECT DE SPECIALITATE	arh. Cerasella CRĂCIUN	
ÎNTOCMIT ȘI DESENAT	urb.peisag. Lavinia Elena LUPARU	
	stud.urb.peisag. Damian GHINEA	

FAZA:		
STUDIU DE FUNDAMENTARE DE PEISAJ aferent proiectului "Actualizare Plan Urbanistic General Municipiul Dorohoi, Județul Botoșani"		01. ANALIZA SITUAȚIEI EXISTENTE ÎNCADRARE LA NIVELUL TERITORIULUI ADMINISTRATIV ȘI INTRAVILAN AL MUNICIPIULUI DOROHOI ÎN CONTEXT SUPRATERITORIAL
DATA:	EDIȚIA:	SCARA:
IUNIE 2025	1	1:10000/scara grafică

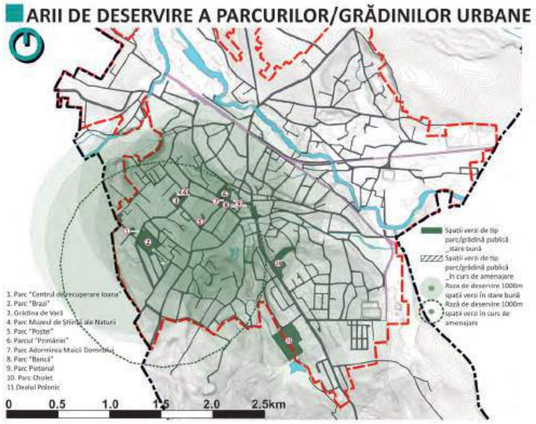
STUDIU DE FUNDAMENTARE DE PEISAJ

P.U.G.DOROHOI
JUDEȚUL BOTOȘANI

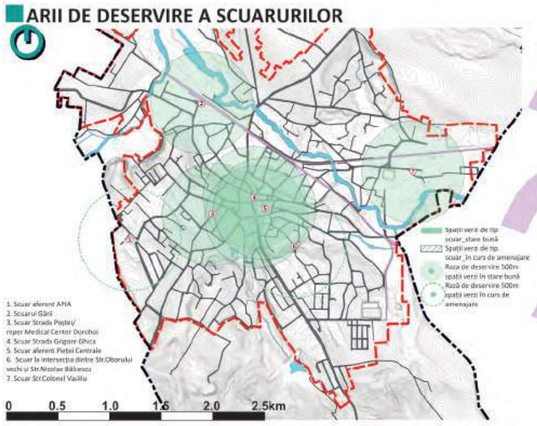
02.SINTEZA ANALIZEI SITUAȚIEI EXISTENTE, DISFUNCȚIONALITĂȚI ȘI ELEMENTE DE POTENȚIAL

TIPOLOGII DE SPAȚII VERZI. STUDIU DE IMAGINE AMBIENTAL. BILANȚ TERITORIAL EXISTENT

ARII DE DESERVIRE A PARCURILOR/GRĂDINILOR URBANE

ARII DE DESERVIRE A SCUARURILOR

STUDIU DE IMAGINE AMBIENTALĂ

Peisajul zonelor de acces în Municipiul DOROHOI

PEISAJUL ZONEI DE ACCES - DN29A (SUD-VEST)

PEISAJUL ZONEI DE ACCES - DN29B

PEISAJUL ZONEI DE ACCES - DN29A (NORD-EST)

PEISAJUL ZONEI DE ACCES - DJ291D

PEISAJUL ZONEI DE ACCES - DJ291C

PEISAJUL ZONEI DE ACCES - DJ292

Peisaje antropice în Municipiul DOROHOI

PEISAJUL ZONEI CENTRALE

PEISAJUL ZONELOR DE LOCUINȚE COLECTIVE

PEISAJUL ZONELOR DE LOCUINȚE COLECTIVE - Zona pietonală

PEISAJUL ANTROPIC LOCUINȚE INDIVIDUALE

PEISAJUL ANTROPIC LOCUINȚE INDIVIDUALE

PEISAJUL ANTROPIC PLATFORME COMERCIALE

PEISAJUL ZONELOR INDUSTRIALE

PEISAJUL ZONELOR INDUSTRIALE DEZAFECTATE

PEISAJUL ZONELOR INDUSTRIALE DEZAFECTATE

PEISAJUL ZONEI CF

PEISAJUL ZONEI CF

PEISAJUL ANTROPIC LOCUINȚE INDIVIDUALE SOCIALE

Peisaje cvasi-naturale în Municipiul DOROHOI

PEISAJUL INFRASTRUCTURII TE

PEISAJUL INFRASTRUCTURILOR

PEISAJUL STAȚIEI DE EPURARE

PEISAJUL ZONELOR DE CIMITIRE

PEISAJUL MASIVELOR DE PIN ÎN RELAȚIE CU PEISAJUL ANTROPIC

PEISAJUL OGLINZILOR DE APĂ

Sursa: Google Street View

DIAGNOSTICARE

EVIDENȚIEREA DISFUNCȚIONALITĂȚILOR ȘI A ELEMENTELOR DE POTENȚIAL

DISFUNCȚII

Spații verzi în curs de amenajate/degradate conform Registrului Local al Spațiilor Verzi

Riscuri geomorfologice conform digitizare ortofotoplanuri-SIDU:
-alunecări de teren
-eroziuni de suprafață

Efect negativ al vânturilor dominante (Crivăț-iarna, Austru -vara)

Absența perdelelor verzi de protecție pentru zonele industriale și infrastructura tehnico-edilitară

Lipsa unor repere coerente din punct de vedere peisagistic a zonelor de acces în zonele verzi de importanță Municipală (Parc Brazi, Grădina de Vară, Parc Cholet)

Amenajare improprie a aparatelor de acces în oraș (amenajare peisagistică, elemente de signalistică)

Puncte de belvedere nevalorificate

Zone împădurite izolate, fragmente , de tip enclavă, fără conexiuni cu elementele de cadru major

POTENȚIALE

Accesibilitate bună față de două Municipii importante: Suceava și Botoșani

Alte spații verzi potențiale identificate cu acces la o circulație , care nu sunt în Registrul Spațiilor verzi la data actuală (aprilie 2025)

Parcele identificate în interiorul unor insulule, fără acces (de tip livada, pășune sau aflate în zone cu relief cu pante mari)

Potențial de dezvoltare a unui culor verde pe malurile Jijiei prin amenajare peisagistică

Prezența a două situri natura 2000 (Mlaștina Iezerul Dorohoi și Dorohoi -Șaua Bucecei)

Direcții de patrimoniu natural importante care merită conservare, protecție și corelare cu direcțiile de dezvoltare a sistemului de spații verzi

Existența unui proiect de amenajare peisagistică a "Dealului Polonic"

Legarea zonelor protejate prin culoare urbane verzi

Valorificarea podurilor care traversează cursurile de apă: dezvoltarea unor spații pietonale sau recreative pentru a pune în evidență potențialul arhitectural, istoric și peisagistic

Valorificarea elementelor naturale: zone umede/ oglinzi de apă

Peisaje cvasi-naturale în Municipiul DOROHOI

PEISAJUL ZONEI RÂULUI JIJIA

PEISAJ - ZONA DE PĂȘUNAT

PEISAJ - DEALUL POLONIC

PEISAJ AGRICOL (PERIFERIE)

Sursa: Google Street View

Nr.crt. LMI	COD LMI	DENUMIRE	LOCALITATE	ADRESĂ	DATARE
64	BT-I-s-A-01779	Sit arheologic de la Dorohoi, punct Vatra Târgului	Municipiul Dorohoi	Str.Ștefan cel Mare 61, "Vatra târgului pe tot terenul din jurul bisericii Sf.Nicolae" Lat.47°57'34 -long.26°24'29"	Sec.XV-XVII, Epoca medievală
401	BT-II-m-B-01969	Casă	Municipiul Dorohoi	Str.Cuza Alexandru Ioan 27	1890
402	BT-II-m-B-01970	Fosta prefectură, azi Muzeul de Științele Naturii	Municipiul Dorohoi	Str.Cuza Alexandru Ioan 43	1899
403	BT-II-m-B-01971	Școala de băieți Gheorghe Asachi , azi Bibliioteca orășenească	Municipiul Dorohoi	Str.Cuza Alexandru Ioan 45	1903
404	BT-II-m-B-01972	Casa Ciopec	Municipiul Dorohoi	Str.Cuza Alexandru Ioan 48	1939
405	BT-II-m-B-01973	Casa cmezirului Moruz	Municipiul Dorohoi	Str.Cuza Alexandru Ioan 55	1850
406	BT-II-m-B-01974	Casa Costache Enescu	Municipiul Dorohoi	Str.Enescu George 81	1860
407	BT-II-m-B-01975	Primaria veche	Municipiul Dorohoi	Str.Ghica Grigore 34	1905
408	BT-II-m-B-01976	Biserica "Vărgolic", azi Biserica de lemn "Adormirea Maicii Domnului"	Municipiul Dorohoi	Str.Ghica Grigore 35	1779
409	BT-II-m-B-01977	Liceul Grigore Ghica	Municipiul Dorohoi	Str.Ghica Grigore 41	1880
410	BT-II-m-B-01978	Casa	Municipiul Dorohoi	Str.Ghica Grigore 56	1828
411	BT-II-m-B-01979	Ocolul Silvic	Municipiul Dorohoi	Str.Ghica Grigore 58	1902
412	BT-II-m-B-01980	Casa Burgheli,azi spitalul orășenesc	Municipiul Dorohoi	Str.Ghica Grigore 60	1880
413	BT-II-m-B-01981	Casa Răutu	Municipiul Dorohoi	Str.Ghica Grigore 62	1925
414	BT-II-m-B-01982	Casa Andreescu	Municipiul Dorohoi	Str.Ghica Grigore 64	1915
16 415	BT-II-m-B-01983	Casa Marcu	Municipiul Dorohoi	Str.Sahia Alexandru 2	1880
416	BT-II-m-A-01984	Ansamblul Bisericii Domnești	Municipiul Dorohoi	Str.Ștefan cel Mare 61	Sec.XV-XVIII
417	BT-II-m-A-01984.01	Biserica Sf.Nicolae	Municipiul Dorohoi	Str.Ștefan cel Mare 61	1495
418	BT-II-m-A-01984.02	Turn clopotniță	Municipiul Dorohoi	Str.Ștefan cel Mare 61	Sec.XVIII-XX
496	BT-III-m-B-02039	Bustul omului politic Mihail Kogălniceanu	Municipiul Dorohoi	Str.Cuza Alexandru Ioan 41	1913
497	BT-III-m-B-02040	Monumentul Eroilor din Primul Război Mondial	Municipiul Dorohoi	Str.Ghica Grigore, în Piața Primăriei	1926
498	BT-III-m-B-02041	Bustul lui Valter Mărăcineanu	Municipiul Dorohoi	Bd.Victoria 110	Sf.sec.XIX

LEGENDĂ

LIMITE
- Limita teritoriului județean Botoșani - UAT-B
- Limita teritroriului administrativ - UAT Municipiului Dorohoi
- Limită intravilan existent

CĂI DE COMUNICAȚIE RUTIERE

CĂI DE COMUNICAȚIE FEROVIARE

GARA

ELEMENTE DE PLAN TOPOGRAFIC
- Construcții
- Parcele
- Curbe de nivel

ELEMENTE DE PEISAJ NATURAL
- Cursuri de apă și zone umede
- Zone împădurite
- Zone NATURA 2000
- Direcția majoră a vânturilor dominate în municipiul Dorohoi

SISTEM DE SPAȚII PLANTATE (intravilan)

Spațiu verde public cu acces nelimitat
- Scuaruri și spații publice urbane (sistem de pietonale,piețe și piețe publice)
- Aliniamente
- Parcuri urbane/grădini urbane
- Spații și buzunare verzi aferente locuirii colective și ansamblurile urbane din cartierele rezidențiale

Spațiu verde public (cu folosință specializată)
- Baze de sport și agrement
- Cimitire
- Spații verzi pentru protecția cursurilor de apă

Spații verzi aferente altor funcțiuni
- Scuar aferent zonelor de învățământ
- Scuar aferent zonelor culturale
- Scuar aferent zonelor de cult
- Scuar aferent zonelor de sănătate publică și sociale
- Scuar aferent zonelor speciale (poliție)
- Scuar aferent rețelelor tehnico-edilitare

REȚELE TEHNICO-EDILITARE
- Rețea electrică aeriana LEA 110KV
- Rețea de gaze pentru racord SRM

ZONE DE PROTECȚIE REȚELE
- Zonă de protecție transport și alimentare cu energie electrică LEA 110KV - 37m
- Zonă de protecție transport și alimentare cu gaze naturale - 20m

NR. CRIT.	CATEGORIA DE SPAȚIU VERDE EXISTENT *):	SITUAȚIA EXISTENTĂ - SUPRAFAȚĂ: mp	ha	%
A	SPAȚIU VERDE PUBLIC (cu acces nelimitat):			
1	SCUARURI ȘI SPAȚII PUBLICE URBANE (sistem de pietonale, alinieamente verzi, piețe și piețe publice)	179 339.61	17.93	25,26%
2	PARCURI URBANE / GRĂDINI URBANE	141 837	14.18	19,98%
3	SPAȚII ȘI BUZUNARE VERZI AFERENTE LOCUIRII COLECTIVE ȘI ANSAMBLURILOR URBANE DIN CARTIERELE REZIDENȚIALE	113 289	11.32	15,96%
B	SPAȚIU VERDE PUBLIC (cu folosință specializată)			
4	BAZE DE SPORT ȘI AGREMENT	17 281.3	1.72	2,43%
5	CIMITIRE	68 897	6.88	9,72%
6	SPAȚII VERZI PENTRU PROTECȚIA CURSURILOR DE APĂ	79 146	7.91	11,15%
C	SPAȚII VERZI AFERENTE ALTOR FUNCȚIUNI			
7	TERENURI AFERENTE ZONELOR DE ÎNVĂȚĂMÂNT (Școli, Grădinițe, Licee)	42 383.5	4.23	5,97%
8	TERENURI AFERENTE ZONELOR DE SANĂTATE PUBLICĂ ȘI SOCIALĂ	17 448.73	1.74	2,46%
9	TERENURI AFERENTE ZONELOR DE CULT (Biserici)	15 704.88	1.57	2,21%
10	TERENURI AFERENTE ZONELOR CULTURALE	4 128.33	0.41	0.58%
11	TERENURI AFERENTE REȚELELOR TEHNICO-EDILITARE	28 333.11	2.83	3,99%
12	TERENURI AFERENTE ZONELOR SPECIALE (Poliția Municipală Dorohoi)	2121.33	0.21	0.30%
TOTAL A+B+C	TOTAL SUPRAFEȚE VERZI EXISTENTE	709 909.89	70.99	100%

NOTA: Totalul de spații verzi a fost calculate conform Registrului Spațiilor verzi, pus la dispoziție (aprilie2025) de autoritățile publice locale

BENEFICIAR:

UAT MUNICIPIU DOROHOI
str. Grigore Ghica, nr.34, județul Botoșani
CIF 4112945 telefon 0231 610 133,
email:primariadorohoi@primariadorohoi.ro

PROIECTANT GENERAL:

S.C. ARIA42 STUDIO S.R.L. și S.C. KXL STUDIO S.R.L.
mun.București, str.Austrului, nr.42,sector 2
CUI 37763443, R.C. J40/9280/2017
telefon: 0722 388 995, email: office@aria42studio.ro

ȘEF PROIECT arh.urb.Timur MIHĂILESCU

COORDONATOR

STUDIU DE FUNDAMENTARE DE PEISAJ

S.C. GRAPHIS SPOT IMPEX S.R.L.

CONTRACT - PROIECT NR. 22/2024 (NR.38/21 februarie 2025)

ȘEF PROIECT DE SPECIALITATE	arh. Cerasella CRĂCIUN	
ÎNTOCMIT ȘI DESENAT	urb.peisag. Lavinia Elena LUPARU	
	stud.urb.peisag. Damian GHINEA	

FAZA:
STUDIU DE FUNDAMENTARE DE PEISAJ
aferent proiectului
"Actualizare Plan Urbanistic General Municipiul Dorohoi, Județul Botoșani"

02. SINTEZA ANALIZEI SITUATIEI EXISTENTE, DISFUNCTIONALITĂȚI ȘI ELEMENTE DE POTENTIAL

DATA:	EDIȚIA:	SCARA:
IUNIE 2025	1	1:5000/scara grafică

STUDIU DE FUNDAMENTARE DE PEISAJ

P.U.G.DOROHOI
JUDEȚUL BOTOȘANI

03.PROPUNERE STRATEGICĂ PRIVIND DEZVOLTAREA, PROTECȚIA ȘI CONSERVAREA SPAȚIILOR VERZI ȘI A PEISAJULUI ÎN MUNICIPIUL - DOROHOI

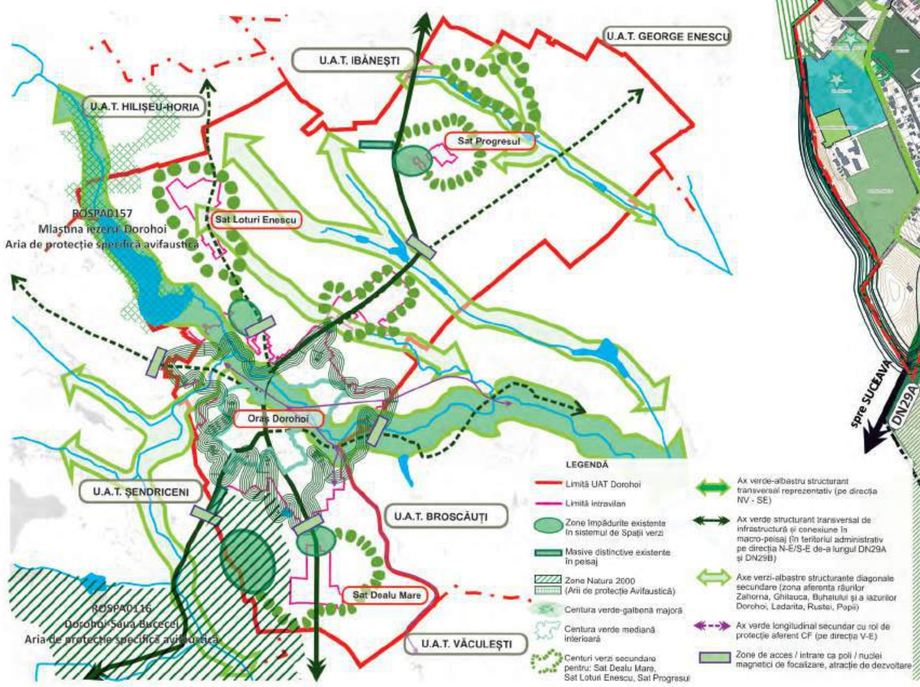
PROPUNERE SISTEM VERDE INTEGRAT. NECESAR DE SPAȚIU VERDE ȘI BILANȚ TERITORIAL PROPUS

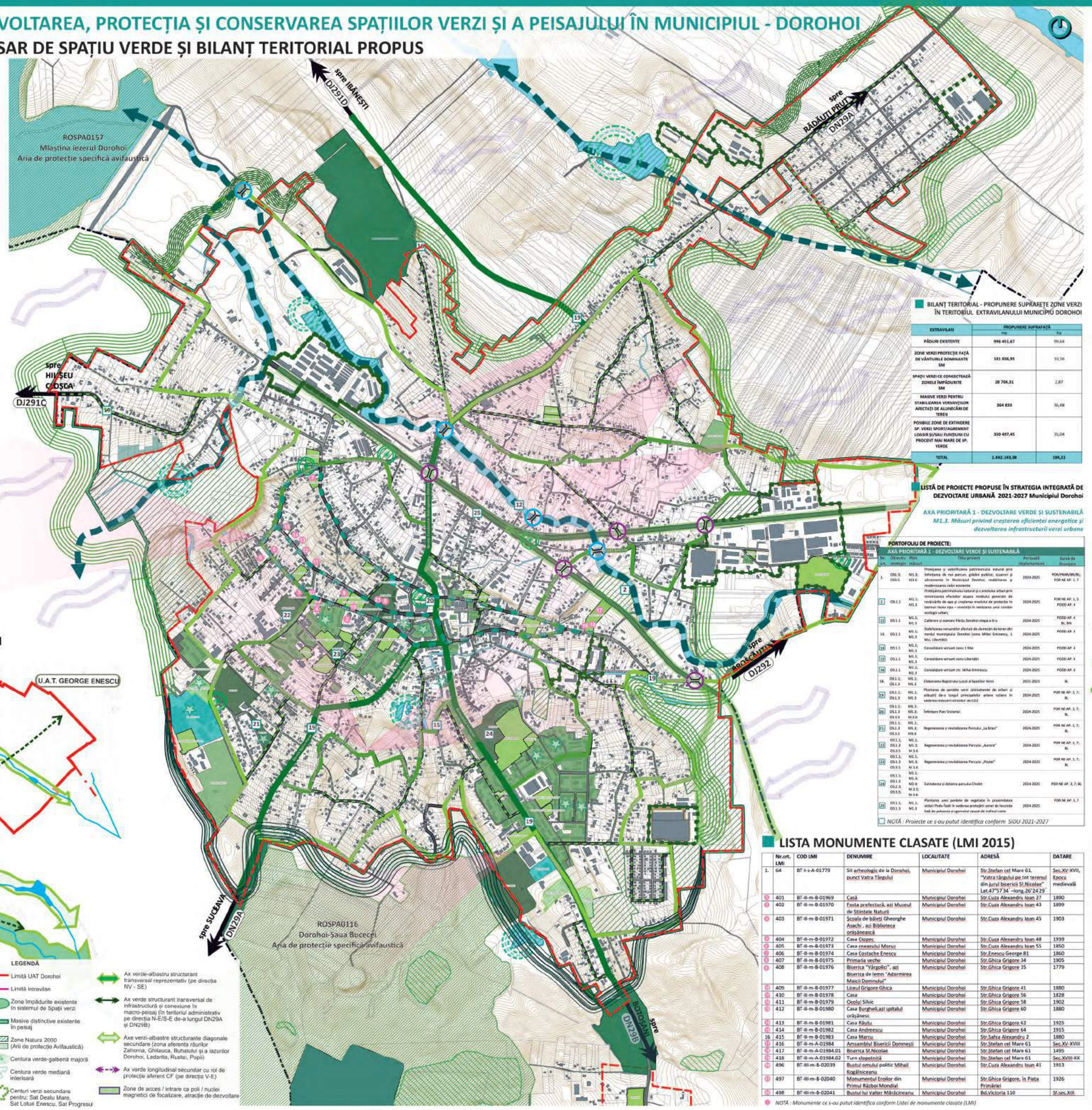
BILANȚ TERITORIAL - PROPUNERE SUPRAFEȚE ZONE VERZI PUBLICE ÎN TERITORIUL INTRAVILANULUI MUNICIPIULUI DOROHOI

NR. CRIT.	CATEGORIA DE SPAȚIU VERDE EXISTENT *):	SITUAȚIA EXISTENTĂ - SUPRAFAȚĂ: mp	ha	PROPUNERE SUPRAFAȚĂ mp	ha	CREȘTERE mp	ha	PROCENT CREȘTERE SPAȚIU VERDE %
A	**SPAȚIU VERDE PUBLIC (cu acces nelimitat):**							
1	**SCLIARURI ȘI SPAȚII PUBLICE URBANE** (sistem de pietonale, aliniamente verzi, piețe și piețe publice)	179 339.61	17.93	563.499,67	56,34	/	/	0
2	**CENTURĂ VERDE-GALBENĂ MAJORĂ**	/	/	14 427,18	1,44	14 427,18	1,44	100
3	**CENTURĂ VERDE INTERIOARĂ MEDIANĂ**	/	/	10 903,84	1,09	10 903,84	1,09	100
4	**COIDOARE URBANE VERZI DE LEGĂTURĂ CU ZONELE PROTEJATE URBANE**	/	/	3 891,89	0,38	3 891,89	0,38	100
5	**AX VERDE STRUCTURANT TRANSVERSAL AFERENT INFRASTRUCTURII CĂROR DE COMUNICAȚIE RUTIERE**	/	/	7 149,98	0,71	7 149,98	0,71	100
6	**AX VERDE LONGITUDINAL CU ROL DE PROTECȚIE AFERENT CF**	/	/	2 383,28	0,23	2 383,28	0,23	100
7	**PROPUNERI DE ALINIAMENTE PE ARTERELE IMPORTANTE DE CIRCULAȚIE**	/	/	7 978,64	0,79	7 978,64	0,79	100
8	**POSIBILE DEZVOLTĂRI DE SPAȚII VERZI DUPĂ VERIFICAREA REGIMULUI JURIDIC**	/	/	44 532,87	4,45	44 532,87	4,45	100
9	**POSIBILE ZONE DE EXTINDERE SPAȚII VERZI SPORT/AGREMENT LOISIR ȘI/ SAU FUNCȚIUNI CU PROCENT MAI MARE DE SPAȚII VERZI**	/	/	292 892,38	29,28	292 892,38	29,28	100
10	**PARCURI URBANE / GRĂDINI URBANE**	141 837	14.18	141 837	14.18	/	/	0
11	**SPAȚII ȘI BUZUNARE VERZI AFERENTE LOCUIRII COLECTIVE ȘI ANSAMBLURILOR URBANE DIN CARTIERELE REZIDENȚIALE**	113 289	11.32	113 289	11.32	/	/	0
B	**SPAȚIU VERDE PUBLIC (cu folosință specializată)**							
12	**BAZE DE SPORT ȘI AGREMENT**	17 281.3	1.72	17 281.3	1.72	/	/	0
13	**CIMITIRE**	68 897	6.88	68 897	6.88	/	/	0
14	**SPAȚII VERZI PENTRU PROTECȚIA CURSURI-LOR DE APĂ**	79 146	7.91	139 982,31	13,99	6 170,67	0,61	7.8
15	**PROPUNERI PEISAGISTICE PENTRU VALORI-FICAREA ELEMENTELOR NATURALE ALBASTRE** (ZONE UMEDE/ IAZURI/ LACURI/ OGLINZI DE APĂ)	/	/	54 665,64	5,46	54 665,64	5,46	100
C	**SPAȚII VERZI AFERENTE ALTOR FUNCȚIUNI**							
16	**TERENURI AFERENTE ZONELOR DE ÎNVĂȚĂ-MÂNT** (Școli, Grădinițe, Licee)	42 383.5	4.23	42 383.5	4.23	/	/	0
17	**TERENURI AFERENTE ZONELOR DE SĂNĂTATE PUBLICĂ ȘI SOCIALĂ**	17 448.73	1.74	17 448.73	1.74	/	/	0
18	**TERENURI AFERENTE ZONELOR DE CULT** (Biserici)	15 704.88	1.57	15 704.88	1.57	/	/	0
19	**TERENURI AFERENTE ZONELOR CULTURALE**	4 128.33	0.41	4 128.33	0.41	/	/	0
20	**TERENURI AFERENTE REȚELELOR TEHNICO-EDILITARE**	28 333.11	2.83	28 333.11	2.83	/	/	0
21	**ZONE DE PROTECȚIE PENTRU ZONELE INDUSTRIALE**	/	/	29 975,78	2,99	29 975,78	2,99	100
22	**TERENURI AFERENTE ZONELOR SPECIALE** (Poliția Municipală Dorohoi)	2121.33	0.21	2121.33	0.21	/	/	0
TOTAL A+B+C	**TOTAL SUPRAFEȚE VERZI EXISTENTE**	709.909,89	70.99	1.184.882,94	118,48	474.973,05	44,50	66,89

NOTA: Totalul de spații verzi existente a fost calculate conform Registrului Spații verzi, pus la dispoziție (aprilie2025) de autoritățile publice locale

ELEMENTE STRATEGICE MAJORE ALE SISTEMULUI DE SPAȚII VERZI

BILANȚ TERITORIAL - PROPUNERE SUPRAFEȚE ZONE VERZI ÎN TERITORIUL EXTRAVILANULUI MUNICIPIU DOROHOI

EXTRAVILAN	PROPUNERE SUPRAFAȚĂ mp	ha
PĂDURI EXISTENTE	996 451,67	99,64
ZONE VERZI PROTECȚIE FAȚĂ DE VÂNTURILE DOMINANTE SM	101 656,95	10,16
SPAȚII VERZI CE CONECTEAZĂ ZONELE ÎMPĂDURITE SM	28 704,31	2,87
MASIVE VERZI PENTRU STABILIZAREA VERSANȚILOR AFECTAȚI DE ALUNECĂRI DE TEREN	364 835	36,48
POSIBILE ZONE DE EXTINDERE SP. VERZI SPORT/AGREMENT LOISIR ȘI/SAU FUNCȚIUNI CU PROCENT MAI MARE DE SP. VERDE	350 497,45	35,04
TOTAL	1.842.163,38	184,22

LISTĂ DE PROIECTE PROPUSE ÎN STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE URBANĂ 2021-2027 Municipiul Dorohoi

AXA PRIORITARĂ 1 - DEZVOLTARE VERDE ȘI SUSTENABILĂ

M1.3. Măsuri privind creșterea eficienței energetice și dezvoltarea infrastructurii verzi urbane

PORTOFOLIU DE PROIECTE:

AXA PRIORITARĂ 1 - DEZVOLTARE VERDE ȘI SUSTENABILĂ

Nr. crt.	Obiectiv strategic	Plan relevant	Titlu proiect	Perioadă implementare	Sursă de finanțare
1.	OS1.3; OS1.5	M1.3; M3.6	Protejarea și valorificarea patrimoniului natural prin înființarea de noi parcuri, grădini publice, scuaruri și alinierarea în Municipiul Dorohoi, reabilitarea și modernizarea celor existente Protejarea patrimoniului natural și a prodului urban prin reminiscența efectelor asupra mediului generate de reținerile de apa și creșterea eficienței de protecție în bazinul râului Jijia – investiții în reducerea unui conflict ecologic urban;	2024-2025	POR/PNRR/BVRL; POR NE AP. 1, 7
2.	OS1.1	M1.1; M1.3		2024-2025	POR NE AP. 1, 5 PODD AP. 4
12.	OS1.1	M1.1; M1.3	Cailnare și scanare Râdu Dorohoi etapa a III-a	2024-2025	PODD AP. 4 BL. BN
13.	OS1.1	M1.1; M1.3	Stabilizarea versanților afectați de alunecări de teren din zonele municipiului Dorohoi (zona Mihai Eminescu, 1 Mai, Libertății)	2024-2025	PODD AP. 4
14.	OS1.1	M1.1; M1.3	Consolidare versant zona 1 Mai	2024-2025	PODD AP. 4
15.	OS1.1	M1.1; M1.3	Consolidare versant zona Libertății	2024-2025	PODD AP. 4
16.	OS1.1	M1.1; M1.3	Consolidare versant str. Mihai Eminescu	2024-2025	PODD AP. 4
18.	OS1.1; OS1.3	M1.1; M1.3	Elaborarea Registrului Local al Spațiilor Verzi	2025-2023	BL
19.	OS1.1; OS1.3	M1.1; M1.3	Plantarea de aerobic verzi (aliniamente de arbori și arbuști) de-a lungul principalelor artere rutiere în vederea reducerii emisiilor de CO2	2024-2025	POR NE AP. 1, 7; BL
20.	OS1.1; OS1.3 OS3.5	M1.1; M1.3 M3.6	Împrejmuire Parc Victoriei	2024-2025	POR NE AP. 1, 7; BL
21.	OS1.1; OS1.3 OS3.5	M1.1; M1.3 M3.6	Regenerarea și revitalizarea Parcului „La Brazi"	2024-2025	POR NE AP. 1, 7; BL
22.	OS1.1; OS1.3 OS3.5	M1.1; M1.3; M 3.6	Regenerarea și revitalizarea Parcului „Aurora"	2024-2025	POR NE AP. 1, 7; BL
23.	OS1.1; OS1.3 OS3.5	M1.1; M1.3; M 3.6	Regenerarea și revitalizarea Parcului „Poștei"	2024-2025	POR NE AP. 1, 7; BL
24.	OS1.1; OS1.3 OS2.3; OS3.5;	M1.1; M1.4; M2.4; M 3.5; M 3.6	Extinderea și dotarea parcului Chelet	2024-2025	POR NE AP. 1, 7; BL
25.	OS1.1; OS1.3	M1.1; M1.3	Plantarea unei perdele de vegetație în proximitatea stației Pode-Țuțli în vederea protecției zonei de locuințe față de poluarea și zgomotul cauzat de traficul rutier	2024-2025	POR NE AP. 1, 7

NOTĂ : Proiecte ce s-au putut identifica conform SIDU 2021-2027

LISTA MONUMENTE CLASATE (LMI 2015)

	Nr.crt. LMI	COD LMI	DENUMIRE	LOCALITATE	ADRESĂ	DATARE
1.	64	BT-I-s-A-01779	Sit arheologic de la Dorohoi, punct Vatra Târgului	Municipiul Dorohoi	Str.Ștefan cel Mare 61 "Vatra Târgului pe tot terenul din jurul bisericii Sf.Nicolae" Lat.47°57'34 –long.26°24'29"	Sec.XV-XVII, Epoca medievală
	401	BT-II-m-B-01969	Casă	Municipiul Dorohoi	Str.Cuza Alexandru Ioan 27	1890
	402	BT-II-m-B-01970	Fosta prefectură, azi Muzeul de Științele Naturii	Municipiul Dorohoi	Str.Cuza Alexandru Ioan 43	1899
	403	BT-II-m-B-01971	Școala de băieți Gheorghe Asachi , azi Biblioteca orășănească	Municipiul Dorohoi	Str.Cuza Alexandru Ioan 45	1903
	404	BT-II-m-B-01972	Casa Ciopec	Municipiul Dorohoi	Str.Cuza Alexandru Ioan 48	1939
	405	BT-II-m-B-01973	Casa cneazului Moruz	Municipiul Dorohoi	Str.Cuza Alexandru Ioan 55	1850
	406	BT-II-m-B-01974	Casa Costache Enescu	Municipiul Dorohoi	Str.Enescu George 81	1860
	407	BT-II-m-B-01975	Primaria veche	Municipiul Dorohoi	Str.Ghica Grigore 34	1905
	408	BT-II-m-B-01976	Biserica "Vărgolici", azi Biserica de lemn "Adormirea Maicii Domnului"	Municipiul Dorohoi	Str.Ghica Grigore 35	1779
	409	BT-II-m-B-01977	Liceul Grigore Ghica	Municipiul Dorohoi	Str.Ghica Grigore 41	1880
	410	BT-II-m-B-01978	Casa	Municipiul Dorohoi	Str.Ghica Grigore 56	1828
	411	BT-II-m-B-01979	Ocolu Silvic	Municipiul Dorohoi	Str.Ghica Grigore 58	1902
	412	BT-II-m-B-01980	Casa Burgheli,azi spitalul orășănesc	Municipiul Dorohoi	Str.Ghica Grigore 60	1880
	413	BT-II-m-B-01981	Casa Răutu	Municipiul Dorohoi	Str.Ghica Grigore 62	1925
	414	BT-II-m-B-01982	Casa Andreescu	Municipiul Dorohoi	Str.Ghica Grigore 64	1915
16	415	BT-II-m-B-01983	Casa Marcu	Municipiul Dorohoi	Str.Saha Alexandru 2	1880
	416	BT-II-m-A-01984	Ansamblul Bisericii Domnești	Municipiul Dorohoi	Str.Ștefan cel Mare 61	Sec.XV-XVIII
	417	BT-II-m-A-01984.01	Biserica Sf.Nicolae	Municipiul Dorohoi	Str.Ștefan cel Mare 61	1495
	418	BT-II-m-A-01984.02	Turn clopotniță	Municipiul Dorohoi	Str.Ștefan cel Mare 61	Sec.XVIII-XX
	496	BT-III-m-B-02039	Bustul omului politic Mihail Kogălniceanu	Municipiul Dorohoi	Str.Cuza Alexandru Ioan 41	1913
	497	BT-III-m-B-02040	Monumentul Eroilor din Primul Război Mondial	Municipiul Dorohoi	Str.Ghica Grigore, în Piața Primăriei	1926
	498	BT-III-m-B-02041	Bustul lui Valter Mărăcineanu	Municipiul Dorohoi	Bd.Victoria 110	Sf.sec.XIX

NOTA : Monumente ce s-au putut identifica conform Listei de monumente clasate (LMI)

LEGENDĂ

LIMITE
- Limita teritoriului administrativ -UAT Municipiul Dorohoi
- Limită intravilan existent

ELEMENTE DE PLAN TOPOGRAFIC
- Construcții
- Parcele
- Curbe de nivel

CĂI DE COMUNICAȚIE RUTIERĂ
- Circulații carosabile
- Treceri peste râuri (elemente naturale)

CĂI DE COMUNICAȚIE FEROVIARĂ
- Cale ferată
- Treceri la nivel de CF
- Gara

ELEMENTE NATURALE EXISTENTE LA NIVEL DE UAT
- Păduri existente cf.Registrul Spațiilor verzi
- Arii Protejate Natura 2000 (Arii de protecție specifică Avifaustică)
- Râuri / Lacuri / Bălți / Oglinzi de apă
- Direcția majorâ a vânturilor dominante în Municipiul Dorohoi

PROPUNERE SISTEM VERDE ÎN EXTRAVILAN
- Centură verde-galbenă majoră, dezvoltată în teritoriul extravilan prin: - zone verzi noi propuse pentru protecția față de vânturile dominante - spații verzi propuse ce conectează zonele împădurite izolate, fragmentate, de tip enclavă - zone verzi de protecție propuse în vederea completării inelului verde de centură
- Stabilizarea versanților afectați de alunecări de teren prin înființarea de masive verzi, ca măsură de consolidare ecologică și durabilă
- Perspectivă panoramică propusă pentru a fi conservată

PROPUNERE SISTEM VERDE ÎN INTRAVILAN
- Centură verde-galbenă majoră
- Centură verde interioară mediană
- Coridoare urbane verzi de legătură cu zonele protejate urbane (monumente clasate în LMI)
- Zone de protecție pentru zonele industriale
- Propuneri peisagistice pentru valorificarea elementelor naturale albastre: umede/ iazuri oglinzi de apă/ râuri
- Ax verde-albastru structurant transversal reprezentativ (pe direcția N-V/S-E)
- Ax verde structurant transversal de infrastructură și conexiune în macropeisaj (în teritoriul administrativ,pe direcția N-E/ S-E de-a lungul DN29A, DN29B)
- Ax verde longitudinal secundar cu rol de protecție aferent CF (pe direcția Vest-Est)
- Propuneri de aliniamente pe arterele importante de circulație pentru a conecta obiective importante la nivel municipal
- Reamenajarea spațiilor verzi existente aflate în curs de amenajare sau degradate conform Registrului de spații verzi
- Posibile dezvoltări de spații verzi după verificarea regimului juridic - prin parteneriat public-privat sau achiziție de teren (scuar din zona Școlii Nr.1, spațiul verde central de pe B-dul Victoriei, spațiul verde aflat la intersecția Mihail Kogălniceanu cu CF, intersecția Str.1Decembrie și Str.Brazi, zona din imediata vecinătate a stației de epurare și str. Cornel Vasiliu)

BENEFICIAR:
UAT MUNICIPIU DOROHOI
str. Grigore Ghica, nr.34, județul Botoșani
CIF 4112945 telefon 0231 610 133,
email:primariadorohoi@primariadorohoi.ro

PROIECTANT GENERAL:
S.C. ARIA42 STUDIO S.R.L. și S.C. KXL STUDIO S.R.L.
mun.București, str.Austrului, nr.42,sector 2
CUI 37763443, R.C. J40/9280/2017
telefon: 0722 388 995, email: office@aria42studio.ro
ȘEF PROIECT arh.urb.Timur MIHĂILESCU

COORDONATOR STUDIU DE FUNDAMENTARE DE PEISAJ
S.C. GRAPHIS SPOT IMPEX S.R.L.
CONTRACT - PROIECT NR. 22/2024 (NR.30/21 februarie 2025)

ȘEF PROIECT DE SPECIALITATE	arh. Cerasella CRĂCIUN	
ÎNTOCMIT ȘI DESENAT	urb.peisag. Lavinia Elena LUPARU	
	stud.urb.peisag. Damian GHINEA	

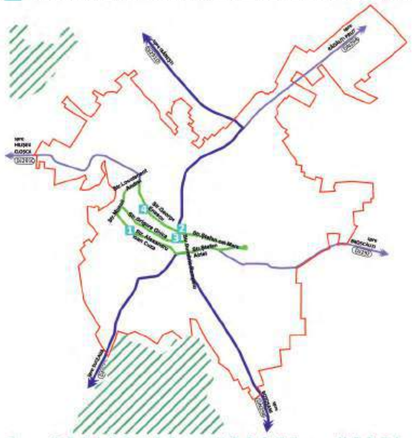
FAZA:	EDIȚIA:	SCARA:
STUDIU DE FUNDAMENTARE DE PEISAJ aferent proiectului "Actualizare Plan Urbanistic General Municipiul Dorohoi, Județul Botoșani"	1	1:5000/scara grafică

03. PROPUNERE STRATEGICĂ PRIVIND DEZVOLTAREA, PROTECȚIA ȘI CONSERVAREA SPAȚIILOR VERZI ȘI A PEISAJULUI ÎN MUNICIPIUL DOROHOI

IUNIE 2025

04.PROPUNERE STRATEGICĂ - IMAGINE AMBIENTALĂ, SECȚIUNI CARACTERISTICE PRIN PEISAJUL MAJOR ȘI ELEMENTE PARTICULARE DE PEISAJ CULTURAL

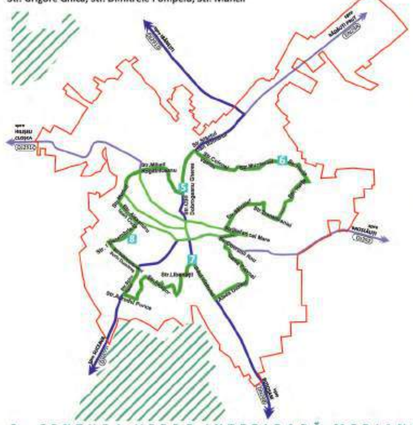
IMAGINE AMBIENTALĂ EXISTENTĂ PENTRU CORIDORUL VERDE

1. CORIDOARE URBANE VERZI (de tip aliniament) pentru a creea conexiuni pentru zonele protejate culturale valoroase (monumente clasate LMI)

Pe direcția: Str. Muncii, Str. Locotenent Andrei, Str. George Enescu, Str. Ștefan cel Mare, Str. Cupareanu, Str. Ștefan Airiei, Str. Spiru Haret, Str. Alexandru Ioan Cuza, Str. Grigore Ghica, Str. Dimitreie Pompeiu, Str. Muncii

2. CENTURA VERDE INTERIOARĂ MEDIANĂ

Pe direcția: Str. Muncii, Str. Locotenent Andrei, Str. Mihai Kogălniceanu, Str. Solidarității, Str. Constantin Dobrogeanu Gherea, Str. Sfântul Ioan Românul, Str. Colonel Vasiliu, Str. Muntenieni, Str. Horia, Str. Herța, Str. Marte, Str. Transilvaniei, Str. Sălciilor, Str. Ștefan cel Mare, Str. Cupareancu, Str. Oborului Nou, Calea Plevnei, Aleea Duzilor, B-dul Victoriei, Str. Avântului, Str. Libertății, Str. Nicolae Titulescu, Fundătura Viei, Str. Florilor, Str. Mihai Sadoveanu, Str. Aprodul Purice, Str. Spiru Haret, Str. Sublocotenentul Sorin Dumitraș, Str. 1Decembrie, Str. Alexandru Ioan Cuza, Str. Muncii

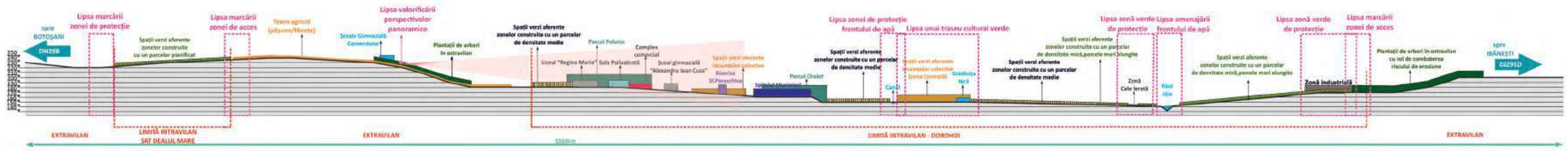

3. CENTURA VERDE – GALBENĂ MAJORĂ

Pe direcția: Str. 1Decembrie, Str. Terinca, Str. Viilor, Str. Stelian Gheorghiu, Str. George Enescu, Str. Oituz, Str. Ardeal, Str. Mihai Eminescu, Str. Sfântul Ioan Românul, Str. Maramureș, Str. Horia, Str. Toloaca, Str. Ștefan cel Mare, Str. Oborul Nou, Str. Liniștii, Str. Zimbrului, Str. Dumbrava Roșie, Str. Lt.Papazopol, B-dul Victoriei, Str. Biruinței, Str.1 Mai, Str. Egalității, Str. Nicolae Titulescu, Str. Tudor Vladimirescu, Strada 1 Decembrie

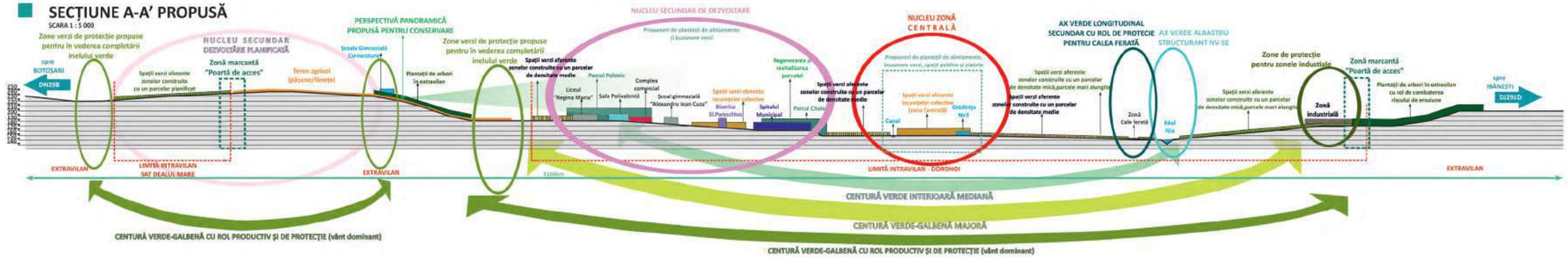
SECȚIUNE A-A' EXISTENT

SCARA 1 : 5 000

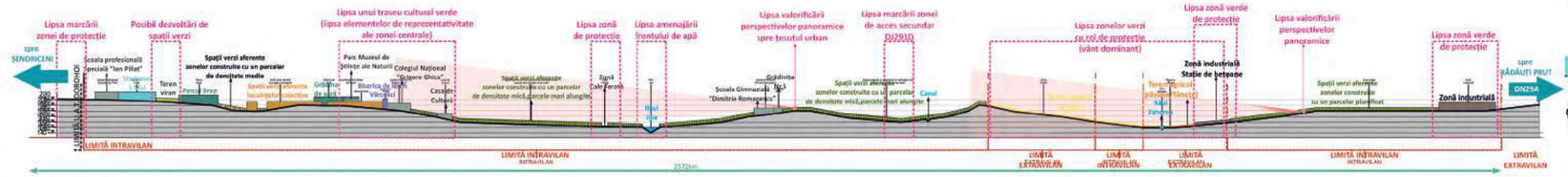
SECȚIUNE A-A' PROPUSĂ

SCARA 1 : 5 000

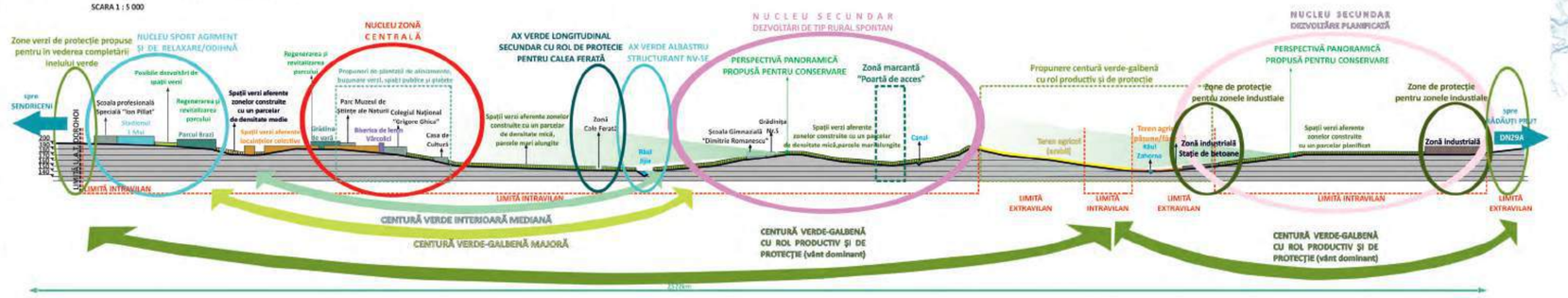
SECȚIUNE B-B' EXISTENTĂ

SCARA 1 : 5 000

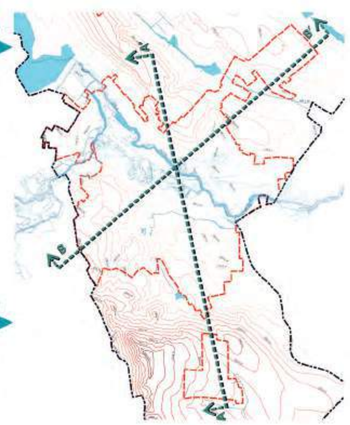

SECȚIUNE B-B' PROPUSĂ

SCARA 1 : 5 000

SECȚIUNI CARACTERISTICE PRIN PEISAJUL MAJOR

HARTA DRUMURILOR DE TRANSHUMANȚĂ DIN VECINĂTATEA MEZO-PEISAJULUI

Sursă: *Tiberiu Morariu. „Păstoritul în Alpii Francezi și în Carpați" in Sociologie românească : Revista Secției Sociologice a Institutului Social Român, 04, nr. 07-12, iulie-decembrie 1942, p. 45.*

HARTA DRUMURILOR DE TRANSHUMANȚĂ ALE VALAHILOR

Sursă: *https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/9/95/Transhumance_ways_of_the_Vlachs.jpeg*

ZONE ETNOGRAFICE DE ARTĂ POPULARĂ ȘI FOLCLOR

Sursă: *Molnar, Iosif A., "Artă populară și folclor" – 1959, din "Romînia - Ghid Turistic", 1960, pag. 870.Peisajul și Patrimoniul cultural mobil.*

BENEFICIAR:

UAT MUNICIPIU DOROHOI
str. Grigore Ghica, nr.34, județul Botoșani
CIF 4112945 telefon 0231 610 133,
email:primariadorohoi@primariadorohoi.ro

PROIECTANT GENERAL:

S.C. ARIA42 STUDIO S.R.L. și S.C. KXL STUDIO S.R.L.
mun.București, str.Austrului, nr.42,sector 2
CUI 37763443, R.C. J40/9280/2017
telefon: 0722 388 995, email: office@aria42studio.ro

ȘEF PROIECT arh.urb.Timur MIHĂILESCU

COORDONATOR STUDIU DE FUNDAMENTARE DE PEISAJ

S.C. GRAPHIS SPOT IMPEX S.R.L.

CONTRACT - PROIECT NR. 22/2024 (NR.38/21 februarie 2025)

ȘEF PROIECT DE SPECIALITATE	arh. Cerasella CRĂCIUN	
ÎNTOCMIT ȘI DESENAT	urb.peisag. Lavinia Elena LUPARU	
	stud.urb.peisag. Damian GHINEA	

FAZA:	EDIȚIA:	SCARA:
STUDIU DE FUNDAMENTARE DE PEISAJ aferent proiectului "Actualizare Plan Urbanistic General Municipiul Dorohoi, Județul Botoșani"		04. PROPUNERE STRATEGICĂ -IMAGINE AMBIENTALĂ,SECȚIUNI CARACTERISTICE PRIN PEISAJUL MAJOR ȘI ELEMENTE PARTICULARE DE PEISAJ CULTURAL
IUNIE 2025	1	1:5000/scara grafică